

DANIEL MIROSZ

HISTORIA POWSZECHNA

ALMANACH DAT

CZEŚĆ SIÓDMA

1989-2011

**OD „JESIENI LUDÓW”
DO KOŃCA ERY WAHADŁOWCÓW**

Nowy Jork, 11.IX.2001

DATY KLUCZOWE

1990-ZJEDNOCZENIE NIEMIEC.

1990-1991-WOJNA W ZATOCE PERSKIEJ.

1991-ROZPAD ZSRR.

1992-TRAKTAT W MAASTRICHT.

1992-1995-WOJNA DOMOWA W BOŚNI.

1999-OPERACJA NATO W KOSOWIE.

*2001-WIELKI ATAK TERRORYSTYCZNY NA USA.
INTERWENCJA W AFGANISTANIE.*

2003-USA KONTRA IRAK.

2005-ŚMIERĆ JANA PAWŁA II.

2008-WOJNA NA KAUKAZIE.

2010-KATASTROFA W SMOLEŃSKU.

2010-2011-REWOLUCJA ARABSKA.

1989

Upadek ŻIWKOWA w Bułgarii, przejęcie władzy przez PETYRA MŁADENOWA (rządził do 1990) – (10.XI.). 57,32% głosujących w Namibii za Południowo-Zachodnią Afrykańską Organizacją Ludności Namibii (SWAPO) w wyborach do zgromadzenia ustawodawczego (11.XI.). Śmierć legendarnej „La Passionarii” (DOLORES IBARRURI) – (12.XI.). Wizyta WAŁĘSY w USA (13-20.XI.). Niepokoje w Salwadorze – ofensywa sił Frontu Wyzwolenia Narodowego na stolicę, zamordowanie 6 jezuitów (16.XI.). Pożar w jugosłowiańskiej kopalni w Aleksinac (99 ofiar), brutalne rozpedzenie demonstracji w Pradze przez siły porządkowe, początek tzw. aksamitnej rewolucji (17.XI.). Utworzenie w Pradze – Forum Obywatelskiego, a w Bratysławie Słowackiego Stowarzyszenia Przeciw Przemocy (19.XI.). Prawo filmowania obrad Izby Gmin dla brytyjskiej telewizji BBC, odrzućcie możliwości dialogu z siłami opozycyjnymi w Czechosłowacji (sekretarz generalny KC, MIŁOS JAKEŠ) – (21.XI.). Zawieszenie broni w Libanie (23.XI.). Spotkanie MAZOWIECKI-GORBACZOW w Moskwie, upadek JAKEŠA w Czechosłowacji (24.XI.). Kłeska Indyjskiego Kongresu Narodowego w wyborach parlamentarnych (26.XI.). VISHWANATH PRATAP SINGH premierem Indii (do 1990). HANS ADAM II księciem Liechtensteinu (do dzisiaj). 10-punktowy plan KOHLA dotyczący zjednoczenia Niemiec (przejście od struktur konfederacyjnych do federacyjnych, warunkiem wybór nowego rządu NRD w wolnych wyborach) – (28.XI.). Wizyta GORBACZOWA w Watykanie i jego spotkanie z papieżem, nawiązanie stosunków dyplomatycznych między ZSRR a Watykanem, prośba NADII COMANECI – rumuńskiej gimnastyczki światowej sławy o azyl polityczny w USA (1.XII.). Szczyt GORBACZOW-BUSH w pobliżu Malty na radzieckim statku pasażerskim „Maksym Gorki” (redukcja strategicznych broni atomowych) – (2.XII.). Rozprawa z korupcją i malwersacją w NRD: aresztowanie byłego sekretarza KC, GÜNTHERA MITTAGA, byłego przywódcę związków zawodowych HARRY TISCHA, byłego premiera STOPHA, byłego ministra bezpieczeństwa ERICHA MIELKE, sekretarza stanu w min. spr. zagr., ALEXANDRA SCHALCKA-GOŁODKOWSKIEGO oraz dwóch członków biura politycznego WERNERA KRÓLIKOWSKIEGO i GÜNTHERA KLEIBERA, osadzenie HONECKERA w areszcie domowym (XII.). Rekord szybkości pociągu TGV-Atlantique (482,4 km/h) – (5.XII.). 14 ofiar szaleńca w Montrealu, powstanie Związku Sił Demokratycznych w Bułgarii: koalicji 10 partii opozycji (ŻELJU ŻELEW) – (7.XII.). Obrady „okrągłego stołu” w Pradze (8-9., 14-15.XII.). Początek obrad „okrągłego stołu” w NRD (8.XII.). Dymisja HUSAKA w Czechosłowacji (9.XII.). Nagrody Nobla (fizyka – (1/2) HANS DEHMELT i WOLFGANG PAUL (RFN), (1/2) NORMAN RAMSEY (USA), chemia – SIDNEY ALTMAN (Kanada) i THOMAS CECH (USA), fizjologia lub medycyna – MICHAEL BISHOP i HAROLD VARMUS (USA), literatura – CAMILLO JOSÉ CELA (Hiszpania), pokojowa – DALAJLAMA XIV z Tybetu, ekonomia – TRYGVE HAAVELMO (Norwegia)) – (10.XII.). Śmierć SACHAROWA, pierwsze wolne wybory w Chile od 16 lat (14.XII.).

Pierwszy europejski bank zastawek serca w Brukseli, zastrzelenie amerykańskiego żołnierza w Strefie Kanału Panamskiego poważnym incydem między Panamą a USA, wystąpienia ludności rumuńskiej Timișoary w obronie prześladowanego węgierskiego pastora LASZLO TOKESA (16.XII.), interwencja wojska w mieście (17.XII.), stan wyjątkowy (18.XII.). Powrót CEAUȘESCU do Rumunii po wizycie w Iranie, początek interwencji wojsk amerykańskich w Panamie (20.XII.). Wiec poparcia przeradzający się w dezaprobatę przeciw władzy dyktatora w Bukareszcie – wybuch rewolucji (21.XII.), nieudana ucieczka CEAUȘESCU z żoną ELENA – ujęcie go przez wojsko (22.XII.). ION ILIESCU przewodniczącym Rady Frontu Ocalenia Narodowego w Rumunii (do 1990), ucieczka panamskiego dyktatora NORIEGI do nuncjatury Watykanu (24.XII.).

Proces wojskowy CEAUȘESCU oraz jego żony zakończony rozstrzelaniem (25.XII.). DUBČEK przewodniczącym Zgromadzenia Federalnego w Czechosłowacji, Polska Rzeczpospolita Ludowa – Rzeczpospolitą Polską (28.XII.). HAVEL tymczasowym prezydentem Czechosłowacji (do 1990) – (29.XII.). Powstanie Unii Arabskiego Maghrebu (Maroko, Mauretania, Algieria, Tunezja, Libia). Reformy w Kampuczy: proklamowanie wieczystej neutralności, zmiana nazwy kraju na Państwo Kambodży, powrót do dawnej flagi, hymnu i godła, buddyzm – religią państwową, elementy wolnego rynku w gospodarce. GUILLERMO ENDAR GALLIMANY prezydentem Panamy (do 1994). PRICE premierem Belize (do 1993). MANLEY premierem Jamajki (do 1992). ALFREDO CRISTIANI prezydentem Salwadoru (do 1994). Zamordowanie prezydenta Komorów ABDULLAHA, SAID MOHAMMAD DJOHAR nowym prezydentem (do 1991). JAN PETER SYSE premierem Norwegii (do 1990). Gen. SEIBOU prezydentem Nigru (do 1993). SULTAN AZLAN MUHIBBUDHIN SZAH królem Malezji (do 1994). Wojskowy zamach stanu w Sudanie, szefem państwa gen. OMAR HASAN AHMAD AL-BASZIR (do 1993). Krótka władza KENOSA AROI w Nauru, BERNARD DOWIYOGO nowym prezydentem (do 1995). ELIAS HRAWI prezydentem Libanu (do 1998). BIKENIBAU PAENIU premierem Tuvalu (do 1993). Rządy Rady Prezydialnej na Węgrzech (do 1990). MAMALONI premierem Wysp Salomona (do 1993). Wojna domowa w Liberii (do 1996). Zmiana nazwy Birmy na Związek Myanmar. Polityka bhutanizacji w Bhutanie (nakaz opuszczenia kraju przez ponad 100 tys. Nepalczyków) – (do 1993). Pogromy etniczne w Mauretanii i Senegal (ucieczka 200 tys. Maurów z Senegalu i 60 tys. Murzynów z Mauretanii. Areszt domowy dla czołowej opozycjonistki AUNG SAN SUU KYI w Myanmarze. Uzyskanie przez obalonego dyktatora Paragwaju, STROESSNERA azylu politycznego w Brazylii. Jednostronne proklamowanie niezależności przez region Casamance w Senegal (ksiądz AUGUSTINE SENGHOR). Produkt narodowy brutto na jednego mieszk. wybranych państw w dolarach: Szwajcaria – 29 880, Japonia – 23 810, USA – 20 910, RFN – 20 440, Wielka Brytania – 14 610, Izrael – 9 790, Hiszpania – 9 330, Grecja – 5 350, Portugalia – 4 250, Jugosławia – 2 920, Węgry – 2 590,

	<p>RPA – 2 570, Brazylia – 2 540, Meksyk – 2 010, Turcja – 1 370, Tajlandia – 1 220, Salwador – 1 070, Egipt – 640, Boliwia – 620, Indonezja – 500, Haiti – 360, ChRL – 350, Indie – 340, Bangladesz – 180, Mozambik – 80. Przystąpienie Hiszpanii i Portugalii do Unii Zachodnioeuropejskiej. X Konferencja Państw Niezaangażowanych w Belgradzie. PIOTR ŁASZEW naczelnym dowódcą UW (do 1991). VINCENT TABONE prezydentem Malty (do 1994). ONNEYN TAHI tymczasowym prezydentem Vanuatu, TIMAKATA prezydentem (do 1994). Śmierć SALVADORA DALI – malarza hiszpańskiego, KONRADA LORENTZA – lekarza austriackiego, HANSA HELMUTA KIRSTA – pisarza niemieckiego, HERBERTA VON KARAJANA – dyrygenta niemieckiego, PIERRE’A LÉPINE’A – lekarza francuskiego, BETTE DAVIS – aktorki amerykańskiej, sir LAWRENCE’A OLIVIERA – aktora i reżysera angielskiego, MAXA GRUNDIGA – niemieckiego przemysłowca, GEORGESA SIMENONA – pisarza belgijskiego, MARY MC CARTHY – pisarki amerykańskiej, SAMUELA BECKETTA – pisarza irlandzkiego (Czekając na Godota).</p>
<p>1990 - 1991</p>	<p><u>WOJNA W ZATOCE PERSKIEJ.</u></p>
<p>1990</p>	<p><u>Wprowadzenie gospodarki rynkowej w Polsce (1.I.). Oddanie się gen. NORIEGI w ręce wojsk inwazyjnych USA w Panamie i odstawienie go na Florydę na proces za handel narkotykami (3.I.). Wystąpienie komunistów słoweńskich ze Związku Komunistów Jugosławii (I.). Propozycja MAZOWIECKIEGO na 45. sesji RWPG w Sofii oparta na rynkowych mechanizmach współpracy między członkami organizacji (9.I.). Zniesienie stanu wyjątkowego w ChRL (11.I.). Pogrom Ormian w Baku (13.I.). Przymusowa ewakuacja pozostałej ludności ormiańskiej z Baku, stan wyjątkowy w Górskim Karabachu i innych częściach Azerbejdżańskiej SRR, szturm demonstrantów na siedzibę byłej centrali Służby Bezpieczeństwa NRD (Stasi) w Berlinie (15.I.). Obrady „okrągłego stołu” w Bułgarii (16.I.-30.III.). Żądanie wycofania się wojsk radzieckich z terytorium Węgier do końca 1991 r. (18.I.). Zajęcie Baku przez wojska ZSRR – próba uspokojenia nastrojów w kaukaskiej republice (21.I.). Wizyta HAVLA w Polsce (25.I.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II na Wyspy Zielonego Przylądka, do Gwinei Bissau, Mali, Burkina Faso oraz Czadu (25.I.-I.II.). Obrady „okrągłego stołu” w Rumunii (27-29.I.). Rozwiązanie PZPR w Polsce – powstanie SdRP (partii socjaldemokratycznej) – (29.I.). HONECKER w więzieniu (29-30.I.). Wystąpienie MAZOWIECKIEGO w Radzie Europy w Strasbourgu (30.I.). Zerwanie zawieszenia broni w Libanie (31.I.). Demonstracje w Kosowie na rzecz niezależności od Serbii – interwencja wojsk jugosłowiańskich (45 ofiar) – (I-II.). Zlikwidowanie w Rumunii partii komunistycznej (I.). Legalizacja Afrykańskiego Kongresu Narodowego w RPA (2.II.). Rozmowy o przyszłości Niemiec w Moskwie między GORBACZOWEM, KOHLEM i min. spr. zagr. RFN, HANSEM-DIETRICHEM GENSCHEREM (przyznanie prawa do samodzielnego decydowania o zjednoczeniu dla Niemiec) – (10.II.). Zwolnienie MANDELI z więzienia w RPA po 27 latach odsiadki (11.II.). <u>Deklaracja w Ottawie o rozpoczęciu tur spotkań</u></u></p>

konferencji „2+4” (na temat zjednoczenia Niemiec) – (13.II.).
Wizyta HAVLA w USA (20.II.). Wybory do Rady Najwyższej
Litewskiej SRR – zwycięstwo opozycyjnego Litewskiego Ruchu na
Rzecz Przebudowy „Sajudis” (24.II.). Wolne wybory prezydenckie
w Nikaragui – VIOLETA BARRIOS DE CHAMORRO prezydentem
(do 1997) – (25.II.). Podpisanie w Moskwie między ZSRR a
Czechosłowacją – układu w sprawie wycofania wojsk radzieckich
z Czechosłowacji do 1.VII.1991 r. (26.II.). Wznowienie stosunków
dyplomatycznych między Polską a Izraelem (27.II.). Ustawa o ziemi
w ZSRR (przekaz danej ziemi w wieczyste władanie), wichury nad
Europą Zachodnią (Francja, RFN, NRD – bilans: 22 ofiary) –
(28.II.). Ogłoszenie zerwania z ideologią komunistyczną przez
Komunistyczną Partię Włoch na zjeździe w Bolonii (3.III.). Koniec
dyktatury PINOCHETA w Chile, PATRICIO AYLWIN AZOCAR
prezydentem (do 1993), deklaracja niepodległości Litwy,
VYTAUTAS LANDSBERGIS prezydentem (do 1992) – (11.III.).
Początek wycofywania się wojsk radzieckich z Węgier (12.III.).
GORBACZOW prezydentem ZSRR (do 1991). Zwycięstwo „Sojuszu
Na Rzecz Niemiec” (koalicja chadecji, Niemieckiej Unii Socjalnej
i Demokratycznego Przełomu) w pierwszych wolnych wyborach
parlamentarnych w NRD (18.III.). Traktat o stosunkach handlowych
i gospodarczych między Polską a USA w Waszyngtonie, ustąpienie
DENG XIAOPINGA z funkcji przewodniczącego Komisji Wojskowej
w ChRL, niepodległość Namibii: SAMUEL DANIEL NUJOMA
prezydentem (do 2005) – (21.III.). Niepodległość Estonii,
ARNOLD RÜÜTEL prezydentem (do 1992) – (30.III.). Zamieszki
w Londynie w związku z wprowadzeniem nowego podatku gminnego
tzw. pogłównego (31.III.). Ustawa o aborcji w Belgii (4.IV.).
Wybory w Słoweńskiej Republice Związkowej w Jugosławii –
zwycięstwo Demokratycznego Związku Opozycji Słoweńskiej (IV.).
MŁADENOW prezydentem Bułgarii (6.IV.-6.VII.). Pożar duńskiego
promu „Scandinavian Star” w cieśninie Skagerrak (ok. 200 ofiar) –
(7.IV.). Pierwsze wolne wybory parlamentarne na Węgrzech od
1947 r. – wygrana Węgierskiego Forum Demokratycznego, triumf
konserwatystów w wyborach parlamentarnych w Grecji (8.IV.).
LOTHAR DE MAIZIÈRE premierem NRD (12.IV.-3.X.). Oficjalne
przyznanie się ZSRR do zbrodni katyńskiej z 1940 r. (13.IV.).
Deklaracja suwerenności Rosyjskiej Federacyjnej Socjalistycznej
Republiki Rad (14.IV.). Nowa nazwa Czechosłowacji: Czeska i
Słowacka Republika Federacyjna (CSRF) – (20.IV.). Wizyta
premiera ChRL, LI PENGGA w ZSRR, odmowa spłaty odsetek od
zadłużenia (115 000 000 000 dolarów) przez Brazylię pod
warunkiem uzyskania dogodniejszych warunków spłaty długu
(23.IV.). Porozumienie RFN-NRD w sprawie wprowadzenia od
1.VII. br. unii walutowej (24.IV.). Zamach na premiera niemieckiego
kraju związkowego Saary, OSKARA LAFONTAINE’A w Kolonii
(pielęgniarka ADELHEID STREIDEL) – (25.IV.). Fala rozruchów
w Nepalu (IV.). Zniesienie stanu wojennego w Tybecie przez władze
chińskie (1.V.). ARPAD GÖNCZ prezydentem Węgier (do 2000).
Deklaracja niepodległości Łotwy, ANATOLIJS GORBUNOV

prezydentem (do 1993) – (4.V.). KARAMANLIS prezydentem Grecji (do 1995). Początek konferencji „2+4” w sprawie zjednoczenia Niemiec (uczestnicy: NRD, RFN + USA, ZSRR, Francja, Wielka Brytania), runda w Bonn (5.V.). Obrady Światowego Kongresu Żydów po raz pierwszy w Niemczech (Wannsee) – (6.V.). ILIESCU prezydentem Rumunii (do 1996). Zjednoczenie Arabskiej Republiki Jemenu i Ludowo-Demokratycznej Republiki Jemenu w Republice Jemeńskiej, SALAH prezydentem (do 2012) – (22.V.). CESAR GAVIRIA TRUJILLO prezydentem Kolumbii (do 1994). BORYS JELCYN przewodniczącym Rady Najwyższej RFSRR (29.V.). Wyборы parlamentarne w Chorwackiej Republice Związkowej w Jugosławii – zwycięstwo Chorwackiej Wspólnoty Demokratycznej (FRANJO TUDJMAN) – (V.). Ogłoszenie oświadczenia BUSHA i GORBACZOWA w Waszyngtonie (postanowienie o zniszczeniu ok. połowy międzykontynentalnej rakiet balistycznych tzw. układ START) – (1.VI.). Starcia etniczne w Kirgiskiej SRR (155 ofiar) – (4.VI.). XIV Mistrzostwa Świata w piłce nożnej we Włoszech (uczestnicy: Anglia, Argentyna, Austria, Belgia, Brazylia, Czecho-Słowacja, Egipt, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Jugosławia, Kamerun, Kolumbia, Korea Płd., Kostaryka, RFN, Rumunia, Szkocja, Szwecja, Urugwaj, USA, Włochy, ZEA, ZSRR; 1.RFN, 2.Argentyna, 3.Włochy, 4.Anglia) – (8.VI.-8.VII.). Zwycięstwo partii HAVLA – „Forum Obywatelskiego” oraz słowackiego „Społeczeństwa przeciw przemocy” w wyborach parlamentarnych w Czecho-Słowacji (9.VI.). 7 ofiar starć na placu uniwersyteckim w Bukareszcie, pożar tankowca „Mega Borg” w Zat. Meksykańskiej (71,5 tys. t baryłek ropy naftowej w morzu) – (13.VI.). Wyборы parlamentarne w Bułgarii: zwycięstwo postkomunistów (17.VI.). Porozumienie dodatkowe na rzece Mozeli tzw. Schengen II (Belgia, Luksemburg, Holandia, RFN, Francja) wskutek nie wejścia w życie układu z 1985 r. (zniesienie kontroli osobowych na granicach wewnętrznych, a za to wzmożenie kontroli na granicach zewnętrznych, realizacja postępowania o przyznaniu azylu w gestii danego państwa, wzajemne uznawanie wiz, plany wprowadzenia jednolitych wiz, utrzymanie narodowego prawa azylu, współpraca policji poprzez korzystanie ze wspólnego międzypaństwowego komputerowego systemu poszukiwań i informacji, termin realizacji do 1.II.1994 r.) – (19.VI.). Deklaracja suwerenności Uzbeckiej SRR (20.VI.). Trzęsienie ziemi w Iranie, okolice Resztu (40 tys. ofiar), układ RFN-NRD o unii gospodarczej i uchwalenie rezolucji o uznaniu zachodnich granic Polski (21.VI.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Czecho-Słowacji (21-22.VI.). II runda konferencji „2+4” w Berlinie (22.VI.). Deklaracja suwerenności Mołdawskiej SRR (23.VI.). Konferencja londyńska 56 państw w sprawie warstwy ochronnej ozonu w atmosferze (27.VI.). Wejście w życie układu państwowego o unii gospodarczej, walutowej i socjalnej między NRD a RFN (1.VII.). Demonstracje zwolenników demokracji w Tiranie i ich ucieczka do ambasad państw Europy Zach. (ok. 4 tys. osób) – (2.VII.). HAVEL prezydentem Czecho-Słowacji (do 1992). Dymisja MŁADENOWA z urzędu prezydenta Bułgarii pod zarzutem

wykrycia chęci użycia przez niego siły przeciw demonstracjom w XII.1989 r. (6.VII.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Meksyku i Antyli Hol. (wyspa Curaçao) – (7-14.VII.). Pozwolenie rządu Albanii dla uciekinierów będących w ambasadach na wyjazd z kraju drogą morską (10.VII.). Szczyt G-7 w Houston (udzielenie pomocy gospodarczej ZSRR) – (11.VII.). Wystąpienie JELCYNA z partii komunistycznej (13.VII.). Porozumienie KOHL-GORBACZOW w Żeleznowodzku (sprawa pełnej suwerenności Niemiec), trzęsienie ziemi na Filipinach (1600 ofiar), uczestnictwo Polski w konferencji „2+4” przy omawianiu wschodniej granicy zjednoczonych Niemiec podczas III rundy w Paryżu, deklaracja suwerenności Ukrainiejskiej SRR (16.VII.). Nagonka antykuwejcka w Iraku: zarzuty łamania limitu wydobycia ropy naftowej ustalonego przez OPEC, bezprawne korzystanie z pola naftowego Rumaila, pretensje do 2 kuwejskich wysp – Warbah i Bubijan (VII.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II na Malte (25-27.VII.). Ogłoszenie deklaracji suwerenności Białoruskiej SRR (27.VII.). ŻELJU ŻELEW prezydentem Bułgarii (do 1997). Napaść Iraku na Kuwejt – początek kryzysu w Zatoce Perskiej, ogromna większość państw świata w tym USA i ZSRR po stronie Kuwejtu, ucieczka emira DŻABIRA do Arabii Saudyjskiej (2.VIII.). Decyzja USA o wysłaniu sił zbrojnych w rejon Zatoki Perskiej – operacja „Pustynna Tarcza” (3.VIII.). Uchwalenie sankcji gospodarczych i wojskowych przeciw Irakowi przez ONZ (nałożenie embarga handlowego) – (6.VIII.). Oficjalna aneksja Kuwejtu przez Irak (8.VIII.). Zgoda 12 szefów państw arabskich na wysłanie wojsk panarabskich w rejon Zatoki Perskiej (10.VIII.), po stronie Iraku – Jemen, Jordania i OWP. Rehabilitacja wszystkich represjonowanych w latach 1920-1988 w ZSRR przez GORBACZOWA, przywrócenie obywatelstwa 23 intelektualistom (m.in. SOŁŻENICYNOWI) – (15.VIII.). Zatrzymanie przez Irak 4 tys. obywateli brytyjskich i 2,5 tys. amerykańskich jako „żywe tarcze” (16.VIII.). Początek wycofywania wojsk irackich z okupowanych terenów Iranu do status quo sprzed wojny lat 1980-1988 (17.VIII.). Jednostronna deklaracja niepodległości Gagauzji (STEPAN TOPAL prezydentem), wchodzącej dotąd w skład Mołdawskiej SRR (19.VIII.). Katastrofa kolejowa w Polsce (15 ofiar) – (20.VIII.). Deklaracja suwerenności Turkmieńskiej SRR (22.VIII.). Deklaracja suwerenności Armeńskiej SRR, uchwalenie przyłączenia NRD do RFN w Izbie Ludowej NRD (294 głosy za, 62 przeciw) – (23.VIII.). Deklaracja suwerenności Tadżyckiej SRR (24.VIII.). Wejście wojsk 5 państw afrykańskich organizacji ECOWAS do Liberii z misją pokojową zakończenia wojny domowej (25.VIII.). Kuwejt 19. prowincją Iraku, plan przywrócenia pokoju w Kambodży Rady Bezpieczeństwa ONZ (28.VIII.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Tanzanii, Burundi, Ruandy i Wybrzeża Kości Słoniowej (1-9.IX.). Jednostronna deklaracja niepodległości Transnistrii tzw. Naddniestrza (IGOR SMIRNOW), wchodzącej dotąd w skład Mołdawskiej SRR – (2.IX.). Zakończenie konferencji premierów regionu Morza Bałtyckiego w Ronneby (Dania) – (3.IX.). Wezwanie Arabów do „świętej wojny w obronie świętych miejsc islamu” ogłoszone przez prezydenta Iraku,

HUSAJNA (5.IX.). Spotkanie GORBACZOW-BUSH w Helsinkach (jednomysłne potępienie irackiej inwazji na Kuwejt) – (9.IX.). Przywrócenie stosunków dyplomatycznych między Irakiem a Iranem (10.IX.). Zakończenie konferencji „2+4” w Moskwie (ostateczne uznanie istniejących granic Niemiec, potwierdzenie zachodnich granic Polski, brak roszczeń terytorialnych Niemiec wobec innych państw, wygaśnięcie praw i odpowiedzialności ZSRR, USA, Wielkiej Brytanii i Francji do terytorium Niemiec, ograniczenie sił zbrojnych Niemiec do 370 tys. żołnierzy) – (12.IX.). Układ o dobrosąsiedztwie, partnerstwie i współpracy między RFN a ZSRR w Moskwie na 20 lat (zobowiązanie do nie stosowania przemocy przeciw sobie, w przypadku agresji państwa trzeciego nie udzielenie agresorowi pomocy wojskowej i odmowa współpracy, otrzymanie przez ZSRR – 15 000 000 000 marek na koszty wycofywania swych wojsk z NRD), zaatakowanie ambasad krajów dyplomatów pozostających w Kuwejcie przez wojska irackie (13.IX.). Pierwsze wszczęcie zmienionych genetycznie komórek (USA) – (14.IX.). 200-tys. demonstracja antyrządowa w Moskwie (16.IX.). Dopuszczenie do Igrzysk Olimpijskich sportowców zawodowców przez MKOL na konferencji w Tokio (17.IX.). Przyznanie nadzwyczajnych uprawnień dla GORBACZOWA w ZSRR (24.IX.). Spotkanie MAZOWIECKI-BUSH w Waszyngtonie (29.IX.). Wojskowy zamach stanu w Liberii, zamordowanie prezydenta DOE – AMOS SAWYER prezydentem (do 1993) – (IX.). Uchwalenie ustawy gwarantującej obywatelom wolność praktyk religijnych w ZSRR (1.X.). Przyjęcie Węgier do Rady Europy (2.X.). Raport Amnesty International na temat tortur i prześladowań kuwejckich obywateli przez Irak, wizyta HUSAJNA w Kuwejcie, oficjalne zjednoczenie Niemiec w Berlinie (3.X.). Usunięcie prochów GOTTWALDA z mauzoleum pamięci narodowej w Pradze (4.X.). Masakra 22 Arabów na wzgórzu Al-Aksa w Jerozolimie przez wojska izraelskie – potępienie Izraela przez ONZ (8.X.). Powrót BEN BELLI do Algierii po 9 latach wygnania, ogłoszenie możliwości ataku raketowego na Izrael przez Irak (HUSAJN) – (9.X.). Nieudany zamach na min. spr. wewn. Niemiec, WOLFGANGA SCHÄUBLE (12.X.). Opanowanie przez wojska syryjskie i oddziały wierne prosyryjskiemu rządowi libańskiemu ostatniej enklawy kontrolowanej przez gen. AUNA, udanie się AUNA na emigrację (13.X.). Wybory do 5 lokalnych parlamentów we wsch. Niemczech (4 zwycięstwa chadecji, jedno socjaldemokracji) – (14.X.). RPA: nie przedłużenie ustawy o segregacji rasowej (15.X.). Uchwalenie programu GORBACZOWA w ZSRR o przejściu do gospodarki rynkowej (19.X.). Pierwszy zjazd założycielski nowej partii w ZSRR: Demokratyczna Rosja (21.X.). Zwolnienie przez władze irackie – 330 francuskich zakładników, referendum w sprawie niepodległości w Słoweńskiej Republice Związkowej w Jugosławii (zwycięstwo zwolenników niezależności) – (23.X.). Zwiększenie liczebności wojsk irackich w Kuwejcie, deklaracja suwerenności Kazachskiej SRR (25.X.). Pucz wojskowy w Czadzie, odsunięcie HABRÉ od władzy i jego ucieczka do Senegalu (X.). Zwycięstwo opozycji „Okrągły Stół Wolna Gruzja” w wyborach

parlamentarnych w Gruzjińskiej SRR, ZWIAD GAMSACHURDIA
przewodniczącym Rady Najwyższej (do 1991) – (2.XI.).
 BRUNDTLAND premierem Norwegii (do 1996). Decyzja
BUSHA o wysłaniu w rejon Zatoki Perskiej dodatkowych 100 tys.
amerykańskich żołnierzy (8.XI.). CHANDRA SHEKHAR premierem
 Indii (do 1991). Wizyta GORBACZOWA w Niemczech, ogłoszenie
nowej konstytucji w Nepalu (9.XI.). Traktat niemiecko-polski w
 Warszawie o nienaruszalności granicy państwowej, fiasko szczytu
arabskiego w sprawie kryzysu w Zatoce Perskiej (14.XI.).
 Deklaracja Iraku o zwolnieniu 2 tys. zachodnich i japońskich
 obywateli w ciągu 3 miesięcy od XII. br. (18.XI.). Konferencja
34 państw w Paryżu (porozumienie w sprawie redukcji zbrojeń
konwencjonalnych w Europie – redukcja pięciu rodzajów sił
zbrojnych (czołgów, opancerzonych wozów bojowych, systemów
artylerii, samolotów i śmigłowców bojowych), podpisanie
dokumentu końcowego KBWE tzw. Paryskiej Karty dla Nowej
Europy (budowa i rozwój demokracji jako jedynego systemu
rządzenia, przestrzeganie praw człowieka, podstawowych wolności
i pluralizmu, rozwijanie gospodarki rynkowej, rozstrzyganie
sporów środkami pokojowymi) – (19-21.XI.). Wysłanie do Kuwejtu
od 250 tys. do 1 mln żołnierzy przez HUSAJNA (20.XI.). Wizyta
BUSHA w Arabii Saudyjskiej u amerykańskich żołnierzy, rezygnacja
THATCHER w Wielkiej Brytanii (22.XI.), JOHN MAJOR premierem
(do 1997). Podpisanie zawieszenia broni w liberyjskiej wojnie
domowej w Bamako, przedstawienie dowodów irackich okrucieństw
przez Kuwejtczyków w ONZ (28.XI.). Ultimatum ONZ dla Iraku
(użycie przez ONZ wszelkich środków włącznie z interwencją
zbrojną w przypadku nie wycofania się wojsk irackich z Kuwejtu
do 15.I.1991 r.) – (29.XI.). Odrzucenie ultimatum ONZ przez Irak
(30.XI.). Przebicie ściany w tunelu zaopatrzeniowym między Francją
 a Wielką Brytanią – połączenie Anglii z kontynentem (1.XII.).
Zwycięstwo chadecji w pierwszych ogólnoniemieckich wyborach
parlamentarnych (2.XII.). IDRIS DĒBY prezydentem Czadu
 (do dzisiaj). Dymisja ERSZADA w Bangladeszu (6.XII.). Encyklika
 papieska „Redemptoris missio” (7.XII.). WAŁĘSA prezydentem
 Polski (do 1995). Nagrody Nobla (fizyka – (1/3) RICHARD TAYLOR
 (Kanada), JEROME FRIEDMAN (USA) i HENRY KENDALL
 (USA), chemia – ELIAS JAMES COREY (USA), ekonomia – (1/3)
 HARRY MARKOWITZ, MERTON MILLER i WILLIAM FORSYTH
 SHARPE (USA), fizjologia lub medycyna – (1/2) JOSEPH EDWARD
 MURRAY, DONNAL THOMAS (USA), pokojowa – GORBACZOW
 (ZSRR), literatura – OCTAVIO PAZ (Meksyk) – (10.XII.).
Opuszczenie Kuwejtu przez większość cudzoziemskich zakładników
(12.XII.). Deklaracja suwerenności Kirgiskiej SRR (15.XII.).
Oświadczenie Iraku o nie wycofaniu się z Kuwejtu (17.XII.). Dymisja
 EDUARDA SZEWARDNADZE ze stanowiska min. spr. zagr. ZSRR
 (18.XII.). Sformowanie pierwszego od 43 lat koalicyjnego rządu w
 Bułgarii (DYMISTR POPOW) – (20.XII.). Zniesienie powiernictwa
USA przez ONZ nad Marianami Płn., Mikronezją i Wyspami
Marshalla, niepodległość Mikronezji i Wysp Marshalla, Mariany

	<p><u><i>Pln. terytorium stowarzyszonym z USA, AMATA KABUA prezydentem Wysp Marshalla (do 1996) – (22.XII.). GIENADIJ JANAJEW wiceprezydentem ZSRR (do 1991) – (27.XII.). Artykuł SOŁŻENICYNA „Jak odbudować Rosję” (propozycja utworzenia Związku Rosyjskiego złożonego z Rosji, Białorusi i Ukrainy). Wyjście na jaw faktów wspierania organizacji terrorystycznej RAF przez służbę bezpieczeństwa byłej NRD – Stasi. <u>Wolne wybory w republikach związkowych Jugosławii: zwycięstwa partii opozycyjnych w Macedonii, Bośni i Hercegowinie, postkomunistów w Serbii i Czarnogórze.</u> Usunięcie z Arabii Saudyjskiej 850 tys. robotników jemeńskich w odwecie za poparcie Jemenu dla polityki Iraku. Negocjacje w Angoli w sprawie zawieszenia broni. <u>Wojna domowa w Sierra Leone (do 1999).</u> <u>Pierwsze od 30 lat wolne wybory parlamentarne w Myanmar – zwycięstwo opozycji (nie dopuszczenie jej do rządzenia przez armię).</u> MARY ROBINSON prezydentem Irlandii (do 1997). PUNSALMAAGIJN OCZIRBAT prezydentem Mongolii (do 1997). GOH CHOK TONG premierem Singapuru (do 2004). LETSIE III królem Lesotho (do dzisiaj). NICHOLAS BRAITHWAITE premierem Grenady (do 1995). JAMES (JIM) BOLGER premierem Nowej Zelandii (do 1997). ALBERTO KENYA FUJIMORI prezydentem Peru (do 2000). LUIS ALBERTO LACALLE DE HERRERA prezydentem Urugwaju (do 1995). JEAN BERTRANDE ARISTIDE prezydentem Haiti (do 1991). RAFAEL ANGEL CALDERON FOURNIER prezydentem Kostaryki (do 1994). FERNANDO COLLOR DE MELLO prezydentem Brazylii (do 1992). Przystąpienie Włoch do układu z Schengen. RAFAEL LEONARDO CALLEJAS ROMERO prezydentem Hondurasu (do 1994). Przyjęcie Namibii do ONZ i OJA. Założenie Grupy Quadrangone (Włochy, Węgry, Austria, Jugosławia) i przekształcenie jej w Pentagonale po akcesji Czecho-Słowacji. Powstanie Europejskiej Agencji Środowiska Naturalnego w Kopenhadze. Śmierć BARBARY STANWYCK – aktorki amerykańskiej, JIMA HENSONA – amerykańskiego producenta programów rozrywkowych, TADEUSZA KANTORA – polskiego plastyka i twórcy teatru nowego stylu, ALBERTO MORAVII – pisarza włoskiego, GRETY GARBO (GRETY LOUISY GUSTAFSSON) – aktorki szwedzkiej, LEONARDA BERNSTEINA – amerykańskiego kompozytora, FRIEDRICH DÜRRENMATTA – pisarza szwajcarskiego, IANNISA TITSOSA – poety greckiego, REXA HARRISONA – angielskiego aktora, dyrygenta.</i></u></p>
<p>1991</p>	<p>Trzęsienie ziemi w Azerbejdżanie, otwarcie dla cudzoziemców Obwodu Kaliningradzkiego przez ZSRR, otwarcie Roku MOZARTA w Salzburgu (1.1.). <u>Zajęcie centrum prasy w Rydze na Łotwie przez oddział radzieckich „czarnych beretów” – protesty ludności i strajk drukarzy oraz dziennikarzy, decyzja NATO o wysłaniu ponad 40 samolotów do Turcji dla ochrony tego kraju przed Irakiem (2.1.).</u> Strajk generalny w Turcji (3.1.). JAN KRZYSZTOF BIELECKI premierem Polski (I-XII.). Amnestia dla 393 więźniów politycznych w Albanii (5.1.). JORGE SERRANO ELIAS prezydentem Gwatemali (do 1993). Nieudany pucz wojskowy na Haiti (7.1.). Kryzys rządowy</p>

na Litwie (8.I.). Niepowodzenie rokowań min. spr. zagr. USA i Iraku, JAMESA BAKERA i TARIKA AZIZA na temat kompromisu oraz rozwiązania kryzysu w Zatoce Perskiej – Genewa (9.I.). Zajęcie Domu Prasy w Wilnie przez radzieckich żołnierzy z jednostki desantowej (10.I.). Pierwsza od 44 lat wybrana w wolnych wyborach rada miejska Berlina: HANNA-RENATE LAURIEN przewodniczącą Rady, objęcie funkcji burmistrza przez EBERHARDTA DIEPGENA (11.I.). Szturm radzieckich komandosów na wieżę telewizyjną w Wilnie (10 ofiar, 140 rannych), przejęcie władzy na Litwie przez proradziecki Komitet Ocalenia Narodowego (12/13.I.). Dymisja premiera niemieckiego kraju związkowego Badonii-Wirtembergii, LOTHARA SPÄTHA w wyniku nielegalnego uzyskiwania korzyści osobistych (13.I.). Zamach na trzech przywódców OWP w Tunisie (m.in. szef bezpieczeństwa ABU IJAD) – (14.I.). Zajęcie budynku Akademii Milicyjnej w Rydze przez radzieckich komandosów (15.I.). Wielka manifestacja w Wilnie podczas pogrzebu ofiar z 13.I. (16.I.). Atak sił sprzymierzonych na Irak po wygaśnięciu ultimatum ONZ – bombardowania celów strategicznych przez amerykańskie i brytyjskie samoloty, początek operacji „Pustynna Burza” z udziałem USA, Wielkiej Brytanii, Arabii Saudyjskiej i Kuwejtu, śmierć króla OLAF A V w Norwegii – HARALD V nowym królem (do dzisiaj) – (17.I.). Usunięcie pomnika LENINA z centralnego placu Sofii, wystrzelenie rakiet przez Irak w kierunku Izraela (w sumie wystrzelenie podczas wojny 86 rakiet typu Scud na Izrael i Arabię Saudyjską), groźba internacjonalizacji wojny i rozpadu koalicji antyirackiej, podjęcie decyzji o niekontrolowaniu ze strony Izraela (18.I.). WALENTIN PAWŁOW premierem ZSRR (I-VIII.). Atak radzieckich komandosów na budynek MSW w Rydze (5 zabitych), 300 tys. demonstracja w Moskwie żądająca ustąpienia prezydenta GORBACZOWA jako sprawcy interwencji na Litwie i Łotwie, rozlokowanie w Izraelu pierwszych amerykańskich systemów obrony przeciwlotniczej typu „Patriot” (20.I.). Oświadczenie Iraku o wykorzystaniu jeńców wojennych jako „żywych tarcz” (21.I.). Trzy ofiary podczas ataku raketowego Iraku na Tel-Awiv, podpalenie pól naftowych w Kuwejcie przez armię iracką, początek opuszczania wsch. Niemiec przez wojska radzieckie, wycofanie banknotów o nominale 50 i 100 rubli w ZSRR w wyniku „afery spekulantów” (22.I.). Układ o normalizacji stosunków między ChRL a Albanią w Pekinie (24.I.). 200 tys. demonstracja przeciwników wojny w Zatoce w Bonn, obalenie dyktatury SIADA BARRE w Somalii – początek wieloletniego konfliktu wewnętrznego, ALI MAHDI MOHAMMAD prezydentem kraju nie uznawanym przez strony wojny domowej (26.I.). Umowa w sprawie podpisania układu pokojowego między ugrupowaniami murzyńskimi w RPA (Afrykańskiego Kongresu Narodowego MANDELI i zuluskiej Inkathy MANGOSUTHU BUTHELEZIEGO), zastosowanie po raz pierwszy terapii genetycznej w zwalczaniu raka w USA (29.I.). Złagodzenie kary dla koronnych świadków RAF w Niemczech (31.I.). Krytyka USA, EWG i państw skandynawskich wobec akcji radzieckiej na Litwie i Łotwie (I.). Ogłoszenie odejścia od polityki

apartheidu w RPA (DE KLERK) – (1.II.). Demonstracja przeciwko wojnie w Zatoce Perskiej – Londyn (2.II.). Przekształcenie się Komunistycznej Partii Włoch w Demokratyczną Partię Lewicy na zjeździe w Rimini (3.II.). Oskarżenie żony MANDELI, WINNIE o znęcanie się nad 4 młodocianymi czarnymi, wizyta przewodniczącej niemieckiego Bundestagu, RITY SÜSSMUTH w Izraelu, propozycja Iranu w sprawie mediacji w konflikcie w Zatoce Perskiej (4.II.). Fala strajków szkolnych uczniów pochodzenia tureckiego w Bułgarii: żądania wprowadzenia języka tureckiego do szkół (5.II.). Atak raketowy IRA na siedzibę brytyjskiego premiera, MAJORA w Londynie (3 osoby ranne) – (7.II.). Użycie niemieckich jednostek wojskowych po raz pierwszy od zakończenia II wojny światowej – przybycie 49 żołnierzy Bundeswehry do bazy lotniczej w Diyarbakir w Turcji (8.II.). Referendum na Litwie w sprawie przyszłości państwa (ok. 91% za odtworzeniem niepodległości), epidemia cholery w Peru (2500 ofiar) – (9.II.). Założenie Organizacji Nie Reprezentowanych Narodów i Grup Narodowościowych w Hadze, odmowa udziału 7 republik radzieckich (Litwa, Łotwa, Estonia, Armenia, Azerbejdżan, Gruzja, Mołdawia) w pracach nad nową ustawą związkową w ZSRR (11.II.). Zniszczenie irackiego schronu przeciwlotniczego w Bagdadzie przez amerykańskie samoloty (314 zabitych), wypłacenie przez RFN sumy 150 000 000 marek dla Izraela na zakup amerykańskich rakiet obrony przeciwlotniczej „Patriot”, początek procesu przeciw członkom byłego kierownictwa komunistycznej Bułgarii w Sofii (13.II.). Podpisanie w Wyszehradzie deklaracji o współpracy między Polską, Czecho-Słowacją i Węgrami tzw. deklaracja Wyszehradzka, ogłoszenie gotowości do wyjścia z Kuwejtu przez HUSAJNA (15.II.). Zamach bombowy w Medellin (22 ofiary) – (16.II.). Plan pokojowy GORBACZOWA dotyczący przerwania wojny w Zatoce Perskiej, dwa zamachy bombowe w Londynie (1 zabity, 35 rannych) – (18.II.). 100 tys. demonstracja w Tiranie, obalenie pomnika HOXHY – wybuch zamieszek (20-21.II.). Pogłoski o powiązaniu ostatniego premiera NRD, DE MAIZIÈRE ze służbą bezpieczeństwa Stasi (22.II.). Reorganizacja rządu w Albanii i ustanowienie Rady Prezydenckiej, bezkrwawy zamach stanu w Tajlandii (gen. SUNTHORNE KONGSOMPONG) – (23.II.). Początek ofensywy lądowej wojsk sprzymierzonych w Kuwejcie (gen. NORMAN SCHWARZKOPF), ataki wojsk pancernych na pozycje irackie (wzięcie do niewoli 14 tys. jeńców) – (24.II.). Iracki atak raketowy k/Dahran (28 zabitych) – (25.II.). Zamknięcie irackiej armii w okrążeniu w Kuwejcie przez sprzymierzonych – największa bitwa pancerna od czasu zakończenia II wojny światowej (26.II.). Wyzwolenie Kuwejtu przez oddziały sprzymierzonych (zniszczenie 29 spośród 42 dywizji, 3008 czołgów i 1856 dział irackiej armii, wzięcie do niewoli łącznie 200 tys. jeńców), uznanie wszystkich 12 rezolucji ONZ przez Irak (27.II.). Zawieszenie broni w Kuwejcie (bilans ofiar: Irak – 100-120 tys., alianci – 343, iraccy cywile – 5-15 tys., kuwejccy cywile – 2-5 tys.), koszty wojny: 60 000 000 000 dolarów, początek walki specjalistów z ugaszeniem podpalonych 727 szybów naftowych (28.II.). Wysłanie przez RFN do Izraela rakiet obronnych

typu „Roland” (II.). Ogłoszenie suwerenności Bośni i Hercegowiny w Jugosławii (II.). Strajki górnicze w Kazachskiej i Ukraińskiej SRR (1.III.). Starcia serbsko-chorwackie w Pankracu (2.III.). Referenda na Łotwie i w Estonii w sprawie odtworzenia niepodległości (większość za – na Łotwie 79%, w Estonii 77%) – (3.III.). ZSRR: ratyfikacja układu „2+4”, dotyczącego zjednoczenia Niemiec (4.III.). Katastrofa lotnicza w Wenezueli (53 ofiary), pierwsza grupa uciekinierów z Albanii we włoskim porcie Brindisi (5.III.). Kryzys rządowy w Indiach (6.III.). 13 tys. Albańczyków w Brindisi na statkach „Liriya” i „Tiranë” (7.III.). Fala demonstracji opozycji i starć z milicją w Belgradzie (2 ofiary, 76 rannych) – (9, 10, 12.III.). Zapowiedź uwolnienia wszystkich więźniów politycznych w Albanii (12.III.). Ucieczka HONECKERA z Berlina do Moskwy na pokładzie radzieckiego samolotu wojskowego (13.III.). Powrót emira Kuwejtu, DŻABIRA do ojczyzny, demonstracje zwolenników secesji Słowacji w Bratysławie (14.III.). Żądanie Organizacji Rosyjskich Niemców „Odrodzenie” na kongresie w Moskwie o przywrócenie Autonomicznej Republiki Niemców Nadwołżańskich (15.III.). Referendum w ZSRR dotyczące przyszłości państwa (zbojkotowane na Litwie, Łotwie, w Estonii, Armenii, Mołdawii i Gruzji), 70% za wprowadzeniem urzędu prezydenta Rosji, większość za utrzymaniem ZSRR – 76% (17.III.). ESKO TAPANI AHO premierem Finlandii (do 1995). Zaostrzenie norm zanieczyszczenia spalin dla samochodów ciężarowych w EWG (18.III.). Wizyta WAŁĘSY w USA (19-26.III.). BEGUM KHALEDA ZIA pierwszą kobietą-premier w Bangladeszu (20.III.). NICÉPHORE SOGLO prezydentem Beninu (do 1996). Pomoc finansowa EWG dla wsch. landów Niemiec w wysokości 6 200 000 000 marek (25.III.). Wojskowy zamach stanu w Mali, obalenie rządów TRAORÉ, przejęcie władzy przez Radę Pojednania Narodowego (ppor. AMADOU TOUMANI TOURÉ) do 1992 r. (26.III.). Żądania przez mniejszość serbską autonomii w Chorwacji – starcia w Plitvicach (2 zabitych, 20 rannych) – (29.III.). Moskwa: rozwiązanie Układu Warszawskiego, zwycięstwo komunistów w pierwszych wolnych wyborach od 46 lat w Albanii (31.III.). 7 Oscarów dla filmu „Tańczący z wilkami” w reżyserii KEVINA COSTNERA (III.). Podwyżki cen żywności w ZSRR o 200-1000% (2.IV.). 34 warunki zawieszenia broni wysunięte przez ONZ dla Iraku, rozruchy rządowe w Szkodrze (Albania), stłumienie kurdyjskiego powstania w płn. Iraku przez wojska rządowe (zdobycie Sulejmaniji) – ucieczka Kurdów w stronę granicy z Turcją i Iranem, powołanie własnego parlamentu przez państwa KBWE w Madrycie (3.IV.). Progresja epidemii cholery z Peru do Ekwadoru i Kolumbii (4.IV.). Specjalne pełnomocnictwa dla przewodniczącego Rady Najwyższej Rosji, JELCYNA (5.IV.). Proklamowanie niepodległości Gruzji, początek fali strajków w Białoruskiej SRR, wizyta WAŁĘSY we Francji (9.IV.). Kolidacja włoskiego promu „Moby Prince” z tankowcem „Agip Abruzzo” k/brzegów Toskanii (138 ofiar) – (10.IV.). Wybuch na cypryjskim tankowcu „Haven” k/Genui i jego zatonięcie (11-14.IV.). Wejście w życie zawieszenia broni w Zatoce Perskiej

(12.IV.). Otwarcie Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju w Londynie, zezwolenie Turcji na przekraczanie jej granicy przez uchodźców kurdyjskich z Iraku, wystrzelenie francuskiego satelity „Astra 1B” na orbitę Ziemi z bazy francuskiej w Kourou (15.IV.). Otwarcie stref ochronnych dla ludności kurdyjskiej w Iraku wzdłuż granicy z Turcją przez USA, strajki robotnicze w Serbii (16.IV.). Wizyta GORBACZOWA w Japonii (sprawa Kuryli i statusu wysp Shikotan, Kunashiri, Etorofu i Habomai, omówienie szczegółów podpisania układu pokojowego) – (16-19.IV.). MITTERRAND z wizytą w Rumunii (18.IV.). Program antykrzysowy PAWŁOWA w ZSRR (22.IV.). Dotarcie oddziałów ONZ na granicę kuwejcko-iracką w celu nadzorowania zawieszenia broni, początek rokowań w sprawie utworzenia autonomicznego terytorium kurdyjskiego w płn. części Iraku, wizyta WAŁĘSY w Wielkiej Brytanii (24.IV.). Uzgodnienie otwarcia teczki byłej służby bezpieczeństwa Stasi w Niemczech, utworzenie Republiki Albanii w wyniku zmiany konstytucji (25.IV.). Protesty 50 mln mieszkańców przeciw polityce gospodarczej ZSRR (26.IV.). Tropikalne powodzie w Bangladeszu (140 tys. ofiar) – (29.IV.). Wyprodukowanie ostatniego „Trabanta” (symbolu NRD) w fabryce w Zwickau, porozumienie 39 państw w sprawie zakazu wydobycia surowców na Antarktydzie przez 50 lat (do 2041) na konferencji w Madrycie (30.IV.). Zawieszenie przez Włoski Związek Piłki Nożnej argentyńskiej gwiazdy futbolu, DIEGO ARMANDO MARADONY na 15 miesięcy (do końca VI.1992 r.) za branie kokainy w meczach włoskiej ligi (IV.). Zamordowanie szefa berlińskiego Urzędu Powierniczego, DETLERA ROHWEDDERA przez terrorystów z RAF (IV.). Encyklika papieska „Centesimus annus”, rozbrojenie chrześcijańskiej i druzyjskiej milicji przez armię libańską – zakończenie wojny domowej w tym kraju (1.V.). 200-rocznica pierwszej konstytucji europejskiej – Konstytucji 3 Maja w Polsce, powrót prochów kard. MINDSZENTY’EGO na Węgry, strajki górnicze w Bułgarii (3.V.). Upoważnienie armii federalnej w Jugosławii do interwencji we wszelkich konfliktach narodowościowych (5.V.). 30 tys. demonstracja w Splicie przeciw obecności armii jugosłowiańskiej w Chorwacji – wybuch zamieszek, wejście w życie układu Niemiec z ZSRR o stacjonowaniu i wycofaniu wojsk radzieckich (6.V.). Pierwsza wizyta na wysokim szczeblu dyplomaty ZSRR w Izraelu: min. spr. zagr. ALEKSANDRA BIESSMIERTNYCHA (10.V.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Portugalii (10-13.V.). Pierwsze od 32 lat wolne wybory w Nepalu – zwycięstwo Liberalnej Partii Narodowej, zniszczenie ostatnich rakiet średniego zasięgu przez ZSRR, opowiedzenie się ludności serbskiej w płn-zach. Chorwacji za wcieleniem ich terytorium do Serbii i za integralnością Jugosławii (ok. 90%) – (12.V.). Wyrok 6 lat więzienia dla WINNIE MANDELI za znęcanie się nad 4 Murzynami w RPA (13.V.). EDITH CRESSON pierwszą kobietą-premier we Francji (do 1992). Sprzeciw Serbii, Wojwodiny i Kosowa wobec wyboru Chorwata, STJEPANA MESICIA na stanowisko przewodniczącego Prezydium Jugosławii (15.V.). Strajk generalny w Albanii, układ między ZSRR a ChRL w Moskwie o zakończeniu sporów o granice

(16.V.). Referendum w sprawie niepodległości Chorwacji (94,3% za) – (19.V.). Wizyta WAŁĘSY w Izraelu, [nowa ustawa paszportowa w ZSRR \(swoboda podróżowania po kraju od 1993 r.\) – \(20.V.\). Zamach na byłego premiera Indii, RAJIVA GANDHIEGO na wiecu wyborczym w Sriperambudur k/Madras, aresztowanie byłego premiera NRD, STOPHA i byłego min. obrony NRD, HEINZA KESSLERA w Berlinie pod zarzutem rozkazu strzelania do forsujących Mur Berliński \(21.V.\). Zakończenie drążenia pierwszego z dwóch tuneli pod kanałem La Manche między Wielką Brytanią a Francją, ustawa o prywatyzacji własności państwowej w Mongolii \(22.V.\). \[Ataki radzieckich komandosów na posterunki graniczne Litwy i Łotwy \\(23.V.\\). Plan zmniejszenia liczebności wojsk NATO w Niemczech \\(24.V.\\). Operacja „Salomon” w Etiopii \\(ewakuacja 14,4 tys. Żydów do Izraela\\) w wyniku wojny domowej \\(25.V.\\). Katastrofa lotnicza w Tajlandii \\(223 ofiary\\) – \\(26.V.\\). \\[Opuszczenie Czecho-Słowacji przez wojska radzieckie \\\(27.V.\\\). Obalenie komunistycznej dyktatury HAJLE MARIAMA w Etiopii przez rebeliantów, MELES ZENAWI prezydentem \\\(do 1995\\\), zakończenie wojny domowej \\\(250 tys. ofiar\\\) – \\\(28.V.\\\). GAMSACHURDIA prezydentem Gruzji \\\(do 1992\\\). Deklaracja TUDJMANA o nie pozostaniu Chorwacji w Jugosławii, ale możliwym przyłączeniu do konfederacji suwerennych państw \\\(29.V.\\\). Podpisanie układu pokojowego dotyczącego Angoli przez UNITA \\\(rząd\\\) i MPLA \\\(opozycja\\\) w Lizbonie \\\(31.V.\\\). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Polski \\\(1-9.VI., 13-16.VIII.\\\). Powrót do Angoli z emigracji w Portugalii, prezydenta DOS SANTOSA \\\(2.VI.\\\). Erupcja wulkanu Unzen na japońskiej wyspie Kiusiu \\\(39 ofiar\\\), wyrok 12 lat więzienia dla członkini RAF w Niemczech – SUSANNE ALBRECHT, zatwierdzenie nowych warunków zawieszenia broni dla Iraku przez ONZ \\\(przeciw Kuba, wstrzymał się Jemen i Ekwador; obowiązek zniszczenia całego posiadanego arsenału broni chemicznej i biologicznej, systemu rakiet balistycznych o zasięgu ponad 150 km, zniszczenie bądź usunięcie materiałów nuklearnych, pozostawienie embarga na dostawy broni do Iraku, spełnienie przez Irak wszelkich roszczeń państw związanych z poniesionymi przez nie stratami w wojnie, stopniowa liberalizacja zakazu dostaw żywności do Iraku, wysyłanie przez ONZ obserwatorów wojskowych i nadzór sytuacji w tworzonych strefie zdemilitaryzowanej na granicy Iraku i Kuwejtu, zakaz wspierania międzynarodowego terroryzmu przez Irak\\\), \\\[otoczenie budynku parlamentu litewskiego w Wilnie przez oddziały radzieckich komandosów \\\\(3.VI.\\\\). Porozumienia Polski, Węgier i Czecho-Słowacji z OECD, eksplozja w magazynach amunicji w Addis Abebie \\\\(ok. 100 ofiar\\\\) – \\\\(4.VI.\\\\). Gwałtowne starcia z islamskimi fundamentalistami w Algierii – wprowadzenie stanu wyjątkowego \\\\(5.VI.-4.X.\\\\). \\\\[Secesja ptn. części Somalii wskutek postępującej wojny domowej – utworzenie Republiki Somalilandu przez rebeliantów z Somalijskiego Ruchu Narodowego \\\\\(7.VI.\\\\\). Defilady zwycięstwa w Waszyngtonie i Nowym Jorku \\\\\(8, 10.VI.\\\\\). Erupcja wulkanu Pinatubo w filipińskich prowincjach Zambales i Luzon \\\\\(565 ofiar\\\\\) – \\\\\(9.VI.\\\\\). Przekształcenie Komunistycznej Partii\\\\]\\\\(#\\\\)\\\]\\\(#\\\)\\]\\(#\\)\]\(#\)](#)

Albanii w Partię Socjalistyczną (10.VI.). 95% ludności Włoch za zmianą systemu wyborczego (11.VI.). JELCYN prezydentem Rosji (do 1999) – (12.VI.). Demonstracja antyrządowa w Bukareszcie, pierwsza szczepionka przeciw AIDS przedstawiona we Florencji (oparta na genetycznej manipulacji białka) – (13.VI.). Dwa napady Sikhów na indyjskie pociągi w Pendżabie (śmierć 126 osób) – (16.VI.). Traktat polsko-niemiecki o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy w Bonn, zniesienie ustawy o ewidencji ludności – kres apartheidu w RPA (17.VI.). Początek wizyty JELCYNĄ w USA (18.VI.). Opuszczenie terytorium Węgier przez wojska radzieckie, szef narkotykowego kartelu z Medellin, PABLO ESCOBAR w rękach policji kolumbijskiej, decyzja Bundestagu o przeniesieniu stolicy zjednoczonych Niemiec z Bonn do Berlina (338 głosów za, 320 przeciw) – (19.VI.). Konferencja KBWE w Berlinie (przyjęcie Albanii w poczet członków, zasada aprobaty decyzji KBWE przez 12 z 35 państw dla uruchomienia europejskiego mechanizmu rozwiązania kryzysu) – (19-20.VI.). Odmowa podpisania traktatu dotyczącego zakazu eksploatacji kopalń na Antarktydzie przez USA (22.VI.). Podpisanie bezterminowego rozejmu między stronami wojny domowej w Kambodży na spotkaniu w neutralnej Tajlandii (24.VI.). Deklaracje niepodległości Słowenii i Chorwacji i secesja tych państw z Jugosławii (potępienie tego faktu przez parlament związkowy w Belgradzie), TUDJMAN prezydentem niepodległej Chorwacji (do 1999), władza parlamentu w Słowenii (do 1992) – (25.VI.). Opuszczenie KPZR przez byłego min. spr. zagr. ZSRR, SZEWARDNADZE, 3-godzinna okupacja centrali telefonicznej w Wilnie przez wojska radzieckie (26.VI.). Rozpoczęcie działań wojennych przeciw Słowenii i Chorwacji przez federacyjną armię Jugosławii – śmierć ok. 100 osób w starciach (27.VI.). Rozwiązanie RWPG na konferencji w Budapeszcie, początek oblężenia stolicy Słowenii, Ljubljany przez wojska jugosłowiańskie (28.VI.). Groźba interwencji zbrojnej USA wobec Iraku wskutek jego sprzeciwu dla inspekcji inspektorów ONZ w jednym z obiektów wojskowych (29.VI.). Podpisanie układu w sprawie Antarktydy przez USA po zapewnieniu w 2041 r. o udziale w głosowaniu o 25% państw mniej (VII.). Oficjalne podpisanie dokumentu o rozwiązaniu UW w Pradze (1.VII.). Karta Zasad Demokratyzacji Kraju w Etiopii (2.VII.). Przerwanie rokowań pokojowych w Irlandii Płn. (3.VII.). Przejęcie pld. części Libanu przez armię libańską (poprzednio we władzy OWP) – (4.VII.). Zamknięcie BCCI – Bank of Credit and Commerce International przez Bank Anglii pod zarzutem handlu narkotykami i kontaktów z terrorystami (5.VII.). Porozumienie pokojowe na wyspie Brioni między Słowenią a Jugosławią (zamrożenie na okres trzech miesięcy deklaracji niepodległości przez Słowenię i powrót armii Jugosławii do koszar) – (8.VII.). Zaproszenie RPA przez MKOL do uczestnictwa w Igrzyskach Olimpijskich (9.VII.). Katastrofa lotnicza w Arabii Saudyjskiej k/Dżiddy (261 ofiar) – (11.VII.). Powódzie w ChRL (1319 ofiar), światowy szczyt gospodarczy G-7 w Londynie (po raz pierwszy z udziałem prezydenta ZSRR, GORBACZOWA) – (15.VII.). Uchwała o wycofaniu się wojsk jugosłowiańskich ze

Słowenii w ciągu 3 miesięcy, zgoda Turcji na stacjonowanie międzynarodowego oddziału interwencyjnego na granicy z Irakiem (18.VII.). Zakaz JELCYNA dotyczący działalności organizacji partyjnej w urzędach i fabrykach (20.VII.). Początek wycofywania sił Jugosławii ze Słowenii (21.VII.). „Inkatha-Gate” w RPA (zarzut finansowania przez rząd partii Zulusów Inkatha i podsycanie nienawiści między Inkathą a Afrykańskim Kongresem Narodowym MANDELI) – (22.VII.). Stan wyjątkowy na Madagaskarze (23.VII.). Uzgodnienie wstępnej wersji umowy o utworzeniu Unii Suwerennych Republik Radzieckich w Moskwie i zaplanowanie jej oficjalnego podpisania na 20.VIII. br. (24.VII.). Ponowne proklamowanie niepodległości przez Litwę (29.VII.). Reorganizacja rządu w RPA (30.VII.). Podpisanie układu START między USA a ZSRR w Moskwie (redukcja broni nuklearnej dalekiego zasięgu o 25-30% oraz jej systemów strategicznych, powołanie wspólnej komisji, badającej aktualny stan ilościowy broni jądrowej), incydent na granicy Litwy z Białoruską SRR (7 zabitych) – (31.VII.). Zmiana nazwy Ludowej Republiki Bułgarii na Republikę Bułgarii – uchwalenie nowej konstytucji w Sofii (VII.). Zgoda Izraela na udział w konferencji pokojowej w sprawie Bliskiego Wschodu w Madrycie (4.VIII.). Przyznanie się Iraku do prowadzenia doświadczeń z bronią biologiczną (5.VIII.). Zbombardowanie baz kurdyjskich w płn. Turcji przez siły rządowe (7.VIII.). Dotarcie do włoskiego portu w Bari albańskiego statku „Vlora” z 10 tys. uchodźców na pokładzie, uwolnienie brytyjskiego dziennikarza JOHN A MCCARTHY’EGO przez Dżihad w Libanie (8.VIII.). Demonstracje antyrządowe na Madagaskarze (10 ofiar) – (10.VIII.). Uwolnienie kolejnych zakładników w Libanie (Francuza i Amerykanina) – (11.VIII.). Zniesienie stanu wyjątkowego w Armeńskiej SRR (od 1990) – (15.VIII.). Uzgodnienie wprowadzenia powszechnej amnestii dla wszystkich emigrantów politycznych w RPA (16.VIII.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II na Węgry (16-20.VIII.). Wyhodowanie po raz pierwszy niebieskiej róży (Australia), przeniesienie sarkofagów królów Prus: FRYDERYKA WILHELMA II i FRYDERYKA II do Poczdamu (17.VIII.). Opowiedzenie się JELCYNA w Kazachskiej SRR (Ałma-Ata) za restytucją autonomicznej Republiki Niemców Nadwołżańskich (18.VIII.). Zamach stanu w ZSRR – powołanie Komitetu Stanu Wyjątkowego (JANAJEW, PAWŁOW, min. spr. wewn. BORYS PUGO, I zastępca przewodniczącego Rady Obrony OLEG BAKŁANOW, przewodniczący Komitetu Bezpieczeństwa Państwowego WŁADIMIR KRIUCZKOW, przewodniczący Związku Rolników WASILIJ STARODUBCEW, min. obrony DMITRIJ JAZOW, przewodniczący Stowarzyszenia Państwowych Obiektów Przemysłu, Budownictwa, Transportu i Łączności ALEKSANDER TISIAKOW), podanie do wiadomości o zdjęciu GORBACZOWA z urzędu prezydenta (przebywającego na urlopie na Krymie), zwrócenie się JELCYNA przeciw puczystom i wezwanie do strajku generalnego, 10 czołgów ochrony Kremla pod rozkazami JELCYNA, ogłoszenie przez puczystów stanu wyjątkowego w całym kraju, wprowadzenie kontroli prasy oraz zakazu demonstracji i strajków,

pojawienie się dużych radzieckich sił wojskowych wokół ważnych obiektów na Litwie, Łotwie i w Estonii, początek stawiania barykad przed siedzibą rządu Rosji przez ludność Moskwy skupioną wokół JELCYNA (19.VIII.). Strajk generalny w Workucie, demonstracje w Moskwie przeciw zamachowi, przejęcie przez JELCYNA uprawnień GORBACZOWA nad wszystkimi wojskami na obszarze Rosji, choroba jednego z puczystów – PAWŁOWA, nakaz aresztowania JELCYNA wydany przez puczystów (20.VIII.). 3 ofiary nocnych starć w Moskwie, otwarcie nadzwyczajnego posiedzenia parlamentu rosyjskiego, ucieczka Komitetu Stanu Wyjątkowego z Moskwy – załamanie się puczu, opuszczenie Moskwy przez pierwsze oddziały wojskowe, aresztowanie grupy puczystów (KRIUCZKOW, BAKŁANOW, JAZOW) przez GORBACZOWA na Krymie i wydanie przez niego oświadczenia o sprawowaniu kontroli nad krajem, ponowne ogłoszenie niepodległości przez Łotwę i Estonię, uznanie niepodległości Litwy, Łotwy i Estonii przez Islandię (21.VIII.). Powrót GORBACZOWA do Moskwy, zastrzelenie się jednego z puczystów – PUGO (22.VIII.). Zakaz działalności KPZR w Rosji wydany przez JELCYNA (23.VIII.). Proklamacja niepodległości Ukrainy, LEONID KRAWCZUK prezydentem (do 1994), ogłoszenie rezygnacji GORBACZOWA ze stanowiska sekretarza generalnego KPZR i zalecenie rozwiązania tej partii (24.VIII.). Proklamacja niepodległości Białorusi, STANISŁAW SZUSZKIEWICZ wybrany na przewodniczącego Rady Najwyższej (rządził do 1994), ofensywa marokańska w Saharze Zach. – zdobycie Bir Lahlou (25.VIII.). Uznanie niepodległości Ukrainy przez Polskę, początek walk serbsko-chorwackich o Vukovar (26.VIII.). Niepodległość Mołdawii, MIRCEA ION SNEGUR prezydentem (do 1997) – (27.VIII.). Otwarcie rurociągu słodkiej wody o długości 1900 km w Libii, uznanie niepodległości państw bałtyckich przez Niemcy (28.VIII.). Deklaracja min. spr. zagr. Polski, Niemiec i Francji w Weimarze w sprawie przyszłości Europy: zapoczątkowanie rozmów tzw. trójkątu weimarskiego, zakaz działalności KPZR na terytorium ZSRR (29.VIII.). Deklaracja niepodległości Azerbejdżanu, AJAZ MUTALIBOW prezydentem (do 1992) – (30.VIII.). Niepodległość Uzbekistanu i Kirgistanu, ISLAM KARIMOW prezydentem Uzbekistanu (do dzisiaj), ASKAR AKAJEW prezydentem Kirgistanu (do 2005) – (31.VIII.). Usunięcie słowa „socjalizm” i wykreślenie artykułów piętnujących kapitalizm z konstytucji w Wietnamie (VIII.). Przywrócenie systemu parlamentarnego w Bangladeszu (VIII.). Początek procesu o strzelanie do osób uciekających przez Mur Berliński w Niemczech (2.IX.). Zezwolenie rządu Iraku na tworzenie partii opozycyjnych – nowa konstytucja (3.IX.). Oficjalne uznanie niepodległości Litwy, Łotwy i Estonii przez ZSRR, zmiana nazwy miasta Leningrad na Sankt Petersburg, wejście w życie zawieszenia broni w Saharze Zach. (6.IX.). Początek rozmów przedstawicieli Jugosławii, Chorwacji i Słowenii w sprawie zawarcia pokoju (wynegocjowanie 13 porozumień o zawieszeniu broni przy mediacji EWG do XI. – wszystkie naruszone przez dane strony konfliktu) – (7.IX.). Referendum w Macedonii w sprawie niepodległości (74%

za), otwarcie wystawy architektonicznej wszechczasów w Wenecji (8.IX.). Deklaracja niepodległości Tadżykistanu, RACHMAN NABIJEW prezydentem (do 1992) – (9.IX.). Znalezienie 505,5 karatowego opalu o długości 10 cm i szerokości 5 cm w Australii (11.IX.). Część jugosłowiańskiej republiki związkowej Bośni i Hercegowiny za pozostaniem w Jugosławii (terytorium Hercegowiny) – (12.IX.). Proces NORIEGI na Florydzie (IX.). Podpisanie układu pokojowego między Afrykańskim Kongresem Narodowym a Inkathą w Johannesburgu (14.IX.). Zwycięstwo konserwatystów w wyborach parlamentarnych w Szwecji, CARL BILDT premierem (do 1994) – (15.IX.). Zniesienie kary śmierci w prawie karnym w Szwajcarii (16.IX.). Przyjęcie Litwy, Łotwy, Estonii, Korei Płd., KRL-D, Mikronezji i Wysp Marshalla do ONZ (17.IX.). Odnalezienie w lodowcu Similaun w Alpach Austriackich zwłok człowieka sprzed 4700 lat (19.IX.). Zezwolenie ONZ na sprzedaż ropy naftowej przez Irak wydane pod warunkiem przeznaczenia zysków na zakupy żywności i spłatę reparacji wojennych (20.IX.). Referendum w Armeńskiej SRR w sprawie niepodległości (99% za) – (21.IX.). Dekret zwalniający ludność trzech republik bałtyckich od służby wojskowej w ZSRR (22.IX.). Oddanie się byłego szefa wywiadu NRD, MARKUSA WOLFA w ręce policji niemieckiej, formalne wystąpienie NRD z Układu Warszawskiego (24.IX.). Zgoda Iraku na inspekcję swoich arsenałów zbrojnych, ukazanie się powieści „Scarlett” w USA (kontynuacja „Przeminęło z wiatrem”) – (25.IX.). Kryzys rządowy w Rumunii wskutek strajków górniczych, początek 2-letniej próby życia w zamkniętym ekosystemie na pustyni w Arizonie – „Biosfera II” (26.IX.). Nowa inicjatywa rozbrojeniowa USA – jednostronna redukcja broni atomowych (27.IX.). Odkrycie dokumentów w Iraku, wskazujących na zaawansowane prace nad zbudowaniem bomby atomowej (eksperti ONZ) – (28.IX.). Wojskowy zamach stanu na Haiti, obalenie władzy ARISTIDE’A przez gen. RAOULA CEDRASA (rządy nowego prezydenta JOSEPHA NORETTE’A do 1994) – (30.IX.). Fala agresji przeciw azylantom i Polakom w Niemczech m.in. atak neofaszystów na schronisko dla azylantów z Mozambiku i Wietnamu w Hoyerswerda (IX.). Powołanie Kongresu Narodu Czecheńskiego i Gwardii Narodowej (IX.). Deklaracja suwerenności Krymu (pozostanie nadal integralną częścią Ukrainy) – (IX.). Przyjęcie 10-letniego planu Narodowej Polityki Rozwoju na Malezji (IX.). Wprowadzenie systemu wielopartyjnego w Jordanii (IX.). Skażenie ropą naftową wybrzeży Kostaryki z zatopionego wraku w IV.1990 r. (IX.). Jednostronne wstrzymanie doświadczeń z bronią atomową w ZSRR (GORBACZOW), początek oblężenia Dubrownika przez wojska jugosłowiańskie (3.X.). Konferencja Polski, Czechosłowacji i Węgier w Krakowie (5-6.X.). Przystąpienie ZSRR do MFW (5.X.). Ogłoszenie mobilizacji powszechnej w Chorwacji, zwycięstwo Partii Socjaldemokratycznej w wyborach w Portugalii (6.X.). Bombardowanie Zagrzebia, stolicy Chorwacji przez lotnictwo Jugosławii (7.X.). Ponowna deklaracja niepodległości Słowenii i Chorwacji (8.X.). Nawiązanie przez ZSRR stosunków

dyplomatycznych z Litwą i Estonią (9.X). Traktat o przyjaźni i współpracy między Polską a Włochami, zakaz prowadzenia jakichkolwiek badań nuklearnych przez Irak wynikający z decyzji Rady Bezpieczeństwa ONZ, rozwiązanie KGB w ZSRR (11.X.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Brazylii (12-21.X.). Wygrana w wyborach parlamentarnych w Bułgarii niekomunistycznego Związku Sił Demokratycznych (13.X.). Kryzys rządowy w Japonii (14.X.). Przystąpienie Litwy, Łotwy oraz Estonii do KBWE, nawiązanie przez ZSRR stosunków dyplomatycznych z Łotwą, ponowna proklamacja suwerenności przez Bośnię i Hercegowinę (15.X.). LEWON TER-PETROSIAN prezydentem Armenii (do 1998). Szczyt NATO w Taorminie na Sycylii (redukcja uzbrojenia nuklearnego w Europie o 80%) – (17.X.). Wznowienie stosunków dyplomatycznych między ZSRR a Izraelem, utworzenie Unii Gospodarczej przez Rosję, Białoruś, Armenię, Tadżykistan, Uzbekistan, Turkmenistan, Kazachstan i Kirgistan (dołączenie w przyszłości Ukrainy oraz Mołdawii, odmowa podpisania dokumentu przez Azerbejdżan, Gruzję, Litwę, Łotwę i Estonię) – (18.X.). Deklaracja niepodległości Armenii, wygrana konserwatystów w wyborach w Turcji (20.X.). Uwolnienie amerykańskiego naukowca, JESSE TURNERA przez Dżihad w Libanie (przetrzymany od 4 lat) – (21.X.). Spotkanie min. spr. zagr. państw EWG i EFTA w Luksemburgu (utworzenie EOG - Europejskiego Obszaru Gospodarczego, zamysł połączenia 7 państw EFTY z EWG od 1.1.1993 r.) – (22.X.). Podpisanie pokoju w Paryżu między przedstawicielami 4 stron wojny domowej w Kambodży (zarządzanie krajem przez Najwyższą Radę Narodową (6 członków rządu premiera HUN SENA, po dwa miejsca dla Czerwonych Khmerów, partyzantki antykomunistycznej i frakcji SIHANOUKA) i udziale ONZ) – (23.X.). Pakt o nieagresji między KRL-D a Koreą Płd. (24.X.). Układ polsko-radziecki w Moskwie o wycofaniu wojsk ZSRR z Polski do końca 1993 r. (26.X.). Zamieszki antyrządowe w Zairze (X-XI.). Deklaracja niepodległości Turkmenistanu, SAPARMURAD NIJAZOW prezydentem (do 2006), wybory w Polsce: zwycięstwo Unii Demokratycznej (27.X.). Spotkanie GORBACZOW-BUSH w Madrycie (29.X.). Spory wokół sprawy azylantów w Niemczech (X.). Konferencja bliskowschodnia w Madrycie z udziałem państw arabskich, ZSRR, USA i Izraela (30.X.-4.XI.). Ogłoszenie deklaracji suwerenności przez Czeczenię, gen. DŻOCHAR (JACHAR) DUDAJEW prezydentem (do 1996) – (1.XI.). FREDERICK CHILUBA prezydentem Zambii (do 2002). Rokowania między Izraelem a delegacją jordańsko-palestyńską w Madrycie (3.XI.). Kuwejt: ugaszenie ostatniego z 732 szybów naftowych, przystąpienie Ukrainy do Unii Gospodarczej byłych republik radzieckich, oficjalny dekret o delegalizacji KPZR w Rosji (6.XI.). Szczyt NATO w Rzymie (ustalenie nowej strategii paktu opartej na utrzymaniu pokoju, współpracy i rozwiązywanie kryzysów), słynny amerykański koszykarz EARVIN „MAGIC” JOHNSON zarażony wirusem HIV (7.XI.). Konfiskata majątku partii i organizacji komunistycznych na Litwie, uchwalenie sankcji EWG przeciw Jugosławii (wypowiedzenie porozumień w sprawie handlu i

współpracy, skreślenie ulg celnych, zamrożenie pomocy finansowej w wysokości 200 000 000 marek) – (8.XI.). Uzyskanie po raz pierwszy energii z syntezy jądrowej – Culham, Wielka Brytania (9.XI.). Demonstracja w Dili na wsch. Timorze (Indonezja), 270 ofiar (12.XI.). Oficjalne oskarżenie USA pod adresem Libii o zamach nad Lockerbie, powrót księcia SIHANOUKA do Kambodży po 13 latach spędzonych na emigracji, ustawa o aktach „Stasi” w Niemczech (prawo każdego obywatela o wgląd we własne akta) – (14.XI.). Wizyta sekretarza stanu USA, BAKERA w ChRL (XI.). Apel HAVLA o społeczne poparcie dla jedności Czecho-Słowacji, ogłoszenie deklaracji niepodległości Macedonii, KIRO GLIGOROV prezydentem (do 1999) – (17.XI.). Uwolnienie kolejnych dwóch zakładników w Libanie (Brytyjczyka i Amerykanina), zdobycie chorwackiego Vukovaru przez bojówki serbskie i armię Jugosławii (tysiące ofiar zemsty wśród ludności cywilnej miasta), dekrety gospodarcze JELCYNA w Rosji (nowe liberalne przepisy dotyczące handlu zagranicznego, pośrednictwa i wymiany barterowej, zezwolenie na zakładanie rachunków w bankach, wolny kurs rubla wobec innych walut, zapowiedź uwolnienia cen) – (18.XI.). Katastrofa helikoptera z mediatorami sporu o Górski Karabach między Armenią a Azerbejdżanem (20.XI.). Wizyta JELCYNA w Niemczech (21-23.XI.). BUTRUS BUTRUS-GHALI sekretarzem generalnym ONZ (do 2001). Kolejne zawieszenie broni na froncie chorwacko-jugosłowiańskim zawarte przy mediacji ONZ (CYRUS VANCE), wymogiem koniec chorwackich blokad garnizonów armii Jugosławii i wycofania armii Jugosławii z nie objętych walkami okręgów Chorwacji (23.XI.). Ostateczne fiasko nowego układu związkowego w ZSRR (25.XI.). Uchylenie autonomii Górskiego Karabachu w Azerbejdżanie (26.XI.). Prośba Jugosławii o wysłanie sił rozjemczych ONZ w rejon konfliktu – wybuch sporu z Chorwacją o ich rozmieszczenie (na dawnej granicy czy na obecnej linii frontu), atak demonstrantów i ciężkie pobicie byłego przywódcy Kambodży, SAMPHANA KHIEU w Phnom Penh (jego wyjazd z kraju) – (27.XI.). Bankructwo Radzieckiego Banku Państwowego (29.XI.). Referendum w sprawie niepodległości Ukrainy (90% głosów za), potwierdzenie niepodległości Transnistrii i Gagauzji (nie uznane przez Mołdawię) w referendum (1.XII.). Zniesienie sankcji ekonomicznych EWG przeciw Słowenii, Bośni i Hercegowinie, Macedonii i Chorwacji (za pozytywne ustosunkowanie się do planu pokojowego EWG), uwolnienie kolejnego zakładnika w Libanie (Amerykanin JOSEPH CICIPPIO) – (2.XII.). Żądanie specjalnych uprawnień przez HAVLA w Czecho-Słowacji w związku z kryzysem konstytucyjnym (3.XII.). Zawieszenie spłat długów zaciągniętych w bankach zachodnich przez ZSRR, odwołanie przez Chorwację MESICIA z funkcji przewodniczącego prezydium Jugosławii (5.XII.). Ogłoszenie w dacy Wiskula (Puszcza Białowieska) k/Brześćcia n/Bugiem – powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (Rosja, Białoruś, Ukraina), podpisanie dokumentu stwierdzającego „koniec istnienia ZSRR” (8.XII.). Szczyt EWG w Maastricht w Holandii (zawarcie unii gospodarczej i walutowej do 1999 r., podejmowanie

decyzji większością głosów w niektórych dziedzinach polityki zagranicznej, zachowanie prawa weta przy reszcie decyzji, wzmocnienie współpracy w sprawach dotyczących imigracji i azylu oraz terrorystów poprzez utworzenie Europolu, 24 dodatkowe protokoły dotyczące wewnętrznych ustaleń członków EWG: oficjalne podpisanie tzw. traktatu z Maastricht w 1992 r.) – (9-10.XII.).

Początek II rundy rokowań w sprawie konfliktu bliskowschodniego w Waszyngtonie, nagrody Nobla (fizjologia i medycyna – ERWIN NEHER i BERT SAKMANN (Niemcy), fizyka – PIERRE GILLES DE GENNES (Francja), chemia – RICHARD ROBERT ERNST (Szwajcaria), literatura – NADINE GORDIMER (RPA), pokojowa – AUNG SAN SUU KYI (Myanmar), ekonomia – RONALD COASE (USA)) – (10.XII.). Delegalizacja partii komunistycznej w Czecho-Słowacji (11.XII.). Ucieczka HONECKERA do ambasady Chile w Moskwie – odmowa wydania wizy przez Chile, groźba popełnienia samobójstwa przez HONECKERA w przypadku jego deportacji do Niemiec (12.XII.). Akcesja Turkmenistanu, Tadżykistanu, Kirgistanu, Kazachstanu i Uzbekistanu do WNP (13.XII.). Katastrofa egipskiego promu „Salem Express” w pobliżu portu Safaga (469 ofiar) – (15.XII.). Podpisanie przez Polskę, Czecho-Słowację i Węgry układu o stowarzyszeniu z EWG, proklamacja niepodległości Kazachstanu, NURSUŁTAN NAZARBAJEW prezydentem (do dzisiaj) – (16.XII.).

Decyzja EWG o uznaniu niepodległości Chorwacji i Słowenii na początku 1992 r., powstanie Republiki Serbskiej Krainy na terenach chorwackich z ośrodkiem w Kninie (nie uznanie jej przez Chorwację), porozumienie JELCYN-GORBACZOW w sprawie likwidacji ZSRR z dn. 31.XII. br. (17.XII.). Przejęcie całego majątku Urzędu Prezydenta ZSRR i wszystkich rezerw finansowych ZSRR przez Rosję (JELCYN) – (19.XII.). PAUL KEATING premierem Australii (do 1996). ALIA prezydentem Albanii (do 1992). Kryzys rządowy w Jugosławii w związku z projektem budżetu zakładającym kontynuację wojny, spotkanie szefów państw NATO z ministrami państw Europy Wsch. w sprawie stworzenia wspólnego, stałego organu konsultacyjnego – Bruksela, inauguracja prac nad nową konstytucją w RPA (20.XII.). Pierwsze wolne wybory parlamentarne na Tajwanie – zwycięstwo Kuomintangu, oficjalne powstanie Wspólnoty Niepodległych Państw w Alma-Acie (Rosja, Białoruś, Ukraina, Mołdawia, Kazachstan, Kirgistan, Armenia, Azerbejdżan, Uzbekistan, Tadżykistan, Turkmenistan, odmowa przystąpienia Gruzji, Litwy, Łotwy i Estonii), proklamacja suwerenności Osetii Płd. (nie uznana przez Gruzję), przewodniczącym parlamentu THOREZ KUŁUMBKOW (21.XII.). JAN OLSZEWSKI premierem Polski (do 1992). Początek walk opozycji gruzińskiej z siłami rządowymi wokół siedziby parlamentu w Tbilisi (22.XII.), oblężenie siedziby prezydenta, faktyczne uznanie niepodległości Chorwacji i Słowenii przez Niemcy mimo stanowiska EWG (23.XII.). Dymisja GORBACZOWA z urzędu prezydenta ZSRR oraz zwierzchnika sił zbrojnych, przejęcie kontroli nad bronią strategiczną przez JELCYN (25.XII.). Pierwsze wolne wybory parlamentarne w Algierii – zwycięstwo Islamskiego Frontu Ocalenia (26.XII.).

Spotkanie prezydentów państw WNP w Mińsku na Białorusi w sprawie polityki obronnej (30.XII.). Rozwiązanie ZSRR (31.XII.).

Wprowadzenie godziny policyjnej w stolicy Kambodży (XII.).
Nowa konstytucja w Rumunii – powstanie Republiki Rumunii (XII.).
Uchwalenie nowych konstytucji w Gwinei, Laosie, Jemenie, Gwinei

Równikowej, Kolumbii i Zambii. SIHANOUK przewodniczącym Rady Najwyższej Narodowej w Kambodży (do 1993), administracja w ręku ONZ (do 1993). ANTONIO MASCARENHAS MONTEIRO prezydentem Wysp Zielonego Przylądka (do 2001). Napięcie polityczne w Dżibuti (ataki zbrojnych grup Afarów). Zniesienie zakazu partii politycznych w Sierra Leone. NARASIMHA RAO premierem Indii (do 1996). KAYSONE PHOUMVIHANE prezydentem Laosu (do 1992). BAILEY OLTER prezydentem Mikronezji (do 1997). Przywrócenie systemu wielopartyjnego w Kongu i Republice Środkowoafrykańskiej. RONALD VENETIAAN przewodniczącym Rady Państwa w Surinamie (do 1996). Bilans ofiar po roku działań wojennych między Chorwacją a Jugosławią:

10 tys., koszty wojny: 30 000 000 000 dolarów. MIGUEL TROVOADA prezydentem Wysp Świętego Tomasza i Książęca (do 2001). ABDUR RAHMAN BISWAS prezydentem Bangladeszu (do 1996). TEATAO TEANNAKI prezydentem Kiribati (do 1994).

Referendum na Kurylach (81,3% za pozostaniem w Rosji, 9,6% za powrotem do Japonii, 6,4% za wspólną administracją).

Demonstracje ludności tyrolskiej w Górnej Adydze we Włoszech. Pogłoski o prowadzonym w KRL-D programie nuklearnym. Wycofanie oskarżenia o zdradę dla SOŁŻENICYNA w ZSRR. Utworzenie Komitetu Praw Dziecka przy ONZ. Powstanie Międzynarodowego Programu Kontroli Narkotyków w Wiedniu. Napięcie polityczne w Kanadzie (prowincja Quebec). Przystąpienie Hiszpanii i Portugalii do układu z Schengen. Przyjęcie Polski i Czecho-Słowacji do Rady Europy. Akcesja ChRL, Tajwanu oraz Hongkongu do APEC. Przystąpienie Liechtensteinu do EFTA. Akcesja Polski do Grupy Pentagonale (od tej pory Heksagonale).

Utworzenie Wspólnego Rynku Południa (MERCOSUR) przez Urugwaj, Brazylię, Paragwaj i Argentynę. Uznanie niepodległości Belize przez Gwatemalę. Powstanie Systemu Integracji Ameryki Środkowej (Kostaryka, Gwatemala, Honduras, Nikaragua, Panama, Salwador). Przystąpienie Wysp Marshalla i Mikronezji do SPC i SPF. Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Watykanem przez Albanię. Początek procesu demokratyzacji na Seszelach. Pierwszy niezależny związek narodowy na Kubie. Krótka władza IBRAHIMA AHMADA ALIDI na Komorach, DJOHAR prezydentem (do 1995).

Śmierć MILES A DEWEY – amerykańskiego muzyka jazzowego, CLAUDIO ARRAU – chilijskiego pianisty, FRANKA CAPRY – amerykańskiego reżysera filmowego, MAXA FRISCHA – pisarza szwajcarskiego, YVESA MONTAND – francuskiego aktora, FREDDIEGO MERCURY – piosenkarza angielskiego, GRAHAMA GREENE – pisarza angielskiego, MARCELA LEFEBVRE – francuskiego arcybiskupa, ISAACA BASHEVISA SINGERA – pisarza amerykańskiego.

1992 - 1995	<u>WOJNA DOMOWA W BOŚNI.</u>
1992	<p><u>Wejście w życie ustawy o udostępnieniu tajnych akt byłej służby bezpieczeństwa NRD – Stasi w Niemczech, otwarcie portu we Władystoku dla zagranicznych statków (1.I.). Wprowadzenie liberalizacji cen w Rosji, anomalie na Bliskim Wschodzie – śnieżycy w Izraelu i Jordanii, utworzenie przez opozycję gruzińską Rady Wojskowej (TENGIŹ KITOWANI, DŻABA JOSSELIANI) w Tbilisi – natarcie sił opozycji na parlament, <u>deklaracja niepodległości Górskiego Karabachu (uznana tylko przez Armenię), ARTUR MKRTCZIAN przewodniczącym Rady Najwyższej kraju (2.I.).</u> Początek konferencji założycielskiej tzw. Trzeciej Jugosławii z udziałem Serbii, Czarnogóry, terenów serbskich w Chorwacji oraz Bośni i Hercegowinie – Belgrad (3.I.). Rozbicie wojsk opozycji obalonego prezydenta HABRÉ w 1990 r. przez armię rządową w Czadzie (4.I.). Wizyta BUSHA w Australii, Singapurze, Korei Płd. i Japonii (I.). <u>Zdobycie gmachu parlamentu Gruzji w Tbilisi przez opozycję – ucieczka obalonego prezydenta GAMSACHURDII wraz z rodziną do Armenii (oskarżenie pod jego adresem o defraudację 700 000 000 rubli stanowiących własność skarbu państwa), rząd tymczasowy w Gruzji (TENGIŹ SINGUA), bilans rewolty opozycji: 80 zabitych, 400 rannych (6.I.).</u> Potępienie Izraela przez ONZ za decyzję o wydaleniu 12 Palestyńczyków, oskarżonych o podżeganie do terroryzmu, <u>incydent w przestrzeni powietrznej Chorwacji nad miejscowością Novi Markof, 50 km od Zagrzebia (zestrzelenie helikoptera EWG przez lotnictwo jugosłowiańskie, śmierć pięciu inspektorów), zawieszenie akcji mediacyjnej w wojnie między Chorwacją a Jugosławią przez EWG (7.I.).</u> <u>Niepodległość Bośni i Hercegowiny, ALIJA IZETBEGOVIĆ prezydentem (do 1996) – (9.I.).</u> Deklaracja polsko-litewska o przyjaznych stosunkach i współpracy w Wilnie, <u>anulowanie wyników pierwszej tury wyborów w Algierii z 26.XII.1991 r. przez armię (ustąpienie BEN DŻADIDA, szefem państwa SIDI AHMAD GHOZALI), wezwanie islamistów pozbawionych rządu do walki z puczystami (13.I.).</u> Oficjalne uznanie niepodległości Słowenii i Chorwacji przez EWG, Austrię oraz Szwajcarię (15.I.). <u>Meksyk: podpisanie pokoju między stronami wojny domowej w Salwadorze (zakończenie 20-letniego konfliktu), zakończenie konferencji bliskowschodniej w Waszyngtonie (16.I.).</u> Szczyt WNP w Moskwie, zamach bombowy IRA w Irlandii Płn. (7 ofiar) – (17.I.). Nowe prawo imigracyjne we Francji (zaostrenie restrykcji) – (18.I.). Raport Międzynarodowego Instytutu Studiów Strategicznych o wojnie w Zatoce Perskiej (połowiczny sukces operacji Pustynna Burza), <u>podpisanie układu o dobrosąsiedzkich stosunkach między Finlandią a Rosją w Helsinkach (anulowanie traktatu o przyjaźni z 1948 r.) – (20.I.).</u> Katastrofa lotnicza we Francji w górach Wogezach (87 ofiar) – (21.I.). Aresztowanie ABDELKADERA HASZANIEGO, przywódcę Islamskiego Frontu Ocalenia w Algierii (22.I.). Konferencja waszyngtońska na temat sposobów pomocy krajom WNP (7 organizacji międzynarodowych, 47 państw) – (22-23.I.). <u>Ucieczka GAMSACHURDII z Armenii do Czeczenii (23.I.). Zapowiedź kontynuacji reform antyrasistowskich</u></u></p>

w RPA (DE KLERK), nawiązanie stosunków dyplomatycznych między ChRL a Izraelem (24.I.). Wizyta premiera ChRL, LI PENGGA we Włoszech, apel RUSHDIEGO do światowej opinii publicznej o wywarcie presji na Iran w celu wycofania wydanego nań wyroku śmierci za książkę (27.I.). Konferencja Bliskowschodnia w Moskwie zakończona zupełnym fiaskiem (wycofanie się Izraela, Syrii, Libanu oraz przedstawicieli Palestyny) – (28-29.I.). Propozycje USA i Rosji dotyczące rozbrojenia (28, 29.I.). Szczyt ASEAN w Singapurze (postanowienie o wprowadzeniu ok. 2008 r. Strefy Wolnego Handlu przez Indonezję, Singapur, Brunei, Malezję, Filipiny i Tajlandię) – (28.I.). Uchwalenie ustawy zbliżonej do konstytucji w Arabii Saudyjskiej (I.). Nawiązanie stosunków ukraińsko-watykańskich (II.). Delegalizacja stanu wojennego w Polsce, spotkanie BUSH-JELCYN w Camp David (USA), silne śnieżyce w Turcji (170 ofiar lawiny) – (1.II.). Pożar w obozie uchodźców wietnamskich Shek Kong w Hongkongu (21 ofiar), przemówienie LI PENGGA w Lizbonie (wezwanie do państw zachodnich o normalizację stosunków z ChRL bez względu na rozbieżności ideologiczne), dekret znoszący klauzulę tajności w odniesieniu do rządowych i policyjnych akt dotyczących zbrodniarzy nazistowskich w Argentynie (3.II.). Nieudany wojskowy zamach stanu w Wenezueli, przedłużenie obowiązywania sankcji wobec Iraku przez ONZ (4.II.). Zamachy w Belfaście (8 ofiar) – (4-5.II.). Katastrofa lotnicza (16 ofiar) w USA (Evansville, Indiana), zamach bombowy ETA w Madrycie (5 ofiar), rozwój epidemii cholery w Argentynie (6.II.). Prześladowania ludności Karenów i muzułmanów w Myanmarze – emigracja do Bangladeszu (II.). Powódzie na Kubie, możliwość zbudowania bomby atomowej przez Pakistan, traktat w sprawie integracji gospodarczej i politycznej w Maastricht między państwami EWG tzw. traktat o Unii Europejskiej (wspieranie harmonijnego i stałego postępu gospodarczego i społecznego, w szczególności przez utworzenie obszaru pozbawionego granic wewnętrznych, przez umacnianie integracji gospodarczej i społecznej oraz przez ustanowienie Unii Gospodarczej i Walutowej, ugruntowanie swojej tożsamości na płaszczyźnie międzynarodowej poprzez wspólną politykę zagr. oraz bezpieczeństwa, pogłębianie ochrony praw i interesów ludności państw członkowskich przez wprowadzenie obywatelstwa Unii, rozwijanie ściślejszej współpracy w dziedzinach wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, utworzenie Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, wspólną walutą – ECU (czas wprowadzenia do 1999 r.), 3 główne filary Unii Europejskiej: Wspólnota Europejska (zniesienie cel i ograniczeń ilościowych w przywozie i wywozie towarów, wspólna polityka handlowa, zniesienie barier w swobodnym ruchu towarów, osób, usług i kapitału, wspólna polityka rolna, transportowa, rybna, system ochrony konkurencji w ramach rynku wewnętrznego przed zafalszowaniami, dostosowanie przepisów prawnych, polityka społeczna oparta na Europejskim Funduszu Społecznym, wspólna polityka w dziedzinie ekologii, podnoszenie konkurencyjności przemysłu, umacnianie integracji gospodarczej i społecznej, budowa

i rozwój sieci transeuropejskich, popieranie badań naukowych i rozwoju technologicznego, prace nad osiągnięciem wysokiego poziomu ochrony zdrowia, oświaty ogólnej i zawodowej, rozwoju życia kulturalnego, działania na rzecz ochrony praw konsumentów, przedsięwzięcia w sferze energetyki, zapobieganie katastrofom), Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa (ochrona wartości uniwersalnych, fundamentalności interesów i niezależności Unii, umacnianie bezpieczeństwa Unii, strzeżenie pokoju i działania na rzecz pokoju międzynarodowego, rozwijanie i umacnianie zasad demokracji oraz praworządności, przestrzeganie praw człowieka i podstawowych wolności), Współpraca w dziedzinach polityki wewnętrznej i prawnej (polityka udzielania azylu, kontrola granic zewnętrznych Unii, polityka imigracyjna i polityka w stosunku do obywateli państw trzecich, zwalczanie uzależnienia od narkotyków, współpraca prawna w zakresie prawa cywilnego), wejście traktatu w życie od 1.XI.1993 r.) – (7.II.). Igrzyska XVI Olimpiady Zimowej w Albertville (hokej: WNP, klasyfikacja medalowa: 1.Niemcy (10 złotych, 10 srebrnych, 6 brązowych, łącznie 26 medali), 2.WNP (9 złotych, 6 srebrnych, 8 brązowych, łącznie 23 medale), 3.Norwegia (9 złotych, 6 srebrnych, 5 brązowych, łącznie 20 medali)) – (8-23.II.). Wprowadzenie stanu wyjątkowego w Algierii przez nowo wybranego prezydenta MOHAMMADA BU DIJAJA po starciach 7.II. w Algierze (kilkadziesiąt ofiar), katastrofa lotnicza w Senegalu k/Kafountine (30 zabitych), demonstracje poparcia i protestu dla polityki JELCYNA w Moskwie (9.II.). Nawiązanie stosunków dyplomatycznych między Iranem a Armenią, wielka powódź w Los Angeles, odlot pierwszego samolotu transportowego w ramach operacji „Nadzieja” z Frankfurtu n/Menam do Moskwy (międzynarodowa pomoc 14 państw zachodnich dla państw WNP), początek procesu szefa Stasi, ERICHA MIELKE w Berlinie (10.II.). Powstanie Nowej Jugosławii (Serbia i Czarnogóra), wycofanie się Macedonii ze struktur federalnych Jugosławii, utworzenie Republiki Mongolii w wyniku zmiany konstytucji (12.II.). Zamieszki w Peru (7 zabitych) – (13.II.). Szczyt WNP w Mińsku (odmowa uczestnictwa w Zjednoczonych Siłach Zbrojnych Wspólnoty przez Ukrainę, Azerbejdżan oraz Mołdawię) – (14.II.). Zabicie szefa Hezbollahu, szefa ABBASA AL-MUSAWIEGO przez izraelskie służby specjalne w pld. Libanie (16.II.). Przyjęcie Azerbejdżanu, Turkmenistanu, Uzbekistanu, Kirgistanu i Tadżykistanu do ECO (Organizacji Wspólnoty Ekonomicznej) na konferencji w Teheranie (późniejsza akcesja Kazachstanu) – (17.II.). Pomoc finansowa Kanady dla Ukrainy, rozruchy w Abidżanie (Wybrzeże Kości Słoniowej) – (18.II.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Senegalu, Gambii i Gwinei (19-26.II.). Atak rakietowy Azerbejdżanu na Stepanakert w Górskim Karabachu (20 ofiar), zamach bombowy ETA w Santander (3 zabitych), zwycięstwo Partii Kongresu w wyborach parlamentarnych w Pendżabie w Indiach (19.II.). Operacja wojsk izraelskich w pld. Libanie, walki międzyplemienne w Nigerii (80 ofiar) – (20.II.). Amnestia dla mudżahedinów w Afganistanie, zgłoszenie przez Białoruś roszczeń terytorialnych

wobec Litwy (24.II.). Przystąpienie Ukrainy, Białorusi, Mołdawii, Uzbekistanu i Tadżykistanu do KBWE, apel UNESCO do USA o powrót w skład tej organizacji (26.II.). Szczyt państw Ameryki Łacińskiej i USA w San Antonio (porozumienie na rzecz silniejszej współpracy w zwalczaniu handlu narkotykami) – (26-27.II.). Traktat o dobrym sąsiedztwie i współpracy między Czecho-Słowacją a Niemcami w Pradze (27.II.). 3 awarie w bułgarskiej elektrowni atomowej w Kozłoduju (II.). Decyzja ONZ o wysłaniu 15 900 żołnierzy do Kambodży celem nadzorowania przebiegu wyborów, zamach bombowy IRA w Londynie (28 rannych) – (28.II.). Fala rozruchów w Albanii, tragedia w Jerozolimie – obsunięcie się cmentarza na restaurację (24 zabitych), atak raketowy rebeliantów na Kabul (30 ofiar), 14 wyroków śmierci w procesie o zabójstwo celnika w Bamako (Mali), referendum w Bośni i Hercegowinie w sprawie niepodległości (większość za) – (29.II.). Oskarżenia polityków o korupcję w Japonii (II.). Zmiana nazwy Krymskiej Autonomicznej Republiki na Republikę Krymską (II.). Częściowe przywrócenie Autonomicznej Republiki Niemców Nadwołżańskich w Rosji (JELCYN) – (3.III.). Rozwiązanie Islamskiego Frontu Ocalenia przez władze Algierii, katastrofa górnicza w Turcji (300 zabitych) – (4.III.). Powstanie Rady Państw Morza Bałtyckiego w Kopenhadze (Dania, Islandia, Finlandia, Estonia, Litwa, Łotwa, Niemcy, Norwegia, Polska, Rosja, Szwecja, Komisja Unii Europejskiej), celem szeroka współpraca polityczna, ekonomiczna i naukowa, rozwój ochrony środowiska) – (5-6.III.). Dymisja MUTALIBOWA w Azerbejdżanie, zakończenie sprawy 14-letniej Irlandki w Wielkiej Brytanii (usunięcie ciąży powstałej z gwałtu poza własnym krajem z powodu istniejącego tam zakazu) – (6.III.). Katastrofa promu w Tajlandii (ponad 100 ofiar) – (7.III.). JEAN-LUC DEHAENE premierem Belgii (do 1999). Tymczasowa Rada Państwa w Azerbejdżanie (III-VI.). Śmierć byłego premiera Izraela, BEGINA (9.III.). SZEWARDNADZE przewodniczącym Rady Państwa w Gruzji (III-X.). Demonstracje antyrządowe w Belgradzie (VUK DRAŠKOVIĆ) – (11.III.). Manifestacje na rzecz niezależności Słowacji w Bratysławie, deklaracja niepodległości Czeczenii (nie uznana przez Rosję), ogłoszenie Mauritiusu – republiką, CASSAM UTEEM pierwszym prezydentem (do 2002) – (12.III.). Trzęsienie ziemi w Turcji (ponad 1000 ofiar), 24 zabitych podczas starć murzyńskich w RPA (13.III.). Ponowne oświadczenie Chile o nie udzieleniu azylu politycznego HONECKEROWI, zamach na ambasadę Izraela w Buenos Aires (10 zabitych), wprowadzenie stanu wyjątkowego w Naddniestrzu wskutek ultimatum Mołdawii żądającej złożenie broni przez zbuntowaną prowincję (16.III.). Referendum w sprawie przyszłości RPA (68% białych mieszkańców za porozumieniem z przywódcami czarnej większości w sprawie dopuszczenia czarnych do udziału w rządach, opracowania nowej konstytucji i zarzucenia apartheidu) – (18.III.). Szczyt WNP w Kijowie (podpisanie paktu o nieagresji i utworzeniu oddziałów pogranicza) – (20.III.). Starcia wojska tureckiego z Kurdami (ok. 50 ofiar), deklaracja niepodległości Tatarstanu (nie uznana przez

Rosje), MENTIMER SZAIMJEW prezydentem (21.III.). Zwycięstwo opozycji (Partia Demokratyczna) w wyborach parlamentarnych w Albanii (22.III.). Awaria w rosyjskiej elektrowni atomowej w Sosnowym Borze (24.III.). 6 lat więzienia za gwałt dla byłego mistrza świata w boksie, MIKE'A TYSONA (26.III.). Deklaracja niepodległości Serbskiej Republiki Bośni i Hercegowiny (RADOVAN KARADŽIĆ) ze stolicą Banja Luce (siedziba rządu w Pale), początek wojny domowej w Bośni (27.III.). Aresztowanie 3 członków ETA w Bidard we Francji (29.III.). Wizyta WAŁĘSY w Niemczech (30.III.-2.IV.). Porozumienie w sprawie zawieszenia broni w Sudanie (III.). Podpisanie układu o federacji z Rosją (Adygeja, Altaj, Baszkiria, Buriadai, Chakasja, Dagestan, Kabardyno-Bałkaria, Kałmucja, Karaczajo-Czerkiesja, Karelia, Komi, Mari El, Mordwinia, Osetia Płn., Sacha (Jakucja), Czuwaszja, Tuwa, Udmurcja) – (31.III.), odmowa podpisania dokumentu przez Czeczenię i Tatarstan. Spotkanie min. obrony NATO, byłego Układu Warszawskiego oraz WNP w Brukseli, ogłoszenie programu pomocy USA (BUSH) dla państw WNP w Waszyngtonie, traktat o przyjaźni i współpracy między Rosją a Czecho-Słowacją w Moskwie (1.IV.). PIERRE BÉRÉGOVOY premierem Francji (do 1993). Zaatakowanie ambasad Rosji i Wenezueli w Trypolisie przez Libijczyków (protest przeciw sankcjom) – (2.IV.). Krwawe starcia o chorwackie miasto Kupresz (kilkaset zabitych i rannych), ponowna deklaracja niepodległości Bośni i Hercegowiny, ostrzelanie demonstracji w Sarajewie (Serbowie), konstytucyjny zamach stanu w Peru (krytyka systemu politycznego przez obecnego prezydenta FUJIMORIEGO: zawieszenie parlamentu, zapowiedź zmian w konstytucji państwa, opowiedzenie się wiceprezydenta Rosji – ALEKSANDRA RUCKOJA za niepodległością Naddniestrza (5.IV.). Uznanie niepodległości Bośni i Hercegowiny IZETBEGOVICIA przez EWG i USA, zaostrenie sporu rosyjsko-ukraińskiego o Flotę Czarnomorską (6.IV.). Katastrofa samolotu z ARAFATEM na pokładzie (2 zabitych, ARAFAT bez uszczerbku) na Saharze w Libii (8.IV.). Zwycięstwo konserwatystów w wyborach parlamentarnych w Wielkiej Brytanii, eksplozja amunicji w Erewaniu (panika wśród mieszkańców miasta), zjazd byłych szpiegów w Sofii z 30 państw świata, wygrana umiarkowanych islamistów w wyborach w Iranie (9.IV.). SALI BERISHA prezydentem Albanii (do 1997). Wyszalenie w powietrze siedziby prawosławnego biskupstwa w Zagrzebiu, erupcja wulkanu Etna na Sycylii (10.IV.). 161 ofiar zaciętych walk w Stepanakercie w Górskim Karabachu między wojskami azerskimi a milicją ormiańską (11-12.IV.). Otwarcie Euro-Disneylandu pod Paryżem (12.IV.). Wznowienie walk w Bośni i Hercegowinie, zapowiedź separacji MANDELI z żoną WINNIE, trzęsienie ziemi w Niemczech, Belgii i Holandii (13.IV.). Odrzucenie skargi Libii przeciw sankcjom ONZ, tajemnicza śmierć przewodniczącego Rady Najwyższej Górskiego Karabachu, MKRTCZIANA (14.IV.). Wejście w życie sankcji ONZ przeciw Libii (zakaz eksportu broni do Libii, wezwanie zagranicznych ekspertów wojskowych do opuszczenia tego kraju, redukcja personelu libijskich placówek dyplomatycznych,

wstrzymanie komunikacji lotniczej z Libią, z wyjątkiem transportów o charakterze humanitarnym), misja pokojowa emisariusza ONZ, VANCE'A w Jugosławii (żądanie wyjaśnień w sprawie zajęcia twierdzy bośniackich muzułmańskich Višegrada przez Serbów oraz masakry 30 cywilów przez armię serbską w rejonie Bosnanskiego Brodu) – (15.IV.). Obalenie władzy NAJIBULLAHA w Afganistanie przez armię mudżahedinów, potępienie Serbii na forum KBWE za agresję przeciw Bośni i Hercegowinie (16.IV.). Utworzenie Komitetu Współpracy Środkowoeuropejskiej przez Polskę, Czecho-Słowację i Węgry (17.IV.). Otwarcie Wystawy Światowej „Expo '92” w Sewilli, koncert pamięci MERCURY'EGO w Londynie, wyroki wieloletniego więzienia w procesie współpracowników CEAUŞESCU w Rumunii (20.IV.). Śmierć następcy tronu Romanowów, wielkiego księcia WŁADIMIRA w Miami (21.IV.). Powstrzymanie wycieku lawy z Etny na Sycylii, wybuch gazu w Guadalajarze w Meksyku (ponad 180 ofiar) – (22.IV.). Traktat o dobrym sąsiedztwie między Polską a Białorusią, odkrycie teorii „wielkiego wybuchu” wszechświata w USA (zespół dr. GEORGE'A SMOOTA), rozwód księżniczki ANNY i MARKA PHILIPSA w Wielkiej Brytanii (23.IV.). Utworzenie Rady Tymczasowej Komitetu Mudżahedinów w Peszawarze (Afganistan) – (24.IV.). Zdobycie Kabulu przez mudżahedinów (GULGUBIN HEKMATJAR, AHMAD MASUD), krótkotrwałe walki między zwycięzcami (25-28.IV.). Dymisja prezydenta Włoch, COSSIGI (25.IV.). Strajk pracowników służb publicznych w Niemczech, oficjalne proklamowanie Federalnej Republiki Jugosławii tzw. Nowej Jugosławii (Serbii i Czarnogóry) w Belgradzie, dymisja min. spr. zagr. Niemiec HANSA-DIETRICHA GENSCHERA (27.IV.). SIBGHATULDAHEN MODŻADDEDI tymczasowym prezydentem i premierem Rządu Tymczasowego w Afganistanie (IV-VI.). Kobieta speakerem Izby Gmin w Wielkiej Brytanii (BETTY BOOTHROYD) – (28.IV.). Wybuch zamieszek na tle rasowym w Los Angeles (58 ofiar zająć) – (29.IV.-1.V.). Odejście Szwecji od tradycyjnej polityki neutralności (V.). Oficjalne podpisanie traktatu o powołaniu Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Porto) – (2.V.). Zawalenie się trybuny na stadionie w Bastii na Korsyce (14 ofiar), kolizja na Morzu Egejskim – wyciek 14,6 tys. t baryłek ropy naftowej (5.V.). Wizyta prezydenta Ukrainy, KRAWCZUKA w USA, niepodległość Krymu (nie uznana przez Ukrainę) – (6.V.). Duszanbe: ograniczenie władzy prezydenta Tadżykistanu, NABIJEWĄ przez muzułmanów (7.V.). Sukcesy ofensywy ormiańskiej w walkach z Azerami – zdobycie Szuszy i przebicie korytarza do Górskiego Karabachu (V.). Stłumienie buntu więźniów w Limie (47 zabitych) – (10.V.). Kompromis między prezydentem NABIJEWE a opozycją w Tadżykistanie, skandal obyczajowy w Irlandii: 17-letni syn rzymskokatolickiego biskupa EAMONNA CASEY'A, 240 ofiar zatrucia alkoholem metylovym w stanie Orissa w Indiach (11.V.). Wizyta ELŻBIETY II w Parlamencie Europejskim w Strasbourgu (12.V.). FIDEL RAMOS prezydentem Filipin (do 1998). Wyjście po raz pierwszy w historii jednocześnie trzech astronautów w przestrzeń kosmiczną (Amerykanie PIERRE THOUT, RICHARD HIEB oraz

THOMAS AKERS z wahadłowca Endeavour), MUTALIBOW ponownie prezydentem Azerbejdżanu – wprowadzenie przez niego stanu wyjątkowego, wybuch w składzie amunicji we Władywostoku: seria pożarów w bazie rosyjskiej floty dalekowschodniej (14.V.). Pierwsze dostawy żywności dla ofiar trzęsień ziemi i powodzi w Tadżykistanie, krytyka idei federalnej Europy (THATCHER), zamieszki islamskie w Baku – przejście władzy przez opozycję azerską, fiasko szczytu WNP w Taszkencie (15.V.). 150 tys. demonstracja w Waszyngtonie pod hasłem przyznania większych środków samorządom lokalnym (16.V.). Większość Szwajcarów za przystąpieniem do MFW i Banku Światowego – referendum (17.V.). Traktat polsko-ukraiński o dobrym sąsiedztwie, przyjaznych stosunkach i współpracy w Warszawie, starcia na tle religijnym w Nigerii (ok. 300 ofiar), wizyta prezydenta Rumunii, ILIESCU w Mołdawii (18.V.). Zamieszki w Bangkoku – kryzys rządowy (V.). Mord na 36 pasażerach autobusu wiozącego Osetyńców przez Gruzinów w Osetii Płd., trzęsienie ziemi w płn. Pakistanie (25 zabitych), anulowanie deklaracji niepodległości Krymu przez parlament w Symferopolu (20.V.). Próbnny wybuch jądrowy w ChRL, uznanie za bezprawne przekazania Krymu Ukrainie w 1954 r. decyzją CHRUSZCZOWA przez Parlament Rosji – rozstrzygnięcie sporu metodą negocjacji (21.V.). Traktat między Polską a Rosją o przyjaznej i dobrosąsiedzkiej współpracy w Moskwie, przyjęcie Słowenii, Chorwacji, Bośni i Hercegowiny do ONZ (22.V.). Zamach mafii na sędziego GIOVANNI FALCONE na odcinku autostrady Trapani-Palermo, potwierdzenie układu START przez USA, Rosję, Ukrainę, Białoruś i Kazachstan na spotkaniu w Lizbonie (23.V.). THOMAS KLESTIL prezydentem Austrii (do 2004). Wizyta prezydenta Izraela, HERZOGA w Polsce (25-29.V.). Fala starć między wojskami tureckimi a Kurdami we wsch. części Turcji, ponad 50 zabitych w walkach z partyzantką lewicową w Kolumbii, narada min. obrony WNP w Moskwie (podział Floty Czarnomorskiej między Rosję i Ukrainę), legalizacja domów publicznych w Holandii (26.V.). Zgoda min. obrony państw NATO na ewentualne użycie wojsk paktu w misjach pokojowych KBWE, serbski ostrzał artyleryjski Sarajewa (20 ofiar, kilkadziesiąt rannych) – (27.V.). Strajki w Hiszpanii (28.V.). Starcia na Sri Lance (ok. 78 zabitych), uroczysty pogrzeb rosyjskiego następcy tronu, WŁADIMIRA w Sankt Petersburgu (29.V.). Nałożenie sankcji ONZ na tzw. Nową Jugosławię (wstrzymało się Zimbabwe i ChRL; embargo handlowe, zamrożenie jugosłowiańskich aktywów za granicą, zawieszenie ruchu lotniczego, nakaz dla wszystkich członków o zerwanie kontaktów naukowych, kulturalnych i sportowych) – (30.V.). Zwycięstwo postkomunistów w wyborach parlamentarnych w Nowej Jugosławii, 27 ofiar zamieszek w Rwandzie, walki międzyplemienne w Togo (20 zabitych) – (31.V.). Odejście Ludowego Ruchu Wyzwolenia Angoli (MPLA) od ideologii marksizmu-leninizmu (V.). OSCAR LUIGI SCALFARO prezydentem Włoch (do 1999). Przyjęcie Rosji do MFW (1.VI.). Odrzucenie traktatu z Maastricht przez Danię (50,7% przeciw) – (2.VI.). Szczyt Ziemi w Rio de Janeiro (3-14.VI.). Ostre starcia w Afganistanie

(ponad 60 ofiar) – (3.VI.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Angoli oraz Wypł Świątego Tomasza i Książęca (4-10.VI.). Katastrofa lotnicza w Panamie (47 ofiar) – (4.VI.). WALDEMAR PAWLAK premierem Polski (VI-VII.). Wybory do parlamentu w Czecho-Słowacji: zwycięstwo Obywatelskiej Partii Demokratycznej (VÁCLAV KLAUS) w Czechach i Ruchu na Rzecz Demokratycznej Słowacji (VLADIMIR MECZIAR) – (5.VI.). ABULFAZ ELCZIBAJ (ELÇIBEY) prezydentem Azerbejdżanu (do 1993). IX Mistrzostwa Europy w piłce nożnej w Szwecji (uczestnicy: Anglia, Francja, Dania, Holandia, Niemcy, Szkocja, Szwecja, WNP; 1.Dania, 2.Niemcy, 3.Szwecja, Holandia) – (10-26.VI.). Rezolucja ONZ w sprawie przejęcia kontroli nad lotniskiem w Sarajewie przez siły pokojowe ONZ (8.VI.). Dotarcie konwoju ONZ z pomocą humanitarną do oblężonego Sarajewa (11.VI.). Walki o Cchinwali, stolicę Osetii Płd. między gruzińskimi partyzantami a Osetyńcami (28 zabitych) – (VI.). DOBRICA COSIĆ prezydentem Jugosławii (do 1993). Referendum na Litwie w sprawie wycofania wojsk radzieckich (91% za) – (14.VI.). Uwolnienie ostatnich zachodnich zakładników w Libanie (15.VI.). Wizyta JELCYNA w USA (15-19.VI.). Strajki robotnicze w Indiach (16.VI.). Wizyta prezydenta Ukrainy, KRAWCZUKA we Francji (18-19.VI.). 69% Irlandczyków za przyjęciem traktatu z Maastricht – referendum (19.VI.).

Rozmowy liderów największych ugrupowań w Czecho-Słowacji: nie wykluczenie możliwości podziału państwa (20.VI.). Gwałtowne walki w Naddniestrzu (22.VI.). Spotkanie KRAWCZUK-JELCYN w Dagomysie, zwycięstwo Partii Pracy w wyborach parlamentarnych w Izraelu, traktat polsko-białoruski o dobrym sąsiedztwie, nieudana akcja blokady Paryża przez francuskich rolników (23.VI.). Spotkanie przywódców państw regionu Morza Czarnego – Stambuł (Turcja, Grecja, Rumunia, Bułgaria, Rosja, Ukraina, Mołdawia, Gruzja, Armenia, Azerbejdżan; podpisanie porozumienia w sprawie wzajemnej współpracy ekonomicznej) – (24-26.VI.). Nieudany zamach stanu w Gruzji, spotkanie między SZEWARDNADZE a JELCYNEM w Dagomysie (podpisanie porozumienia o rozdzieleniu walczących stron w Osetii Płd.) – (24.VI.). Szczyt przywódców EWG w Lizbonie (omówienie zasad przyjmowania nowych państw) – (26-28.VI.). Sondaż w Czecho-Słowacji (za utrzymaniem jedności państwa – 47% Czechów i 37% Słowaków) – (26.VI.). Wizyta MITTERRANDA w Sarajewie, przejęcie kontroli nad lotniskiem w Sarajewie przez ONZ, zwycięstwo komunistów w wyborach parlamentarnych w Mongolii (28.VI.). Zamach na prezydenta Algierii, BU DIJAJA w Annabie (29.VI.). ALI KAFI nowym prezydentem Algierii (do 1994). JEGOR GAJDAR premierem Rosji (VI-XII.). Aborygeni właścicielami wyspy Murray w Australii (VI.). Początek akcji pomocy humanitarnej ONZ dla Sarajewa (1.VII.). Nieudany zamach stanu w Iraku, ratyfikacja traktatu z Maastricht w Luksemburgu (2.VII.). Kryzys rządowy na Ukrainie (3.VII.). Ponad 1000 ofiar podczas starć między mudżahedinami w Kabulu, utworzenie wspólnego korpusu nadzorującego przestrzegania rozejmu w Osetii Płd. przez Rosję, Gruzję, Osetię Płn. i Płd. (4.VII.).

Wizyta BUSHA w Polsce (5.VII.). Parafowanie porozumień określających nowe stany osobowe wojsk w Europie – Wiedeń (dane w tysiącach: Białoruś – 100 tys., Belgia – 70, Bułgaria – 104, Kanada – 10, Czecho-Słowacja – 140, Dania – 39, Francja – 325, Niemcy – 345, Grecja – 158, Węgry – 108, Włochy – 315, Polska – 234, Norwegia – 32, Holandia – 80, Portugalia – 75, Rumunia – 230, Rosja – 1,45 mln, Hiszpania – 300, Turcja – 530, Ukraina – 450, Wielka Brytania – 260, USA – 250, Luksemburg – 0,9 (czas obniżenia limitów na 40 miesięcy), powołanie przez WNP jednostek specjalnych (nadzór nad przestrzeganiem rozejmów w rejonach konfliktów etnicznych), nieudany zamach na DANIELLE MITTERRAND, żonę prezydenta Francji w Sulejmanija w Iraku (6.VII.). [Proklamacja niepodległości Chorwackiej Republiki Herceg-Bośni w Mostarze \(7.VII.\). Konferencja grupy G-7 w Monachium \(przyjęcie deklaracji pt. Kształtowanie nowego partnerstwa\) – \(7-9.VII.\). Spotkanie szefów 15 państw Południowego Pacyfiku w Honiara na Wyspach Salomona, kryzys rządowy w Polsce \(8.VII.\). Ustawa przewidująca karę śmierci za bluźnierstwo przeciw MAHOMETOWI w Pakistanie, aresztowanie byłego premiera Bułgarii, ANDRIEJA ŁUKANOWA pod zarzutem nadużyć władzy, porwanie wicepremiera Gruzji, ALEKSANDRA KAWSADZE przez separatystów \(9.VII.\). Szczyt KBWE w Helsinkach \(czasowe wykluczenie z organizacji Jugosławii, przyjęcie deklaracji wyzwania okresu przemian\) – \(10-11.VII.\). HANNA SUCHOCKA premierem Polski \(do 1993\). \[Porozumienie między Niemcami a Rosją o utworzeniu Niemieckiej Republiki Autonomicznej nad Wołgą, zatwierdzenie nowej ustawy o aborcji w Niemczech, 40 lat więzienia dla NORIEGI – decyzją sądu w Miami \\(10.VII.\\). Proces działaczy Islamskiego Frontu Ocalenia w Algierii, manifestacje w Macedonii przeciw żądaniom Grecji o zmianę nazwy kraju \\(12.VII.\\). RABIN premierem Izraela \\(do 1995\\). Przybycie Korpusu pokojowego \\(żołnierze z Rosji, Gruzji i Osetii Płn.\\) do Osetii Płd. \\(14.VII.\\). Operacja JANA PAWŁA II, wyroki w procesie islamistów w Algierii \\(główni skazani na 4, 6 i 12 lat więzienia\\) – \\(15.VII.\\). Zakaz działalności partii totalitarnych w Albanii, pierwsza pachnąca reklama \\(prasa japońska\\) – \\(16.VII.\\). \\[Ogłoszenie deklaracji suwerenności Słowacji, krótko trwający rozejm w Bośni i Hercegowinie, początek patrołowania wybrzeży Jugosławii przez okręty NATO \\\(17.VII.\\\). Obrady Grupy Heksagonalne w Wiedniu – przekształcenie organizacji w Inicjatywę Środkowoeuropejską i przyjęcie nowych państw: Chorwacji, Słowenii oraz Bośni i Hercegowiny \\\(17-18.VII.\\\). Zamach mafii na sędziego PAOLO BORSELLINO w Palermo \\\(19.VII.\\\). \\\[Deklaracja niepodległości Abchazji \\\\(nie uznana przez Gruzję\\\\) – \\\\(21.VII.\\\\).\\\]\\\(#\\\) Początek szczytu państw iberoamerykańskich w Madrycie \\\(22.VII.\\\). Ucieczka narkotykowego „króla” z więzienia w Kolumbii \\\(ESCOBAR\\\) – \\\(23.VII.\\\). \\\[Konwój ONZ do bośniackiego Gorazde wysadzony na minach, katastrofa lotnicza w Indonezji \\\\(70 ofiar\\\\) – \\\\(24.VII.\\\\). Igrzyska XXV Olimpiady w Barcelonie \\\\(zwycięzca maratonu: YOUNG-CHO HWANG \\\\(Korea Płd.\\\\), klasyfikacja medalowa:\\\]\\\(#\\\)\\]\\(#\\)\]\(#\)](#)

1.WNP (45 złotych, 38 srebrnych, 29 brązowych, łącznie 112 medali), 2.USA (37 złotych, 34 srebrne, 37 brązowych, łącznie 108 medali), 3.Niemcy (33 złote, 21 srebrnych, 28 brązowych, łącznie 82 medale) – (25.VII.-9.VIII.). **Wznowienie negocjacji w sprawie wojny w byłej Jugosławii – Londyn (27.VII.). Przewiezienie byłego przywódcy NRD, HONECKERA z Moskwy do Berlina i osadzenie w więzieniu (zarzuty bezpośredniego udziału w spowodowaniu śmierci 49 osób, defraudacja funduszy państwowych w wysokości 5 500 000 marek), napięcie polityczne między Irakiem a ONZ (29.VII.). Katastrofy lotnicze w Nepalu (113 ofiar) i ChRL (106 zabitych) – (31.VII.). Wypadek 2 autokarów w Niemczech (8 ofiar) – (1.VIII.). Zwycięstwo Chorwackiej Wspólnoty Demokratycznej (TUDJMAN) w wyborach parlamentarnych w Chorwacji (2.VIII.). Strajk Afrykańskiego Kongresu Narodowego (MANDELA) w RPA (3-4.VIII.). Układ o przyjaźni i współpracy między Rosją a Bułgarią w Sofii (4.VIII.). **Wypowiedź BUSHA dotycząca możliwej interwencji wojsk amerykańskich w konflikcie w Bośni, potępienie serbskiej polityki wyniszczania etnicznego (tworzenie obozów jenieckich i internowania ludności) – (6.VIII.). Układ ChRL i Ukrainy w Pekinie o współpracy gospodarczej (8.VIII.). 100 ofiar osunięcia się ziemi w Indiach, wiec w Kijowie z okazji 50-rocznicy powstania UPA (9.VIII.). Aresztowanie jednego z przywódców ETA, JOSU AMANTES ARNAIZ przez policję francuską w Nantes, kilkaset ofiar ostrzału rakietowego Kabulu przez islamistów (10.VIII.). Apel EWG do ONZ o podjęcie natychmiastowej pomocy dla Somalii (2 mln ludzi zagrożonych śmiercią głodową) – (11.VIII.). Zagrożenie podjęcia zbrojnej interwencji przeciw Abchazji przez Gruzję (SZEWARDNADZE), podpisanie traktatu o utworzeniu Północnoamerykańskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (NAFTA) przez USA, Kanadę i Meksyk (zniesienie cła na 70% kategorii towarów meksykańskich eksportowanych do Kanady i USA oraz na 40% importowanych z Kanady i USA, koniec 65% cła eksportu USA do Meksyku najpóźniej w 1998 r., liberalizacja rynku meksykańskiego dla Kanady w dziedzinie usług finansowych, swoboda osiedlania się i ujednoczenie przepisów dla agencji reklamowych we wszystkich 3 krajach, przedsiębiorstwa USA w Meksyku podlegają tamtejszym przepisom prawnym, zmniejszenie o 50% cła dla pojazdów samochodowych importowanych z USA do Meksyku, a w 1998 r. o 75%, zapewnienie przez Meksyk – Kanadzie i USA dostępu do krajowego przemysłu telekomunikacyjnego, zniesienie meksykańskich limitów importowych i ceł na tekstylia i odzież wzajemnie w 3 krajach do 2004 r., zniesienie przez Meksyk licencji importowych dla Kanady i USA (uregulowania przejściowe do 2004 r.) oraz zapewnienie ochrony patentowej i własności dóbr intelektualnych, spółki joint-venture w Meksyku od 1996 r. mogą być własnością firm kanadyjskich lub amerykańskich, wejście układu w życie 1.1.1994 r.) – (12.VIII.). **Zatwierdzenie przez RB ONZ możliwości zastosowania rozwiązań militarnych w celu dostarczenia pomocy humanitarnej Bośni i Hercegowinie, 100 ofiar ostrzału rakietowego w Kabulu (organizacja Hezb-i-Islami dowodzona przez******

HEKMATJARA) – (13.VIII.). Zdobycie stolicy Abchazji – Suchumi przez wojska gruzińskie (14.VIII.). Zamieszki muzułmańskie w Indiach, zawieszenie broni w Naddniestrzu (15.VIII.). Starcia kurdyjsko-tureckie w Sirnak (płd-zach. Anatolia) – (18.VIII.). Śmierć 45 osób w katastrofie autokaru w Hiszpanii, 20 ofiar trzęsienia ziemi w Kirgistanie, odyskanie wolności przez wicepremiera Gruzji, KAWSADZE (19.VIII.). Wizyta min. spr. zagr. Izraela, PERESA w Moskwie (20.VIII.). Katastrofa górnicza na Ukrainie (17 ofiar) – (21.VIII.). 30 zabitych podczas ataku artylerii serbskiej na Sarajewo (22.VIII.). Ataki neofaszystów na domy azylantów w Rostocku (22-25.VIII.). Pierwsze zrzuty żywności dla głodującej ludności Somalii (216 t) ogarniętej wojną domową (23.VIII.). Nawiązanie stosunków dyplomatycznych między ChRL a Koreą Płd., huragan „Andrew” na Florydzie – liczne zniszczenia, zamach na prokuratora generalnego Tadżykistanu w Duszanbe (24.VIII.). Strajk w fabryce broni w Policanie w Albanii: wybuch zamieszek (20 ofiar), zbiorowy ślub 30 tys. par w Seulu (Kościół Zjednoczenia SAN MYUNG MUNA), zamordowanie 11 osób z konwoju ONZ w Somalii przez nieznane bandy (25.VIII.). Zamach bombowy na lotnisku w Algierze (9 ofiar), starcia wojska indyjskiego z separatystami na płn. kraju (16 zabitych), uzgodnienie trybu podziału Czecho-Słowacji od 1.I.1993 r. na spotkaniu premierów Czech (KLAUS) i Słowacji (VLADIMIR MECZIAR) w Brnie, ogłoszenie przez BUSHA stref zakazanych dla lotnictwa Iraku (oprócz strefy północnej (36 równoleżnik), strefa południowa (32 równoleżnik) – (26.VIII.). Konferencja pokojowa w sprawie kryzysu w bylej Jugosławii w Londynie (bez trwałych rezultatów (26-27.VIII.). Katastrofa lotnicza w Rosji (82 ofiary) – (27.VIII.). Krwawe starcia w Tadżykistanie między rządem a siłami opozycją (ok. 180 zabitych) – (28.VIII.). Katastrofa budowlana w Kairze (18 ofiar) – (29.VIII.). Erupcja wulkanu Pinatubo na Filipinach (29-30.VIII.). Afera korupcyjna w Brazylii, 70 zabitych w katastrofie autokaru w Indiach, msza pojednania ukraińsko-polskiego w Ostrówkach, 53 ofiary starć między Kurdami a armią turecką (30.VIII.). Początek zwalniania kilkuset palestyńskich więźniów w Izraelu, kryzys rządowy w Tadżykistanie (31.VIII.). Zapowiedź powrotu Nowej Zelandii do ANZUS (VIII.). Poważny wypadek DUBČEKA, twórcy Praskiej Wiosny 1968 r. k/Brna (1.IX.). Zamordowanie byłego premiera Polski, JAROSZEWICZA wraz z żoną w Aninie k/Warszawy (2.IX.). Zestrzelenie włoskiego samolotu wojskowego z pomocą humanitarną przez Serbów k/Sarajewa (3.IX.). Wyrok 7 lat więzienia dla ŻIWKOWA w procesie w Sofii (4.IX.). Zwycięstwo ugrupowań prosyryjskich w wyborach parlamentarnych w Libanie (6.IX.). Dymisja prezydenta NABIJEWA w Tadżykistanie (7.IX.). Atak serbski na konwój ONZ z pomocą humanitarną do Sarajewa (śmierć 2 francuskich żołnierzy) – (8.IX.). Odwołanie wizyty w Japonii przez JELCYNA (9.IX.). Ataki na azylantów w Niemczech (Quedlinburg, Berlin, Lipsk, Gera, Guben, Halle, Kolonia) – (11-13.IX.). Ujęcie przywódcy terrorystycznego „Świetlistego Szlaku” w Peru (ABIMAEL GUZMAN) – (12.IX.). Zamieszanie na europejskim

rynku walut decyzją Niemieckiego Banku Centralnego o obniżeniu oprocentowaniu kredytów (14.IX.). Aprobata traktatu z Maastricht we Francji (51,5% za) – (20.IX.). Wykluczenie z grona członków ONZ – Jugosławii (za represje stosowane podczas wojny w Bośni: 126 państw za, 6 przeciw, 20 wstrzymało się) – (23.IX.). Katastrofa lotnicza w Nepalu (167 ofiar) – (28.IX.). Zakończenie wielkiej międzynarodowej operacji przeciw handlarzom i producentom narkotyków w USA, Wielkiej Brytanii, Francji, Włoszech, Kanadzie i Kostaryce (aresztowanie 201 osób m.in. przywódców mafii sycylijskiej, kalabryjskiej i neapolitańskiej, jednego z szefów kolumbijskiego kartelu narkotykowego oraz jednego z dyrektorów Banku Kolumbii), odsunięcie od władzy prezydenta Brazylii, COLLOR DE MELLO (zarzut defraudacji sumy 9 000 000 dolarów z funduszy publicznych i korupcji) – (29.IX.). Wycofanie wojsk rosyjskich z Mongolii (IX.). Założenie Konfederacji Narodów Kaukazu przez Czechenię, Osetię Płn., Karaczajo-Czerkiesję, Kabardyno-Balkarię, Adygeję i Abchazję (IX.). Układ o przyjaźni i współpracy między Chorwacją a Bośnią (IX.). Zakończenie sporu Hondurasu z Salwadorem (2/3 spornej ziemi dla Hondurasu) – (IX.). Porozumienie tadżycko-rosyjskie o współpracy gospodarczej (X.). Pierwsze czeki prywatyzacyjne w obiegu w Rosji (1.X.). Nieudany zamach na SZEWARDNADZE w Gruzji (3.X.). Podpisanie porozumienia pokojowego w Rzymie o zakończeniu wojny domowej w Mozambiku, katastrofa lotnicza w Amsterdamie (75 ofiar) – (4.X.). LENNART MERI prezydentem Estonii (do 2001). Likwidacja organów federalnych w Czecho-Słowacji – rozdzielenie kompetencji między Czechy i Słowację (do końca 1992 r. 5 wspólnych ministerstw: finansów, gospodarki, obrony, spraw wewnętrznych i zagr.) – (8.X.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II na Dominikanę (9-14.X.). Śmierć BRANDTA (9.X.). SZEWARDNADZE prezydentem Gruzji (do 2003). Trzęsienie ziemi w Egipcie – dzielnice Kairu: Masaara, El-Zaitaun (ponad 450 ofiar) – (12.X.). Rezolucja w Niemczech o konieczności zaostrożenia kryteriów przyznawania azylu (15.X.). Szczyt państw EWG w Birmingham (wola kontynuowania reformy organizacji traktatem z Maastricht) – (16.X.). Publikacja zbioru dokumentów z archiwów byłego ZSRR o finansowym wsparciu dla różnych organizacji i osób życia politycznego w Finlandii lat 1955-1988 (X.). Udostępnienie władzom USA przez Wietnam materiałów archiwalnych o losie 1657 żołnierzy amerykańskich zaginionych podczas wojny, protesty górnicze w Wielkiej Brytanii (19.X.). Wizyta ELŻBIETY II w Niemczech (19-23.X.). Zniesienie przepisów o ograniczeniu swobody podróży po Rosji dla cudzoziemców, proces „zatrutej krwi” we Francji (wyroki 4 lat więzienia i 2 kary w zawieszeniu dla dyrekcji Państwowego Centrum Transfuzji Krwi za zarażenie wirusem HIV osoby chore na hemofilię podczas transfuzji (23.X.). Fiaszka zamachów stanu w Tadżykistanie i Autonomicznej Republice Nachiczewan w Azerbejdżanie, spotkanie min. spr. zagr. Izraela, PERESA z JANEM PAWŁEM II w Rzymie (24.X.). Zwycięstwo postkomunistów w wyborach parlamentarnych na Litwie,

beatyfikacja 122 duchownych zamordowanych podczas wojny domowej w Hiszpanii (25.X.). Pierwsza w historii wizyta cesarza Japonii (AKIHITO) w Chinach (ChRL), odrzucenie rządowego projektu zmian ustrojowych i przyznania większej autonomii dla Quebecu w wyniku referendum w Kanadzie (26.X.). Podpisanie 16 umów dotyczących stosunków między Czechami a Słowacją w Pradze, ujawnienie oryginału paktu RIBBENTROP-MOŁOTOW w Moskwie, ratyfikacja traktatu z Maastricht we Włoszech (29.X.). Ponowne starcia w Osetii Płd., zdobycie miasta Jajce w zach. Bośni przez Serbów (30.X.). Walki w Angoli – 1500 ofiar (31.X.-2.XI.). Rehabilitacja GALILEUSZA przez Watykan (31.X.). Wiec komunistyczny w Kijowie (1.XI.). Wyrok 10 lat więzienia dla byłego premiera Bułgarii, GEORGI ATANASOWA za malwersacje, wprowadzenie stanu wyjątkowego w Osetii Płn. (JELCYN) – (2.XI.). RAWLINGS prezydentem Ghany (do 2001). Ratyfikacja traktatu z Maastricht przez parlament w Irlandii i Belgii, Angola: zawieszenie broni (4.XI.). Zamieszki w Skopje na tle etnicznym (6.XI.). 26 ofiar walk z terrorystami w Orito w Kolumbii, śmierć DUBČEKA, katastrofa śmigłowca w okręgu Juanjang w ChRL (33 ofiary) – (7.XI.). 300 tys. demonstracja w Berlinie przeciw rasizmowi i ksenofobii (8.XI.). 3 tys. rosyjskich spadochroniarzy w Inguszetii (10.XI.). Dopuszczenie kobiet do stanu kapłańskiego w Wielkiej Brytanii (11.XI.). Ratyfikacja traktatu z Maastricht przez Holandię, katastrofa autobusu w Gambii (ok. 100 zabitych) – (12.XI.). Nieudany wojskowy zamach stanu w Peru (13.XI.). 4 ofiary starć w Belfaście (14-15.XI.). Bankructwo i rozwiązanie Fińskiej Partii Komunistycznej (15.XI.). Nowy katechizm Kościoła rzymskokatolickiego zaprezentowany w Paryżu, groźba zerwania przez ChRL układu w sprawie Hongkongu z Wielką Brytanią w przypadku nie zaprzestania wprowadzania tam poważnych zmian politycznych (reform demokratycznych), ostrzeżenie Ukrainy pod adresem państw zachodnich (odmowa ratyfikacji układu START wskutek małego zainteresowania wobec gospodarczych problemów Ukrainy), 3 tys. uchodźców z Somalii na pokładzie statku w Mukalla w Jemenie, zaostrenie sankcji wobec Jugosławii przez ONZ (zakaz przewożenia paliwa i produktów, zatrzymywanie i kontrola wszystkich statków na Adriatyku, blokada czarnogórskich portów przez okręty NATO) – (16.XI.). Transakcje USA i Francji z Tajwanem (sprzedaż F-16 i Mirage-2000 przy sprzeciwie ChRL) – (18.XI.). Przekazanie Korei Płd. przez Rosję 2 czarnych skrzynek z zestrzelonego samolotu pasażerskiego nad Sachalinem w 1983 r. (19.XI.). Prośba władz Tadżykistanu o pomoc do Rosji, Kazachstanu, Kirgistanu oraz Uzbekistanu w opanowaniu sytuacji w kraju (wojna domowa), pożar Pałacu Windsor w Londynie (20.XI.). Protesty francuskich rolników w Paryżu wskutek polityki USA wobec produktów EWG (22.XI.). Wstrzymanie budowy elektrowni i zapory w Gabczikowie przez Czecho-Słowację, koniec stacjonowania wojsk amerykańskich na Filipinach, atak neofaszystów na azylantów w Mölln w Szlezwiku-Holsztynie (3 ofiary) – (23.XI.). Śmierć 20 żołnierzy gruzińskich w walkach z separatystami z Abchazji, raport specjalnego wysłannika

ONZ, MAZOWIECKIEGO o sytuacji w byłej Jugosławii (apel o utworzenie specjalnych stref bezpieczeństwa nadzorowanych przez ONZ), katastrofa chińskiego samolotu pasażerskiego (141 ofiar) – (24.XI.). Przyjęcie ustawy w Czecho-Słowacji o rozwiązaniu federacji z końcem 1992 r., ratyfikacja traktatu z Maastricht przez Hiszpanię (25.XI.). ALGIRDAS BRAZAUSKAS przewodniczącym parlamentu na Litwie (do 1993). ELŻBIETA II: zgłoszenie chęci płacenia podatków w Wielkiej Brytanii (26.XI.). Ofensywa wojsk rządowych przeciw rebeliantom w Peru (50 zabitych), nieudany wojskowy zamach stanu w Wenezueli (170 ofiar), pożar Pałacu Hofburg w Wiedniu (27.XI.). Zgoda Rosji, Kazachstanu, Kirgistanu i Uzbekistanu na wysłanie wojsk interwencyjnych do Tadżykistanu, embargo ONZ na dostawy ropy naftowej dla Czerwonych Khmerów, wizyta premiera ChRL, LI PENGGA w Wietnamie (pierwsza od 21 lat) – (30.XI.). Akceptacja traktatu z Maastricht w Grecji (31.XI.). Traktat jordańsko-izraelski o wyrzeczeniu się przemocy (XI.). Demonstracje rolników w Strasbourgu, konferencja w Dżiddzie (Arabia Saudyjska) nad położeniem muzułmanów w Bośni Hercegowinie (1.XII.). Ratyfikacja traktatu z Maastricht w Niemczech (2, 18.XII.). Katastrofa greckiego tankowca „Aegean Sea” u wybrzeży La Coruni w Hiszpanii (586 tys. t baryłek ropy) – (3.XII.). Uchwalenie rezolucji ONZ o wysłaniu do Somalii oddziałów wojskowych USA (3-4.XII.). Wprowadzenie nowych, złagodzonych przepisów aborcyjnych we Francji (5.XII.). Sprzeciw Szwajcarii wobec ewentualnego przystąpienia do Europejskiego Obszaru Gospodarczego – referendum (6.XII.). Zamieszki w Indiach (233 ofiary) – (6-7.XII.). MILAN KUČAN prezydentem Słowenii (do 2002). Oficjalna prezentacja nowego Katechizmu Kościoła Katolickiego w Rzymie (7.XII.). Desant amerykańskich wojsk w Somalii – początek operacji „Przywrócić nadzieję”, separacja następcy tronu brytyjskiego, KAROLA z księżną DIANĄ (9.XII.). Ratyfikacja traktatu z Maastricht w Portugalii, nagrody Nobla (fizyka – GEORGES CHARPAK (Francja), chemia – RUDOLPH MARCUS (USA), fizjologia lub medycyna – (1/2) EDMOND FISCHER i EDWIN GERHARD KREBS (USA), literatura – DEREK WALCOTT (Saint Lucia), pokojowa – RIGOBERTA MENCHU TUM (Gwatemala), ekonomia – GARY STANLEY BECKER (USA)) – (10.XII.). Szczyt państw EWG w Edynburgu (przyjęcie budżetu, wyłączenie Danii z części układów z Maastricht dotyczących unii walutowej, wspólnej polityki obronnej i obywatelstwa europejskiego, negocjacje z Austrią, Szwecją, Norwegią i Finlandią w sprawie akcesji do EWG przewidziane na rok 1993) – (13.XII.). WIKTOR CZERNOMYRDIN premierem Rosji (do 1998). Wizyta KOHLA w Rosji (15-16.XII.). Wydalenie 418 Palestyńczyków z Izraela decyzją rządu (w odwecie za zabicie izraelskiego policjanta przez Hamas) – protesty EWG oraz groźby Hamasu (15-20.XII.). Wizyta JELCYNĄ w ChRL (17-18.XII.). Wybory parlamentarne na Tajwanie, wygrana Partii Nacjonalistycznej (19.XII.). SLOBODAN MILOŠEVIĆ prezydentem Serbii (do 1997). Podpisanie w Krakowie przez Polskę, Węgry i Czecho-Słowację porozumienia o Środkowoeuropejskim

Układzie Wolnego Handlu (CEFTA), 54 ofiary katastrofy lotniczej w Portugalii (21.XII.). Katastrofa lotnicza w Libii (158 ofiar) – (22.XII.). Chrzest SZEWARDNADZE w Tbilisi (XII.). Traktat pojednania w Somalii między przywódcami zwaśnionych stron (MAHDI MOHAMMAD, MOHAMMAD FARAH AIDID) – (28.XII.). Spotkanie min. spr. zagr. Rosji i USA w Genewie w sprawie nowego układu rozbrojeniowego START II (28-29.XII.). Kryzys rządowy w Jugosławii, pierwsze od 26 lat wolne wybory parlamentarne w Kenii (29.XII.). Nawiązanie stosunków dyplomatycznych Czech i Słowacji (31.XII.). Kuba: zezwolenie dla gospodarstw rolnych na prywatną sprzedaż żywności, uruchomienie prywatnych rezerw walutowych, umożliwienie zakładania prywatnych inwestycji zagranicznych. Fala zaburzeń na Grenadzie. Legalizacja partii w Gwinei. Usunięcie 400 tys. palestyńskich robotników z Kuwejtu do 1993 r. (w wyniku ich postawy proirackiej w czasie wojny w Zatoce). Przesunięcie granicy iracko-kuwejckiej przez ONZ na korzyść Kuwejtu o 600 m na odcinku 25 km (nie uznanie tego faktu przez Irak). Wycofanie rosyjskich doradców wojskowych z Libii. System wielopartyjny w Tanzanii. Nowa konstytucja w Togo, Maroku, Dżibuti, Paragwaju, Uzbekistanie i Wietnamie. Napięcie w stosunkach między Wyspami Salomona a Papuą-Nową Gwineą (konflikt o wyspę Bougainville i bogate złoża miedzi). Akcja „Czyste ręce” (mani pulite) we Włoszech (operacja walki z korupcją wśród polityków i ich powiązaniami z mafią). Wykluczenie Jugosławii z Rady Europy. Przyjęcie Armenii, Gruzji, Azerbejdżanu, Kazachstanu, Kirgistanu, Tadżykistanu, Mołdawii, Turkmenistanu, San Marino i Uzbekistanu do ONZ. Akcesja Bułgarii do Rady Europy. Powstanie Urzędu Koordynacyjnego ds. Pomocy Humanitarnej przy ONZ. Założenie Funduszu Spójności w ramach EWG (pomoc finansowa przy projektach w dziedzinie infrastruktury komunikacyjnej i ochrony środowiska naturalnego w państwach członkowskich). Utworzenie Centrum Współpracy z Gospodarkami Europejskimi w toku Transformacji w ramach OECD. Autonomia dla Tuaregów w Mali. Wojna domowa w Dżibuti (do 1994). NOUHAH PHOUSAVANH prezydentem Laosu (do 1998). LE DUC ANH prezydentem Wietnamu (do 1997). Gen. THAN SHWE prezydentem Myanmaru (do 2011). HUBERT ALEKSANDER INGRAHAM premierem Bahamów (do 2002). PERCIVAL JAMES PATTERSON premierem Jamajki (do 2006). CHEDDI BHARAT JAGAN prezydentem Gujany (do 1997). WINGTI premierem Papui-Nowej Gwinei (do 1994). EMOMALI RACHMONOW prezydentem Tadżykistanu (do dzisiaj). PASCAL LISSOUBA prezydentem Konga (do 1997). ALPHA OMAR KONARÉ prezydentem Mali (do 2002). SIXTO DURRAN BALLEEN prezydentem Ekwadoru (do 1996). SHANKAR DAYAL SHARMA prezydentem Indii (do 1997). BURHANUDDIN RABBANI prezydentem Afganistanu (do 2001). ITAMAR AUGUSTO CANTIÉRO FRANCO prezydentem Brazylii (do 1995). Antychińskie protesty w Tybecie. Sprzeciw Grecji wobec używania nazwy greckiej prowincji przez Macedonię. 20 lat więzienia dla przywódcy wsch. timorskiego ruchu oporu w Indonezji (XANANA GUSMÃO).

	<p>XI Konferencja Państw Niezaangażowanych w Dżakarcie. Zbrojne starcia na granicy Kataru i Arabii Saudyjskiej. Akcesja Grecji do układu z Schengen. Śmierć BENNY HILLA – angielskiego komika telewizyjnego, ALEXA HALEY’A – pisarza amerykańskiego (Korzenie), FRIEDRICHA AUGUSTA VON HAYEK – niemieckiego ekonomisty, JOHNA CAGE’A – kompozytora amerykańskiego, TADEUSZA ŁOMNICKIEGO – polskiego aktora, PIERRE’A CULLIFORDA (PEYO) – belgijskiego rysownika, ANTHONY PERKINSA – amerykańskiego aktora, MARLENY DIETRICH – amerykańskiej aktorki, STEFANA KIENIEWICZA – historyka polskiego, RICHARDA BROOKSA – amerykańskiego reżysera filmowego.</p>
<p>1993</p>	<p><u>Koniec Czecho-Słowacji – powstanie Republiki Czeskiej i Republiki Słowackiej, wejście w życie traktatu o Europejskim Obszarze Gospodarczym (powstanie rynku liczącego 344, 4 mln osób) – (1.I.). Początek konferencji pokojowej w Genewie z udziałem stron konfliktu w Bośni (przedstawienie planu VANCE’A i lorda DAVIDA OWENA, zakładającego przekształcenie państwa w konfederację dziesięciu prowincji) – (2.I.). Szczyt BUSH-JELCYN w Moskwie (podpisanie układu rozbrojeniowego START II o likwidacji głowic jądrowych w USA do stanu 3,5 tys., a w Rosji do 3 tys., końcową datą procesu rozbrojeniowego 1.I.2003 r.), pasywna postawa Ukrainy wobec układu START II (3.I.). Starcia o Suchumi w Abchazji między siłami gruzińskimi i abchaskimi (3-6.I.). Odkrycie odległego skupiska „ciemnej materii” przez amerykańskich astronomów (mogącej stanowić ok. 95% całkowitej masy wszechświata), katastrofa autokarowa w Cancun w Meksyku (25 ofiar) – (4.I.). Wyciek ropy naftowej z uszkodzonego liberyjskiego tankowca „Braer” nieopodal Szetlandów, poinformowanie światowej opinii publicznej przez USA o rozmieszczeniu przez Irak rakiet przeciwlotniczych wzdłuż 32 równoleżnika (5.I.). Ultimatum USA, Wielkiej Brytanii i Francji do Iraku żądające wycofania rakiet ze strefy 32 równoleżnika, 52 ofiary zamieszek w Kaszmirze (6.I.). Ustawa antyaborcyjna w Polsce, zdobycie Bieguna Północnego przez Norwega ERLINGA KAGGE (po raz pierwszy samotnie), wysunięcie tezy przez badaczy z NASA o pochodzeniu meteorytu tunguskiego (asteroida o średnicy 30 m), odrzucenie ultimatum mocarstw przez Irak, oskarżenia Kuwejtu wobec Iraku o ataki na posterunki graniczne (7.I.). 19 wyroków śmierci w procesie fundamentalistów w Algierze, informacja ONZ o odmowie Iraku w sprawie używania samolotów przez inspektorów, nadzorujących likwidację broni masowej zagłady, zabójstwo podczas kontroli transportera ONZ w Sarajewie: ginie wicepremier Bośni, HAKIJA TURADŽLIĆ zastrzelony przez serbskiego żołnierza (8.I.). Katastrofa kolejowa w Corrientes w Argentynie (60 ofiar), stracenie 50 osób w Kantonie (ChRL) w ramach kampanii walki z przestępczością, wycofanie rakiet przez Irak i odrzucenie informacji ONZ (9.I.). Noc modlitw w Asyżu o pokój światowy z udziałem duchowieństwa różnych religii (9-10.I.). Wtargnięcie 500 żołnierzy irackich (nieuzbrojonych i bez mundurów) do Kuwejtu i wywiezienie</u></p>

z stamtąd sprzętu i uzbrojenia pozostawionego podczas działań wojennych w 1991 r. (10.I.). Wizyta prezydenta Ukrainy w Izraelu, oskarżenie ONZ wobec Iraku o pogwałcenie rezolucji o zawieszeniu broni (żądanie zwrotu zabranego uzbrojenia) – (11.I.). Informacja USA o przemieszczaniu się irackich rakiet do 32 równoleżnika oraz postawienie w stan gotowości przez Irak rakiet w strefie zakazanej dla lotnictwa (36 równoleżnik), zbiorowy mord na „czarownikach” w Kenii (8 ofiar) – (12.I.). Nalot lotnictwa USA, Wielkiej Brytanii i Francji na iracki system obrony przeciwlotniczej na południu kraju, zwolnienie HONECKERA z aresztu w Berlinie w wyniku złego stanu zdrowia (jego szybki wyjazd do rodziny w Chile), skandal wokół następcy tronu, KAROLA w Wielkiej Brytanii (romans z CAMILLA PARKER-BOWLES), podpisanie Konwencji o Zakazie Użycia Broni Chemicznej w Paryżu przez przedstawicieli 127 państw (wejście w życie 15.I.1995 r.) – (13.I.). Katastrofa polskiego promu „Jan Heweliusz” k/Rugii (54 ofiary) – (14.I.). Aresztowanie szefa włoskiej mafii „Cosa Nostra” – SALVATORE „TOTO” RIINY w Palermo, bilans starć na tle religijnym w Bombaju (ok. 600 ofiar) – (15.I.). Trzęsienie ziemi na japońskiej wyspie Hokkaido (16.I.). Drugi atak sprzymierzonych na cele w Iraku (zlikwidowanie kompleksu przemysłowego w Zaafaraniji k/Bagdadu), powódzie w Meksyku (17.I.). Katastrofa estońskiego tankowca na Morzu Bałtyckim – wyciek 40 t ropy naftowej, lawina śnieżna w Ozengili w Turcji (18.I.). Zniesienie zakazu kontaktów z OWP przez parlament Izraela (19.I.). BILL (WILLIAM) CLINTON prezydentem USA (do 2001). 391 uchodźców kurdyjskich w Szwecji, powrót 2400 uchodźców gwatemalskich do ojczyzny po podpisaniu porozumień dotyczących zakończenia waśni w Gwatemali (20.I.). Zderzenie 2 tankowców na Morzu Andamańskim w pobliżu Sumatry (20-21.I.). Przybycie do Iraku ekipy ekspertów misji rozbrojeniowej ONZ w celach kontroli, spotkanie WEIZSACKER-MITTERRAND-KOHL w Bonn z okazji 30-rocznicy Traktatu Elizejskiego (21.I.). Kolejne ataki lotnicze USA, Wielkiej Brytanii i Francji na Irak (22-23.I.). Początek ofensywy chorwackiej w Krainie przeciw oddziałom serbskim (potępienie jej przez ONZ), fiasko szczytu WNP w Mińsku (22.I.). Ponad 200 tys. manifestacja przeciw rasizmowi w Wiedniu (24.I.). Groźba Rosji wobec Chorwacji o forsowanie międzynarodowych sankcji w przypadku jej dalszej ofensywy w Krainie, układ Polski i Rumunii o współpracy i przyjaźni w Bukareszcie (25.I.). POUL NYRUP RASMUSSEN premierem Danii (do 2001). HAVEL prezydentem Czech (do 2003). Uszkodzenie zapory w Peruczy na rzece Cetina przez Serbów w Krainie (27.I.). Zamieszki w Kinshasie (ok. 1000 ofiar, w tym ambasador Francji), wysłanie przez Belgię i Francję sił wojskowych dla ochrony swoich obywateli (28-29.I.). Odmowa KRL-D na wizytację jej ośrodka badań nuklearnych przez inspektorów Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) – (31.I.). Układ o przyjaźni i współpracy między Mongolią a Rosją (I.). Zgoda Izraela na powrót 100 Palestyńczyków wygnanych w XII.1992 r., petycja w sprawie ograniczeń praw cudzoziemców w Austrii (I.II.). Erupcja wulkanu Mayon na Filipinach (ponad 100

zabitych) – (2.II.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Beninu, Ugandy i Sudanu (3-10.II.). Zezwolenie na ponowną działalność dla Komunistycznej Partii Białorusi (3.II.). Smog nad płn. Czechami, uznanie niepodległości Macedonii przez Grecję (pod nazwą byłej republiki Jugosławii Macedonii – FYROM), ratyfikacja układu START I przez Białoruś (4.II.). Konflikt JELCYNA z parlamentem (RUSŁAN CHASBUŁATOW) w Rosji (5.II.). Aresztowanie szefa neapolitańskiej mafii, ROSETTY CUTOLO przez włoską policję, katastrofa lotnicza w Iranie (132 ofiary) – (8.II.). Legalizacja eutanazji w Holandii (stosunkiem głosów 91:45), przedstawienie ONZ planu pokojowego dla Bośni i Hercegowiny przez VANCE’A i OWENA (podział republiki na 10 regionów autonomicznych (trzy dla muzułmanów, trzy dla Serbów, dwa dla Chorwatów i dwa o charakterze mieszanym – połączenie ich w federację) – (9.II.). Wizyta MITTERRANDA w Wietnamie – odwiedzenie Dien Bien Phu (10.II.). ALBERT ZAFY prezydentem Madagaskaru (do 1997). Porozumienie rządu RPA i Afrykańskiego Kongresu Narodowego MANDELI w sprawie utworzenia koalicyjnego rządu jedności narodowej (11.II.). Oburzenie w Wielkiej Brytanii: dokonanie zabójstwa przez dwóch 10-letnich chłopców (12.II.). BRAZAUSKAS prezydentem Litwy (do 1998). Reaktywacja partii komunistycznej w Rosji (14.II.). MICHAL KOVAČ prezydentem Słowacji (do 1998). Konferencja międzynarodowa w Budapeszcie w sprawie sposobów zapobiegania nielegalnej imigracji (15-16.II.). Katastrofa promu u wybrzeży Haiti (ok. 600 ofiar), skandalizująca książka o byłym szefie FBI, HOOVERZE w USA (ANTHONY SUMMERS) – (16.II.). Zastrzelenie przywódcy gangu porwaczy na Filipinach, ALFREDO DE LEONA, plan uzdrowienia gospodarki USA (CLINTON), apel DALAJLAMY, bp. TUTU i ARIASA o nałożenie embarga na eksport broni do Myanmaru, uwolnienie kilku więźniów politycznych w ChRL (17.II.). Nieudane porwania samolotów pasażerskich na Cap Haitien i w Sztokholmie (18, 20.II.). Przyjęcie rezolucji przez ONZ o upoważnieniu sił wojskowych do użycia siły w konflikcie w byłej Jugosławii, Turkmenistan: nowy kult jednostki skupiony na osobie prezydenta NIJAZOWA (19.II.). Rekonstrukcja rządu w RPA, rekord liczby widzów na meczu bokserskim (Meksyk, ponad 130 tys.) – (20.II.). Kryzys rządowy we Włoszech w związku z akcją „Czyste ręce” (II.). Zamieszki w Senegalii (20 ofiar) – (21.II.). Powołanie Międzynarodowego Trybunału przez ONZ dla osądzenia zbrodni wojennych w byłej Jugosławii (22.II.). Demonstracja w Moskwie (hasła antyprezydenckie) – (23.II.). Krwawe starcia w Mogadiszu między rebeliantami a wojskami międzynarodowego korpusu ekspedycyjnego, kryzys rządowy w Kanadzie (24.II.). KIM JUNG SAM prezydentem Korei Płd. (do 1997). Powódzie w pld. Iranie (ponad 500 ofiar), starcia w Angoli pod Huambo (500 zabitych), demonstracja opozycyjnej partii Janata w New Delhi (25.II.). Zamach bombowy na World Trade Center w Nowym Jorku: 5 ofiar (26.II.). Nieudany atak amerykańskich sił rządowych na siedzibę sekty DAVIDA KORESHA (VERNONA HOWELLA) w Waco w Teksasie (4 zabitych) – (28.II.). Początek amerykańskich zrzutów

nad Bośnią i Hercegowiną (1.III.). Ograniczenie prawa monarchy w Belgii do rozwiązania parlamentu, prokomunistyczne wiece w Albanii (3.III.). Ostrzelanie konwoju organizacji EquiLibre w Sarajewie przez Serbów (1 ofiara) – (4.III.). Spotkanie największych ugrupowań politycznych w RPA – Johannesburg, dożywotnia dyskwalifikacja kanadyjskiego biegacza, BENA JOHNSONA (5.III.). Traktat pokojowy w Islamabadzie między oddziałami mudżahedinów (RABBANI-HEKMATJAR) – (7.III.). Spotkanie min. spr. zagr. Polski, Węgier, Słowacji i Czech z przedstawicielami EWG w Brukseli (9-10.III.). Odmowa podpisania dekretu o „amnestii dla skorumpowanych polityków” we Włoszech przez prezydenta (9.III.). Zwolnienie 18 duchownych i świeckich działaczy katolickich w ChRL (10.III.). Wypowiedzenie układu o nierozprzestrzenianiu broni atomowej przez KRL-D, seria zamachów bombowych w Bombaju (ok. 300 zabitych), gwałtowna burza śnieżna nad wsch. wybrzeżem USA (ponad 100 ofiar) – (12.III.). Początek konferencji pojednania narodowego z udziałem przywódców 15 klanów somalijskich w Addis Abebie (15.III.). Oskarżenie Gruzji pod adresem Rosji o podsycanie konfliktu na Kaukazie, seria zamachów bombowych w Kalkucie (60 ofiar) – (17.III.). Polsko-duńska „wojna” handlowa na Bałtyku (III.). Zapowiedź wprowadzenia administracji specjalnej przez JELCYNA w Rosji (20.III.). Amnestia prezydencka w Salwadorze dla osób winnych zbrodni wojennych z lat 1980-1992 (23.III.). Międzynarodowa konferencja w sprawie ochrony Bałtyku w Gdańsku, odwołanie stanu gotowości w KRL-D (24.III.). EZER WEIZMAN prezydentem Izraela (do 2000). Podpisanie planu pokojowego VANCE’A i OWENA w Nowym Jorku przez bośniackich muzułmanów i Chorwatów, odrzucenie go przez Serbów (25.III.). Porozumienie o utworzeniu rządu tymczasowego w Somalii – Addis Abeba, nieudana próba odwołania JELCYNA ze stanowiska prezydenta Rosji, zwycięstwo neogaullistów w wyborach we Francji (28.III.). EDOUARD BALLADUR premierem Francji (do 1995). Akcje aresztowań Palestyńczyków w Izraelu w wyniku nasilenia zamachów terrorystycznych (1.IV.). Strajki na znak protestu przeciw powiększeniu się bezrobocia w krajach EWG, zakończenie spotkania w Bangkoku na temat przestrzegania praw człowieka w rejonie Azji Płd-Wsch. i Pacyfiku (2.IV.). Ponowne odrzucenie planu VANCE’A i OWENA przez bośniackich Serbów – parlament w Bileća (3.IV.). Szczyt CLINTON-JELCYN w Vancouver (oferta amerykańskiej pomocy dla Rosji w wysokości 1 600 000 000 dolarów (z tego 194 000 000 dolarów na dostawy żywności, 700 000 000 dolarów na gwarancje kredytowe dla amerykańskich eksporterów zbóż oraz 215 000 000 dolarów na cele rozbrojenia nuklearnego i 6 000 000 dolarów na potrzeby mieszkaniowe kadry wojskowej wycofanej z byłej NRD, Polski, Litwy, Łotwy i Estonii (3-4.IV.). Zamordowanie 3 bułgarskich żołnierzy z kontyngentu ONZ w Kambodży (4.IV.). Początek śledztwa przeciw byłemu premierowi Włoch, GIULANO ANDREOTTIEMU, podejrzanemu o kontakty z mafią (5.IV.). Awaria w elektrowni atomowej w Tomsku (Rosja) – (7.IV.). Akcesja Macedonii do ONZ pod nazwą FYROM (The Former Yugoslav

Republic of Macedonia) – (8.IV.). Zamach w Johannesburgu na CHRISA HANIEGO, sekretarza generalnego Komunistycznej Partii RPA (Polak JANUSZ WALUŚ) – (10.IV.). Rozpoczęcie operacji patrolowania przestrzeni powietrznej nad Bośnią przez samoloty NATO w celu wyegzekwowania zakazu lotów bojowych nad tym regionem wydanym przez ONZ, starcia ormiańsko-azerskie w Fizuli i Kedabek w Górskim Karabachu (12.IV.). Konferencja EWG, EFTA i państw Europy Środkowo-Wschodniej w Kopenhadze na temat problemów gospodarczych (13.IV.). Spotkanie MUBARAK-RABIN w Ismailii, umorzenie postępowania przeciw HONECKEROWI przez Sąd Krajowy w Berlinie, zamach na „króla kokainy” RAFAELA AGUILARA GUAJARDO w Cancun w Meksyku, nieudany zamach stanu w Lesotho (14.IV.). Spotkanie G-7 w Tokio (poparcie dla JELCYNA, przyznanie pomocy dla Rosji: 43 400 000 000 dolarów) – (14-15.IV.). Wizyta BUSHA w Kuwejcie (14-16.IV.). Śmierć ÖZALA (prezydenta Turcji) na zawał serca, zawarcie porozumienia z ONZ o złożeniu broni przez muzułmanów w Srebrenicy, rozwiązanie parlamentu i kryzys rządowy w Pakistanie (17.IV.). Powstanie Międzynarodowego Zielonego Krzyża w Kioto (18.IV.). 50-rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim (przybycie RABINA i wiceprezydenta USA, ALBERTA GORE’A do Warszawy), zdobycie farmy sekty KORESHA w Waco przez FBI (87 ofiar) – (19.IV.). Nieudany zamach fundamentalistów na min. informacji Egiptu, SAFWATA EL-SHERIFA (21.IV.). Otwarcie Muzeum Holocaustu w Waszyngtonie, kryzys rządowy we Włoszech (22.IV.). Zamach bombowy IRA w Londynie (24.IV.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Albanii, referendum w sprawie wotum zaufania dla JELCYNA, jego polityki i przyspieszenia wyborów (60% zaufanie Rosjan, 50% za polityką społeczno-gospodarczą) – (25.IV.). Samobójstwo córki prezydenta Bułgarii – ZELEWA, wizyta HAVLA w Niemczech (26.IV.). Konferencja chińsko-tajwańska w Singapurze (rozpoczęcie rozmów w sprawie repatriacji nielegalnych emigrantów, zwalczania przemytu między obydwojoma państwami, ochrony praw autorskich, negocjacje w sprawie gwarancji dla tajwańskich inwestycji w ChRL) – (27-29.IV.). Katastrofa lotnicza w Indiach (118 ofiar), nowe sankcje ONZ wobec Nowej Jugosławii (zakaz wwozu jakichkolwiek towarów z wyjątkiem leków i pomocy humanitarnej) – (27.IV.). Katastrofa lotnicza u wybrzeży Gabonu (śmierć 30 piłkarzy reprezentacji Zambii) – (27-28.IV.). Przyjęcie zakazu eksportu materiałów służących do produkcji broni jądrowej i chemicznej w Rosji (29.IV.). Program Powszechnej Prywatyzacji w Polsce (30.IV.). Samobójstwo byłego premiera Francji – BÉRÉGOVOYA, zamach na prezydenta Sri Lanki, RENASINGHE PREMADASY w Kolombo, gwałtowne starcia w Moskwie (1 ofiara, 500 rannych) – (1.V.). DINGIRI BANDA WIJETUNGA tymczasowym prezydentem Sri Lanki (do 1994). Podpisanie zgody na plan pokojowy VANCE’A i OWENA przez przywódcę Serbów bośniackich, RADOVANA KARADZICIA w Atenach (2.V.). Strajk generalny metalowców we wsch. Niemczech (3.V.). Ponowne odrzucenie planu VANCE’A i OWENA przez parlament Serbów bośniackich w Pale (5.V.). Polsko-

niemieckie porozumienie azylowe w Bonn (7.V.). JUAN CARLOS WASMOSY MONTI prezydentem Paragwaju (do 1997). Zniesienie kartek żywnościowych w ChRL (wprowadzonych od lat 50-tych) – (10.V.). Pożar na przedmieściach Bangkoku (240 ofiar), spotkanie RUSHDIE-MAJOR w Londynie, przyjęcie Litwy do Rady Europy (11.V.). Referendum wśród Serbów bośniackich w sprawie przyjęcia planu pokojowego VANCE’A i OWENA (96% przeciw) – (16.V.). SULEJMAN DEMIREL prezydentem Turcji (do 2000). Powtórzone referendum w Danii w sprawie przyjęcia traktatu z Maastricht (50,8% za), aresztowanie kolejnego przywódcy neapolitańskiej mafii (BENEDETTO SANTAPAOLA) przez włoską policję (18.V.). Ratyfikacja traktatu z Maastricht w Wielkiej Brytanii, zaprzestanie walk w Afganistanie po powołaniu w Jalalabadzie rządu (20.V.). Pożar w ukraińskiej elektrowni atomowej k/Zaporoża (1 ofiara), zawieszenie prezydenta Wenezueli, PEREZA w czynnościach przez Senat (zarzuty manipulacji finansowych) – (21.V.). Niepodległość Erytrei, ISAIAS AFEWERKI prezydentem (do dzisiaj) – (24.V.). Zmiana prawa azylowego w Niemczech (zamknięcie granic przed osobami ubiegającymi się o azyl z powodów politycznych) – (26.V.). Zamach bombowy w Galerii Uffizi we Florencji (26-27.V.). Zakaz reklamy papierosów i wyrobów tytoniowych w Szwecji (28.V.). Kryzys rządowy w Polsce i rozwiązanie Sejmu przez WAŁĘSĘ (28-29.V.). Napaść neofaszystów na dom azylantów w Solingen w Niemczech (5 ofiar) – (29.V.). Odwołanie COSICIA ze stanowiska prezydenta Jugosławii przez nacjonalistów i oskarżenie o rzekomą zmowę z Chorwacją, demonstracje opozycji – aresztowanie DRASZKOVICIA (31.V.-1.VI.). Kryzys polityczny w Gwatemali, wojskowy zamach stanu – GUSTAVO ESPINO prezydentem tymczasowym (V-VI.). Wstrzymanie programu „gwiazdnych wojen” w USA (V.). Ogłoszenie suwerenności Andory przez Hiszpanię i Francję, OSCAR RIBAS REIG pierwszym premierem (do 1994) – (3.VI.). Odroczenie ratyfikacji układu START I przez Ukrainę (4.VI.). Fala podpaień ośrodków dla azylantów w Niemczech (4-5.VI.). Masakra 300 uchodźców w międzynarodowym obozie w Liberii, walki sił ONZ z ugrupowaniem rebelianckim gen. AIDIDA w Mogadiszu (60 zabitych) – (5.VI.). Pierwsze wolne wybory parlamentarne na Łotwie – zwycięstwo koalicji „Łotewska Droga” (6.VI.). GONZALO SANCHEZ DE LOZADA prezydentem Boliwii (do 1997). RAMIRO DE LEÓN CARPIO prezydentem Gwatemali (do 1996). Strajk górników w Doniecku na Ukrainie (VI.). Początek wspólnych ćwiczeń NATO, byłego UW i państw neutralnych na Bałtyku, zamordowanie byłego funkcjonariusza policji Francji-Vichy, RENE BOUSQUETA – oskarżonego o zbrodnie przeciw ludzkości, początek procesu oprawców tajnego komunistycznego obozu koncentracyjnego w Łoweczcu, nowe lekarstwo przeciw rakowi (II-3) – (8.VI.). Ślub japońskiego następcy tronu, NARUHITO z córką wicemin. spr. zagr. MASAKO OWADA w Tokio (9.VI.). Zabójstwo abp. JUANA POSADASA OCAMPO na lotnisku w Meksyku (11.VI.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Hiszpanii (12-17.VI.). Aresztowanie JOAQUINA GUZMANA LOERY,

meksykańskiego „narkotykowego barona” w Gwatemali (VI).
II Światowa Konferencja na temat praw człowieka w Wiedniu (podpisanie deklaracji przez 172 państwa świata o powszechności fundamentalnych praw człowieka, praw mniejszości, kobiet i dzieci) – (14-25.VI.). Porozumienie o podziale floty czarnomorskiej między Rosją a Ukrainą w Moskwie, rozszerzenie się walk w Mogadyszku między wojskami ONZ a siłami gen. AIDIDA (17.VI.). Ucieczka z Baku prezydenta Azerbejdżanu ELCZIBAJA, kryzys rządowy w Japonii, projekt ustawy o ograniczeniu imigracji we Francji (18.VI.). Przejazd pierwszego pociągu pod Kanałem La Manche, odkrycie nielegalnego rurociągu do Serbii przez węgierską straż graniczną (20.VI.). Szczyt EWG w Kopenhadze (21-22.VI.).
Wyznaczenie przez ONZ nagrody pieniężnej za schwytanie somalijskiego przywódcy klanowego, gen. AIDIDA – oskarżonego o śmierć 24 żołnierzy amerykańskich (23.VI.). Oficjalne usunięcie ELCZIBAJA ze stanowiska prezydenta przez parlament Azerbejdżanu, skoordynowana akcja separatystów kurdyjskich przeciw przedstawicielstwom Turcji rozmieszczonych w Szwecji, Danii, Niemczech, Francji i Szwajcarii (1 ofiara), przyjęcie ustawy w Irlandii o zaprzestaniu traktowaniu homoseksualizmu jako przestępstwa, pożar cysterny w Moskwie (11 ofiar) – (24.VI.). ZORAN LILIĆ prezydentem Jugosławii (do 1997). KIM CAMPBELL premierem Kanady (VI-X.). TANSU ÇILLER pierwszą kobietą-premier w Turcji (25.VI.). Zaatakowanie siedziby irackiego wywiadu w Bagdadzie przez Amerykanów w odwecie za próbę dokonania zamachu na byłego prezydenta BUSHA podczas jego wizyty w Kuwejcie (26-27.VI.). Anulowanie wyników wyborów prezydenckich w Nigerii (wygrał przedstawiciel opozycji MASHOOD ABIOLA) przez władze wojskowe (26.VI.). Krótkie rządy gen. SURETA HUSEJNOWA w Azerbejdżanie jako prezydenta tymczasowego, GÄJDAR ÄLIJEW prezydentem (do 2003). 18 tys. ofiar konfliktu w Angoli (VI-IX.). Zatonięcie promu na rzece Bocaute na Filipinach (ponad 270 ofiar), zatrzymanie przez FBI – szejka OMARA ABDULA RAHMANA, podejrzanego o zamach na WTC w Nowym Jorku w II.1993 r. (2.VII.). Wprowadzenie stanu wojennego na terytorium Abchazji przez prezydenta Gruzji – SZEWARDNADZE (6.VII.). Szczyt G-7 w Tokio (zawarcie tzw. paktu celnego – zniesienie ceł na farmaceutyki, sprzęt medyczny, stal i materiały budowlane, przyznanie pomocy finansowej dla Rosji w wysokości 3 000 000 000 dolarów na restrukturyzację i proces prywatyzacji przedsiębiorstw) – (7-9.VII.). GUNTIS ULMANIS prezydentem Łotwy (do 1999). Zwolnienie przywódcy opozycji jugosłowiańskiej, DRASZKOVICIA, identyfikacja szczątków rodziny cara Rosji, MIKOŁAJA II (odnalezionych w 1991 r. k/Jekaterynburga) w laboratorium Aldermaston k/Londynu: uznanie ich za autentyczne, przyjęcie przez parlament Rosji – rezolucji o federacyjnym statusie Sewastopola (podważenie porozumienia rosyjsko-ukraińskiego z VI.1993 r.) – (9.VII.). Trzęsienie ziemi w płn. Japonii (41 ofiar), wysłanie żołnierzy-muzułmanów w składzie kontyngentu wojsk ONZ do Bośni, powódzie w dorzeczu Missisipi-Missouri w USA (16 ofiar),

atak oddziałów ONZ na siedzibę gen. AIDIDA w Mogadiszu (12.VII.). Nieudany zamach na brytyjską księżniczkę ANNE w Moskwie, 54 ofiary starć w Mogadiszu, zbrojny incydent na granicy tadżycko-afgańskiej (23 zabitych), przybycie przywódcy Czerwonych Khmerów, KHIEU SAMPHANA do Phnom Penh – propozycja tworzenia rządu koalicyjnego (13.VII.). Potępienie przez Ukrainę uznania Sewastopola przez parlament Rosji za część Federacji Rosyjskiej (14.VII.). Szczyt iberoamerykański w San Salvador (postulat do USA o zniesienie sankcji gospodarczych wobec Kuby) – (15.VII.). Spotkanie szefów państw Inicjatywy Środkowoeuropejskiej (CEI) w Budapeszcie (rozważanie poszerzenia układu o Ukrainę, Białoruś, Mołdawię, Rumunię i Bułgarię, poparcie idei integralności granic Bośni i Hercegowiny) – (16-17.VII.). Wezwanie KBWE do prezydenta Estonii, MERI o odrzucenie ustawy uznającej Rosjan mieszkających w tym kraju za obcokrajowców (16.VII.). Początek dyskryminacji Cyganów na Słowacji (VII.). Otwarcie wstępu do armii USA dla mniejszości seksualnych (CLINTON) – (20.VII.). Kryzys polityczny w Japonii (22.VII.). Fala samobójstw włoskich biznesmenów w związku z akcją „Czyste ręce” (VII.). Powódzie w Indiach, Bangladeszu i Nepalu (12 tys. ofiar), ostateczna ratyfikacja traktatu z Maastricht w Wielkiej Brytanii (Izba Gmin), zdobycie przez wojska ormiańskie miasta Agdan na terytorium Azerbejdżanu (23.VII.). Akcja wymierzona w „dzieci ulicy” w Rio de Janeiro (7 zabitych) – (23-24.VII.). Wymiana pieniędzy w Rosji (24.VII.). Atak Izraela na bazy bojowników Hezbollah w płd. Libanie (130 zabitych) – (25-31.VII.). Zawieszenie broni między Gruzją a Abchazją podpisane w Soczi (Rosja), zapowiedź zniesienia kar grzywny i więzienia za posiadanie dolarów na Kubie (CASTRO) – (27.VII.). Zamachy bombowe w Rzymie i Mediolanie (5 ofiar, ok. 40 rannych) – (27-28.VII.). Konkordat między Polską a Watykanem w Warszawie (28.VII.). Uniewinnienie DEMIANIUKA w Izraelu z powodu pomyłki (pochopne uznanie go za kata Treblinki) – (29.VII.). Kryzys na rynku walut europejskich w wyniku załamania się kursu franka francuskiego, układ o współpracy między Etiopią a Erytreą w Addis Abebie (30.VII.). Śmierć króla Belgii, BAUDOUINA na urlopie w Hiszpanii (31.VII.). ALBERT II królem Belgii (do dzisiaj). Rozbicie największej siatki szpiegowskiej tzw. „Topaz” w NATO, zamach na rosyjskiego namiestnika Osetii Płn. i Inguszetii k/Władykaukazu – WIKTORA POLIANICZKI, krwawe starcia ludności zuluskiej z plemieniem Xhosa w RPA (1.VIII.). Wybuch amerykańskiej rakiety „Titan IV” tuż po starcie z bazy w Vandenberg (straty finansowe: ponad 1 000 000 000 dolarów), praktyczny koniec europejskiego „węża walutowego” z powodu zbyt dużych wahań kursów poszczególnych walut państw EWG – zawieszenie wprowadzenia wspólnej waluty europejskiej – ecu (2.VIII.). Murzynka YVY METSEPE-CASABURRI szefem państwowego radia i telewizji w RPA, odkrycie ruin miasta Majów na południu Belize, zdobycie wzgórza Igman pod Sarajewem przez Serbów – odcięcie muzułmańskiej drogi zaopatrzenia (4.VIII.). Opuszczenie Iraku przez inspektorów ONZ po zainstalowaniu

kontrolnych kamer na poligonach, zawieszenie akcji humanitarnej przez francuską organizację EquiLibre w Bośni wskutek braku możliwości zapewnienia bezpieczeństwa konwojom przez ONZ, odmowa ratyfikacji traktatu o członkostwie w WNP przez Mołdawię (5.VIII.). Zatwierdzenie planu gospodarczego CLINTONA w USA (stosunkiem głosów 51:50), koniec 38-letniej epoki rządów Partii Liberalno-Demokratycznej w Japonii (rządy nowej koalicji „siedmiu samurajów”), encyklika papieska „Veritatis splendor”, powódź w środkowej części USA (45 zabitych) – (6.VIII.). Wystawa światowa w Taejeon w Korei Płd. (VIII.). JOQUI MOFOKENG pierwszą czarnoskórą miss RPA (7.VIII.). Powstanie nowej siedziby Parlamentu Europejskiego w Brukseli kosztem 900 000 000 dolarów (VIII.). Huragan w Wenezueli (150 ofiar), trzęsienie ziemi na wyspie Guam (8.VIII.). Aprobata NATO dla planu ewentualnych nalotów na pozycje Serbów bośniackich w Bośni (9.VIII.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II na Jamajkę oraz do Meksyku i USA (9-16.VIII.). Przyznanie się Japonii do dokonywania agresji przeciw innym państwom w latach 1930-1945 (MORIHIRO HOSOKAWA) – (10.VIII.). Profanacja 240 grobów żołnierzy alianckich w Nijmegen w Holandii przez neonazistów, zakończenie strajku górników w Dolinie Jiu w Rumunii, powstanie największego malowidła na świecie w Jerozolimie (autorami dzieci izraelskie i palestyńskie) – (11.VIII.). Zawalenie się hotelu w Nahon Ratchasima w Tajlandii (ponad 100 ofiar) – (13.VIII.). Manifestacja 500 neonazistów w Fuldzie w Niemczech (14.VIII.). Operacja wojsk rządowych przeciw Kurdom w Turcji (śmierć 295 separatystów) – (14-15.VIII.). Stopniowy powrót deportowanych Palestyńczyków do Izraela z płd. Libanu, układ pokojowy w Czadzie między rządem a opozycją (15.VIII.). Umowa o współpracy wojskowej między Ukrainą a Niemcami w Kijowie, powstanie rządu tymczasowego w Liberii (16.VIII.). Koniec strajku kolejarzy w Rumunii, odmowa zwrócenia Japonii Wysp Kurylskich przez Rosję, akredytacja dla dyplomaty USA w Wietnamie (po raz pierwszy od 1975 r.) – (17.VIII.). Kolidacja francuskiego atomowego okrętu podwodnego „Rubis” z superzbiornikowcem „Lyria” na Morzu Śródziemnym (17-18.VIII.). 33 zabitych w walkach sił rządowych z Kurdami w Turcji (18-19.VIII.). Ofensywa ormiańska w Azerbejdżanie (zabór miast Dżebrail i Fizuli) – (18, 23.VIII.). Protesty ONZ i żądania wycofania wojsk ormiańskich z Górskiego Karabachu (VIII.). Oskarżenie wiceprezydenta Rosji, RUCKOJA o korupcję (18.VIII.). Aresztowanie ALII w Albanii, zamach bombowy Hezbollahu na izraelskich żołnierzy w płd. Libanie (9 zabitych), Sudan na liście państw wspierających terroryzm (19.VIII.). Udana rozwiązanie kryzysu przetrzymywania zakładników przez byłych sandinistów w Managui przez rząd Nikaragui (20.VIII.). Zamach fundamentalistów islamskich na byłego premiera Algierii, KASDIEGO MERBAHA w Algierze, epidemia tyfusu i dyfterytu na Ukrainie (40 ofiar) – (21.VIII.). Wizyta JELCYNA w Polsce, Czechach i na Słowacji (VIII.). Lotnicze zrzuty żywności przez ONZ dla ludności Mostaru w Bośni (24-25.VIII.). Zapowiedź nałożenia sankcji ekonomicznych

na ChRL przez USA za sprzedaż Pakistanowi elementów nowoczesnych rakiet, informacja w ChRL o podjęciu negocjacji z tybetańską opozycją (25.VIII.). Dochodzenie amerykańskiej policji w sprawie molestowania 13-letniego chłopca przez gwiazdę muzyki pop, MICHAELA JACKSONA (VIII.). Wizyta byłej królowej Bułgarii, JOANNY w ojczyźnie (26.VIII.). Zawieszenie sankcji ONZ wobec Haiti, zerwanie tamy na sztucznym jeziorze Gouhou w ChRL (ponad 200 ofiar), oddanie władzy w cywilne ręce w Nigerii przez gen. BABANGIDE, ERNEST SHONEKAN tymczasowym szefem państwa (27.VIII.). 70 tys. demonstracja w Waszyngtonie, katastrofa lotnicza w Tadżykistanie (60 zabitych), ofensywa sił obalonego prezydenta GAMSACHURDII w Gruzji – zdobycie Senaki, Abasz i Hobi (28.VIII.). Wstępne porozumienie izraelsko-palestyńskie w sprawie utworzenia autonomii palestyńskiej – Jerozolima (29.VIII.). Opuśczenie Litwy przez wojska rosyjskie (31.VIII.). Runda rokowań konfliktu bliskowschodniego w Waszyngtonie (Izrael, Jordania, Syria, Liban i OWP) – (31.VIII.-13.IX.). Usunięcie prezydenta PEREZA przez parlament Wenezueli (VIII.). Fala upałów na wsch. wybrzeżu USA (kilkadziesiąt ofiar) – (VIII.). Afera korupcyjna w ChRL (defraudacja 28 000 000 dolarów przez pracowników Ludowego Banku Chin i ich ucieczka za granicę) – (VIII.). Eksplozja w magazynach wojskowych w Shenzhen w pld. części ChRL (100 ofiar) – (VIII.). Dekret o amnestii dla BOKASSY w Republice Środkowoafrykańskiej, fiasko konferencji pokojowej w sprawie Bośni w Genewie (odrzućenie planu pokojowego OWENA i STOLTENBERGA (podział Bośni: 52% dla Serbów, 31% dla muzułmanów, 17% dla Chorwatów)), uzgodnienie warunków wzajemnego uznania się przez Izrael i OWP, dekret JELCYNIA o zawieszeniu wiceprezydenta RUCKOJA oraz wicepremiera WŁADIMIRA SZUMIEJKĘ (1.IX.). Ofensywa ormiańska w Azerbejdżanie – zdobycie Kubatly i Goradiz (1-5.IX.). Apel polityków i intelektualistów w Waszyngtonie do CLINTONA o zbombardowanie pozycji serbskich w Bośni (2.IX.). Spotkanie JELCYN-KRAWCZUK w Massandrze na Krymie (zabranie głowic jądrowych z Ukrainy przez Rosję i zapewnienie jej dostaw paliwa dla elektrowni atomowych), tajfun w Japonii (3.IX.). Demonstracje za i przeciw procesowi pokojowemu w Izraelu (4, 7.IX.). Powtórny pogrzeb adm. HORTHY'EGO na Węgrzech (4.IX.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II na Litwę, Łotwę i do Estonii (4-10.IX.). Zabójstwo 7 żołnierzy nigeryjskich kontyngentu ONZ w Mogadiszu przez siły gen. AIDIDA, scysja w Czechach o spotkanie HAVLA z pisarzem RUSHDIM w Pradze (5.IX.). Strajk ostrzegawczy 119 kopalń rosyjskich (6.IX.). Wizyta premiera Indii, RAO w ChRL – układ o wzajemnym uznaniu granic w Himalajach (6-9.IX.). RPA: wezwanie MANDELI do ONZ o zniesienie sankcji gospodarczych, wizyta premier Turcji, ÇILLER w Rosji (8.IX.). Wzajemne uznanie się Izraela i OWP podczas porozumienia w Paryżu i potwierdzonego w Tunisie i Tel-Awiiwie, początek negocjacji pokojowych między Azerbejdżanem a Górskim Karabachem w Moskwie, kryzys rządowy na Ukrainie, zajęcie przez armię chorwacką 3 wsi: Divoselo, Citluk

i Poczitelj (67 zabitych) i złamanie tym samym rozejmu z Serbami w Krainie (9.IX.). Ostrzał serbski miast chorwackich: Karlovaca (10, 11.IX.), Zagrzebia (11.IX.) oraz Zadaru i Šibenika (IX.). 39 ofiar starć turecko-kurdyjskich we wsch. Turcji, największa fuzja w dziejach przemysłu rozrywkowego w USA – powstanie Paramount Viacom International Inc., epidemia cholery w Kazachstanie (12.IX.). Historyczne porozumienie izraelsko-palestyńskie (RABIN-ARAFAT) w Waszyngtonie (wycofanie się wojsk izraelskich ze Strefy Gazy i rejonu Jerycha na Zachodnim Brzegu Jordanu, przekazanie uprawnień izraelskiej administracji wojskowej i cywilnej instytucjom palestyńskim, tworzenie policji palestyńskiej, wybór Rady przez Palestyńczyków w ciągu 9 miesięcy od podpisania układu, do spraw Izraela należy polityka zagraniczna i obronna oraz bezpieczeństwo obywateli i osiedli izraelskich – główne postanowienia Autonomii Palestyńskiej), porozumienie o wolnym handlu między Litwą, Łotwą i Estonią, zwycięstwo socjaldemokracji w wyborach w Norwegii wprowadzenie w Jugosławii racjonowania niektórych artykułów spożywczych i proszków do prania, umowa gospodarcza Polski z ChRL (13.IX.). Katastrofa lotnicza w Warszawie (2 ofiary), Tahiti: wpadnięcie francuskiego samolotu pasażerskiego do morza (bez ofiar), uwolnienie chińskiego dysydenta WEI JINGSHENGA, wizyta MITTERRANDA w Korei Płd. (14.IX.). Wprowadzenie embarga na dostawy broni i ropy naftowej do Angoli przez ONZ, zawieszenie działalności przez Radę Najwyższą Gruzji na 2 miesiące – stan wyjątkowy w kraju, wycofanie się wojsk chorwackich z zajętych wcześniej 3 serbskich wsi w Krainie – rozdzielenie walczących stron przez siły pokojowe ONZ (15.IX.). Atak abchaskich separatystów na Suchumi, współdziałanie Iranu i KRL-D w budowie rakiety nowej generacji, wyroki w sprawie śmierci uciekinierów z NRD do RFN w Berlinie (od 4,5 do 7,5 lat pozbawienia wolności dla 3 prominentów, członków dawnej Narodowej Rady Obrony: HEINZA KESSLERA, FRITZA STRELETTA i HANSA ALBRECHTA) – (16.IX.). Katastrofa górnicza w Polsce (6 ofiar), zabójstwo księdza katolickiego przez mafię sycylijską, ucieczka kubańskiego pilota Miga-21 do USA, powtórny pogrzeb gen. SIKORSKIEGO w Polsce (17.IX.). Wizyta KEATINGA w Wielkiej Brytanii (poinformowanie o planowanym referendum w Australii w sprawie wprowadzenia republiki) – (17-19.IX.). Embargo Rosji dla Abchazji na dostawy prądu i ropy naftowej, opuszczenie Polski przez wojska rosyjskie (18.IX.). Zwycięstwo socjaldemokracji w wyborach parlamentarnych w Polsce (19.IX.). Zniesienie stanu wyjątkowego w Azerbejdżanie (20.IX.). Rozwiązanie parlamentu przez JELCYNA w Rosji – nieuznanie tej decyzji przez Radę Najwyższą i mianowanie RUCKOJA pełniącym obowiązki prezydenta – pojawienie się pierwszych barykad wokół siedziby parlamentu Rosji, spotkanie WAŁĘSA-MITTERRAND-WEIZSÄCKER w Gdańsku, rozmowa papieża z głównym rabinem Izraela MEIREM LAU (21.IX.). VICTORIA VAN METER – najmłodszą pilotką długodystansową (11 lat, przelot z jednego wybrzeża USA na drugie w towarzystwie instruktora), katastrofa kolejowa w Mobile w stanie Alabama (44 zabitych),

zawieszenie JELCYNA przez Radę Najwyższą Rosji (22.IX.). Pierwsze starcia w Moskwie (2 ofiary), wizyta ARAFATA w ChRL, ratyfikacja porozumienia o Autonomii Palestyńskiej w Izraelu stosunkiem głosów 61:50 (8 wstrzymujących się) – (23.IX.). Nakaz rozbrojenia straży parlamentu przez JELCYNA – otoczenie budynku przez jednostki MSW, przyjęcie Azerbejdżanu do WNP, ofensywa wojsk GAMSACHURDII w Gruzji – zdobycie Sugdidi (24.IX.), Poti (2.X.), Choni (3.X.) i Samtredia (17.X.). Restauracja monarchii: powstanie Królestwa Kambodży, SIHANOUK królem (do 2004) – (24.IX.). 15 tys. wiec zwolenników JELCYNA w Moskwie, oświadczenie RUCKOJA o „walce aż do śmierci w razie szturmu parlamentu przez siły projelcynowskie” (26.IX.). Akt proklamacji Autonomicznego Regionu Bośni Zachodniej przez FIKRETA ABDICIA w Bihaciu – zawarcie układów pokojowych z Chorwatami i Serbami bośniackimi, zdobycie Suchumi przez oddziały abchaskie (27.IX.). Eksplozja gazociągu w Wenezueli (53 zabitych), starcia w Moskwie (28.IX.). Zamieszki w Konakry w Gwinei (63 zabitych) – (28-29.IX.). Ultimatum JELCYNA dla obrońców parlamentu do 4.X. na opuszczenie gmachu, odrzucenie planu pokojowego OWENA i STOLTENBERGA przez parlament Bośni i Hercegowiny w Sarajewie, porwanie samolotu pasażerskiego linii lotniczych ChRL na Tajwan, 10 lat więzienia dla GOTTFRIEDA KÜSSELA w Austrii za organizowanie grup neonazystowskich (29.IX.). List JELCYNA do przywódców USA, Wielkiej Brytanii, Francji i Niemiec ostrzegający przed przyjmowaniem do NATO byłych członków UW, przejście całkowitej kontroli nad terytorium Abchazji przez separatystów, trzęsienie ziemi w Indiach (stan Maharasztra – 20-30 tys. ofiar), mediacja patriarchy Rusi i Wszechrusi, ALEKSIEJA II w sporze między JELCYNEM a parlamentem (30.IX.). 24 ofiary zamachów fundamentalistów w Algierii (IX-XII.). Impas w negocjacjach parlament-JELCYN, śmierć 4 piłkarzy malezyjskich w stanie Perak od uderzenia pioruna (1.X.). Starcia w Moskwie (liczne ofiary) – (2.X.). Przerwanie blokady parlamentu przez przeciwników JELCYNA – zdobycie budynku merostwa i krótkotrwale centrum Ostankino (kilkanaście ofiar), wprowadzenie stanu wyjątkowego w Moskwie przez JELCYNA (wkroczenie wojska do miasta w nocy) – (3.X.). Bitwa w Mogadiszu między rebeliantami a wojskami ONZ (3-4.X.). Początek procesu WALUSIA w Johannesburgu, oskarżenie Sudanu pod adresem zagranicznych firm Shell i Mobil o stworzenie kryzysu paliwowego, szturm parlamentu Rosji przez wojska rządowe (gen. PAWEŁ GRACZOW), aresztowanie RUCKOJA, przewodniczącego parlamentu – RUSŁANA CHASBUŁATOWA i trzech ministrów mianowanych przez parlament (bilans ofiar – ok. 500) – (4.X.). Likwidacja ostatnich punktów oporu w Moskwie, nasilenie sporu między Grecją a Macedonią (6.X.). Zawieszenie broni w Angoli (6.X.-I.1994). Zwycięstwo Partii Ludowej (BENAZIR BHUTTO) w wyborach parlamentarnych w Pakistanie, dekret JELCYNA o przejściu przez niego części uprawnień Zjazdu Deputowanych Ludowych (parlamentu) i Rady Najwyższej, utworzenie sojuszu 10 ugrupowań palestyńskich w Damaszku

(Front Narodowy, Demokratyczny i Islamski) – (7.X.). Zniesienie sankcji ONZ wobec RPA (poza dostawami broni i ropy naftowej), przystąpienie Gruzji do WNP (8.X.). Zakaz instalowania anten satelitarnych w ChRL (9.X.). Zwycięstwo socjalistów w wyborach parlamentarnych w Grecji (10.X.). Pobyt RABINA w ChRL (10-14.X.). Wizyta JELCYNA w Japonii (11-13.X.). Wycofanie się wojsk amerykańskich z możliwości desantu na Haiti, ratyfikacja układu o Autonomii Palestyńskiej przez parlament OWP w Tunisie (stosunkiem głosów 63:8 przy 11 wstrzymujących się, 25 delegatów nie bierze udziału w głosowaniu) – (12.X.). Zakaz wydawania 15 gazet opozycyjnych i emisji jednego programu tv oraz zwolnienie dwóch redaktorów naczelnych dwóch głównych dzienników komunistycznych w Moskwie, wyrok śmierci dla WALUSIA w Johannesburgu, 20 mln osób zagrożonych śmiercią głodową w Afryce (14.X.). Aresztowanie pisarza NORBERTA FUETESA podczas nieudanej ucieczki z Kuby, starcia na tle rasowym w Londynie, kolejne porozumienie pokojowe w Czadzie (16.X.). Wizyta prezydenta Kazachstanu, NAZARBAJEWA w ChRL – podpisanie układu o przyjaźni (17-19.X.). PAWLAK premierem Polski (do 1995). Wyciek gazu z wieży wiertniczej w płn-wsch. części ChRL (6 ofiar), układ o współpracy między Bułgarią a Białorusią w Sofii (19.X.). Kryzys parlamentarny w Belgradzie – rozwiązanie parlamentu Serbii (MILOŠEVIĆ) – (20.X.). Wojskowy zamach stanu w Burundi, zamordowanie nowo wybranego prezydenta MELCHIORA NDADAYE – krótka władza FRANÇOIS NGEZE, SYLVIE KINIGI tymczasowym prezydentem kraju (do 1994), siedmioraczki w Kuwejcie (Jordanka RAUDA ABDULLAH) – (21.X.). Wizyta ELŻBIETY II na Cyprze (21-25.IX.). Porozumienie wojsk rządowych z rebeliantami w Kolumbii, fiasko zamachu stanu w Czadzie (ABBAS KOTTI), potwierdzenie zasady celibatu przez JANA PAWŁA II, stłumienie rebelii wojskowych w Misracie w Libii (22.X.). Początek zwalniania Palestyńczyków z więzień w Izraelu (760 osób), zamach bombowy IRA w Belfaście (10 zabitych), mord chorwacki na 36 muzułmanach we wsi Stupni (Bośnia) – (23.X.). Układ irańsko-turkmeński w Aszchabadzie o współpracy (24.X.). Strajk Air France (X.). Katastrofa koreańskiego promu “Sohae” (170 ofiar) – (X.). Samobójstwo 53 członków mniejszości etnicznej Czarnych Tajów w Wietnamie (X.). Wizyta sekretarza stanu USA, WARRENA CHRISTOPHERA na Ukrainie (odmowa demontażu strategicznej broni jądrowej przez Ukrainę ze względu na brak środków finansowych), zwycięstwo liberałów w wyborach parlamentarnych w Kanadzie – JEAN CHRÉTIEN premierem (do 2004) – (25.X.). Krwawe starcia w Belfaście (11 ofiar) – (26, 30.X.). Raport ONZ o zapobieganiu wyścigowi zbrojeń w kosmosie, pożary lasów w Kalifornii (75 tys. akrów) – (27.X.). Ofensywa ormiańska na terenie Azerbejdżanu – zdobycie Sangelan, porozumienie gruzińsko-rosyjskie o współpracy wojskowej (28.X.). Ucieczka 15 oficerów, szefów puczu z Burundi, bilans starć: 2 tys. ofiar, 500 tys. uciekinierów do Rwandy, Tanzanii i Zairu), starcia palestyńsko-izraelskie k/Ram Allah (29.X.). Powstanie Komitetu Regionów przy

UE, Uznanie związku zawodowego świeckich pracowników Watykanu (JAN PAWEŁ II), tragedia podczas pokazów ogni sztucznych w Phnom Penh (15 ofiar), wybuch ciężkich walk na płn-wsch. od Kabulu między siłami premiera i oddziałami byłego min. obrony AHMADA SZAH MASUDA, wejście w życie traktatu o Unii Europejskiej z Maastricht (1.XI.). Aresztowanie 26 dziewcząt i 22 chłopców w Teheranie za tańce przez policję, propozycja prezydenta Chorwacji, TUDJMANA dla serbskiej mniejszości (lokalna autonomia w okolicach Knina, autonomia kulturalna na całym terytorium Chorwacji – odrzucenie propozycji przez ludność serbską) – (2.XI.). Układ o przyjaźni i współpracy między Polską a Turcją w Warszawie, zamknięcie Muzeum Lenina w Moskwie (3.XI.). Zamieszki w Brazzaville w Kongu (20 zabitych), chorwacka enklawa Vareš w rękach muzułmanów w Bośni (4.XI.). Konflikt polskich linii lotniczych „LOT” z British Airways (XI.). Zdławienie powstania obalonego prezydenta GAMSACHURDII w Gruzji przez siły rządowe dzięki pomocy wojsk rosyjskich (6.XI.). Zgoda 3 Libijczyków podejrzanych o spowodowanie tragedii nad Lockerbie w 1988 r. o stanięcie przed sądem w Szwajcarii, wizyta premiera Japonii, HOSOKAWY w Korei Płd. (7.XI.). Współpraca Syrii z Turcją przy zwalczaniu rebelii kurdyjskiej – układ w Ankarze (8.XI.). Wizyta JUANA CARLOSA w Jerozolimie – podpisanie umowy o współpracy między Hiszpanią a Izraelem (8-11.XI.). Pobyt prezydenta Wietnamu, LE DUC ANHA w ChRL (pierwsza wizyta głowy państwa wietnamskiego od 1955 r.), podpisanie 14 układów dwustronnych (9-10.XI.). Powódzie w płn. Hondurasie (ok. 200 ofiar), zniszczenie zabytkowego mostu w Mostarze przez artylerię chorwacką (9.XI.). 17 ofiar karambolu na autostradzie Paryż-Bordeaux (10.XI.). Zaostrzenie sankcji ONZ wobec Libii (11.XI.). Aresztowanie ponad 300 studentów w stolicy Sudanu, Chartumie w wyniku demonstracji (12.XI.). Tysiące ofiar walk etnicznych w Burundi między plemionami Tutsi i Hutu (XI.). Aresztowanie przywódców sekty Białe Bractwo w Kijowie (14.XI.). Wizyta KOHLA w ChRL – podpisanie umów handlowych w Pekinie (15-20.XI.). Referendum na Puerto Rico – większość za utrzymaniem statusu państwa stowarzyszonego z USA, rozwój inwestycji zagr. w Etiopii (15.XI.). Zaprzestanie ataków na oddziały gen. AIDIDA w Somalii przez siły ONZ, ukonstytuowanie się Międzynarodowego Trybunału ds. Zbrodni w byłej Jugosławii w Hadze, wojskowy zamach stanu w Nigerii – gen. SANI ABACHA prezydentem (do 1998) – (17.XI.). Ratyfikacja układu START I przez Ukrainę (bez protokołu o przekazaniu Rosji w ciągu 7 lat całej broni jądrowej), ratyfikacja układu o wolnym handlu (NAFTA) w USA, tymczasowa konstytucja w RPA (18.XI.). Przekroczenie granicy z Kuwejtem przez 600 irackich cywilów w proteście przeciw wykopywaniu tranzei przez Kuwejtczyków na całej długości granicy (20.XI.). Dwugłowy złocisty orzeł na czerwonym tle godłem Rosji (23.XI.). Nieudany zamach na premiera Egiptu, ATEFA MOHAMMADA NAGIBA SIDKI w Kairze, stworzenie stopu metali lżejszego od wody przez japońskich naukowców, ustawa o karaniu 2-letnim więzieniem brania sterydów

anabolicznych w Danii (25.XI). Zakaz działalności Partii Pracujących Kurdystanu i 35 współdziałających z nią ugrupowań nacjonalistycznych w Niemczech, początek budowy linii oddzielającej obszary Autonomii Palestyńskiej przez Izrael (26.XI).

Grożba katastrofy ekologicznej Jeziora Wiktorii w Afryce (brak tlenu) – (XI). *Zapowiedź skrócenia służby wojskowej w Izraelu: do 32 miesięcy dla mężczyzn i do 21 miesięcy dla kobiet (28.XI).*

Wybuch walk wewnętrznych w płn-wsch. Rwandzie (30.XI).

Konferencja KBWE w Rzymie (proponując dotycząca zakończenia konfliktu w Gruzji) – (30.XI.-1.XII.). *Film „Lista Schindlera” SPIELBERGA (XII).* *Skandal w seminarium Santa Barbara w USA (34 akty molestowania seksualnego przez księży), ustawa utrudniająca zakup broni palnej w USA (1.XII).* Zastrzelenie „barona” narkotykowego kartelu z Medellin – PABLO ESCOBARA,

spotkanie min. spr. zagr. NATO w Brukseli (amerykański plan partnerstwa dla pokoju dla państw Europy Środkowo-Wschodniej) – (2.XII). *6 lat więzienia dla byłego szefa wywiadu NRD, WOLFA w Niemczech (6.XII).* *Śmierć twórcy Wybrzeża Kości Słoniowej – prezydenta HOUPHOUËTA-BOIGNY, HENRI KONAN BÉDIÉ nowym prezydentem (do 1999), 570 ofiar fali chłodu w stanie Chihuahua w Meksyku (7.XII).* *Nieudany wojskowy zamach stanu w Mali (8.XII).* *Zapowiedź ewakuacji personelu dyplomatycznego z Algierii przez Rosję (9.XII).* *Zamieszki w Gabonie (kilka ofiar), przyznanie się KRL-D do trudnej sytuacji gospodarczej, naprawa uszkodzonego teleskopu Hubble’a przez amerykańskich astronautów z promu „Endeavour”, nagrody Nobla (fizyka – RUSSEL HULES i JOSEPH TAYLOR (USA), chemia – KARY BANKS MULLIS (USA) i MICHAEL SMITH (Kanada), fizjologia i medycyna – PHILIP ALLAN SHARP (USA) i RICHARD ROBERTS (Wielka Brytania), literatura – TONI MORRISON (USA), pokojowa – MANDELA i DE KLERK (RPA), ekonomia – ROBERT WILLIAM FOGEL i DOUGLAS NORTH (USA)) – (10.XII).* *EDUARDO FREI RUIZ-TAGLE prezydentem Chile (do 2000).* Referendum w Rosji w sprawie zmian w konstytucji (większe uprawnienia dla prezydenta, większość za), ogłoszenie autonomii Katangi w Zairze (GABRIEL KYUNGU WA KUMWANZA) – (12.XII).

Fiasko rozmów RABIN-ARAFAT w Kairze (odłożenie o 10-11 dni terminu wycofania wojsk izraelskich ze Strefy Gazy i Jerycha, planowane wyjście na 22-23.XII.) – (12-13.XII). Wybory parlamentarne w Rosji – zwycięstwo partii projelcynowskiej „Wybór Rosji”, śmierć 12 osób w Egipcie w wyniku osunięcia się głazu na domy w Kairze, 57 ofiar zamieszek w Brazzaville, secesja etnicznej mniejszości Szanów w Myanmar (KHUN SA) – (14.XII). *Projekt powołania najwyższego komisarza ds. praw człowieka w ONZ, deklaracja brytyjsko-irlandzka w Londynie (gwarancja dla ludności katolickiej i protestanckiej w Irlandii Płn. prawa stanowienia o swoim losie), zakończenie negocjacji w ramach tzw. Rundy Urugwajskiej GATT (Porozumienia Ogólnego w sprawie Handlu i Cel) w Genewie (obniżenie cel światowych o 40% w ciągu 10 lat) – (15.XII).*

Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Macedonią przez Wielką

Brytanię, Francję, Niemcy, Danię, Włochy i Holandię, banknot o nominalne 50 000 000 000 dinarów w Jugosławii, zerwanie rozmów z Wielką Brytanią przez ChRL w sprawie przyszłości Hongkongu (16.XII.). Ofensywa azerska w Górskim Karabachu – wyparcie Ormian z większości zajętych przez nich terenów (18.XII.). Zwycięstwo Serbskiej Partii Socjalistycznej (MILOŠEVIĆ) w wyborach w Serbii (19.XII.). Uznanie Macedonii przez Bułgarię, Norwegię, Szwecję i Japonię (20-21.XII.). Powstanie Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka (kadencja 4-letnia) – (20.XII.). Rozwiązanie Ministerstwa Bezpieczeństwa w Rosji przez JELCYNA i utworzenie federalnej służby kontrwywiadu (21.XII.). Azyl polityczny w USA dla córki CASTRO (ALINA FERNANDEZ REVUELTA) – (22.XII.). Odparcie ofensywy azerskiej przez Ormian w Górskim Karabachu, porwanie grupy uczniów i nauczycielki przez terrorystów w Rostowie nad Donem, 25 tys. ofiar walki rządu Kolumbii z gangiem narkotykowym w 1993 r., rozejm w Bośni do I.1994 r. (23.XII.). Udana akcja odbicia zakładników w Mineralnych Wodach (porwanych 23.XII.) przez specjalną osyjską brygadę antyterrorystyczną (26-27.XII.). Powołanie Rady Konsularnej w Arabii Saudyjskiej (w składzie pięciu przedstawicieli środowisk religijnych, 30 doktorów nauk, przedstawicieli dużych plemion arabskich, mniejszości szyickiej, oficerów i wysokich urzędników państwowych) – (27.XII.). Wydalenie rosyjskiego przywódcy nacjonalistów – WŁADIMIRA ŻYRYNOWSKIEGO z Bułgarii (za jego ingerencję w jej sprawy wewnętrzne) – (28.XII.). Serbski ostrzał artyleryjski Sarajewa mimo rozejmu – początek ewakuacji ludności cywilnej z miasta przez siły ONZ (28-31.XII.). Denominacja dinara w Jugosławii (inflacja wynosiła 1 mld %), początek ewakuacji wojsk amerykańskich z Somalii (29.XII.). Nawiązanie stosunków dyplomatycznych między Watykanem a Izraelem (30.XII.). Zagadkowa śmierć byłego prezydenta Gruzji, GAMSACHURDII (31.XII.). Powódzie w Europie Zachodniej (XII.). Wizyta księżnej DIANY w Waszyngtonie (wycofanie się jej z życia publicznego od 1.I.1994 r.) – (XII.). Pierwsze ogólnojemeńskie wybory parlamentarne. Wprowadzenie systemu wielopartyjnego w Tunezji. Utworzenie tadżyckiego rządu na emigracji przez fundamentalistów. Zawieszenie broni w prowincji Senegalu – Casamance. Palau terytorium stowarzyszonym z USA (do 1994). Powstanie ruchu powstańczego Indian w stanie Chiapas w Meksyku (Zapatowskie Wojsko Wyzwolenia Narodowego). ANGE-FÉLIX PATASSÉ prezydentem Republiki Środkowoafrykańskiej (do 2003). Siły pokojowe ONZ w Mozambiku. 107 000 000 dolarów austral. odszkodowania dla Nauru za zniszczenie środowiska naturalnego przez Australię (eksploatacja złóż fosforytów na wyspie). Zamachy terrorystyczne na turystów w Egipcie. Emigracja 2,7 mln osób z Bośni. Wypowiedzenie przez Belize układu o wytyczeniu granicy z Gwatemalą. Ogłoszenie nowych konstytucji w Andorze, Kambodży, Peru i na Seszelach. MOMIR BULATOVIĆ prezydentem Czarnogóry (do 1998). AL-BASZIR prezydentem Sudanu (do dzisiaj). TASSOS PAPADOPOULOS prezydentem

	<p>Cypru (do 2003). FARUK AHMAD LEGHARI prezydentem Pakistanu (do 1998). ONG TENG CHEONG prezydentem Singapuru (do 1999). MAHAMANE OUSMANE prezydentem Nigru (do 1996). JIANG ZEMIN przewodniczącym Rady Państwa w ChRL (do 2003). ADOLF OGI prezydentem Szwajcarii. Krótka władza BISMARCKA KUYONA w Liberii jako przewodniczącego Rady Państwa, PHILIP BANKS nowym przewodniczącym (do 1994). ESQUIVEL premierem Belize (do 1998). VALENTINE STRASSER przewodniczącym Tymczasowej Narodowej Rady Rządzącej w Sierra Leone (do 1996). KAMUTA LATASI premierem Tuvalu (do 1996). CRISPIN ANSELMO SORHAINDO prezydentem Dominiki (do 1998). FRANCIS BILLY HILLY premierem Wysp Salomona (do 1994). Przyjęcie Macedonii do Inicjatywy Środkowoeuropejskiej (CEI). Akcesja Czech, Słowacji, Estonii, Rumunii i Słowenii do Rady Europy. Przyjęcie Komorów do Ligi Państw Arabskich. Wstąpienie Meksyku i Papui-Nowej Gwinei do APEC. Wprowadzenie pluralizmu politycznego w Gwinei Bissau. Akcesja Czech, Słowacji, Andory, Liechtensteinu, Monako i Erytrei do ONZ. Wejście Erytrei do OJA. Utworzenie EAEC (East Asian Economic Caucus) w Singapurze – politycznego forum stosunków gospodarczych państw ASEAN z państwami trzecimi. Układ pokojowy w Rwandzie (powrót 500 tys. Tutsi z Ugandy i wspólne tworzenie z Hutu tymczasowego rządu). Śmierć AUDREY HEPBURN – aktorki amerykańskiej, FEDERICO FELLINIEGO – włoskiego reżysera filmowego, WILLIAMA GOLDINGA – angielskiego pisarza, DIZZY GILLESPIE (JOHNA BIRKSA) – amerykańskiego muzyka jazzowego, RUDOLFA NURIEJEWY – wielkiej sławy rosyjskiego tancerza, JÓZEFA CZAPSKIEGO – polskiego malarza i eseisty, FERRUCCIO LAMBORGHINIEGO – włoskiego producenta samochodowego, BOBBY MOORE’A – angielskiego piłkarza światowej sławy.</p>
<p>1994</p>	<p><u>Ustawa o prawie ziemskim w Australii (otrzymanie przez rdzenną ludność Australii – Aborygenów prawa wystąpienia do specjalnych trybunałów państwowych o zwrot ziemi znajdującej się od 1788 r. w posiadaniu państwa, wyjąwszy grunty rolnicze, konieczny dowód stałego związku z zasiedloną przez ich przodków ziemią), układ HEKMATJAR-DOSTUM w Afganistanie i ich wspólna ofensywa na Kabul pozostający w ręku RABBANIEGO, wejście w życie układu o strefie wolnego handlu – NAFTA, powstanie Europejskiego Instytutu Walutowego we Frankfurcie n/Menem, wejście w życie układu o Europejskiej Przestrzeni Gospodarczej (1.I.). Katastrofa lotnicza w Irkucku (124 ofiary), nasilenie walk w Górskim Karabachu (3.I.). Nieudany zamach stanu w Togo, największy od 200 lat pożar buszu w Australii (spłonienie 100 tys. ha lasów) – (5.I.). Ponowne walki wewnętrzne w Angoli (I.). Ucieczki ludności z Kabulu: 70 tys. do Jalalabadu, 18 tys. do Pakistanu (8-11.I.). Amnestia bądź złagodzenie kar dla 2389 więźniów politycznych w Iranie (9.I.). Spotkanie przywódców NATO w Brukseli – program „Partnerstwo dla pokoju” dla państw Europy Środkowo-Wsch. (ściślejsza współpraca w dziedzinie wojskowości (wspólne manewry, szkolenie oddziałów), polityki bezpieczeństwa (konsultacje w</u></p>

wypadku zagrożenia, współpraca polityczna, ekonomiczna, społeczna i ekologiczna wraz z rozbrojeniem i kontrolą zbrojeń), perspektywa późniejszego przyjęcia do sojuszu) – (10.I.). Wizyta CLINTONA w Pradze – spotkanie z przywódcami państw Grupy Wyszehradzkiej (11.I.). Zamknięcie granicy z Afganistanem przez Pakistan (12.I.). Układ trójstronny w Moskwie między Rosją, USA i Ukrainą (zniszczenie wszystkich 176 dawnych radzieckich rakiet interkontynentalnych stacjonujących na Ukrainie, gwarancje bezpieczeństwa USA i Rosji dla Ukrainy, 1 000 000 000 dolarów dla Ukrainy za uran w głowicach bojowych), deklaracja moskiewska między USA i Rosją (współpraca w sprawach bezpieczeństwa, problem redukcji zbrojeń oraz nierozprzestrzeniania broni jądrowej, wspólne działanie na rzecz kontroli eksportu technologii, potrzeba budowy nowego systemu bezpieczeństwa europejskiego) – (14.I.).

Wizyta CLINTONA w Mińsku (obietnica zwiększenia pomocy finansowej o 25 000 000 dolarów, przeznaczonych na całkowity demontaż 72 dawnych radzieckich rakiet interkontynentalnych) – (15.I.). Kryzys rządowy w Rosji (16.I.). Trzęsienie ziemi w Los Angeles (34 ofiary) – (17.I.). Skandal łapówkowy w Belgii, śmierć w wypadku samochodowym syna prezydenta Syrii i prawdopodobnego następcy, BASILA AL-ASADA (21.I.). 6 ofiar serbskiego ostrzału w Sarajewie (22.I.). Zatrzymanie boliwijskiego szefa kartelu narkotykowego – ISAACA CHAVARRI, odsunięcie od władzy na Białorusi – przewodniczącego SZUSZKIEWICZA przez parlament (26.I.). ChRL: urodzenie się dziecka o wadze 8,1 kg (Tangshan) – (27.I.). MIECZYŚLAW GRIB przewodniczącym parlamentu na Białorusi (I-VII.). Gen. LIAMINE ZÉRUWAL tymczasowym prezydentem Algierii (do 1995). Pożar zabytkowego gmachu opery Liceo w Barcelonie, wykupienie za 1 200 000 000 dolarów brytyjskiej firmy motoryzacyjnej Rover przez niemiecki koncern samochodowy BMW (31.I.). Powstanie Zachodnioafrykańskiej Unii Gospodarczo-Walutowej – UEMOA (I.). Wizyty ÇILLER i BENAZIR BHUTTO w Sarajewie (2.II.). Odrzucenie roszczeń terytorialnych Libii wobec Czadu w sprawie strefy Aouzou przez Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w Hadze, układ między Rosją a Gruzją w Tbilisi o dobrym sąsiedztwie i współpracy, ratyfikacja przez Ukrainę układu trójstronnego z Rosją i USA, zniesienie embarga gospodarczego na Wietnam przez USA (3.II.). Wybuch pocisku na rynku w Sarajewie (68 ofiar) – (5.II.). CYPRIEN NTARYAMIRA prezydentem Burundi (II-IV.). MARTTI AHTISAARI prezydentem Finlandii (do 2000). Wezwanie ONZ do NATO o przeprowadzenie akcji lotnictwa przeciw serbskim pozycjom wokół Sarajewa (6.II.). Ultimatum NATO dla Serbów bośniackich oblegających Sarajewo o wycofanie ciężkiej broni na odległość 20 km od centrum miasta bądź poddanie tej broni pod kontrolę ONZ – termin do 21.II., uznanie Macedonii przez USA, zakończenie walk z rebeliantami w Nikaragui, zarejestrowanie Afrykańskiego Kongresu Narodowego jako partii politycznej w RPA (9.II.). Rozejm w Bośni (10.II.). Upoważnienie YASUSHI AKASHI, specjalnego wysłannika ONZ do zarządzenia pierwszego ataku lotniczego na pozycje artylerii serbskiej wokół

Sarajewa, względnie do ochrony oddziałów ONZ w całej Bośni, wysłanie przez Francję lotnikowca „Foch” w rejon Adriatyku (11.II.). Igrzyska XVII Olimpiady Zimowej w Lillehammer (hokej: Szwecja, klasyfikacja medalowa: 1.Rosja (11 złotych, 8 srebrnych, 4 brązowe, łącznie 23 medale), 2.Norwegia (10 złotych, 11 srebrnych, 5 brązowych, łącznie 23 medale), 3.Niemcy (9 złotych, 7 srebrnych, 8 brązowych, łącznie 24 medale)) – (12-27.II.). Zatonięcie tajlandzkiego promu (ok. 200 ofiar) – (13.II.). Wizyta premiera Wielkiej Brytanii, MAJORA w Rosji (15-16.II.). Zamknięcie przez Grecję portu w Salonikach dla obrotu towarami przeznaczonymi dla Macedonii, trzęsienie ziemi na Sumatrze (ponad 130 ofiar) – (16.II.). Początek wycofywania ciężkiej broni przez Serbów z pozycji wokół Sarajewa, ataki serbskie w zach. części Bośni, 1000 ofiar walk etnicznych w Ghanie, wznowienie negocjacji między Cyprzem i Cyprzem Północnym w Nikozji w sprawie budowy środków zaufania (17.II.). Potępienie Izraela przez Komisję Praw Człowieka ONZ, memorandum w sprawie budowy autostrady względnie odcinka linii kolejowej od Albanii poprzez Macedonię, Bułgarię do Turcji (wskutek blokady portów greckich dla towarów macedońskich) – (18.II.). Dokument o pojednaniu zwaśnionych plemion jemeńskich w Ammanie (daleko posunięta autonomia dla południa Jemenu) – (20.II.). Krytyka decyzji parlamentu europejskiego o prawnym uznaniu małżeństw homoseksualistów przez JANA PAWŁA II (21.II.). Legalizacja wyświęcania kobiet na księży przez Kościół Anglikański w Wielkiej Brytanii (22.II.). Amnestia dla puczystów z 1991 i 1993 r. w Rosji, zawieszenie broni między rządem Bośni a Chorwatami bośniackimi w Zagrzebiu (23.II.). Szturm ambasady Pakistanu w Kabulu (23-24.II.). Podpisanie układu pokojowego w Managui między rządem Nikaragui a rebeliantami (24.II.). Zastrzelenie 30 Arabów w Hebronie przez żydowskiego osadnika – wybuch zamieszek na terenach Autonomii Palestyńskiej (20 zabitych) – (25.II.). Pierwsza akcja bojowa NATO od 1949 r. – otwarcie ognia do 4 samolotów serbskich w pobliżu Banja Luka w strefie zakazanej dla lotów stron konfliktu (28.II.). Wizyta DEMIRELA w Azerbejdżanie (poparcie Turcji dla walki Azerów w Górskim Karabachu) – (II.). Starcia graniczne między Nigerią a Kamerunem o Półwysep Bakassi (bogate złoża ropy naftowej) – (II.). DAVID KPOMAKPOR przewodniczącym Rady Państwa w Liberii i później prezydentem (do 1997). Zmiana nazwy Inguszetii na Iszkeria (II.). Odstąpienie przez RPA bazy Walvis Bay – Namibii (1.III.). Pojawienie się kapelanów w armii rosyjskiej – umowa w Moskwie, podpisanie porozumienia w sprawie utworzenia Federacji Bośni i Hercegowiny (premier Bośni HARIS SILAJDŽIĆ, min. spr. zagr. Chorwacji MATE GRANIĆ, prezydent Chorwackiej Republiki Herceg-Bośni KREŠIMIR ZUBAK) w Waszyngtonie dzięki mediacji USA i Rosji (2.III.). Nawiązanie stosunków dyplomatycznych między Jordanią a Watykanem (3.III.). Aresztowanie kilku czołowych przywódców opozycji w ChRL, skarga na papieża wysunięta przez Ligę na rzecz praw seksualnych w Rzymie w związku z jego krytyką przeciwko

ślubom homoseksualistów (4.III.). Wizyta prezydenta Gruzji, SZEWARDNADZE w USA (amerykańska pomoc finansowa w wysokości 70 000 000 dolarów) – (6.III.). 47 ofiar zaginięcia statku na Jeziorze Wiktorii w Kenii (7.III.). Katastrofa kolejowa w Durbanie w RPA (63 ofiary), zdobycie Kunduz w Afganistanie przez wojska RABBANIEGO, zakaz palenia w armii amerykańskiej (8.III.). Międzynarodowa konferencja odbudowy Kambodży w Tokio (32 państwa i 13 organizacji międzynarodowych, pomoc finansowa Francji, Japonii i USA w wysokości 170 000 000 dolarów) – (10-11.III.). Zakaz posiadania anten satelitarnych w Arabii Saudyjskiej, ucieczka ok. 1000 więźniów z więzienia Lambese w Algierze (głównie fundamentaliści), ujęcie ostatniego dyktatora wojskowego Boliwii, GARCII MEZY w Sao Paulo (11.III.). Wizyta sekretarza stanu, CHRISTOPHERA w ChRL (11-14.III.). Pierwsze kobiety-kapłani w Wielkiej Brytanii (12.III.). Zakaz działalności dla izraelskich organizacji prawicowych ekstremistycznych – „Kah” i „Kahane Chaj” w następstwie poparcia przez nie masakry w Hebronie (13.III.). Nowa konstytucja na Białorusi (15.III.).

Powstanie CEMAC – Środkowoafrykańskiej Wspólnoty Gospodarczej i Walutowej (Czad, Kamerun, Kongo, Gabon, Gwinea Równikowa, Republika Środkowoafrykańska) w Ndjamenie (16.III.).

Negocjacje pokojowe stron sudańskiej wojny domowej w Nairobi (17-23.III.). Spotkanie JAN PAWEŁ II-RABIN w Rzymie (Watykan), zniesienie blokady dróg komunikacyjnych w Sarajewie przez Serbów i Muzułmanów, bilans ofiar w wojnie w Bośni do chwili obecnej: po stronie Bośni – 142,5 tys. ofiar (17.III.). Oficjalne podpisanie układu w Waszyngtonie przez Bośnię i Chorwatów Bośniackich o utworzeniu Federacji Bośni i Hercegowiny (8 kantonów: cztery muzułmańskie, dwa chorwackie, dwa mieszane, okręg Sarajewa pod kontrolą międzynarodową, Muzułmanin prezydentem, Chorwat wiceprezydentem (coroczna rotacja narodowości kandydatów na tych stanowiskach) – (18.III.). Wizyta premiera Japonii w ChRL – układ o współpracy gospodarczej i handlowej (19-21.III.). Układ Kazachstanu z USA w Alma-Acie (pomoc USA w przestawieniu zakładów przemysłu zbrojeniowego na produkcję cywilną) – (19.III.). Zamordowanie kandydata na urząd prezydenta Meksyku, LUISA DONALDO COLOSIO w Tijuana (23.III.). Wizyta KIM JUNG SAMA, prezydenta Korei Płd. w Tokio – mowa w parlamencie (propozycja pojednania i akceptacji prawdy historycznej) – (24-26.III.). Deklaracja pokojowa stron somalijskiej wojny domowej w Nairobi (24.III.). Odrzucenie układu o federacji z 18.III. przez Serbów Bośniackich (25.III.). Wizyta KIM JUNG SAMA w ChRL (umowy gospodarcze) – (26-30.III.). Aprobata układu o federacji z 18.III. przez chorwacki parlament Herceg-Bośni w Mostarze (26.III.). Zwycięstwo prawicy w wyborach we Włoszech (27.III.).

Starcia palestyńsko-izraelskie w Strefie Gazy (6 ofiar), układ rosyjsko-kazachski o dzierżawieniu przez Rosję byłego radzieckiego kosmodromu Bajkonur za opłatą 115 000 000 dolarów rocznie (28.III.). Zawieszenie broni w chorwackiej Krainie po mediacji ze strony Rosji, ogłoszenie się Zgromadzeniem Konstytucyjnym przez

parlament Bośni i Hercegowiny w Sarajewie (30.III.). Wejście układu o federacji Bośni i Hercegowiny w życie – wybór prezydenta (Chorwat ZUBAK) i wiceprezydenta (Muzułmanin EJUP GANIĆ), demonstracja antymacedońska w Salonikach, układ między Izraelem a OWP (stacjonowanie 160 międzynarodowych obserwatorów w Hebronie) – (31.III.). Zamieszki rasowe w RPA (ponad 30 ofiar) – (III.). Likwidacja wszystkich bantustanów w RPA (III.). Wizyta premiera Wietnamu, VO VAN KIETA w Kambodży (2-3.IV.). 12 lat więzienia dla byłego premiera Albanii, FATOSA NANO, podpisanie zawieszenia broni w Afganistanie (3.IV.). Zawieszenie broni w Abchazji, otwarcie pierwszego rynku dewizowego w ChRL (4.IV.). Pierwszy japoński reaktor plutonowy, zakaz korzystania z anten satelitarnych w Iranie (5.IV.). Zamach bombowy Palestyńczyków z Hamasu w Afula (8 ofiar), potępienie serbskich ataków artyleryjskich na muzułmańską enklawę Gorazde przez ONZ, zestrzelenie samolotu z prezydentami Rwandy (HABYARIMANA) i Burundi (NTARYAMIRA) nad Kigali przez nieznaną sprawców – początek wojny domowej w Rwandzie: przejęcie kontroli w państwie przez Komitet Stanu Wyjątkowego (6.IV.). Wizyta premiera Francji, BALLADURA w ChRL (pierwszy raz od 1978 r.) – (7-10.IV.). Otwarcie mostu przyjaźni na granicznej rzece Mekong między Tajlandią a Laosem, oficjalne przystąpienie Mołdawii do WNP (8.IV.). Utworzenie rządu tymczasowego w Rwandzie – THEODORE SINDIKUBWABO prezydentem (8-9.IV.-VII.). Bombardowanie pozycji serbskich pod Gorazde przez NATO (10-11.IV.). Deklaracja o utworzeniu rosyjsko-białoruskiej unii walutowej, zdobycie stolicy Rwandy – Kigali przez rebeliantów, rząd przeniesiony do Gitarama (12.IV.). Zgoda Watykanu na pełnienie służby przy ołtarzu przez dziewczęta podczas odprawiania mszy, wywłaszczenie dóbr byłego króla KONSTANTYNA w Grecji (13.IV.). Ograniczenie swobody poruszania się obserwatorów ONZ po Bośni przez Serbów (14.IV.). Powstanie Światowej Organizacji Handlu (World Trade Organization – WTO) na konferencji w Marrakeszu (organy: konferencja ministrów, Rada Ogólna dla spraw bieżących, Rady dla 3 dziedzin – GATT (towary), GATS (usługi) i TRIPS (własność intelektualna), komisje dla spraw handlu i rozwoju bilansów płatniczych oraz spraw budżetowych, utworzenie instancji rozjemczych, wejście w życie od 1.I.1995 r.) – (15.IV.). Masowy mord w Gikoro (Rwanda) na 1180 osobach z plemienia Tutsi (IV.). Natarcie serbskie na Gorazde – ponowna rekontra lotnictwa NATO (16.IV.). Wizyta premiera ChRL, LI PENGGA w Uzbekistanie – podpisanie umów gospodarczych (18-20.IV.). Reforma administracji w Boliwii, ochrona języka francuskiego: pojawienie się słownika technicznego angielsko-francuskiego w Paryżu (20.IV.). Uznanie Gorazde, Bihacia, Srebrenicy, Tuzli i Żepy za strefy bezpieczeństwa przez NATO i postawienie ultimatum bośniackim Serbom do 27.IV. w sprawie wycofania ciężkiego sprzętu, skarga Komisji Europejskiej przeciw Grecji do Trybunału Europejskiego (za jej politykę odnośnie Macedonii) – (22.IV.). Wizyta LI PENGGA w Turkmenistanie (IV.). SILVESTRE NTIBANTUNGANYA prezydentem Burundi (do 1996).

Śmierć byłego prezydenta USA – NIXONA (23.IV.). Nieudany zamach stanu w Burundi (24.IV.). Traktat polsko-litewski o przyjaznych stosunkach i współpracy w Wilnie, katastrofa lotnicza w Japonii (261 ofiar), pierwsze posiedzenie międzynarodowej grupy kontaktowej do spraw Bośni (USA, Rosja, Wielka Brytania, Francja, Niemcy) w Londynie (26.IV.). Odwrót wojsk serbskich ze strefy Goražde (zgodnie z ultimatum) – (27.IV.). Wizyta MITTERRANDA w Turkmenistanie (obietnica kredytu w wysokości 220 000 000 franków francuskich) – (27-29.IV.). Układ o przyjaźni i współpracy między ChRL a Mongolią w Ulan Bator, podpisanie układu ramowego o stosunkach gospodarczych między Izraelem a OWP w Paryżu (29.IV.). Pierwsze wolne wybory w RPA (zwycięstwo Afrykańskiego Kongresu Narodowego) – (30.IV.). Porozumienie ukraińsko-amerykańskie w sprawie zamknięcia elektrowni atomowej w Czarnobylu (IV.). Umowa egipsko-pakistańska o ekstradycji fundamentalistów (IV.). Przeniesienie stolicy Kazachstanu z Almaty do Akmoły (IV.). Zamieszki w Kenii (IV.). Spór polityczny na Słowacji między prezydentem a premierem (IV.). Napięcie między Albanią i Grecją (IV.). Tragedia na torze Imola w San Marino – śmierć jednego z największych kierowców Formuły 1 – Brazylijczyka AYRTONA SENNY (1.V.). Program rozwoju Okręgu Gazy i Zach. Brzegu Jordanu przedłożony przez Bank Światowy (wsparcie finansowe w wysokości 2 400 000 000 dolarów w ciągu 5 lat przez ponad 40 państw m.in. Arabia Saudyjska, USA, Japonia, Izrael i UE) – (3.V.). Opowiedzenie się Parlamentu Europejskiego w Strasbourgu za przyjęciem Austrii, Finlandii, Norwegii i Szwecji w poczet członków UE, wejście w życie porozumienia o Autonomii Palestyńskiej – podpisanie stosownej umowy przez ARAFATA i RABINA oraz min. spr. zagr. Rosji (ANDRIEJ KOZYRIEW) i USA (CHRISTOPHER) a także prezydenta Egiptu MUBARAKA (w ciągu 21 dni od podpisania dokumentu wycofanie się wojsk izraelskich z Jerycha, a w Okręgu Gazy skupienie sił izraelskich na granicy z Egiptem i osiedlami żydowskimi, bezpieczeństwo wewnętrzne w ręku 9 tys. palestyńskich policjantów, kompetencje administracji wojskowej i cywilnej dla 25-osobowej Palestyńskiej Rady Autonomicznej (ARAFAT), zwolnienie 5 tys. więźniów palestyńskich w ciągu 3 tygodni) – (4.V.). Wojna domowa w Jemenie (V-VII.). Umieszczenie na orbicie satelity badawczego przez Indie, otwarcie tunelu pod Kanalem La Manche przez ELŻBIETĘ II w Cheritone k/Folkestone i MITTERRANDA w Coquelles k/Calais (długość 50 km, 38 km pod wodą, czas przejazdu 35 minut) – (6.V.). MANDELA prezydentem RPA (do 1999). Secesja Jemenu Płd. w Adenie (8.V.-7.VII.). Ratyfikacja przez izraelski Kneset porozumienia o Autonomii Palestyńskiej z 4.V. (11.V.). Układ pokojowy między Gruzją a Abchazją w Moskwie (stacjonowanie oddziałów pokojowych WNP w 24-kilometrowej strefie buforowej), pierwszy francuski lotniskowiec o napędzie atomowym (14.V.). Zawieszenie broni w Górskim Karabachu (16.V.). Utworzenie przez ONZ oddziału pokojowego w Rwandzie i obłożenie strony konfliktu embargiem na dostawy broni (17.V.). BAKILI MULUZI prezydentem

Malawi (do 2004). Śmierć JACQUELINE KENNEDY-ONASSIS w Nowym Jorku (19.V.). Zaostrzenie sankcji ONZ przeciw Haiti (całkowite embargo handlowe), przyjęcie RPA do OJA (23.V.). Uchylenie wszystkich sankcji ONZ wobec RPA (25.V.). Wizyta premiera Rosji, CZERNOMYRDINA w ChRL (26-29.V.). Rozmowy pokojowe rządu Kambodży z Czerwonymi Khmerami w Phenianie bez większych rezultatów (27-28.V.). Nieudany zamach bombowy na prezydenta Czeczenii, gen. DUDAJEWA w Groznmym, tragedia w Mekce – stratowanie 270 osób przez tłum pielgrzymów, powrót SOŁŻENICYNA do Rosji (27.V.). Szczyt sudańsko-ugandyjski z inicjatywy prezydenta Austrii, KLESTILA (podjęcie wysiłków w celu ustania wojny w pld. Sudanie (28-29.V.). Zwycięstwo socjalistów w wyborach parlamentarnych na Węgrzech, śmierć HONECKERA w Santiago de Chile (29.V.). List apostolski JANA PAWŁA II „Ordinatio Sacerdotalis” (wykluczenie święceń kapłańskich kobiet), opuszczenie terytorium Czadu przez żołnierzy libijskich (30.V.). Opublikowanie bilansu wojny domowej w Libanie (1975-1990): 94 tys. ofiar, 115 tys. rannych, 19,8 tys. zaginionych, 800 tys. wyemigrowało, szkody materialne 6-12 000 000 000 dolarów (V.). ROMAN HERZOG prezydentem Niemiec (do 1999). Izraelskie naloty na bazy Hezbollahu w Libanie (50 ofiar) – (2.VI., 4.VIII.). Spotkanie JAN PAWEŁ II-CLINTON w Watykanie (2.VI.). Wstrzymanie budowy 3 elektrowni atomowych w Hiszpanii (3.VI.). Wprowadzenie prawa szariatu w Iraku, trzęsienie ziemi na Jawie (171 ofiar) – (4.VI.). Katastrofa lotnicza w ChRL (160 ofiar) – (6.VI.). Zakup 18 rosyjskich samolotów Mig-29 przez Malezję, trzęsienie ziemi w Kolumbii (ponad 250 zabitych), przelot 12-letniej Amerykanki VAN METER przez Atlantyk (7.VI.). Mord na arcybiskupie, 2 biskupach i 10 księżach katolickich w Rwandzie (Kigali) – (9.VI.). Plan amerykańskiej interwencji na Haiti (10.VI.). 66,5% Austriaków za przystąpieniem do UE – referendum, stan wyjątkowy na Haiti (tymczasowy prezydent EMILE JONASSAINT) – (12.VI.). Zdobycie Gitaramy przez rebeliantów w Rwandzie, krwawe starcia między wojskami rządowymi a opozycją w Czeczenii (13.VI.). Powstanie Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego przy UE, wystąpienie KRL-D z Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (14.VI.). Zawieszenie broni w wojnie domowej w Rwandzie zawarte w Tunisie, nawiązanie pełnych stosunków dyplomatycznych między Watykanem a Izraelem (15.VI.). Dodatni bilans roczny Watykanu po raz pierwszy od 23 lat (17.VI.). XV Mistrzostwa Świata w piłce nożnej w USA (uczestnicy: Arabia Saudyjska, Argentyna, Belgia, Boliwia, Brazylia, Bułgaria, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Kamerun, Kolumbia, Korea Płd., Maroko, Meksyk, Niemcy, Nigeria, Norwegia, Rosja, Rumunia, Szwajcaria, Szwecja, USA, Włochy; 1.Brazylia, 2.Włochy, 3.Szwecja, 4.Bułgaria) – (17.VI.-17.VII.). Układ pokojowy 19 zwaśnionych plemion somalijskich w Kismayo (19.VI.). Zamach bombowy w Meszhedzie (25 ofiar) – (20.VI.). Aresztowanie byłego premiera Sudanu, SADIKA AL-MAHDI pod zarzutem przygotowań do puczu (21.VI.). Zbrojne starcia w stolicy Somalii, Mogadiszu między ugrupowaniami gen. AIDIDA i MAHDI

MOHAMMADA, początek operacji „Turkus” wojsk francuskich w Rwandzie dla ochrony ludności cywilnej (utworzenie humanitarnej strefy ochronnej na płd-wsch. kraju), odzyskanie miejsca w ONZ przez RPA, 100-lecie MKOL w Paryżu (23.VI.). Postanowienie władz holenderskiego miasta Haarlem od 1995 r. o rozdawaniu heroiny nieuleczalnie chorym narkomanom (24.VI.). Mianowanie po raz pierwszy kobiety na stanowisko watykańskiej administracji przez JANA PAWŁA II, ofensywa muzułmańska na pozycje serbskie pod Maglaj, Doboj i Tešanj w Bośni (27.VI.). Wizyta LI PENGGA w Austrii (28.VI-2.VII.). Ustawa o ochronie języka francuskiego we Francji (przed zalewem angielszczyzny) – (30.VI.). 2 mln fala uchodźców rwandyjskich w Zairze (VI.). 0,5 mln zabitych w wojnie domowej w Rwandzie (VI.). Przystąpienie RPA do Commonwealth (Wspólnoty Narodów) – (VI.). Powrót ARAFATA po 27 latach na emigracji do Okręgu Gazy (1.VII.). Ataki raketowe oddziałów HEKMATJARA na Kabul (VII.). Konferencja kazachsko-kirgisko-uzbecka w Alma-Acie (propozycja Unii Euro-Azjatyckiej) – (VII.). Wyrok 9 lat więzienia dla ALII w Tiranie (2.VII.). Uchwalenie nowego planu podziału Bośni i Hercegowiny przez międzynarodową grupę kontaktową w Genewie (49% dla Serbów, 51% dla federacji chorwacko-muzułmańskiej) – (5.VII.). Wizyta CLINTONA w Polsce, sprzedaż asyryjskiej płaskorzeźby sprzed 3 tys. lat na aukcji w Londynie za 12 000 000 dolarów (6.VII.). Zakończenie wojny domowej w Jemenie – likwidacja secesji Jemenu Południowego w Adenie (7.VII.). Śmierć KIM IR SENA (8.VII.). KIM JONG IL prezydentem KRL-D (do 2011). Utworzenie „antyrządu” z siedzibą w płn. prowincji Kambodży – Preah Vihear przez Czerwonych Khmerów (10.VII.). ALEKSANDER ŁUKASZENKO prezydentem Białorusi (do dzisiaj). LEONID KUCZMA prezydentem Ukrainy (do 2004). Układ ChRL-Rosja w Moskwie o unikaniu incydentów zbrojnych (12.VII.). Aprobata nowego podziału Bośni i Hercegowiny przez parlament bośniackich Chorwatów (16.VII.) i parlament Bośni (18.VII.). Walki wokół Doboju i Bihacia w Bośni (VII.). Zamach bombowy na centralę organizacji żydowskich w Buenos Aires (96 zabitych), początek nadzorowania rozdzielania stron w konflikcie gruzińsko-abchaskim przez wojska rosyjskie, formalne zakończenie wojny domowej w Rwandzie (18.VII.). PASTEUR BIZIMUNGU prezydentem Rwandy (do 2000). Odmowa podpisania nowego podziału Bośni przez bośniackich Serbów (KARADŽIĆ) – (20.VII.). Objęcie na 2 lata przez UE administracji bośniackiego Mostaru, wojskowy zamach stanu w Gambii – ppor. YAYAH JAMMEH prezydentem (do dzisiaj) – (23.VII.). Podpisanie deklaracji pokojowej między Izraelem a Jordanią w Waszyngtonie (25.VII.). Podpisanie umowy o przekazaniu kazachskiego potencjału broni atomowej pod międzynarodową kontrolę (26.VII.). Strajk górników w Rumunii (27.VII.-7.VIII.). Spotkanie rządu Jemenu z opozycją w Genewie dla omówienia propozycji pokojowych – bilans wojny: 7 tys. ofiar, 15 tys. rannych (28.VII.). 50 tys. antyprezydencka demonstracja w Erewaniu, zaoczny wyrok 8,5 lat więzienia dla byłego premiera Włoch, BETTINO CRAXI (29.VII.). Atak wojsk

gen. AIDIDA na oddziały pokojowe ONZ w Belet Hue w Somalii (30.VII.). Wyrażenie zgody przez ONZ na interwencję zbrojną USA na Haiti (31.VII.). Wizyta DEMIRELA w Iranie (VII.). Ratyfikacja układu pokojowego z Jordanią w Izraelu (3.VIII.). Odrzucenie planu podziału Bośni przez parlament bośniackich Serbów w Pale – zerwanie kontaktów z bośniackimi Serbami przez Jugosławię (4.VIII.). Żądania reparacyjne wobec Iraku przez ofiary wojny w Zatoce Perskiej: 160 000 000 dolarów (VIII.). Atak lotnictwa NATO na pozycje serbskie w rejonie Sarajewa, zamieszki w Hawanie i masowe próby ucieczek Kubańczyków drogą morską na Florydę, aresztowanie szefa rosyjskiej spółki akcyjnej MMM – SIERGIEJA MAWRODI pod zarzutem oszustw podatkowych (nie zapłacenie 49 000 000 000 rubli podatku) – (5.VIII.). Ustanowienie pierwszego przedstawicielstwa dypl. na obszarze Autonomii Palestyńskiej (Niemcy), wspólne oświadczenie chińsko-tajwańskie w Taipei (regulacja prawa połowów w Cieśninie Tajwańskiej oraz kwestii dotyczących nielegalnych imigrantów i porywaczy samolotów, uznanie przez ChRL jurysdykcji Tajwanu) – (8.VIII.). Uzgodnienie programu 11 pkt. w Angoli (negocjacje pokojowe), wojska rosyjskie na granicy z Czeczenią (9.VIII.). Emigracja bengalskiej pisarki TASLIMY NASREEN do Szwecji w wyniku prześladowań w Bangladeszu, uzgodnienie wycofania wojsk rosyjskich z rejonu Dniestru w Mołdawii (10.VIII.). Ultimatum USA wobec bośniackich Serbów w sprawie przyjęcia przez nich planu podziału Bośni i Hercegowiny do 15.X. (11.VIII.). Układ między USA a KRL-D w Genewie w sprawie rezygnacji KRL-D z programu nuklearnego (pozostanie członkiem Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej) – (13.VIII.). Aresztowanie najgroźniejszego terrorysty świata – „CARLOSA” w Chartumie (14.VIII.). Aresztowanie 1000 demonstrantów w Seulu (16.VIII.). Trzęsienie ziemi w Algierii (150 ofiar) – (18.VIII.). ERNESTO ZEDILLO PONCE DE LEON prezydentem Meksyku (do 2000). Nowe szacunki ONZ w sprawie bilansu zabitych w wojnie domowej w Rwandzie: ponad 1 mln (24.VIII.). Fala demonstracji pro i antyprezydenckich w Groznm, stolicy Czeczenii (26.VIII.). Odrzucenie przez bośniackich Serbów w referendum planu podziału Bośni (90% przeciw) – (28.VIII.). Nowa konstytucja w Mołdawii – oferta autonomii dla Naddniestrza i Gagauzji (29.VIII.). Układ pokojowy azersko-ormiański w Moskwie (status quo w sprawie Górskiego Karabachu) – (30.VIII.). Wizyta JELCYNA w Niemczech z okazji wycofania wojsk rosyjskich ze wsch. części kraju, Łotwa i Estonia: wyjście ostatnich oddziałów wojsk rosyjskich (31.VIII.). Nawiązanie stosunków dyplomatycznych między Izraelem a Marokiem, groźba całkowitej blokady enklaw muzułmańskich w Bośni przez bośniackich Serbów w przypadku nie zniesienia sankcji przez Jugosławię, wejście w życie rozejmu IRA z brytyjskim rządem w Irlandii Płn. (1.IX.). Wizyta JIANG ZEMINA w Rosji (2.IX.). Konferencja ONZ na temat ludności i rozwoju w Kairze (5-13.IX.). Odwołanie pielgrzymki do Bośni przez papieża wskutek pogorszenia się sytuacji politycznej (6.IX.). Wymarsz wojsk aliantów zachodnich stacjonujących w Berlinie od 1945 r.

(7.IX.). Zgoda prezydenta Serbii, MILOŠEVICIA na nadzorowanie granicy z Bośnią przez międzynarodową misję humanitarną (8.IX.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Chorwacji (10-11.IX.). Początek działalności komisji nadzoru na granicy Bośni z Jugosławią (17.IX.). Wygrana socjaldemokracji w wyborach parlamentarnych w Szwecji, odwołanie inwazji amerykańskiej na Haiti (18.IX.). Zwycięstwo socjaldemokracji w wyborach w Danii (21.IX.). Rozluźnienie sankcji wobec Jugosławii przez ONZ (wznowienie lotów pasażerskich do Belgradu oraz odnowienie kontaktów kulturalnych i sportowych), zaostrzenie represji wobec Serbów bośniackich (24.IX.). Szczyt amerykańsko-rosyjski (CLINTON-JELCYN) w Waszyngtonie (27-28.IX.). Zatonięcie estońskiego promu „Estonia” na Morzu Bałtyckim (852 ofiary) – (28.IX.). Zniesienie restrykcji wobec RPA przez OJA (29.IX.). Zwycięstwo opozycyjnego Ruchu na Rzecz Demokratycznej Słowacji w wyborach parlamentarnych na Słowacji (VLADIMIR MECZIAR) – (30.IX.). Powrót do Wielkiej Brytanii 27-letniej Angielki FEYONY CAMPBELL po jej 11-letnim obejściu świata dookoła (IX.). Rozejm w Tadżykistanie przy mediacji Rosji, Iranu i ONZ (IX.). Niepodległość Palau – KUNIWO NAKAMURA prezydentem (do 2001) – (1.X.). Zamachy terrorystyczne Hamasu w Izraelu (X.). Zamach na przywódcę opozycji na Sri Lance, GAMINI DISSANAYAKE (X.). Książka JANA PAWŁA II „Przekroczyć próg nadziei” (X.). Odnalezienie zwłok 48 członków sekty religijnej „Świątynia Słońca” w Cheiry w Szwajcarii oraz 5 ciał członków sekty w Morin Heights w Kanadzie (ponad połowa zamordowana) – (4-5.X.). Sukces socjaldemokracji w wyborach w Austrii (9.X.). Zawieszenie wszelkich operacji militarnych przez irlandzkich lojalistów w Belfaście (13.X.). Powrót prezydenta ARISTIDE’A na Haiti (rządy do 1996) – (15.X.). Wygrana chadecji w wyborach w Niemczech, 57% Finów za akcesją do UE w referendum (16.X.). Wizyta ELŻBIETY II w Rosji (17.X.). Nawiązanie stosunków dyplomatycznych między Watykanem a OWP (25.X.). Początek konsultacji rządu USA w sprawie przyspieszonego przyjęcia do NATO państw Europy Środkowo-Wsch. – Waszyngton (27.X.). Zdobycie miasta Kupres przez muzułmanów i Chorwatów w Bośni, całkowite zaćmienie Słońca w Ameryce Płd. (kolejne dopiero w 2213 r.) – (3.XI.). Powstrzymanie przez Serbów bośniackich ofensywy muzułmańsko-chorwackiej w Bośni (5.XI.). Ponad 100 ofiar powodzi we Włoszech (7.XI.). Większość republikańska w Kongresie USA po raz pierwszy od 40 lat (8.XI.). Podpisanie ustawy przez CLINTONA w Waszyngtonie upoważniającej do objęcia Polski, Czech i Węgier programami współpracy militarnej, z jakich korzystają państwa określone jako sojusznicy (9.XI.). Uznanie suwerenności Kuwejtu przez Irak (10.XI.). Antyrządowe protesty we Włoszech (12.XI.). Opowiedzenie się Szwedów za akcesją do UE – referendum (13.XI.). Porozumienie o przerwaniu ognia w trwającej od 20 lat wojnie domowej w Angoli (16.XI.). Odsprzedanie USA – 500 kg wysoko wzbogaconego uranu przez Kazachstan, dochodzenie w Rzymie w sprawie przewin podatkowych premiera Włoch, SILVIO BERLUSCONIEGO (22.XI.). Zwycięstwo przeciwników UE

w referendum akcesyjnym w Norwegii (28.XI.). Konferencja 41 państw w Paryżu w sprawie AIDS (podpisanie deklaracji, podanie liczby chorych – 4 mln, nosiciele wirusa HIV – 17 mln) – (1.XII.). Zatonięcie filipińskiego promu w Zatoce Manilskiej (34 zabitych) – (2.XII.). Szczyt KBWE w Budapeszcie (przekształcenie KBWE w Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie – OBWE, 2 filary nowej organizacji: zasada koncepcji niepodzielnego i wszechstronnego bezpieczeństwa, obejmującego aspekty polityczno-wojskowe, gospodarcze i prawa człowieka, zasada koncepcji kooperatywnego bezpieczeństwa, stawiającego sobie za cel współpracę wzajemnie wspierających się struktur bezpieczeństwa, struktury i instytucje: spotkania na szczycie i konferencje (co 2 lata). Rada Ministerialna (rada min. spr. zagr.), Wysoka Rada (organ odpowiedzialny za nadzorowanie, kierowanie i koordynację działań OBWE), Forum Współpracy w dziedzinie Bezpieczeństwa (główne zadania związane z negocjacjami na temat kontroli zbrojeń, rozbrojenia oraz budowa zaufania i bezpieczeństwa, regularne konsultacje i intensywna współpraca w kwestiach bezpieczeństwa, zmniejszanie ryzyka konfliktów w aspektach wojskowych), Wysoki Komisarz ds. Mniejszości Narodowych (promowanie rozwiązań dla napięć na tym tle), Urzędujący Przewodniczący (min. spr. zagr. jednego z krajów członkowskich wybierany na roczną kadencję), Sekretarz Generalny i Sekretariat (3-letnia kadencja, administracja zarządzania strukturami i operacjami OBWE), Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (promocja praw człowieka, demokracji i rządów prawa), Przedstawiciel OBWE ds. Wolności Mediów (wskazywanie na nieprzestrzeganie form wolności słowa w środkach masowego przekazu), Zgromadzenie Parlamentarne, Trybunał Konkiliacji i Arbitrażu, Grupa Mińska) – (5-6.XII.). Nagrody Nobla (fizyka – BERTRAM BROCKHOUSE (Kanada) i CLIFFORD SHULL (USA), chemia – GEORGE OLACH (USA), fizjologia lub medycyna – ALFRED GOODMAN GILMAN i MARTIN RODBELL (USA), literatura – KENZABURO OE (Japonia), pokojowa – ARAFAT (Palestyna), RABIN i PERES (Izrael), ekonomia – JOHN HARSANYI, JOHN NASH (USA) i REINHARD SELTEN (Niemcy)), przedstawienie strategii przyjęcia nowych członków do UE na szczycie w Essen (KOHL) – (10.XII.). Ogłoszenie listu do dziecka całego świata – mini encyklika JANA PAWŁA II (15.XII.). Wygrana socjalistów w wyborach w Bułgarii (18.XII.). Prototyp nowej międzykontynentalnej rakiety balistycznej w Rosji, agresja Rosji na Czeczenie – wkroczenie 23 tys. żołnierzy, 300 wozów bojowych (ponad 100 czołgów) + flota lotnicza, tzw. I wojna czeczeńska (do 1997) – (20.XII.). Kryzys rządowy we Włoszech (22.XII.). Czteromiesięczne zawieszenie broni w Bośni (31.XII.). Delegalizacja nacjonalistycznej partii Dasznak w Armenii. Zezwolenie dla cudzoziemców na kupowanie ziemi w Estonii. Spór Kataru i Bahrajnu o wyspy Hawar w Zatoce Perskiej. Starcia między latyfundystami a Indianami w Meksyku. Wypowiedzenie się Mołdawian w referendum przeciw zjednoczeniu z Rumunią. 10% tempo wzrostu gospodarczego w Ugandzie. Incydenty graniczne

	<p>między Peru a Boliwią. Włączenie się do wojny domowej w Afganistanie – radykalnych islamskich milicji talibów (uczniów szkół koranicznych). Układ o zawieszeniu broni w Kongo. Nowy bilans ofiar wojny domowej w Rwandzie – 1,75 mln. Nasilenie wojny domowej w Sierra Leone (do 1995). Zażegnanie sporu z Gagauzją w Mołdawii. Wstępne porozumienie Afarów i Issów w Dżibuti.</p> <p>MARC FORNÉ MOLNÉ premierem Andory (do 2005). WIM KOK premierem Holandii (do 2002). UGO MIFSUD BONNICI prezydentem Malty (do 1999). STICH prezydentem Szwajcarii.</p> <p>LESTER BRYANT premierem Antigui i Barbudy (do 2004). CHANDRIKA BANDARANAIKE KUMARATUNGA prezydentem Sri Lanki (do 2005). CARLSSON premierem Szwecji (do 1996).</p> <p>OWEN ARTHUR premierem Barbadosu (do 2008). CARLOS ROBERTO REYNA IDIAQUEZ prezydentem Hondurasu (do 1998). JOSÉ MARIA FIGUERES OLSEN prezydentem Kostaryki (do 1998). ERNESTO PEREZ BALLADARES prezydentem Panamy (do 1999). ARMANDO CALDERON SOL prezydentem Salwadoru (do 1999).</p> <p>RAFAEL CALDERA RODRIGUEZ prezydentem Wenezueli (do 1998). ERNESTO SAMPER PIZANO prezydentem Kolumbii (do 1998). Krótka władza TEKIREE TAMEURY, ATA TEAOTAI i Rady Państwa na Kiribati, TEBURORO TITO nowym prezydentem (do 2003). Sir RATU KAMISESE MARA prezydentem Fidżi (do 2000). CHAN premierem Papui-Nowej Gwineji (do 1997). ALFRED MASENG tymczasowym prezydentem Vanuatu, JEAN-MARIE LEYE LENELGAU prezydentem (do 1999). Akcesja Palau do SPF i SPC.</p> <p>Formalne przyjęcie Rosji do Grupy G-7 (najbogatszych państw świata, odtąd G-8). Przystąpienie Meksyku i Korei Płd. do OECD.</p> <p>Powstanie Regionalnego Forum ASEAN w Bangkoku. Objęcie programem NATO „Partnerstwo dla pokoju” Rumunii, Litwy, Polski, Estonii, Węgier, Ukrainy, Słowacji, Bułgarii, Łotwy, Albanii, Czech, Mołdawii, Gruzji, Słowenii, Azerbejdżanu, Turkmenistanu, Rosji, Kazachstanu, Kirgistanu, Uzbekistanu, Finlandii i Szwecji.</p> <p>TUANKU JAFAR królem Malezji (do 1999). WILLY CLAES sekretarzem generalnym NATO (do 1995). JOÃO BERNARDO VIEIRA prezydentem Gwineji Bissau (do 1999). Fala aresztowań Albańczyków w serbskim Kosowie pod zarzutem organizowania akcji separatystycznych. Przystąpienie Korei Płd. i Chile do APEC.</p> <p>Akcesja Andory do Rady Europy. MAMALONI premierem Wysp Salomona (do 1997). Śmierć TELLY SAVALASA – amerykańskiego aktora, SIERGIEJA BONDARCZUKA – rosyjskiego aktora i reżysera, EUGÉNE IONESCO – pisarza i dramaturga rumuńskiego, MELINY MERCOURI – greckiej aktorki, BURTA LANCASTERA – amerykańskiego aktora, TENGIZA ABULADZE – gruzińskiego reżysera filmowego, WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO – polskiego kompozytora.</p>
<p>1995</p>	<p><u>Oficjalne wejście Austrii, Szwecji i Finlandii do UE, wejście w życie układu o powstaniu Funduszu Spójności przy UE oraz układu o utworzeniu Światowej Organizacji Handlu, denominacja złotego w Polsce (1.I.). Odparcie ataku wojsk rosyjskich na Grozny przez siły czeczeńskie (2.I.). Fala aresztowań ok. 1000 Palestyńczyków</u></p>

podejrzanych o działalność terrorystyczną w Izraelu (5.I.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II na Filipiny, do Papui-Nowej Gwinej, Australii i Sri Lanki (11-21.I.). Trzęsienie ziemi w Kōbe, Osace i Kioto w Japonii (śmierć 6,4 tys. osób, 27,7 tys. rannych) – (17.I.). Zdobycie Groznego w 80% przez wojska rosyjskie, odkrycie ponad 300 prehistorycznych malowideł przez francuskich speleologów w jaskini Combe d'Arc w dolinie Rodanu (19.I.). Oddanie do użytku największego na świecie mostu wantowego – Le Havre (Francja) – (20.I.). Oświadczenie o moralnej klęsce Kościoła w III Rzeszy ogłoszone przez niemieckich biskupów (24.I.). Oskarżenie władz Rosji przez rzecznika praw obywatelskich SIERGIEJA KOWALIOWA o tortury i zabójstwa Czeczenów w obozie filtracyjnym w Mozdoku, incydenty graniczne między Peru a Ekwadorem (tereny Amazonii) – (27.I.). Powódzie w Niemczech, Francji i Holandii (I-II.). Zawieszenie procedury przyjęcia Rosji do Rady Europy w wyniku jej polityki łamania praw człowieka w wojnie w Czeczenii (2.II.). Ewakuacja najwyższych władz Czeczenii z Groznego, strajk górniczy w Moskwie (8.II.). Spotkanie RABIN-ARAFAT w Tel-Awiiwie (9.II.). Formalna wojna wojsk meksykańskich z Indianami ze stanu Chiapas (RAFAEL SEBASTIAN GUILLEN VICENTE vel komendant MARCOS) – (10-14.II.). Układ o zawieszeniu broni między Ekwadorem a Peru w Limie (14.II.). Przedstawienie projektu pokojowego rozwiązania problemu Irlandii Płn. przez premierów Wielkiej Brytanii i Irlandii w Londynie (22.II.). Zamieszanie w świecie finansowym – upadek londyńskiego Banku Barings (27.II.). Porozumienie Rosji, Białorusi i Kazachstanu w sprawie wspólnej ochrony granic i obrony przestrzeni (II.). Zapowiedź postawienia przed sądem byłego premiera Włoch, ANDREOTTIEGO pod zarzutem powiązań z mafią Cosa Nostra (2.III.). JÓZEF OLEKSY premierem Polski (do 1996). Opuszczenie terytorium Somalii przez wojska ONZ – fiasko operacji „Przywrócić nadzieję” z 1992 r., koszty operacji wyceniane na 3 000 000 000 dolarów, bilans ofiar – 130 żołnierzy (3.III.). Światowy Szczyt Społeczny ONZ w Kopenhadze (dążenia 182 państw świata do likwidacji ubóstwa, podpisanie deklaracji politycznej i planu działania) – (6-13.III.). Odrzucenie rezolucji potępiającej ChRL za łamanie praw człowieka przez Komisję Praw Człowieka ONZ w Genewie (8.III.). Cofnięcie uznania dla rzecznika KOWALIOWA przez Dumę Państwową w Rosji (10.III.). PAAVO LIPPONEN premierem Finlandii (do 2003). Układ o dobrym sąsiedztwie i współpracy między Węgrami a Słowacją w Paryżu (19.III.). Zamach terrorystyczny sekty Najwyższa Prawda w metrze w Tokio (10 ofiar, 5 tys. zatruc), ofensywa wojsk tureckich przeciw Kurdom we wsch. części kraju (20.III.). Wylądowanie rosyjskiego kosmonauty WALERIJA POLIAKOWA po 438 dniach przebywania w przestrzeni kosmicznej (22.III.). Encyklika papieska „Evangelium vitae” (ochrona życia ludzkiego, potępienie aborcji, eutanazji, eksperymentów biologicznych i genetycznych na istotach ludzkich) – (25.III.). Zniesienie granic wewnętrznych przez Niemcy, Francję, Hiszpanię, Portugalię, Belgię, Holandię i Luksemburg (wkrótce

Włochy, Austrię i Grecję) na podstawie układu z Schengen z 1990 r. (26.III.). Rozwiązanie Rady Najwyższej na Białorusi (III.). Wznowienie wojny domowej w Tadżykistanie (IV.). 10 tys. kangurów australijskich zakażonych wirusem powodującym ślepienie (4.IV.). Otwarcie ekskluzywnej restauracji przez 3 słynne modelki: ELLE MACPHERSON, NAOMI CAMPBELL i CLAUDIĘ SCHIFFER – „Fashion Café” w Nowym Jorku, światowa konferencja ONZ w sprawie klimatu (podjęcie rozmów o dodatkowych ograniczeniach zanieczyszczeń), (7.IV.). Aresztowanie ok. 300 bojowników Hamasu i Dżihadu przez policję palestyńską w Strefie Gazy, pierwszy na świecie komputerowy bank DNA – Birmingham (10.IV.). Wybuch gazu w Gdańsku (21 ofiar) – (17.IV.). Zamach bombowy na siedzibę władz federalnych w Oklahoma City (168 zabitych) – (19.IV.). Masakra w obozie dla uchodźców rwandyjskich z plemienia Hutu w Kibeho (5-8 tys. ofiar) dokonana przez żołnierzy z plemienia Tutsi (22.IV.). Wycofanie wojsk tureckich z Iraku, oświadczenie niemieckich biskupów o odpowiedzialności Kościoła katolickiego w Niemczech za zbrodnie nazistowskie (25.IV.). Trzęsienie ziemi na Sachalinie (1841 ofiar) – (V.). Fala strajków w Polsce i we Francji (V.). Wygaśnięcie czteromiesięcznego rozejmu w Bośni między muzułmanami, Chorwatami i Serbami (1.V.). Operacja wojsk chorwackich w zach. Sławonii tzw. II wojna chorwacko-serbska (do 1997) – (2.V.). Uroczyste obchody 50-rocznicy zakończenia II wojny światowej w Londynie (6.V.). CHIRAC prezydentem Francji (do 2007). Obchody 50-rocznicy zakończenia II wojny światowej w Berlinie (m.in. z udziałem prezydenta Niemiec HERZOGA, premiera Rosji CZERNOMYRDINA, MAJORA i wiceprezydenta USA GORE’A) i Moskwie (udział 52 delegacji zagr.) – (8, 9.V.). Spotkanie CLINTON-JELCYN w Moskwie (10.V.). Śmierć 100 górników w kopalni złota w Johannesburgu (11.V.). Wizyta CLINTONA na Ukrainie – spotkanie z KUCZMĄ (11-12.V.). Kryzys w wyborach do Rady Najwyższej na Białorusi, podziemna próba nuklearna w ChRL (poligon w prowincji Xinjiang) – (15.V.). ALAIN JUPPÉ premierem Francji (do 1997). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Czech (20.V.) i Polski (21.V.). Encyklika papieska „Ut unum sint” (25.V.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Belgii (4.VI.). Pierwsza biologiczna zastawka serca na świecie (Polak ZBIGNIEW RELIGA) – (5.VI.). Zamordowanie 40 Hutu przez żołnierzy z plemienia Tutsi w Kamnege w Burundi (8.VI.). Podpisanie układów o stowarzyszeniu z UE przez Litwę, Łotwę i Estonię (12.VI.). Decyzja CHIRACA o wznowieniu prób nuklearnych Francji na Oceanie Spokojnym (Polinezja Francuska) – (13.VI.). Zamach bombowy w Medellin (28 ofiar) – (VI.). Atak bojowników czeczeńskich (SZAMIL BASAJEW) na rosyjskie miasto Budionnowsk i okupacja szpitala (ponad 100 ofiar przy jego zdobywaniu) – (14.VI.). Początek ofensywy wojsk bośniackich przeciw Serbom oblegającym Sarajewo (15.VI.). 523 ofiary upałów w Indiach (18.VI.). Opuszczenie Budionnowska przez Czeczeńców ze 150 zakładnikami (19.VI.) i ich uwolnienie w Zandaku (20.VI.). Jubileusz 50-lecia powstania ONZ w San Francisco (26.VI.). Tragedia w

Seulu: rozpadnięcie się domu towarowego (400 ofiar, ok. 1000 rannych) – (29.VI.). Zamordowanie 7 tys. mieszkańców Srebrenicy przez wojska serbskie w Bośni (VII.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II na Słowację (1-3.VII.). Spotkanie PERES-ARAFAT w Strefie Gazy (omawianie sprawy wycofania wojsk izraelskich z Zach. Brzegu Jordanu) – (4.VII.). Aresztowanie bossa narkotykowej mafii w Kolumbii (5.VII.). Wizyta KOHLA w Polsce (6-8.VII.). Ofensywa wojsk rządowych Sri Lanki przeciw tamilskim partyzantom (9.VII.). Zwolnienie myanmarskiej opozycjonistki AUNG SAN SUU KYI z więzienia – zakaz opuszczania przez nią Rangun (10.VII.). Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Wietnamem przez USA (11.VII.). Uznanie winy francuskich obywateli Francji-Vichy podczas II wojny światowej przez CHIRACA (sprawa zagłady francuskich Żydów), 102 ofiary upałów w środkowych i wsch. terenach USA (16.VII.). Publiczna egzekucja 43 przestępców w Lagos w Nigerii (22.VII.). Zamach bombowy w paryskim metrze (8 zabitych, 86 rannych), oskarżenie Serbów: gen. RADKO MLADICIA i prezydenta bośniackich Serbów, KARADŽICIA o zbrodnie wojenne przez Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w Hadze (25.VII.). Przyjęcie Wietnamu do ASEAN (28.VII.). Podpisanie porozumienia czeczeńsko-rosyjskiego w Groznym o wycofaniu wojsk rosyjskich i rozbrojeniu czeczeńskich oraz o zwolnieniu jeńców (bilans wojny: Rosja – ok. 3,6 tys. zabitych, Czeczenia – ok. 10-30 tys.) – (30.VII.). Powódź w ChRL – 60 ofiar, akceptacja porozumienia z Rosją przez prezydenta Czeczenii, gen. DUDAJEWA (2.VIII.). Operacja „Burza” – rozpoczęcie ofensywy wojsk chorwackich na Republikę Serbskiej Krainy (4.VIII.). Obchody 50-rocznicy wybuchu bomby atomowej w Hiroszimie, zdobycie serbskiego Knina przez Chorwację (6.VIII.). Opanowanie ok. 80% terytorium Krainy przez wojska chorwackie (8.VIII.). Pierwsi serbscy uchodźcy z Krainy: ucieczka 45 tys. do Jugosławii, 25 tys. do Bośni (9.VIII.). Porozumienie izraelsko-palestyńskie w Kairze (PERES-ARAFAT) w sprawie II etapu rozszerzenia terytorium Autonomii Palestyńskiej (11.VIII.). Oficjalne przeprosiny Japonii za rozpętanie II wojny światowej w Azji (15.VIII.). Przewiezenie pomnika Lenina z Kremla do muzeum w Moskwie (16.VIII.). Próbnny wybuch jądrowy w ChRL (18.VIII.). Deportacje rwandyjskich uchodźców z Zairu, skarga Nowej Zelandii na francuskie próby nuklearne w Polinezji do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze (21.VIII.). Nowy rewolucyjny program komputerowy – „Windows '95” (BILL GATES) – (24.VIII.). Oficjalne przekazanie części władzy na Zach. Brzegu Jordanu w ręce Palestyńczyków – układ w Kairze (27.VIII.). Serbski ostrzał aryleryjski Sarajewa (28.VIII.). Nieudany zamach na prezydenta Gruzji, SZEWARDNADZE w Tbilisi (29.VIII.). Nalot samolotów NATO na pozycje serbskie pod Sarajewem (30.VIII.). Załamanie demokracji na Białorusi – zawieszenie niezależności związków zawodowych i zniesienie immunitetów poselskich przez prezydenta ŁUKASZENKĘ (1.IX.). Światowa Konferencja Kobiet w Pekinie (uchwalenie dokumentu zalecającego podejmowanie działań na

rzecz zapewnienia kobietom równych praw, włączenie zapisu o poszanowaniu wartości religijnych, moralnych, etycznych i tradycji kulturowych) – (4-15.IX.). Francuski wybuch jądrowy na atolu Mururoa w Polinezji (5.IX.). Podpisanie porozumienia między min. spr. zagr. Chorwacji, Bośni i Jugosławii w Genewie dotyczące podziału Bośni (faktyczna zgoda Serbów bośniackich na plan podziału terytorium tego kraju) – (8.IX.). Masakra etniczna w Kenem w Rwandzie (ponad 100 zabitych) – (12.IX.). Zamknięcie granicy z Rwandą przez Zair, zawarcie porozumienia między Macedonią i Grecją w Nowym Jorku (normalizacja stosunków, zmiana flagi przez Macedonię, brak postępów w sprawie zmiany nazwy Macedonii) – (13.IX.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Kamerunu, RPA i Kenii (14-20.IX.). Konflikt premier (MECZIAR) – prezydent (KOVÁČ) na Słowacji (19.IX.). Przyjęcie tzw. poprawki BROWNA tj. programu „szybkiej ścieżki” dla członkostwa nowych krajów w NATO (22.IX.). Przyjęcie Ukrainy do Rady Europy, początek procesu byłego premiera ANDREOTTIEGO we Włoszech (26.IX.). Porozumienie pokojowe między OWP (ARAFAT) a Izraelem (RABIN) w Waszyngtonie (objęcie 30% terytoriów Zach. Brzegu Jordanu – palestyńskim samorządem, wycofanie wojsk izraelskich z 6 miast z wyjątkiem Hebronu dla ochrony 450 żydowskich osadników, 1500 więźniów palestyńskich zwolnionych przez Izrael od razu, 4500 w dalszej kolejności), deportacja 30 tys. Palestyńczyków z Libii (28.IX.). Spotkanie ARAFAT-JAN PAWEŁ II w Watykanie (IX.). Wprowadzenie systemu dziesiętnego w Wielkiej Brytanii (1.X.). Drugi francuski wybuch nuklearny – atol Fangataufa (2.X.). Nieudany zamach na prezydenta Macedonii, GLIGOROVA w Skopje, zakończenie głośnego procesu aktora ORIENTHALA SIMPSONA w USA, oskarżonego o podwójne morderstwo (wyrok uniewinniający) – (3.X.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do USA m.in. przemówienie na forum ONZ (4-8.X.). Izrael: ratyfikacja porozumienia pokojowego z OWP (6.X.). „Marsz Miliona Czarnych Mężczyzn” w Waszyngtonie (16.X.). Dymisja sekretarza generalnego NATO, CLAESA (pod zarzutami korupcji) w Brukseli (20.X.). Szczyt CLINTON-JELCYN w Nowym Jorku (23.X.). Przewiezienie JELCYNA do szpitala w Moskwie z powodu niedomagania serca, Malta: zamach izraelskich służb specjalnych na szefa palestyńskiej organizacji Dżihad – FATHI SZKAKIEGO (26.X.). Trzeci francuski wybuch bomby atomowej – atol Mururoa (27.X.). Pożar w metrze w Baku (291 zabitych) – (28.X.). Pierwsze wolne wybory prezydenckie w Tanzanii – BENJAMIN WILLIAM MKAPA prezydentem (do 2005) – (29.X.). Referendum w Quebecu w sprawie statusu tej prowincji Kanady (50,5% przeciw odłączeniu, 49,5% za secesją) – (30.X.). Demonstracje pasterzy, właścicieli stad owiec i ekologów w Madrycie (X.). Szok w Izraelu – zamordowanie premiera RABINA przez żydowskiego studenta IGALA AMIRA po skończeniu demonstracji pokojowej w Tel-Awivie, nowy zarzut w procesie ANDREOTTIEGO we Włoszech (oskarżenie o zabójstwo dziennikarza) – (4.XI.). 52 ofiary lawiny śnieżnej w Katmandu w Nepalu (12.XI.). Zdobycie przez wojska rządowe Sri Lanki twierdzy

Tamilek Tygrysów – Ilamu (13.XI.). Przyznanie autonomii dla Indian Chiapas w Meksyku (14.XI.). Gen. ZÉRUWAL prezydentem Algierii (do 1999). Aresztowanie byłego prezydenta Korei Płd., RO THEU pod zarzutem korupcji – Seul (16.XI.). Zamach bombowy na ambasadę Egiptu w stolicy Pakistanu, Islamabadzie (15 zabitych) – (19.XI.). ALEKSANDER KWAŚNIEWSKI prezydentem Polski (do 2005). Bezprecedensowy wywiad księżnej DIANY z BBC w Wielkiej Brytanii (20.XI.). Czwarta francuska próba nuklearna – atol Mururoa, paraflowanie porozumienia pokojowego w Bośni między bośniackimi Serbami, Chorwatami i muzułmanami (baza lotnicza Wright-Patterson w Dayton (amerykański stan Ohio), główne postanowienia pokojowe: pozostanie jednolitym terytorialnie państwem przez Bośnię i Hercegowinę (składająca się z Federacji Chorwacko-Muzułmańskiej (51%) i Republiki Serbskiej (49%)), Sarajewo w granicach Federacji Chorwacko-Muzułmańskiej jak również siedzibą władz centralnych Bośni i Hercegowiny (dwuizbowego parlamentu, prezydenta, Sądu Najwyższego, banku centralnego), posiadanie przez obydwie części autonomiczne swoich parlamentów oraz prezydentów i rządów, kompetencje rządu centralnego w Sarajewie: polityka zagraniczna, handel zagraniczny, polityka celna, monetarna, kontrola transportu i komunikacji lotniczej, utworzenie do poł. 1996 r. strefy buforowej o szerokości 2 km między Federacją Chorwacko-Muzułmańską a Republiką Serbską, zastąpienie sił ONZ w Bośni przez wojska NATO (nadzór nad przestrzeganiem układu o zawieszeniu broni, kontrola strefy buforowej, monitorowanie ruchu lotniczego, czuwanie nad wprowadzeniem w życie porozumienia pokojowego), wybory parlamentarne i prezydenckie w Bośni w ciągu od 6 do 9 miesięcy od zawarcia układu, wykluczenie z wyborów osób oskarżonych o zbrodnie wojenne, prawo powrotu dla setek tysięcy uchodźców lub rekompensata, powołanie specjalnej komisji dla zbadania przypadków łamania praw człowieka w Bośni, powstanie specjalnej Rady, składającej się z przedstawicieli 40 państw i 10 organizacji międzynarodowych zajmującej się cywilnymi aspektami i procesem przywracania pokoju, aktualizacja politycznej mapy Bośni (oddanie Serbom bośniackim miejscowości Mrkonjić Grad i Sipovo w zamian za „korytarz” do muzułmańskiej enklawy Gorazde, status miasta Brčko rozstrzygnięty w wyniku międzynarodowego arbitrażu), układ zawarty dzięki mediacji USA (CLINTON, CHRISTOPHER), Rosji (IGOR IWANOW), Francji (CHIRAC), Wielkiej Brytanii (MAJOR), ONZ i OBWE (21.XI.). Zawieszenie sankcji ekonomicznych ONZ wobec Jugosławii (22.XI.). Zwycięstwo zwolenników rozwodów (50,3%) w referendum w Irlandii (24.XI.). Wielka operacja prywatyzacyjna we Włoszech (XI.). Wzrost inflacji w Jugosławii (XI.). Wysłanie przez CLINTONA pierwszej grupy żołnierzy amerykańskich (3.XII.). Zatwierdzenie planu operacji pokojowej NATO w Bośni (5.XII.). Fala strajków we Francji (7.XII.). Podpisanie porozumienia między Rosją a Czeczenią w Moskwie o normalizacji stosunków (8.XII.). Nagrody Nobla (fizjologia lub medycyna – EDWARD LEWIS, ERIC WIESHAUS (USA) i

CHRISTIANE NÜSSLEIN-WIELHARD (Niemcy), fizyka – MARTIN PERL i FREDERICK REINES (USA), chemia – MARIO MOLINA, FRANK SHERWOOD ROWLAND (USA) i PAUL CRUTZEN (Holandia), pokojowa – Konferencja Pugwash ds. Nauki i Problemów Światowych i JOSEPH ROTBLAT (Wielka Brytania), literatura – SEAMUS HEANEY (Irlandia), ekonomia – ROBERT LUCAS JR (USA)) – (10.XII.). 14 lat więzienia dla chińskiego dysydenta WEI JINGSHENGA wyrokiem sądu w Pekinie (13.XII.). Podpisanie układu z Dayton na konferencji pokojowej w Paryżu – oficjalne zakończenie wojny domowej w Bośni (14.XII.). Zwycięstwo komunistów w wyborach parlamentarnych w Rosji (17.XII.). Piąta francuska próba jądrowa – atol Mururoa (27.XII.). Zdobywanie przez pierwszego człowieka na świecie dwóch biegunów Ziemi w ciągu jednego roku (Polak MAREK KAMIŃSKI – Biegun Płn. – 23.V., Biegun Płd. – 27.XII.). Powrót JELCZYNA na Kreml ze szpitala w Moskwie (29.XII.). Szczyt UE w Madrycie (XII.). Akcesja Czech do OECD (XII.). Zawarcie unii celnej między Rosją a Białorusią. Fiasko negocjacji pokojowych z rebeliantami na Filipinach. Ogłoszenie konstytucji w Armenii, Azerbejdżanie i Rwandzie. Zerwanie stosunków dyplomatycznych z Francją przez Kiribati i Nauru (w odwecie za francuskie próby nuklearne na Pacyfiku). Klęska głodu w KRL-D i powodzie, śmierć 2 mln osób (do 1999). Zniesienie embarga na handel z Laosem przez USA. Kary za używanie języka mniejszości narodowych na Słowacji. Wynalezienie trójwymiarowego obrazu telewizyjnego (PIERRE ALLIO). Kryzys walutowy w Rumunii. Zamach stanu w Katarze, odsunięcie emira CHALIFY, HAMAD nowym władcą (do dzisiaj). NEGASSO GIDADA prezydentem Etiopii (do 2001). SANGUINETTI CAIROLO prezydentem Urugwaju (do 2000). DENZIL LLEWELLYN DOUGLAS premierem Saint Kitts i Nevis (do dzisiaj). PERES tymczasowym premierem Izraela (do 1996). KONSTANTINOS STEFANOPOULOS prezydentem Grecji (do 2005). KEITH MITCHELL premierem Grenady (do 2008). FERNANDO ENRIQUE CARDOSO prezydentem Brazylii (do 2002). LAGUMOT HARRIS prezydentem Nauru (do 1996). XII Konferencja Państw Niezaangażowanych w Cartagenie w Kolumbii. Przyjęcie Grecji do Unii Zachodnioeuropejskiej. JAVIER SOLANA sekretarzem generalnym NATO (do 1999). Przyjęcie Wietnamu i Myanmaru do ASEAN. Tendencje separatystyczne Barbudy od Antigui. Represje wobec opozycji politycznej w Bahrajnie. Akcesja Albanii, Łotwy, Macedonii i Mołdawii do Rady Europy. Krótka władza MOHAMMADA TAKI ABDUL-KARIMA na Komorach, CAABI EL-YACHRUTU prezydentem (do 1996). Śmierć GINGER ROGERS – amerykańskiej aktorki, MILOVANA DŽILASA – pisarza i polityka jugosłowiańskiego, LANE TURNER – amerykańskiej aktorki, ARTURO BENEDETTI MICHELANGELI – włoskiego pianisty, DEAN'A MARTINA – amerykańskiego aktora, ALEKSANDRA BARDINI – aktora i reżysera polskiego, KINGSLEY'A AMISA – pisarza angielskiego, GEORGE'A ABBOTTA – amerykańskiego reżysera teatralnego.

1996

Śmierć MITTERRANDA (8.I.). Wzięcie 2 tys. zakładników przez bojowników czeczeńskich pod wodzą SALMANA RADUJEWA w Kizlarze (Dagestan) – (9.I.). Wizyta CLINTONA w Chorwacji (14.I.). Atak wojsk rosyjskich na Pierwomajskoje – wieś okupowaną przez Czeczeńców (uwolnienie 82 zakładników, śmierć 153 Czeczeńców i 56 Rosjan) – (15.I.). Pierwsze wybory do władz Autonomii Palestyńskiej – wybranie ARAFATA na prezydenta (88% głosów) – (20.I.). Kryzys rządowy w Polsce (24.I.). Przyjęcie Rosji do Rady Europy (25.I.). Ratyfikacja układu START II przez USA (26.I.). Szósta francuska próba nuklearna – atol Fangataufa (27.I.). Pożar gmachu Gran Teatro La Fenice w Wenecji (29.I.). Zamach bombowy w Central Banku w Kolombo na Sri Lance (90 zabitych) – (31.I.). Wizyta prezydenta Izraela, WEIZMANA w Niemczech (I.). Starcia w Karaczi w Pakistanie (12 ofiar) – (I.). Krótkotrwałe porwanie tureckiego statku wycieczkowego „Avrasya” przez proczezeńskich bojowników (I.). Kryzys rządowy na Litwie (I.). Rozmowy między Indonezją a Portugalią w sprawie przyszłości Timoru Wsch. – Londyn (I.). Afera „Whitewater” w USA (udział żony prezydenta CLINTONA, HILLARY) – (I.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Gwatemali, Nikaragui, Salwadoru i Wenezueli (5-12.II.). WŁODZIMIERZ CIMOSZEWICZ premierem Polski (do 1997). Zamach bombowy w londyńskich dokach (2 zabitych, 100 rannych) – (9.II.). Porozumienie amerykańskiego negocjatora, RICHARDA HOLBROOKE’A z prezydentem Bośni i Hercegowiny, IZETBEGOVICIEM w sprawie trybu ścigania zbrodniarzy wojennych w byłej Jugosławii (11.II.). Wygrana człowieka (GARRI KASPAROW) z komputerem „Deep Blue” w szachy (18.II.). Powrót dwóch zięciów HUSAJNA (gen. HUSAJN KAMEL HASAN, płk SADDAM KAMEL HASAN) z Jordanii do Iraku i ich zamordowanie przez dyktatora (21.II.). Zamach palestyński w izraelskim autobusie w Jerozolimie (26 ofiar) – (25.II.). Kryzys rządowy we Włoszech (II.). Afera korpucyjna w Kolumbii (II.). Spór między Japonią a Koreą Płd. o grupę wysepek na Morzu Południowochińskim (II.). Katastrofa lotnicza k/Dominikany (176 zabitych) – (II.). Konstytucja apostolska „Universi dominici gregis” w Watykanie (nowe zasady wyboru papieża: 120 kardynałów, którzy nie przekroczyli 80. roku życia dokonuje wyboru papieża, do wyboru potrzebnych 2/3 głosów oddanych w bezpośrednim głosowaniu) – (II.). Odrzucenie statusu republiki autonomicznej w Gruzji przez Abchazję (II.). Exodus ludności serbskiej z dzielnic Sarajewa (II.). Wizyta prezydenta Ukrainy, KUCZMY w USA (II.). Plan reorganizacji armii we Francji (II.). Spotkanie SOLANA-CLINTON w Waszyngtonie (II.). Afera szpiegowska w Australii (były premier HOLT – agentem ChRL) – (II.). Pierwszy szczyt Europa-Azja w Bangkoku (państwa ASEAN, UE oraz ChRL, Japonia i Korea Płd.; przyjęcie deklaracji o Partnerstwie dla rozwoju – potrzeba współpracy na rzecz reformy ONZ, rozwoju handlu, promocji inwestycji, ograniczenia zbrojeń jądrowych) – (2.III.). Zwycięstwo centroprawicy w wyborach parlamentarnych w Hiszpanii – JOSÉ MARIA AZNAR LÓPEZ premierem (do 2004), zamach bombowy Palestyńczyka w autobusie

w Jerozolimie (19 zabitych) – (3.III.). Kolejny zamach bombowy w Izraelu – Tel-Awiv (13 ofiar) – (4.III.). Tzw. druga bitwa o Grozny między wojskami rosyjskimi a bojownikami czeczeńskimi, początek wspólnej palestyńsko-izraelskiej akcji przeciw Hamasowi w Strefie Gazy (7.III.). Wizyta ELŻBIETY II w Rosji, na Węgrzech, w Polsce i Czechach (III.). Bliskowschodni szczyt antyterrorystyczny w Szarm el-Szeich w Egipcie na Płw. Synaj (100 000 000 dolarów pomocy amerykańskiej dla Izraela w walce z zorganizowanym ruchem terrorystycznym + wysokiej jakości sprzęt wojskowy) – (14.III.). Unieważnienie decyzji o rozwiązaniu ZSRR przez Dumę w Rosji (ale bez żadnych skutków prawnych) – (15.III.). Rozprzestrzenienie się tzw. „choroby wściekłych krów” (gąbczastego zwyrodnienia mózgu – choroba CREUTZFELDTA-JAKOBA) w Wielkiej Brytanii (21.III.). Dożywocie dla zabójcy RABINA w Izraelu (27.III.). Katastrofa lotnicza w Peru (123 zabitych) – (III.). Początek starć partyzantki maoistowskiej w Nepalu z wojskami rządowymi (10 ofiar) – (III.). Przyjęcie Węgier do OECD (IV.). Szczyt UE – Turyn (IV.). Podpisanie umowy związkowej między Białorusią a Rosją w Moskwie tzw. Związek Białorusi i Rosji (ZBiR) – (2.IV.). Krwawe walki w Mogadiszu, stolicy Somalii (75 zabitych), aresztowanie najbardziej poszukiwanego w amerykańskiej historii zamachowca tzw. „Unabombera” (THEODORE’A JOHNA KACZYNSKIEGO) w stanie Montana (3.IV.). Wybuch starć zbrojnych w stolicy Liberii, Monrovi (siły rządowe kontra wojska plemienia Krahn pod wodzą ROOSEVELTA PRINCE’A JOHNSONA) – (5.IV.). Wizyta nowego prezydenta Polski, KWAŚNIEWSKIEGO w Moskwie (9.IV.). Izraelska operacja nalotów lotniczych na Bejrut i pozycje Hezbollahu w płd. Libanie – kryptonim operacji „Grona gniewu” (11-26.IV.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Tunezji (14.IV.). Śmierć 53 żołnierzy rosyjskich w zasadzce w Czeczenii (16.IV.). Ostrzelanie obozu uchodźców w Kanie w płd. Libanie (ok. 100 ofiar wśród ludności cywilnej), opowiedzenie się Czeczenii (DUDAJEW) za rozmowami pokojowymi (18.IV.). Szczyt G-7 (+ Rosja i Ukraina) w Moskwie (debata nad utworzeniem strefy bezatomowej) – (19-21.IV.). Zakończenie zamieszek w Monrovi (20.IV.). Wygrana centrolewicowej koalicji Drzewo Oliwne w wyborach we Włoszech, zamach rosyjskich służb specjalnych na prezydenta Czeczenii, DUDAJEWA w Geczi-Czu, tymczasowym następcą SELIM CHAN JANDARBIJEW (21.IV.). Umorzenie śledztwa przeciw rzekomym powiązaniom byłego premiera Polski, OLEKSEGO z rosyjskim wywiadem (22.IV.). Wizyta JELCYNA w ChRL (24-25.IV.). Układ o zawieszeniu broni w Libanie między Hezbollahem a Izraelem (26.IV.). Wprowadzenie zakazu eksportu brytyjskiej wołowiny w związku z chorobą „wściekłych krów” przez państwa UE (IV.). Napięcie polityczne między Gruzją a Abchazją (IV.). Katastrofa lotnicza amerykańskiego samolotu rządowego w Bośni (32 ofiary) – (IV.). Kryzysy rządowe w Peru i Bangladeszu (IV.). Powstanie „Wspólnoty Czterech” (Rosja, Białoruś, Kazachstan, Kirgistan) – (IV.). Uchwalenie nowej konstytucji w RPA (dwuizbowy parlament: Zgromadzenie Narodowe (400 deputowanych), Senat (90

senatorów), ustanowienie funkcji wiceprezydenta, nowy podział administracyjny kraju – podział na 9 prowincji (Płn. Przylądek, Wsch. Przylądek, Zach. Przylądek, Płn. Transwal, Pretoria, Wsch. Transwal, Wolne Państwo Orania, Kwa Zulu Natal, Północno-Zachodnia), podstawowe prawa: równe prawa dla wszystkich mieszkańców RPA, zakaz dyskryminacji na tle rasowym, seksualnym, etnicznym, pochodzenia społecznego, koloru skóry, wieku, inwalidztwa, religii, kultury i języka, zakaz tortur i zmuszania siłą do pracy, gwarancja wolności wyznania, prasy, przemówień, zgromadzeń, organizowania się, prawo do strajku, prawo dzieci do opieki zdrowotnej i świadczeń socjalnych) – (V.). Ponowne walki w Monrovi (6.V.). Przegrana Partii Kongresu w wyborach parlamentarnych w Indiach (7.V.). Katastrofa lotnicza na Florydzie (109 zabitych) – (11.V.). Utworzenie przez Włoską Ligę Północną tzw. „rządu Padanii” – płn. Włoch (12.V.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Słowenii (17-19.V.). Przybycie jednego z najniebezpieczniejszych terrorystów świata, Saudyjczyka OSAMY BIN LADENA do Afganistanu (V.). Podtrzymanie zakazu zakrywania twarzy czarczafami przez uczennice w Egipcie (19.V.). Wizyta byłego cara Bułgarii, SYMEONA II w ojczyźnie (25.V.). Pobył JELCZYNA w Czeczenii, rozpędzenie demonstracji opozycji w Tiranie (28.V.). Wygrana prawicy w wyborach parlamentarnych w Izraelu, BENJAMIN „BIBI” NATANYAHU premierem (do 1999) – (29.V.). Przyjęcie Chorwacji do Rady Europy (V.). Dymisja DE KLERKA ze stanowiska wiceprezydenta RPA, zastąpienie go przez THABO MBEKI (VI.). Szczyt prezydentów Rosji, Gruzji, Armenii i Azerbejdżanu w Kisłowodsku na Kaukazie (3.VI.). Kryzys rządowy w Turcji (6.VI.). Spotkanie dziewięciu prezydentów z Europy Środkowo-Wschodniej w Łańcucie (KUCZMA, HERZOG, KOVAČ, HAVEL, KWAŚNIEWSKI, KLESTIL, SCALFARO, GÖNCZ, KUČAN) – (7-8.VI.). X Mistrzostwa Europy w piłce nożnej w Anglii (uczestnicy: Anglia, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Dania, Francja, Hiszpania, Niemcy, Holandia, Portugalia, Rumunia, Szkocja, Rosja, Szwajcaria, Turcja, Włochy; 1.Niemcy, 2.Czechy, 3.Francja, Anglia) – (8-30.VI.). Początek obrad „Okrągłego stołu” w sprawie Irlandii Płn. w Stormont k/Belfastu (10.VI.). Obrady Konferencji Rozbrojeniowej w Genewie (17.VI.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Niemiec (21-23.VI.). Zamach bombowy na amerykańską bazę lotniczą w Al-Khobar w Arabii Saudyjskiej (36 zabitych, 376 rannych) – (25.VI.). Ustąpienie KARADŽICIA z funkcji prezydenta bośniackich Serbów, przejęcie jego obowiązków przez BILJANĘ PLAVSIĆ (26.VI.). Szczyt G-7 w Lyonie (przyjęcie deklaracji wzywającej świat do walki z terroryzmem, wniosek USA o zerwanie kontaktów z państwami popierającymi terroryzm) – (27-29.VI.). Przyjęcie traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych w Genewie (28.VI.). Nieudany wojskowy zamach stanu w Republice Środkowoafrykańskiej (VI.). Kryzys rządowy w Indiach (VI.). Fiasko negocjacji pokojowych między Rosją a Czeczenią na terytorium Dagestanu (VI.). Omyłkowe zestrzelenie amerykańskiego samolotu myśliwskiego przez Japonię (VI.). Wejście w życie ustawy o

eutanazji w australijskim stanie Terytorium Płn. (1.VII.). Przyjęcie Polski do OECD (10.VII.). Zamieszki w Belfaście (1 ofiara, 230 rannych) – (12.VII.). USA: rozszerzenie sankcji gospodarczych przeciw Kubie przez CLINTONA (16.VII.). Katastrofa lotnicza na Long Island w USA (228 ofiar) – (18.VII.). Igrzyska XXVI Olimpiady w Atlancie (zwycięzca maratonu: JOSIAH THUGWANE (RPA), klasyfikacja medalowa: 1.USA (44 złote, 32 srebrne, 25 brązowych, łącznie 102 medale), 2.Rosja (26 złotych, 21 srebrnych, 16 brązowych, łącznie 63 medale), 3.Niemcy (20 złotych, 18 srebrnych, 27 brązowych, łącznie 65 medali) – (19.VII.-4.VIII.). Zamach bombowy na pociąg w Kolombo (Sri Lanka), 78 zabitych (24.VII.). Zamach bombowy podczas rozgrywania Igrzysk Olimpijskich w Atlancie – śmierć dwóch osób i ponad 100 rannych w Parku Olimpijskim (28.VII.). Ogłoszenie moratorium na przeprowadzanie prób jądrowych w ChRL (30.VII.). Schizma w bułgarskiej Cerkwi Prawosławnej (VII.). Epidemia cholery w KRL-D (VII.). 2 zamachy bombowe w Moskwie (VII.). Starcia w Trypolisie (kilkadziesiąt ofiar) – (VII.). Układ o podziale władzy w Afganistanie, ostrzał Kabulu przez oddziały talibów – 37 zabitych (mułła MOHAMMAD OMAR) – (VII.). Pomoc żywnościowa (100 tys. t) dla KRL-D od ChRL (VII.). Wizyta NATANYAHU w USA (VII.). Międzynarodowy nakaz aresztowania KARADŽICIA i gen. MLADICIA za zbrodnie przeciw ludzkości (VII.). Groźba sankcji USA wobec państw rozszerzających swoje kontakty handlowe z Kubą (VII.). Nalot lotnictwa rosyjskiego na czeczeńskie wsie (m.in. Szatoj) – (1.VIII.). ÓLAFUR RAGNAR GRIMSSON prezydentem Islandii (do dzisiaj). Paryż: zakończenie I Międzynarodowych Targów Filmów Pornograficznych (4.VIII.). Ustawa o ograniczeniu inwestycji amerykańskich do Iraku i Libii (5.VIII.). Krwawe starcia w Czeczenii (Grozny, Argun, Gudermes) – (6.VIII.). 83 ofiary lawiny błota i wody w Pirenejach w Hiszpanii, ostrzeżenie Iranu pod adresem USA o niepodejmowanie się interwencji zbrojnej w tym kraju (8.VIII.). Zerwanie rozejmu w Czeczenii – powrót ostrych walk (19.VIII.). Rozbicie demonstracji studenckiej w Seulu (1 ofiara, kilkaset rannych) – (20.VIII.). Szok w Belgii: aresztowanie pedofila-mordercy MARCA DUTROUX i jego współników (22.VIII.). Ustawa w USA o uznaniu nikotyny za narkotyk (23.VIII.). Uchylenie postanowienia o aresztowaniu płk KUKLIŃSKIEGO w Polsce (bohatera przekazującego poufne dane o stanie wojennym i UW dla amerykańskich służb specjalnych), rozwód księżnej DIANY i księcia KAROLA w Londynie (27.VIII.). Podpisanie układu pokojowego między Rosją (gen. ALEKSANDER LEBIEDŹ) i Czeczenią (ASŁAN MASCHADOW) w Chasawjurgie w Dagestanie (wycofanie wszystkich wojsk rosyjskich z Czeczenii uwarunkowane zwolnieniem rosyjskich jeńców wojennych, władza w republice dla prezydenta JANDARBIJEWA, zamrożenie do 31.XII.2001 r. – referendum o statusie państwa) – (30-31.VIII.). Początek interwencji wojsk irackich wobec ludności kurdyjskiej w tzw. zakazanej strefie dla obecności wojsk – sprzeciw USA (31.VIII.). Śmierć biskupa Oranu w wyniku zamachu (VIII.). Groźne zatrucie w Japonii (7 ofiar) –

(VIII.). Starcia w Indonezji – Dżakarta (VIII.). Zamieszki w Jordanii i na Cyprze (VIII.). Kolejny mord w Algierii (17 zabitych osób przez fundamentalistów islamskich) – (VIII.). Konferencja G-7 + Rosja w Paryżu (VIII.). Nieudany wojskowy zamach stanu w Sudanie (VIII.). 3000-rocznica powstania Jerozolimy. I Światowy Kongres Przeciw Wykorzystywaniu Seksualnemu Dzieci w Sztokholmie (1.IX.). Amerykański odwet w Iraku za działania tego państwa wobec kurdyjskiej ludności cywilnej – zbombardowanie celów wojskowych na płd. od Bagdadu (3.IX.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II na Węgry (6-7.IX.). Demonstracje związków zawodowych w Niemczech (7.IX.). Potępienie amerykańskich sankcji wobec Iranu, Kuby i Libii przez państwa UE w Brukseli, początek wycofywania wojsk rosyjskich z Czeczenii (8.IX.). Wizyta CHIRACA w Polsce (11.IX.). Deklaracja o ustanowieniu stosunków dypl. między Jugosławią a Bośnią i Hercegowiną (14.IX.). Wycofanie rakiet obrony przeciwlotniczej przez Irak, rozmieszczonych na południe od 32. równoleżnika (15.IX.). Układ węgiersko-rumuński o przyjaźni i współpracy w Timisoara (16.IX.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Francji (19-22.IX.). Dokonanie pierwszej na świecie legalnej eutanazji (Australijczyk BOB DENT od 5 lat chorujący na raka) – (22.IX.). Zdobycie Kabulu przez ortodoksyjnych talibów (OMAR), zamordowanie byłego prezydenta Afganistanu – NADJIBULLAHA (IX.). Zniesienie sankcji ONZ przeciw Jugosławii (1.X.). Umowa wojskowa między Polską a Ukrainą w Kijowie (10.X.). Uroczystość odsłonięcia drugiego co do wielkości na świecie pomnika CHRYSYUSA (27 m) w Dili w Indonezji (terytorium tzw. Timoru Wsch.) – (15.X.). Wygrana prawicy w wyborach parlamentarnych na Litwie (20.X.). Walki między siłami rządowymi a bojownikami Tutsi w Zairze (X-XII.). Naloty lotnictwa obalonego rządu przez talibów na Kabul (27.X.). Śmierć BOKASSY (3.XI.). Kryzys rządowy w Pakistanie (4.XI.). Operacja wszczepienia bypassów serca JELCYNOWI w szpitalu w Moskwie (5.XI.). Zdobycie obozu uchodźców Hutu w Mugundze (Zair) przez bojowników Tutsi (ok. 300 ofiar, exodus ponad 0,5 mln osób z powrotem do Rwandy), zatwierdzenie planu wysłania wojsk w rejon konfliktu przez ONZ (15.XI.). Światowy Szczyt Żywnościowy w Rzymie – m.in. przemówienie CASTRO (XI.). Kryzys rządowy na Białorusi (18.XI.). Wizyta CASTRO w Watykanie – spotkanie z JANEM PAWŁEM II (19.XI.). Podpisanie dekretu o całkowitym wycofaniu wojsk rosyjskich z Czeczenii, porwanie przez terrorystów samolotu pasażerskiego etiopskich linii lotniczych i doprowadzenie do jego katastrofy na Oceanie Indyjskim w pobliżu Komorów (125 ofiar) – (23.XI.). Przedłużenie mandatu prezydenckiego przez ŁUKASZENKĘ na Białorusi w wyniku referendum (24.XI.). Umowa w sprawie baz amerykańskich na Okinawie między USA a Japonią w Tokio (2.XII.). Szczyt OBWE w Lizbonie (deklaracja o modelu bezpieczeństwa europejskiego w XXI wieku) – (3.XII.). Strajki górnicze w Rosji (XII.). Pierwsza kobieta sekretarzem stanu USA (MADELEINE ALBRIGHT) – (5.XII.). Szczyt Ameryki Płn. i Płd. w Santa Cruz (rozwój gospodarczy, walka z obszarami ubóstwa) –

(7-8.XII.). Podważenie prawa do eutanazji przez parlament w Australii (9.XII.). Nagrody Nobla (fizyka – DAVID LEE, DOUGLAS OSHEROFF i ROBERT RICHARDSON (USA), chemia – sir HAROLD KROTO (Wielka Brytania), ROBERT CURL JR i RICHARD SMALLEY (USA), fizjologia lub medycyna – PETER DOHERTY (Australia) i ROLF ZINKERNAGEL (Szwajcaria), literatura – WISŁAWA SZYMBORSKA (Polska), pokojowa – bp CARLOS XIMENES BELO i JOSÉ RAMOS-HORTA (Indonezja – Timor Wsch.), ekonomia – WILLIAM VICKREY (Kanada) i JAMES MIRRLEES (Wielka Brytania)) – (10.XII.). KOFI ANNAN (Ghana) sekretarzem generalnym ONZ (do 2006). Uwięzienie ok. 600 (później 72) zakładników przez peruwiańskich terrorystów z lewicowego Rewolucyjnego Ruchu im. TUPAKA AMARU w ambasadzie Japonii w Limie (17.XII.-22.IV.1997). Kryzys rządowy w Bułgarii (21.XII.). Podpisanie porozumienia kończącego wojnę domową w Tadżykistanie między rządem (RACHMONOW) a opozycją islamską (SIAD ABDUŁŁO NURI) w Moskwie, powrót JELCYNA do pracy na Kremlu (23.XII.). Jugosławia: zwycięstwo serbskiej opozycji (DRASKOVIĆ) w lokalnych wyborach w 13 miastach i 9 dzielnicach Belgradu (27.XII.). Zakończenie 36-letniej wojny domowej w Gwatemali – podpisanie układu pokojowego (bilans ofiar – 200 tys.) – (29.XII.). Zamach bombowy na pociąg w Indiach (300 zabitych) – (30.XII.). Układ pokojowy rządu Filipin z rebeliantami z wyspy Mindanao. Przekształcenie oddziałów NATO (80 tys. żołnierzy) w siły stabilizacyjne w Bośni i Hercegowinie. Uchwalenie nowej konstytucji w Czadzie. Liberalizacja życia gospodarczego i sekularyzacja instytucji państwowych w Bangladeszu (do 1999). Utworzenie Armii Wyzwolenia Kosowa (UCK) przez Albańczyków zamieszkujących ten teren – starania o wyzwolenie się spod władzy Serbów. Układ o współpracy między Laosem a UE. Wprowadzenie sankcji ekonomicznych przeciw Związkowi Myanmar ze strony USA i UE (zakaz wjazdu i tranzytu). Pucz wojskowy w Nigrze – IBRAHIM BARE MAINESSARA prezydentem (do 1999). TUNG CHEE-HWA wyznaczony na pierwszego naczelnego administratora chińskiego Hongkongu (od 1997). Pozbawienie węgierskiej mniejszości narodowej prawa do własnych organizacji samorządowych na Słowacji. Ruch przeciw MOBUTU w Zairze (Sojusz Sił Demokratycznych na rzecz Wyzwolenia Konga LAURENTA-DÉSIRE KABILI przy pomocy finansowej i politycznej USA, pomoc militarna Ugandy, Rwandy, Angoli, Namibii i Zimbabwe). Przerwanie negocjacji pokojowych z Izraelem przez Syrię. Wojskowy zamach stanu w Burundi, mjr PIERRE BUYOYA prezydentem (do 2003). Fala manifestacji antyprezydenckich w Jugosławii. Porozumienie między Indiami a Bangladeszem o podziale wód Gangesu. Afera maklerska w Japonii (straty oceniane na 2 600 000 000 dolarów). Rozwój badań nad lekiem przeciw AIDS w USA. MATHIEU KEREKOU prezydentem Beninu (do 2006). Krótką władzą DJOHARA na Komorach, ABDUL-KARIM prezydentem (do 1998). AHMAD TEJAN KABBAH prezydentem Sierra Leone (do 1997). VIKTOR KLIMA kanclerzem

	<p><i>Austrii (do 2000). JULES WIJDENBOSCH prezydentem Surinamu (do 2000). THORBJÖRN JAGLAND premierem Norwegii (do 1997). JOHN HOWARD premierem Australii (do 2007). JAMES FITZ-ALLEN MITCHELL premierem Saint Vincent i Grenadyn (do 2001). SHAHABUDDIN AHMAD prezydentem Bangladeszu (do 2001). PAENIU premierem Tuvalu (do 1999). JORGE FERNDANDO BRANCO DE SAMPAIO prezydentem Portugalii (do 2006). ABDALU BUCARAM prezydentem Ekwadoru (do 1997). LEONEL FERNANDEZ REYNA prezydentem Dominikany (do 2000). EMIL CONSTANTINESCU prezydentem Rumunii (do 2000). RENÉ PRÉVAL prezydentem Haiti (do 2001). ALVARO ARZÚ IRIGOYEN prezydentem Gwatemali (do 2000). Prezydium Bośni i Hercegowiny: IZETBEGOVIĆ, MONCILO KRAJIŠNIK i ZUBAK (do 1998). DEVE GOWDA premierem Indii (do 1997). GÖRAN PERSSON premierem Szwecji (do 2006). Akcesja Albanii, Rumunii, Bułgarii, Białorusi, Ukrainy i Mołdawii do Inicjatywy Środkowoeuropejskiej. Przemiana władza DOWIYOGO i ADEANGA w Nauru, RUEBEN KUN prezydentem (do 1997). KUNIO LEMARI prezydentem Wysp Marshalla (do 1997). Śmierć JOSIFA BRODSKIEGO – poety rosyjskiego, MARCELLO MASTROIANNI – aktora włoskiego, GENE KELLY – aktora, tancerza i choreografa amerykańskiego, HERVE BAZINA – pisarza francuskiego, KRZYSZTOFA KIEŚLOWSKIEGO – polskiego reżysera filmowego, MARCO FERRERI – włoskiego reżysera, ELLY FITZGERALD – piosenkarzki amerykańskiej.</i></p>
<p>1997</p>	<p><i><u>Wejście w życie konstytucji RPA z V.1996 r. (I.I.).</u> Pierwsze wyroki śmierci wykonane na zbrodniarzach wojennych w Rwandzie (wojna domowa 1994 r.), sądenie osób podejrzanych o zbrodnie przeciw ludzkości (do 2000) – (3.I.). Nowelizacja ustawy o aborcji w Polsce (4.I.). Fala zamachów bombowych organizacji palestyńskich w Tel-Awiiwie (9.I.). Wielotysięczne demonstracje w Albanii – protest przeciw największemu w historii kraju oszustwu tzw. piramid (19.I.). <u>Podpisanie przez kanclerza KOHLA i premiera KLAUSA w Pradze deklaracji o wzajemnych stosunkach i ich przyszłym rozwoju między Czechami a Niemcami (pojednanie niemiecko-czeskie) – (21.I.).</u> PETYR STOJANOW prezydentem Bułgarii (do 2001). Przyznanie się władz KRL-D do klęski głodu w kraju (I.). <u>Wyrok 6,5 lat więzienia dla ostatniego przywódcy NRD, KRENZA, odpowiedzialnego za strzelanie do ludzi uciekających do Berlina Zach. (25.I.).</u> Musical „Evita” ALANA PARKERA (I.). Manifestacje antyrządowe w Jugosławii i Bułgarii (I.). Strajki w Korei Płd. (I.). Atak separatystów tamilskich na Sri Lance na bazę sił rządowych w Parathan (500 zabitych) – (I.). Wizyta KOHLA w Moskwie (I.). Traktat między Rosją a Kirgistanem o przyjaźni i współpracy gospodarczej i wojskowej (I.). Wizyta CHIRACA w Moskwie (2.II.). <u>Wygrana Ligi Muzułmańskiej w wyborach w Pakistanie (3.II.).</u> Trzęsienie ziemi w Iranie (965 ofiar) – (II.). <u>Uznanie zwycięstwa partii opozycyjnych z XII.1996 r. w serbskich wyborach komunalnych przez prezydenta Serbii, MILOŠEVICIA (4.II.).</u> Zamieszki w prowincji Sinkiang między Ujgurami a chińskimi siłami</i></p>

bezpieczeństwa (5.II.). Pozbawienie władzy prezydenta Ekwadoru, BUCARAMA – stan wyjątkowy (7.II.). ROSALIA ARTEAGA tymczasowym prezydentem Ekwadoru (9-12.II.). FABIAN ALARCON RIVERA nowym prezydentem Ekwadoru (do 1998). Genewa: pierwsze światowe porozumienie o liberalizacji rynku łączności (69 krajów) – (15.II.). Węgiersko-rumuńska umowa o współpracy wojskowej w Debreczynie (17.II.). Spotkanie JELCYN-ARAFAT w Moskwie (18.II.). Śmierć DENG XIAOPINGA (19.II.). Manifestacje w Paryżu przeciw zaostreniu prawa o imigracji (22.II.). Opracowanie nowej techniki klonowania przez embriologów z Roslin Institute (IAN WILMUT) w Szkocji (owca Dolly), marsz „pustych garnków” przeciwko polityce ŁUKASZENKI w Mińsku (23.II.). Spotkanie CZERNOMYRDIN-CLINTON w Waszyngtonie (II.). Sprawa tzw. martwych kont w bankach szwajcarskich (II-VII.). Wizyty ALBRIGHT w Rzymie, Bonn, Paryżu, Londynie i Moskwie (II.). Nowelizacja ustawy o aborcji w Portugalii (II.). Walki wewnętrzne w Myanmarze (II.). Pożar podczas uroczystości religijnych w stanie Orissa w Indiach (ponad 200 ofiar) – (II.). Kryzys rządowy w Albanii (1.III.), ogłoszenie stanu wyjątkowego w związku z licznymi protestami oszukanych obywateli w tzw. aferze piramid finansowych (Gjallica) – (2.III.). Negocjacje USA, ChRL, Korei Płd. i KRL-D w sprawie normalizacji sytuacji na Płw. Koreańskim – Waszyngton (5.III.). Wezwanie prezydenta Albanii, BERISHY do państw zachodnich o interwencję w związku z chaosem i anarchią w kraju (13.III.). Początek starć między wojskami izraelskimi a oddziałami palestyńskimi w Jerozolimie w związku z budowaniem dzielnicy żydowskiej Har Homa w arabskiej części miasta (18.III.). Stan zagrożenia we Włoszech w związku z napływem albańskich uchodźców (19.III.). Szczyt CLINTON-JELCYN w Helsinkach (sprawa rozszerzenia NATO na Wschód, notoryczny sprzeciw Rosji) – (20-21.III.). Zamach terrorystyczny w Tel-Awivie (3 ofiary, 40 rannych) – (21.III.). Zażegnanie kryzysu w stosunkach polsko-rosyjskich (sprawa zatrzymanego polskiego statku „Aquarius” na Morzu Ochockim) – (III.). Bunt albańskich miast na płd. kraju (III.). Początek rozmów w sprawie Kaszmiru między Indiami a Pakistanem w Delhi (28.III.). Zniesienie kary śmierci w Rosji (III.). Akcje protestacyjne ekologów i rolników w Badenii-Wirtembergii i Dolnej Saksonii (III.). Starcia izraelsko-palestyńskie w Nablusie, konstrukcja sztucznego ludzkiego chromosomu na uniwersytecie w Cleveland, wprowadzenie restrykcyjnej ustawy imigracyjnej w USA (1.IV.). Uchwalenie konstytucji w Polsce, wejście w życie układu o Związku Białorusi i Rosji (ZBiR) – (2.IV.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Bośni i Hercegowiny (12-13.IV.). Rząd jedności narodowej i pojednania w Angoli (IV.). Przybycie po 58 latach wygnania do Albanii króla LEKI (13.IV.). Wylądowanie wojsk międzynarodowych operacji ONZ w Albanii w ramach operacji „Alba” (Świt) – (15.IV.). Zwycięstwo centroprawicy w wyborach parlamentarnych w Bułgarii (19.IV.). Krótkie rządy ATALA BIHARI VAJPAYEE w Indiach, INDER KUMAR GUJAL nowym premierem (do 1998). Wkroczenie nieuzbrojonej armii

chińskiej na terytorium Hongkongu (21.IV.). Szturm peruwiańskich komandosów na terrorystów w ambasadzie Japonii w Limie – 18 zabitych (w tym wszystkich 15 terrorystów), oswobodzenie 72 zakładników (jeden zginął podczas akcji) – (22.IV.). Deklaracja Rosji i ChRL w Moskwie wymierzona przeciw hegemonii USA (23.IV.). Ratyfikacja konwencji o zakazie używania broni chemicznej w USA (27.IV.). Usunięcie poprawki o prawie zdymisjonowania premiera przez prezydenta w Pakistanie (IV.). Zwycięstwo Partii Pracy w wyborach parlamentarnych w Wielkiej Brytanii, ANTHONY (TONY) BLAIR premierem (do 2007) – (1.V.). Katastrofa kolejowa w Polsce (12 zabitych) – (5.V.). Pierwszy wyrok Międzynarodowego Trybunału do sądenia zbrodni wojennych w byłej Jugosławii – uznanie winnym komendanta obozu w Omarsku, bośniackiego Serba DUŠANA TADICIA (6.V.). Szaleństwo „Spice Girls” na całym świecie – sprzedaż debiutanckiego albumu w nakładzie 18 mln egzemplarzy (V.). Wizyta sekretarza generalnego NATO, SOLANY na Ukrainie (7.V.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Libanu (10-11.V.). Po raz pierwszy komputer lepszy w walce w szachy z mistrzem świata KASPAROWEM (Deep Blue) – (11.V.). Podpisanie traktatu pokojowego rosyjsko-czeczeńskiego w Moskwie (12.V.). Wkroczenie wojsk tureckich do irackiego Kurdystanu (14.V.). Upadek władzy MOBUTU w Zairze i jego emigracja do Maroka (16.V.). NATSAGIJN BAGABANDI prezydentem Mongolii (do 2005). Deklaracja o pojednaniu między Polską a Ukrainą w Kijowie (21.V.). LAURENT-DÉSIRÉ KABILA prezydentem Zairu (do 2001). zmiana nazwy państwa na Demokratyczną Republikę Konga (V.). Przyjęcie konstytucji w referendum w Polsce (52,7% za, 48,8 przeciw) – (25.V.). Podpisanie porozumienia NATO-Rosja w Paryżu (układ o wzajemnych stosunkach, milcząca zgoda Rosji na rozszerzenie paktu) – (27.V.). Wojskowy zamach stanu w Sierra Leone – ANDREW KOROMA prezydentem (do 1998) – (28.V.). Traktat o przyjaźni i współpracy między Rosją a Ukrainą w Moskwie (31.V.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Polski (31.V.-10.VI.). Trzęsienie ziemi w Iranie – 4 tys. ofiar w Chorasanie (V.). Podpisanie porozumienia rządu Mołdawii z Naddniestrzem w Moskwie (przyznanie autonomii wewnętrznej Naddniestrzu) – (V.). Szczyt Ameryki Środkowej w San José w stolicy Kostaryki (V.). Wizyta CHIRACA w ChRL (V.). Rozmowy izraelsko-jordańskie w sprawie podziału zasobów wodnych (V.). Ustanowienie rządu talibów w Afganistanie – Kabul (V.). Szczyt UE w Noordwijk (V.). MOHAMMAD CHATAMI prezydentem Iranu (do 2005). Wybory parlamentarne we Francji – zwycięstwo socjalistów, LIONEL JOSPIN premierem (do 2002) – (1.VI.). Traktat o przyjaźni między Rumunią a Ukrainą w Konstancy (2.VI.). Potępienie dyktatur wojskowych przez szczyt Organizacji Jedności Afrykańskiej w Harare (Zimbabwe) – (4.VI.). Wygrana partii rządzącej w wyborach parlamentarnych w Algierii (5.VI.). Manifestacje Izraelczyków i Palestyńczyków przeciw budowie nowych osiedli żydowskich w Strefie Gazy i na Zach. Brzegu Jordanu, wyrok śmierci dla sprawcy zamachu bombowego na budynek federalnych służb specjalnych

w Oklahoma City z 19.IV.1995 r. (13.VI.). Porozumienie koncernów tytoniowych i prokuratorów generalnych 40 stanów w USA w obronie ofiar nalogu – umowa w Waszyngtonie (20.VI.). Spotkanie G-7 + Rosja w Denver (ustalenie kierunków współpracy) – (22.VI.). Porozumienie pokojowe w Moskwie i zakończenie wojny domowej w Tadżykistanie (27.VI.). Zakończenie zgromadzenia przedstawicieli 160 Kościołów Europy w Grazu w Austrii, dyskwalifikacja słynnego boksera amerykańskiego, MIKE’A TYSONA za odgryzienie kawałka ucha EVANDEROWI HOLYFIELDOWI podczas walki, zwycięstwo socjalistów w wyborach parlamentarnych w Albanii (29.VI.). Otwarcie najdłuższego mostu na świecie, łączącego Wyspę Księcia Edwarda z Kanadą (VI.). Manifestacje antyrządowe w Armenii (VI.). Manifestacje antyrządowe w Macedonii (VI.). Zamieszki w Brazzaville (VI.). Rosyjsko-ukraiński traktat o przyjaźni i dobrym sąsiedztwie (VI.). Szczyt ośmiu prezydentów Europy Środkowo-Wschodniej w Słowenii (VI.). Starcia izraelsko-palestyńskie w Hebronie (VI.). Powstanie grupy D-8 (największe państwa muzułmańskie Azji i Afryki: Iran, Turcja, Malezja, Bangladesz, Egipt, Nigeria, Pakistan, Indonezja) w Stambule (VI.). Napięcie polityczne między Libią a Turcją (VI.). Konferencja UE w Amsterdamie (VI.). Oficjalne przejęcie przez ChRL – brytyjskiego Hongkongu po upływie czasu dzierżawy, Hongkong – Specjalnym Regionem Administracyjnym ChRL (1.VII.). Kryzys parlamentarny w Pale, stolicy bośniackich Serbów – rozwiązanie parlamentu przez PLAVSIĆ (3.VII.). Wylądowanie amerykańskiej sondy kosmicznej „Pathfinder” na Marsie (4.VII.). Zakończenie żałoby po KIM IR SENIE w KRL-D (8.VII.). Powódź w pld. Polsce (54 ofiary) oraz Czechach, Niemczech i na Słowacji (VII.). Wizyta CLINTONA w Polsce i Rumunii (VII.). Pochowanie szczątków legendarnego „CHE” w Santa Clara na Kubie (12.VII.). Zamieszki przeciwko aktom terroru ETA w Hiszpanii (13-15.VII.). Skazanie TADICIA na 20 lat więzienia przez Międzynarodowy Trybunał w Hadze (14.VII.). Zabójstwo słynnego dyktatora mody, GIANNI VERSACE w Miami na Florydzie (15.VII.). CHARLES TAYLOR prezydentem Liberii (do 2003). Zamieszki w Kaszmirze (22.VII.). Ustąpienie BERISHY w Albanii (23.VII.). REXHEP MEIDANI prezydentem Albanii (do 2002). Zamieszki w Kambodży i Irlandii Płn. (VII.). Krwawe starcia w Libanie (7 zabitych) – (VII.). Szczyt NATO w Madrycie (VII.). Manifestacja antyrządowa w Limie (VII.). Pożar Pałacu Chailot w Paryżu (VII.). Niepokoje w Kenii – demonstracje opozycji (VII.). Awaria rosyjskiej stacji orbitalnej „Mir” (VII.). KOCHERIL RAMAN NARAYANAN prezydentem Indii (do 2002). MILOŠEVIĆ prezydentem Jugosławii (do 2000). Wizyta ALBRIGHT w Wietnamie (VII.). Początek poszukiwania właścicieli tzw. martwych kont przez banki szwajcarskie (VII.). Raport ONZ i CIA o tragicznej sytuacji żywnościowej w KRL-D (7.VIII.). Ostrzelanie terytorium Izraela przez Hezbollah z pld. Libanu (19.VIII.). Nalot izraelski na bazy Hezbollahu w Libanie (20.VIII.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Francji (21.VIII.). 98 ofiar terroru islamskich fundamentalistów w Algierii (29.VIII.). Śmierć księżnej DIANY

w wypadku samochodowym pod mostem Alma w Paryżu – szok w Wielkiej Brytanii (31.VIII.). Katastrofa lotnicza na wyspie Guam (226 ofiar) – (VIII.). Demonstracje antyrządowe w Rumunii (VIII.). Zamach bombowy w Jerozolimie (15 zabitych) – (VIII.). Obchody 50-lecia powstania Indii i Pakistanu (VIII.). Zamieszki w Rwandzie (VIII.). Wizyta ALBRIGHT w Bośni (VIII.). Kolejne zamachy w Jerozolimie (7 ofiar, 172 rannych) – (4.IX.). Konferencja 12 przywódców państw Europy Środkowo-Wschodniej w Wilnie (5-6.IX.). Śmierć MATKI TERESY Z KALKUTY w Indiach (5.IX.). Zgon MOBUTU na emigracji w Maroku (7.IX.). Aresztowanie na Zach. Brzegu Jordanu 35 członków Hamasu i Dżihadu przez policję palestyńską (8.IX.). Przegłosowanie utworzenia autonomicznego parlamentu w stolicy Szkocji – Edynburgu w wyniku referendum (11.IX.). Zapowiedź programu masowej prywatyzacji w ChRL (12.IX.). Traktat o zakazie stosowania min przeciwpiechotnych w Oslo (17.IX.). Ustanowienie autonomicznego parlamentu w Walii (referendum) – (18.IX.). Ustawa o wolności wyznań w Rosji (19.IX.). Zwycięstwo prawicy w wyborach parlamentarnych w Polsce (21.IX.). Trzęsienie ziemi w Umbrii i Marche (Włochy) – (26.IX.). Walki wewnętrzne na Komorach, jednostronne deklaracje niepodległości wysp Anjouan i Moheli (IX.). Seria zamachów bombowych w Hawanie (IX.). Katastrofa ukraińskiego smigłowca w Bośni (12 ofiar) – (IX.). Wizyta ALBRIGHT na Bliskim Wschodzie (IX.). Wypadek podczas manewrów u wybrzeży Estonii (12 ofiar) – (IX.). Katastrofa lotnicza w Angoli (33 zabitych) – (IX.). Zamach bombowy w Kairze (10 zabitych) – (IX.). Porozumienie Maroka i rządu Sahary Zach. w sprawie referendum (IX.). Katastrofa kolejowa w Indiach (100 ofiar) – (IX.). Zdobycie Brazzaville przez oddziały rebeliantów, DENIS SASSOU-NGUESSO prezydentem Konga (do dzisiaj) – (X.). Kampania antybaskijska w Hiszpanii (X.). Demonstracje antyrządowe w Bangladeszu (X.). Pomoc wojskowa Konga Demokratycznego dla Konga-Brazzaville (X.). Uwolnienie założyciela Hamasu, szejka AHMADA YASSINA w Izraelu (1.X.). Podpisanie Traktatu Amsterdamskiego przez kraje UE (nowelizacja traktatów założycielskich Wspólnot i UE), odmowa zgody na wjazd ŁUKASZENKI do Rosji za aresztowanie korespondenta rosyjskiej tv na Białorusi, – (2.X.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Brazylii (2-5.X.). Trzęsienie ziemi w Asyżu we Włoszech (zniszczenie XIII-wiecznej Bazyliki ŚW. FRANCISZKA) – (7.X.). JERZY BUZEK premierem Polski (do 2001). Krach na giełdzie w Hongkongu – początek kryzysu gospodarczego w Azji Płd-Wsch. (23.X.). Wizyta JIANG ZEMINA w USA – spotkanie z CLINTONEM w Waszyngtonie (24.X.). Spadek kursów akcji na giełdzie w Nowym Jorku (27.X.). Zabronienie dokonywania kontroli inspektorom ONZ przez władze Iraku (29.X.). MARY MCALEESE prezydentem Irlandii (do 2011). Przyjęcie konwencji zakazującej klonowania ludzi przez Radę Europy (6.XI.). Porozumienie w sprawie granic między Rosją a ChRL w Pekinie (11.XI.). Zalecenie ONZ o zaostrzeniu sankcji wobec Iraku (12.XI.). Wydalenie amerykańskich inspektorów ONZ przez Irak (13.XI.). Zamach terrorystyczny w Luksorze (68 ofiar) –

(17.XI.). Siedmioraczki w stanie Iowa (USA) – (19.XI.). Szczyt UE w Luksemburgu (problem walki z bezrobociem) – (20.XI.). Powrót 75 inspektorów specjalnej komisji ONZ do Iraku pod groźbą użycia interwencji zbrojnej USA i Wielkiej Brytanii – mediacja Rosji (21.XI.). 30 mln ludzi na świecie zarażonych wirusem HIV (26.XI.). Upadek czwartego co do wielkości banku Japonii – Yamaichi Securite Inc. (XI.). Kryzys rządowy w Czechach (30.XI.). Szczyt OBWE w Lizbonie (2-3.XII.). Dymisja prezydenta LEGHARI w Pakistanie (2.XII.). Konferencja w sprawie zakazu stosowania min przeciwpiechotnych w Ottawie (125 państw podpisało traktat, brak USA, Rosji, ChRL, Afganistanu, Wietnamu i większości państw Bliskiego Wschodu) – (3-4.XII.). Konferencja klimatyczna w Kioto (160 krajów, zobowiązanie do zmniejszenia emisji szkodliwych gazów) – (9.XII.). Nagrody Nobla (fizyka – STEVEN CHU, WILLIAM PHILLIPS (USA) i CLAUDE COHEN-TANNOUDJI (Francja), chemia – PAUL BOYER (USA), JOHN WALKER (Wielka Brytania) i JENS CHRISTIAN SKOU (Dania), fizjologia lub medycyna – STANLEY PRUSINER (USA), pokojowa – JODY WILLIAMS (USA) i Międzynarodowa Kampania na rzecz Zakazu Min Przeciwpiechotnych, literatura – DARIO FO (Włochy), ekonomia – ROBERT MERTON i MYRON SCHOLLES (USA)) – (10.XII.). Podpisanie konwencji przez 34 państwa w Paryżu o zwalczaniu korupcji w handlu światowym (17.XII.). Dożywocie dla terrorysty „CARLOSA” w procesie w Paryżu (23-24.XII.). Epidemia „ptasiej grypy” w Hongkongu – początek eksterminacji drobiu (29.XII.). Porozumienie rosyjsko-japońskie (podpisanie traktatu pokojowego do 2000 r.). Wprowadzenie nowego kalendarza w KRL-D (poczynając od 1912 r. – roku narodzenia KIM IR SENA). Pierwsze wolne wybory parlamentarne w Maroku – zwycięstwo bloku partii opozycyjnych. Przyjęcie Laosu do ASEAN. Żądania Wysp Salomona wobec USA i Japonii o oczyszczenie wód przybrzeżnych tego państwa zatrutych przez ropę naftową wyciekającą z ok. 50 zatopionych okrętów podczas II wojny światowej. Zmiana nazwy Samoa Zach. na Samoa. Rozejm między władzami Papui-Nowej Gwineji a separatystami z Bougainville przy mediacji Nowej Zelandii. Przejęcie kontroli nad wsch. Sławonią przez Chorwację. Zakaz dalszych inwestycji dla amerykańskich firm w Myanmar. Rozruchy w Indonezji przeciw władzy SUHARTO. Niepokoje społeczne w Jugosławii, Rumunii i Bułgarii. Przyjęcie Fidżi do Commonwealth (Wspólnoty Narodów). Zniesienie zakazu istnienia partii politycznych w Gambii. Rozszerzenie praw wyborczych na wszystkich żyjących cudzoziemców w Andorze (od 25. roku życia). Strajk kierowców tirów we Francji. Nowa konstytucja w Erytrei i na Fidżi. Powrót byłego dyktatora na fotel prezydencki (po raz pierwszy w sposób legalny w Ameryce Płd.). BANZER SUAREZ prezydentem Boliwii (do 2001). Wystąpienie Erytrei z unii walutowej z Etiopią i wprowadzenie dla Etiopii opłat za korzystanie z portu w Assab, roszczenia terytorialne wobec tzw. trójkąta Badma). Przejęcie od białych farmerów ziem w Zimbabwe na sumę 3 400 000 dolarów. Utworzenie własnej reprezentacji

	<p>politycznej przez Indian Chiapas w Meksyku, powstanie w stanie Guerrero – Rewolucyjnego Wojska Ludowego. Dewaluacja bahta w Tajlandii. <u>Walki wewnętrzne w Kongu Demokratycznym: rząd KABILI sprzymierzony z Angolą, Namibią i Zimbabwe kontra Ruch na rzecz Wyzwolenia Konga wspierany przez Ugandę, bandy Hutu oraz Zgromadzenie Kongijskie na rzecz Demokracji wspierany przez Rwandę i Ugandę.</u> JENNY SHIPLEY premierem Nowej Zelandii (do 1999). JACOB NEWA prezydentem Mikronezji (do 1999). RATSIRAKA prezydentem Madagaskaru (do 2001). BILL SKATE premierem Papui-Nowej Gwinei (do 2002). BARTHOLOMEW ULUFA'ALU premierem Wysp Salomona (do 2000). KENNY ANTHONY premierem Saint Lucii (do 2006). LINO CESAR OVIEDO prezydentem Paragwaju (do 1998). ARNOLDO ALEMÁN LACAYO prezydentem Nikaragui (do 2002). ARTHUR RAYMOND ROBINSON prezydentem Trynidadu i Tobago (do 2002). PETRU LUCINSCHI prezydentem Mołdawii (do 2001). KJELL MAGNE BONDEVIK premierem Norwegii (do 2000). TRAN DUC LUONG prezydentem Wietnamu (do 2006). Krótka władza SAMUELA HINDSA w Gujanii, JANET JAGAN prezydentem (do 1999). MASCHADOW prezydentem Czeczenii (do 2003). MILAN MILUTINOVIĆ prezydentem Serbii (do 2002). KINZA CLODUMAR prezydentem Nauru (do 1998). KABUA prezydentem Wysp Marshalla (do 2000). Śmierć MICHAŁA HELLERA – rosyjskiego historyka, CLYDE'A TOMBAUGHA – amerykańskiego astronoma, BOHUMILA HRABALA – dramaturga czeskiego, BUŁATA OKUDŻAWY – poety, satyryka i pieśniarza rosyjskiego, ALLENA GINSBERGA – poety amerykańskiego, JACQUESA-YVESA COUSTEAU – francuskiego oceanografa, ISAIHA BERLINA – filozofa, historyka i moralisty angielskiego, GIUSEPPE DE SANTISA – reżysera włoskiego, TOSHIRO MIFUNE – aktora japońskiego, ROYA LICHTENSTEINA – malarza i rzeźbiarza amerykańskiego, ROBERTA MITCHUMA – aktora amerykańskiego, DAVIDA SCHRAMMA – amerykańskiego astrofizyka.</p>
<p>1998</p>	<p>VALDAS ADAMKUS prezydentem Litwy (do 2003). <u>Skandal obyczajowy w USA (podejrzanie wobec CLINTONA o utrzymywanie kontaktów seksualnych ze stażystką MONICĄ LEWINSKY) – (I.).</u> Podpisanie przez 19 państw Rady Europy protokołu zabraniającego klonowania ludzi – Paryż (12.I.). Opowiedzenie się Parlamentu Europejskiego przeciw możliwości klonowania ludzi (16.I.). Przesłuchanie CLINTONA w Waszyngtonie (pierwszy prezydent w historii USA przesłuchiwany w sprawie karnej) – (17.I.). <u>Kolejny kryzys w stosunkach iracko-amerykańskich (sprawa dopuszczenia inspektorów ONZ do magazynów broni masowej zagłady), wysłanie floty amerykańskiej w rejon Zatoki Perskiej (fiasko mediacji Rosji) – (I.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II na Kubę, spotkanie z CASTRO (21-25.I.).</u> Podanie bilansu ofiar wojny domowej w Algierii od 1992 r. (26,5 tys. zabitych, 21 tys. rannych) – (22.I.). Szczyt prezydentów Austrii, Słowacji, Polski, Niemiec i Czech w Levocza (23.I.). <u>USA: oświadczenie CLINTONA o nie utrzymywaniu żadnych kontaktów seksualnych z LEWINSKY i nie nakłanianiu nikogo do</u></p>

klamstwa – konferencja prasowa w Waszyngtonie (26.I.). Zwolnienie kilkunastu więźniów politycznych na Kubie (I.). Powstanie pierwszej nielegalnej chińskiej partii opozycyjnej (Chińska Partia Demokracji i Sprawiedliwości) – (I.). Poparcie stanowiska USA w kryzysie iraackim przez Wielką Brytanię (BLAIR) – (4.II.). Igrzyska XVIII Olimpiady Zimowej w Nagano (hokej: Czechy, klasyfikacja medalowa: 1.Niemcy (12 złotych, 9 srebrnych, 8 brązowych, łącznie 29 medali), 2.Norwegia (10 złotych, 10 srebrnych, 5 brązowych, łącznie 25 medali), 3.Rosja (9 złotych, 6 srebrnych, 3 brązowe, łącznie 18 medali)) – (7-22.II.). Wizyty min. spr. zagr. Polski, Czech i Węgier w USA (II.). Nieudany zamach na SZEWARDNADZE w Tbilisi (9.II.). Spotkanie JAN PAWEŁ II-JELCYN w Watykanie (10.II.). Oświadczenie min. obrony Rosji IGORA SIERGIEJEW o pogorszeniu stosunków z USA z chwilą agresji tego państwa na Irak, zdobycie stolicy Sierra Leone – Freetown i obalenie rządów junty przez wojska nigeryjskie (12.II.). KABBAH prezydentem Sierra Leone (do 2007). Konwencja konstytucyjna w Australii (wniosek o zerwanie z monarchią i przeprowadzenie referendum w sprawie ustanowienia republiki – planowane na 1999 r.) – (13.II.). Misja „ostatniej szansy” ANNANA w Bagdadzie (20.II.). Konferencja G-7 w Londynie (21.II.). Porozumienie ONZ-Irak w Bagdadzie (zgoda Iraku na wszystkie warunki ONZ dotyczące sprawy inspekcji) – (23.II.). KIM DAE JUNG prezydentem Korei Płd. (do 2003). Początek starć albańsko-serbskich w Kosowie (28.II.). Ustąpienie prezydenta Armenii, TER-PETROSIANA (II.). Dożywocie w głośnym procesie byłego oficera SS, ERICHA PRIEBKE we Włoszech (7.III.). Zrzeczenie się przez gen. PINOCHETA funkcji naczelnego wodza armii Chile (10.III.). Ogłoszenie stanowiska Kościoła katolickiego wobec holocaustu Żydów podczas II wojny światowej (oświadczenie o współodpowiedzialności za tragedię i wyrażenie głębokiej skruchy) – (16.III.). ZHU RONGJI premierem ChRL (do 2003). ATAL BIHARI VAJPAYEE premierem Indii (do 2004). Wizyta CLINTONA w Ghanie (23.III.). Otwarcie najdłuższego mostu w Europie (17,2 km) – Vasco da Gama w Lizbonie nad rzeką Tag, zwycięstwo komunistów w wyborach parlamentarnych na Ukrainie (29.III.). Wprowadzenie embarga na dostawy broni do Jugosławii przez ONZ w związku z pogorszeniem się sytuacji w Kosowie (31.III.). Manifestacja antyserbska w Drenicy (Kosowo) – (III.). Afera szpiegowska w Norwegii (wydalenie pięciu dyplomatów rosyjskich, sprzeciw Rosji) – (III.). Stan mobilizacji armii w KRL-D – pogróżki wobec Korei Płd. (III.). SIERGIEJ KIRIJENKO premierem Rosji (III-IX.). ROBERT KOZARJAN prezydentem Armenii (do 2008). Stan Arkansas: oddalenie przez sąd oskarżenia PAULI JONES wobec CLINTONA o napastowanie seksualne (I.IV.). Katastrofa górnicza w Doniecku na Ukrainie (63 zabitych) – (5.IV.). Program sankcji gospodarczych przeciw Łotwie w Moskwie (8.IV.). Podpisanie układu pokojowego w Belfaście między stronami wojny domowej w Irlandii Płn. (szansa na zakończenie konfliktu po 30 latach, poddanie referendum 2 opcji: pozostania Irlandii Płn. w Wielkiej Brytanii bądź też przyłączeniem

do Irlandii) – (10.IV.). Śmierć byłego dyktatora Kambodży, POL POTA (15.IV.). Wystawienie w katedrze w Turynie słynnego całunu (19.IV.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Nigerii (21-23.IV.). Ucieczka pedofila-mordercy DUTROUX z aresztu w Belgii (23.IV.). Demonstracja antyserbska ludności albańskiej w stolicy Kosowa, Prištinie (28.IV.). Zgoda Senatu USA na wejście Polski, Czech i Węgier do NATO (31.IV.-1.V.). Blokady rolnicze w zach. Francji (IV.). Negocjacje pokojowe talibów z opozycją w Afganistanie (IV.). Starcia serbsko-albańskie w Kosowie (19 ofiar) – (IV.). Starcia wojsk rządowych z islamistami na płd. od Algieru (79 zabitych) – (IV.). Seria manifestacji antyprezydenckich na Białorusi (IV.). Egzekucje w Rwandzie: 22 osoby oskarżone o zbrodnie wojenne (IV.). Wystawa Światowa Expo '98 w Lizbonie (V.). Konferencja państw UE w Brukseli (wprowadzenie waluty euro w rozliczeniach bankowych i finansowych od 1.I.1999 r. a zastąpienie swoich narodowych walut (Niemcy, Francja, Włochy, Hiszpania, Belgia, Austria, Luksemburg, Holandia, Irlandia, Finlandia, Portugalia) od 1.I.2002 r., wycofanie się z tego projektu Wielkiej Brytanii, Danii i Szwecji, nie spełnianie wymagań przez Grecję) – (2-3.V.). Cztery dożywocia i 30 lat więzienia dla „Unabombera” w USA, zamach na dowódcę Gwardii Szwajcarskiej, ALOISA ESTERMANNNA i jego żonę w Watykanie (kapral CEDRIC TORNAY) – (4.V.). Trzy podziemne eksplozje jądrowe w indyjskim Radżastanie (11.V.). JOSEPH EJERCITO ESTRADA prezydentem Filipin (do 2001). Zamieszki w Dżakarcie (8 ofiar) – (12.V.). Kolejne dwie podziemne wybuchy jądrowe – ogłoszenie się mocarstwem nuklearnym przez Indie (13.V.). Dymisja SUHARTO w Indonezji wskutek fali zamieszek, BUCHARUDDIN JUSUF HABIBIE tymczasowym prezydentem (do 1999) – (21.V.). Roszczenie Erytrei do etiopskiego trójkąta Yirga i zagarnięcie go siłą, wojna z Etiopią (do 2000) – (V.). Referendum w Irlandii Płn. wspierające układ pokojowy (za – 71%, przeciw – 29%) – (22.V.). Ofensywa serbskiej armii i policji w Kosowie (23.V.). Dożywocie dla sprawcy zamachu w tokijskim metrze w 1995 r., IKUO HAKASHI (26.V.). 5 podziemnych prób nuklearnych w Pakistanie – ogłoszenie się mocarstwem atomowym (29.V.). Trzęsienie ziemi w Afganistanie (5 tys. ofiar) – (30.V.). Strajk Air France, gwałtowny spadek cen akcji największych spółek państwowych obligacji i rubla w Rosji – kryzys gospodarczy (1.VI.). Katastrofa kolejowa w Dolnej Saksonii (94 zabitych) – (3.VI.). Nie przyznanie statusu mocarstw atomowych Indii i Pakistanowi przez USA, Rosję, Wielką Brytanię, Francję i ChRL (4.VI.). Ucieczka ludności albańskiej z serbskiego Kosowa na terytorium Albanii (5.VI.). ABDULSALAM ABUBAKAR prezydentem Nigerii (do 1999). Demonstracje Albańczyków w Prištinie i Tiranie – żądanie jak najszybszej interwencji wojsk NATO w Kosowie (10.VI.). XVI Mistrzostwa Świata w piłce nożnej we Francji (uczestnicy: Anglia, Arabia Saudyjska, Argentyna, Austria, Belgia, Brazylia, Bułgaria, Chile, Chorwacja, Dania, Francja, Hiszpania, Holandia, Iran, Jamajka, Japonia, Jugosławia, Kamerun, Kolumbia, Korea Płd., Maroko, Meksyk, Niemcy, Nigeria, Norwegia, Paragwaj, RPA,

Rumunia, Szkocja, Tunezja, USA, Włochy; 1.Francja, 2.Brazylia, 3.Chorwacja, 4.Holandia) – (10.VI.-12.VII.). Uzgodnienie planu rozbrojenia Iraku przez ONZ (RICHARD BUTLER) i min. spr. zagr. Iraku TARIKA AZIZA – porozumienie w Bagdadzie (14.VI.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Austrii (19-21.VI.). Opuszczenie terytorium Białorusi przez ambasadorów USA, Japonii, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Francji, Włoch, Grecji i Turcji w odpowiedzi na restrykcje ze strony prezydenta ŁUKASZENKI (22.VI.). ANDRES PASTRANA ARANGO prezydentem Kolumbii (do 2002). Wizyta JIANG ZEMINA w USA (25.VI.-4.VII.). Pucz wojskowy w Gwinei Bissau (gen. ANSUMANE MANE) – (VI.). Pozbawienie mienia i wysiedlenie 52 tys. Erytrejczyków z Etiopii (do 1999), podobne restrykcje w Erytrei wobec Etiopczyków (VI.). List apostolski „Ad tuendam fidem” JANA PAWŁA II (usankcjonowanie kar kościelnych za niestosowanie się wiernych (głównie biskupów i teologów) do nauczania Kościoła) – (30.VI.). Zamieszki w Belfascie (3 ofiary) – (5-6.VII.). List papieski JANA PAWŁA II (obrona niedzieli jako dnia świątecznego) – (7.VII.). Ograniczenie prawa aborygenów do ziemi w Australii (8.VII.). Zakaz wjazdu na teren UE dla prezydenta Białorusi ŁUKASZENKO (9.VII.). Pierwsze w historii tajne spotkanie prezydenta Kolumbii, PASTRANY z szefami lewicowej partyzantki – negocjacje w sprawie zakończenia konfliktu (10.VII.). Nowy lek na męską potencję – viagra (VII.). Wyrok 2 lat i 4 miesięcy więzienia dla byłego premiera BERLUSCONIEGO we Włoszech (grzywna 10 000 000 lirów za nielegalne finansowanie w latach 1991-1992 Partii Socjalistycznej), pożyczka dla Rosji w wysokości 22 600 000 000 dolarów od Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Banku Światowego i Japonii dla zażegnania kryzysu gospodarczego (13.VII.). Oficjalny pogrzeb ostatniego cara Rosji, MIKOŁAJA II i jego rodziny w Sankt Petersburgu (17.VII.). Nowy podział administracyjny w Polsce – podział kraju na 16 województw (18.VII.). Secesja kolejnej części Somalii – utworzenie Republiki Puntland na płn-wsch. kraju (23.VII.). Ofensywa wojsk serbskich w Kosowie (2.VIII.). Wizyta CASTRO na Grenadzie (2-3.VIII.). Ogłoszenie stanu wyjątkowego w Kongu Demokratycznym (3.VIII.). Śmierć ostatniego komunistycznego przywódcy Bułgarii, ŻIWKOWA (6.VIII.). Zamachy terrorystyczne na ambasady USA w Nairobi (Kenia) i Dar es-Salaam (Tanzania) – 263 zabitych, 5436 rannych (7.VIII.). Krach na giełdzie rosyjskiej – spadek akcji o 25% (13.VIII.). 29 ofiar i 200 rannych zamachu bombowego w Omagh (Irlandia Płn.), groźba zniweczenia procesu pokojowego (15.VIII.). Przyznanie się CLINTONA do utrzymywania niewłaściwych stosunków z LEWINSKY (18.VIII.). Bombardowania baz terrorystów w Sudanie i Afganistanie przez lotnictwo amerykańskie w odwecie za zamachy z 7.VIII. (20.VIII.). Żądanie wycofania inspektorów ONZ z Iraku przez HUSAJNA (VIII.). Kryzys rządowy w Rosji (23.VIII.-11.IX.). Spadek waluty rosyjskiej do dolara USA o 10% (25.VIII.), do marki niemieckiej o 69% (26.VIII.), zamknięcie giełdy w Moskwie (27.VIII.). Wizyta CLINTONA w Rosji, zniesienie kary śmierci w Polsce (1.IX.). Katastrofa lotnicza u wybrzeży Kanady (229 ofiar) –

(3.IX.). Dożywocie dla byłego premiera Rwandy, JEANA KAMBANDA za udział w masakrach setek tysięcy Tutsi – wyrok sądu w Aruszy (Tanzania) – (4.IX.). JEWGIENIJ PRIMAKOW premierem Rosji (do 1999). Encyklika papieska „Fides et ratio” (14.IX.). Ogłoszenie nieograniczonego rozejmu przez ETA w Hiszpanii (17.IX.). Zwycięstwo socjaldemokracji w wyborach parlamentarnych w Szwecji (20.IX.). Śmierć wybitnej sportsmenki amerykańskiej, FLORENCE GRIFFITH-JOYNER z powodu zażywania syntetycznego hormonu EPO (dopingu krwi) – (21.IX.). Przybycie chorego PINOCHETA na leczenie do Londynu i jego zatrzymanie na podstawie nakazu aresztowania wydanego przez sąd hiszpański – osadzenie go w areszcie domowym (wniosek o ekstradycję wysunięty przez Hiszpanię, Szwajcarię, Belgię i Francję; oskarżenie PINOCHETA o zbrodnie na obywatelach tych państw podczas jego dyktatorskich rządów w Chile) – (22.IX., 16.X.). Zwycięstwo partii MECZIARA w wyborach na Słowacji (26.IX.). Triumf socjaldemokratów w wyborach w Niemczech: koniec ery KOHLA – GERHARD SCHRÖDER kanclerzem (do 2005) – (27.IX.). II wojna domowa w Angoli (do 2002) – (IX.). Spotkanie NATANYAHU-ARAFAT w Waszyngtonie (wycofanie wojsk izraelskich z 13% terytoriów palestyńskich) – (28.IX.). Raport niezależnego prokuratora KENNETHA STARRA w USA (oficjalne stwierdzenie o nawiązywaniu kontaktów seksualnych CLINTONA z LEWINSKY) – (IX.). Spadek akcji na giełdzie w Nowym Jorku (1.X.). Oskarżenie USA o łamanie praw człowieka przez Amnesty International (6.X.). Manifestacje przeciw rządowi JELCYNA w Rosji (7.X.). Wszczęcie dochodzenia w sprawie impeachmentu tj. odsunięcia prezydenta CLINTONA od władzy w USA (8.X.). Postawienie w stan gotowości 430 samolotów NATO w związku z planowanym nalotem na pozycje serbskie w Kosowie, misja HOLBROOKE’A w Belgradzie – próba nakłonienia Serbów do przerwania akcji pacyfikacyjnej w Kosowie (12.X.). Zgoda Jugosławii na wycofanie wojsk z Kosowa i wpuszczenie inspekcji OBWE (13.X.). Porozumienie izraelsko-palestyńskie w Wye Plantation (przekazanie przez Izrael 13% terytoriów palestyńskich – Autonomii (późniejsza blokada tej decyzji przez NATANYAHU)) – (23.X.). Huragan „Mitch” w Hondurasie i Nikaragui (10 tys. ofiar, straty finansowe: 5 000 000 000 dolarów) – (25.X.-1.XI.). Zerwanie współpracy z komisją ds. rozbrojenia ONZ przez Irak (31.X.). Apele lidera ludności albańskiej w Kosowie, IBRAHIMA RUGOVY o pomoc międzynarodową (X-XII.). Odwołanie rozkazu zaatakowania Iraku przez prezydenta USA, CLINTONA w wyniku propozycji wznowienia współpracy z ONZ przez HUSAJNA (14.XI.). Sankt Petersburg: polityczny mord na posłance do Dumy, GALINIE STAROWOJTOWEJ (20.XI.). Kryzys rządowy w Turcji (XI.). Pogrom imigrantów na wyspie Anjouan w archipelagu Komorów (XI.). Rekord notowań giełdy nowojorskiej – przewyżczenie kryzysu (23.XI.). Orzeczenie Izby Lordów w Londynie o niechronieniu przed aresztem i ekstradycją do Hiszpanii byłego dyktatora Chile, PINOCHETA (poza granicami Chile już nie

obowiązuje immunitet), pierwsze posiedzenie rządu w zjednoczonych Niemczech w Berlinie (25.XI.). Wizyta JIANG ZEMINA w Japonii – podpisanie deklaracji o rozliczeniu japońskiej agresji na Chiny w latach 1937-1945 (26.XI.). Film „Życie jest piękne” ROBERTO BENIGNIEGO. Oświadczenie bryt. min. spr. wewn. JACKA STRAW o możliwości wydania PINOCHETA – Hiszpanii (9.XII.). Nagrody Nobla (fizyka – ROBERT LAUGHLIN, HORST STÖRMER i DANIEL TSUI (USA), chemia – JOHN POPLÉ (Wielka Brytania) i WALTER KOHN (USA), pokojowa – JOHN HUME i DAVID TRIMBLE (Irlandia Płn. – Wielka Brytania), literatura – JOSÉ SARAMAGO (Portugalia), fizjologia lub medycyna – ROBERT FURCHGOTT, LOUIS IGNARRO i FERID MURAD (USA), ekonomia – AMARTY SEN (Indie)) – (10.XII.). Operacja „Pustynny lis” – naloty amerykańskie i brytyjskie na irackie stanowiska dowodzenia i łączności, zakłady produkcji rakiet balistycznych (16-20.XII.). Debata nad usunięciem CLINTONA ze stanowiska prezydenta w Kongresie USA (17.XII.), decyzja o przyjęciu 2 z 4 artykułów aktu oskarżenia (krzywoprzysięstwo i utrudnianie śledztwa) – (19.XII.). 3 lata więzienia w zawieszeniu na pięć lat dla CLAESA, byłego sekretarza generalnego NATO za korupcję (23.XII.). Opowiedzenie się JANA PAWŁA II za zniesieniem kary śmierci (26.XII.). Ostrzelanie amerykańskiego samolotu przez artylerię iracką (28.XII.). Opuszczenie dżungli przez przywódców Czerwonych Khmerów (KHIEU SAMPHAN, NUON CHEA) i poproszenie władz Kambodży o wybaczenie (29.XII.). Nasilenie wojny domowej w Sierra Leone (XII.). Przywrócenie Świąt Bożego Narodzenia na Kubie (XII.). Wzrost bezrobocia w ChRL. Wizyta CLINTONA w Rwandzie (przeprosiny za bezczynność USA i uznanie współodpowiedzialności wspólnoty międzynarodowej za ludobójstwo podczas wojny domowej w 1994 r.). Powrót do Chorwacji ostatnich obszarów okupowanych przez Serbów. [Nowa konstytucja w Burundi](#). Kryzys rządowy na Grenadzie. Napięcia na Wyspach Salomona – zamieszki na Guadalcanal (do 2000). Zamordowanie bp. JUANA GERARDI i przywódcy lewicowej opozycji, ROBERTO GONZÁLEZA w Gwatemali. Pacyfikacja ludności Timoru Wsch. przez policję indonezyjską (ucieczka 200 tys. ludzi do Timoru Zach. lub na inne wyspy). Zamrożenie pomocy finansowej dla Komorów i Wybrzeża Kości Słoniowej przez Bank Światowy. Liberalizacja warunków uzyskiwania obywatelstwa lotewskiego przez ludność nielotewską (głównie rosyjską). Liczne mordy przeciwników prezydenta EYADEMY w Togo. [Sri Lanka: delegalizacja organizacji Tamilskich Tygrysów – krwawe starcia \(do 1999\)](#), próba mediacji Norwegii. Sprzedaż przez Tuvalu prawa do końcówki „tv” w adresach internetowych – kanadyjskiej firmie (4 000 000 dolarów rocznej opłaty). EMIL LAHOUD prezydentem Libanu (do 2007). KHAMTAY SIPHANDON prezydentem Laosu (do 2006). SAID WILBERT MUSA premierem Belize (do 2008). VERNON LORDEN SHAW prezydentem Dominiki (do 2003). MOHAMMAD RAFIK TARAR prezydentem Pakistanu (do 2001). Prezydium Bośni i Hercegowiny: IZETBEGOVIĆ, ŽIVKO RADIŠIĆ,

	<p>ANTE JELAVIĆ (do 2001). MILO DJUKANOVIĆ prezydentem Czarnogóry (do 2003). FESTUS MOGAE prezydentem Botswany (do 2008). MIGUEL ANGEL RODRIGUEZ ECHEVERRIA prezydentem Kostaryki (do 2002). CARLOS FLORES FACUSSE prezydentem Hondurasu (do 2002). JAMIL MAHUAD WITT prezydentem Ekwadoru (do 2000). RAUL CUBAS GRAU prezydentem Paragwaju (do 1999). Powstanie Wspólnoty Pacyfiku w miejsce Komisji Południowopacyficznej (Australia, Fidżi, Francja, Kiribati, Nauru, Mikronezja, Palau, Papua-Nowa Gwinea, Samoa, USA, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wielka Brytania, Wyspy Marshalla, Wyspy Salomona, Nowa Zelandia). Przystąpienie Rosji, Peru i Wietnamu do APEC. DOWIYOGO prezydentem Nauru (do 1999). TADJIDINE BEN SAID MASSOUNDE tymczasowym prezydentem Komorów (do 1999). Śmierć FRANKA SINATRY – aktora i piosenkarza amerykańskiego, OCTAVIO PAZA – poety i eseisty meksykańskiego, MARIANA BRANDYSA – polskiego pisarza, MAUREEN O’SULLIVAN – amerykańskiej aktorki, MIROSLAVA HOLUBA – czeskiego immunologa i biologa, AKIRY KUROSAWY – japońskiego reżysera, JEAN’A VILLAIN-MARAISA – francuskiego aktora, CESARA BALDACINI – francuskiego rzeźbiarza, ANATOLIJA RYBAKOWA – rosyjskiego pisarza, ZBIGNIEWA HERBERTA – polskiego poety.</p>
<p>1999</p>	<p><u>Początek stosowania wspólnej waluty UE – euro w rozliczeniach bankowych i finansowych (poza Wielką Brytanią, Danią, Grecją i Szwecją) – (1.I.).</u> Odzyskanie Zamku św. JANA przez Suwerenny Wojskowy Zakon Maltański w La Valetta (najmniejsze państwo Europy i świata) – (2.I.). Dewaluacja brazylijskiej waluty – real (13.I.). Rebelia górników w Rumunii (I.). Rozpoczęcie zasadniczej części oskarżeń przeciw CLINTONOWI przez Senat USA w Waszyngtonie (15.I.). <u>Ostre starcia w Raćaku (Kosowo) między siłami serbskimi a UÇK (albańską Armią Wyzwolenia Kosowa), masakra 45 Albańczyków (19.I.).</u> Protesty rolnicze w Polsce (I.). Umowa między USA a Niemcami w sprawie wypłaty odszkodowania dla 230 żyjących ofiar Holocaustu przez Niemcy w wysokości 25 000 000 dolarów (I.). Odzyskanie stolicy Freetown przez wojska rządowe w Sierra Leone (I.). <u>Pielgrzymka JANA PAWŁA II do USA i Meksyku (22-27.I.).</u> Ugoda górników z rządem w Rumunii – koniec protestu (22.I.). <u>Groźba użycia sił wojskowych w Kosowie przez ONZ (ANNAN) – (26.I.).</u> Złagodzenie sankcji USA wobec Kuby (bezpośredni ruch pocztowy, zwiększenie liczby lotów czarterowych, zezwolenie mieszkańcom USA na przesyłanie na Kubę do 1200 dolarów rocznie) – (I.). Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Tajwanem przez Macedonię (27.I.). Masowe demonstracje ludności Timoru Wsch. przeciw rządowi Indonezji (2.II.). HUGO CHÁVEZ FRIÁS prezydentem Wenezueli (do 2002). Strajki ostrzegawcze w przemyśle metalowym i elektrycznym w Niemczech, podpisanie rozejmu w Gwinei Bissau (3.II.). <u>Konferencja w sprawie Kosowa w Rambouillet k/Paryża (inicjatywa USA, Francji, Niemiec, Włoch, Wielkiej Brytanii i Rosji z udziałem Jugosławii i UÇK; eskalacja żądań UÇK wobec Jugosławii – powołanie rządu Kosowa przez</u></p>

RUGOVE, ultimatum USA wobec Jugosławii – stacjonowanie przez 3 lata na terenie Kosowa 30-tys. kontyngentu wojsk NATO, o losach Kosowa zdecyduje referendum) – (6-23.II.). Ofensywa oddziałów etiopskich w Erytrei – odzyskanie tzw. trójkąta Yirga, ataki lotnicze na erytrejski port Assab (II.). Śmierć króla Jordanii, HUSAJNA IBN TALALA (7.II.). ABDULLAH II królem Jordanii (do dzisiaj). Zerwanie stosunków dyplomatycznych z Macedonią przez ChRL (w odwecie za nawiązanie przez ten kraj kontaktów z Tajwanem) – (9.II.). Trzęsienie ziemi w Kolumbii (900 ofiar) – (II.). Odkrycie afery korupcyjnej w MKOL (II.). Uwolnienie CLINTONA od zarzutów w sprawie LEWINSKY przez Senat USA – zakończenie „Sexgate” (12.II.). Zatrzymanie w stolicy Kenii – Nairobi, szefa Kurdyjskiej Partii Robotniczej ABDULLAHA OÇALANA przez specjalne służby tureckie i przewiezienie go do Turcji (16.II.). Protesty ludności kurdyjskiej na całym świecie przeciw aresztowaniu i przewiezieniu do Turcji – OÇALANA (18.II.). Ustawa o zaostrzeniu kar za działalność opozycyjną na Kubie jak również wprowadzenie kary śmierci za posiadanie i handel narkotykami, zwiększenie kar za prostytutkę (II.). Deklaracja indyjsko-pakistańska w Lahore o zakończeniu sporu o Kaszmir (21.II.). Protesty 40 tys. rolników z państw UE przeciw obniżeniu gwarantowanych cen podstawowych produktów żywnościowych – Bruksela, setki ofiar w starciach armii irackiej z mniejszością szyicką na pld. kraju (22.II.). Paraliż w Alpach – liczne opady śniegu (23.II.). OLUSEGUN OBASANJO prezydentem Nigerii (do 2007). Okrażenie Ziemi balonem przez Szwajcara BERTRANDA PICCARDA i Anglika BRIANA JONESA – „Breitling Orbiter 3” (1-21.III.). Oficjalne przyjęcie Polski, Czech i Węgier do NATO, odrzucenie ultimatum USA przez Jugosławię (MILOŠEVIĆ) – (12.III.). Dymisja Komisji Europejskiej po raporcie o tolerowaniu przez nią korupcji (pierwszy przypadek w historii UE) – (16.III.). Podpisanie jednostronnego porozumienia o pokoju w Kosowie przez UÇK – odrzucenie tej oferty przez Jugosławię (18.III.). Zamach bombowy we Władykaukazie (Osetia Płn., 50 ofiar), fiasko kolejnej konferencji w sprawie Kosowa w Paryżu – brak zgody na autonomię dla tego terytorium przez Jugosławię (19.III.). Nasilenie działań wojennych między UÇK a serbskimi siłami bezpieczeństwa – podsumowanie ucieczek ludności albańskiej z Kosowa: 440 tys. do Albanii, 253 tys. do Macedonii, 65 tys. do Czarnogóry, 20 tys. do Serbii (21.III.). Nieudana misja „ostatniej szansy” HOLBROOKE’A w Belgradzie (22-24.III.). Początek interwencji NATO w Jugosławii – operacja „Zdecydowana siła” – bombardowania licznych obiektów wojskowych w Jugosławii przez 400 samolotów Paktu (dowódcą całości działań w Jugosławii gen. WESLEY CLARK), pożar w tunelu Mont Blanc między Francją a Włochami (42 ofiary) – (24.III.). Naloty lotnictwa NATO na cele wojskowe w Belgradzie, Nowym Sadzie, Podgoricy i Prištinie (III-VI.). Udostępnienie przestrzeni powietrznej samolotom NATO przez Słowację i Bułgarię (IV.). Wydanie przez władze Libii – dwóch Libijczyków podejrzanych o spowodowanie katastrofy nad Lockerbie w 1988 r. (osądzenie ich w Holandii) oraz akceptacja przez Libię

wyroku procesu sądowego we Francji w sprawie sześciu agentów wywiadu libijskiego oskarżonych o spowodowanie katastrofy francuskiego samolotu pasażerskiego w Nigrze w 1989 r., ONZ: zawieszenie sankcji wobec Libii (5.IV.). Wizyta premiera ChRL, ZHU RONGJI w Waszyngtonie – spotkanie z CLINTONEM, zamach na prezydenta Nigru, MAINASSARE w Niamey, DAUDA MALLAM WANKA przewodniczącym Rady Pojednania Narodowego w Nigrze (9.IV.). Zwiększenie liczby samolotów NATO bombardujących Jugosławię do 600 (bombardowania 24 h bez przerwy) – (11.IV.). Omyłkowe zbombardowanie przez samoloty NATO konwoju uchodźców albańskich w Djakowicy w Kosowie (14.IV.). Uznanie prawa Hiszpanii do ekstradycji PINOCHETA z Wielkiej Brytanii (15.IV.). ABD AL-AZIZ BUTEFLIKA prezydentem Algierii (do dzisiaj). Początek obrad Bundestagu w Berlinie (poprzednio w Bonn) – (19.IV.). 13 ofiar mordu w szkole w Littleton k/Denver (20.IV.). Zbombardowanie przez NATO siedziby tv jugosłowiańskiej w Belgradzie, szczyt NATO w Waszyngtonie, autonomia dla wysp Anjouan i Moheli za pozostanie w Federacji Komorów (23.IV.). Wizyta premiera Pakistanu w Rosji (IV.). Wprowadzenie przez UE embarga na dostawy paliw do Jugosławii (IV.). Kryzys polityczny w Indiach (IV.). Wizyta SCHRÓDERA w Polsce (29.IV.). Pucz wojskowy na Komorach, aresztowanie tymczasowego prezydenta MASSOUNDE'A, płk AZALI ASSOUMANI szefem państwa (do 2002), omyłkowy nalot NATO na Sofię (30.IV.). 43 ofiary tornada w USA (IV.). MIREYA MOSCOSO prezydentem Panamy (do 2004). Kryzys finansowy w Rumunii (V.). Kilkadziesiąt ofiar ostrzelania autobusu w Kosowie przez samoloty NATO (3.V.). Początek negocjacji pokojowych w Sierra Leone (V.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Rumunii (7-9.V.). Nalot bombowy NATO na szpital w Niszu (liczne ofiary), wojskowy zamach stanu w Gwinei Bissau – MALAM BACAI SANHA tymczasowym prezydentem (do 2000), szczyt Trójkąta Weimarskiego w Nancy (7.V.). Trzęsienie ziemi w Iranie (26 ofiar) – (V.). Omyłkowy nalot NATO na ambasadę ChRL w Belgradzie (7-8.V.), manifestacje antyamerykańskie w ChRL (V.). SIERGIEJ STIEPASZYN premierem Rosji (V-VIII.). Nieudana próba odwołania JELCYNA w Rosji (15.V.). Zwycięstwo Partii Pracy w wyborach w Izraelu, EHUD BARAK premierem (do 2001) – (17.V.). JOHANNES RAU prezydentem Niemiec (do 2004). Raport NATO o bombardowaniach celów w Jugosławii: zniszczenie w ciągu 2 miesięcy 1/3 serbskiej broni ciężkiej, 75% stanowisk obrony przeciwlotniczej oraz 100 samolotów, przyznanie się do 10 pomyłek (24.V.). Wycofanie się sił izraelskich ze strefy buforowej w płd. Libanie (V.). Zaatakowanie baz separatystów kaszmirskich przez lotnictwo indyjskie, zaostrożenie się stosunków z Pakistanem (26.V.-VII.). Opracowanie projektu porozumienia w Kosowie przez Grupę G-7 i Rosję (wycofanie wojsk Jugosławii, powrót uchodźców albańskich, wkroczenie formacji międzynarodowych, częściowe rozbrojenie i rozwiązanie UÇK oraz utworzenie na jej bazie albańskiej milicji) – (V.). Postawienie w stan oskarżenia prezydenta MILOŠEVICIA o jego zbrodnie wojenne w Kosowie przez Trybunał

ONZ ds. zbrodni w byłej Jugosławii w Hadze (27.V.). Początek procesu OÇALANA w Turcji (31.V.). CARLO AZEGLIO CIAMPI prezydentem Włoch (do 2006). Zgoda Jugosławii na przyjęcie planu pokojowego w sprawie Kosowa (3.VI.). Uchwalenie nowej konstytucji w Finlandii (4.VI.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Polski (5-17.VI.). Śmierć emira Bahrajnu, ISY II – ogłoszenie amnestii, HAMAD nowym władcą (do 2002), referendum w sprawie przekształcenie emiratu w królestwo (98% głosów za) – (VI.). Zwycięstwo opozycji w wyborach w Indonezji (7.VI.). Podpisanie manifestu nowych zasad lewicy europejskiej przez BLAIRA i SCHRÖDERA w Londynie tzw. „Trzecia Droga, Nowe Centrum” (8.VI.). Zamieszki w Cali w Kolumbii (VI.). Wypadek w metrze w Mińsku na Białorusi (50 zabitych) – (VI.). Przyjęcie warunków NATO przez Jugosławię – koniec konfliktu, początek wycofywania wojsk serbskich z Kosowa, rezolucja ONZ o powołaniu Nadzwyczajnych Sił Pokojowych (KFOR), rozpoczęcie operacji „Wspólny Strażnik” – wkroczenie sił KFOR do Kosowa, podział terytorium Kosowa w ramach misji pokojowych na 5 sektorów (amerykański (Gnjliane), brytyjski (Priština), francuski (Kosowska Mitrovica), niemiecki (Prizren), włoski (Pec)), powrót albańskich uchodźców do Kosowa (do końca roku), ucieczka 80 tys. ludności serbskiej z Kosowa do Jugosławii, pozostanie Kosowa w ramach Jugosławii na zasadach autonomii (10.VI.). Bilans wojny NATO z Jugosławią: zniszczenie przez siły NATO w Jugosławii – 314 dział, 203 transporterów opancerzonych, 120 czołgów, ponad 100 samolotów, 38% przekazników radiowych, 9 lotnisk wojskowych, 40% zakładów zbrojeniowych, 30% składów amunicji, 34 mostów drogowych, 11 mostów kolejowych, 57% koszar i magazynów wojskowych, 37 składów i wytwórni paliwa, śmierć 250 osób cywilnych (VI.). Zwycięstwo chadecji w wyborach do Parlamentu Europejskiego (14.VI.). THABO MVUYELWA MBEKI prezydentem RPA (do 2008). Kara śmierci dla OÇALANA w procesie w Turcji (zawieszenie jej wykonywania) – (29.VI.). Ludność Ziemi powyżej 6 mld (VII.). Wielotysięczna manifestacja studencka w Teheranie – żądania demokratycznych przemian, układ pokojowy stron wojny domowej w Sierra Leone w stolicy Togo, Lomé (7.VII.). Nasilenie walk armii rządowej z lewicową partyzantką w Kolumbii (10.VII.). Pierwsza na świecie operacja serca sterowana przez robota bez całkowitego otwierania klatki piersiowej – Paryż (13.VII.). Wycofanie się sił pakistańskich z Kaszmiru (17.VII.). Powodzie w Meksyku i Iranie (VII.). Atak oddziałów talibów w Afganistanie (VII.). Uchwalenie nowej konstytucji w Nigrze (18.VII.). Śmierć JOHNA KENNEDY’EGO JR w katastrofie lotniczej (20.VII.). Wypadek autobusu w Meksyku (11 zabitych) – (21.VII.). Mord na 14 Serbach w Kosowie (Stare Gracko – podejrzenie UÇK o tą zbrodnię), śmierć króla Maroka – HASANA II, MOHAMMAD VI królem (do dzisiaj) – (23.VII.). Katastrofa lotnicza na Fidżi (17 ofiar) – (24.VII.). Demonstracja 10 tys. członków sekty Falung Gong w Pekinie, stan wyjątkowy w Wenezueli (25.VII.). Potępienie mordu na Serbach we wsi Stare Gracko przez ONZ, spotkanie BARAK-

ARAFAT, złagodzenie sankcji USA wobec Iranu, Sudanu i Libii (27.VII.). Pierwsza kobieta dowódcą wahadłowca (EILEEN COLLINS), 18 ofiar kanioningu w Szwajcarii, starcia w Dagestanie i Indiach (28.VII.). Prewencyjny nalot amerykańsko-brytyjski na Irak, katastrofa górnicza na Borneo (32 ofiary) – (29.VII.). Konferencja międzynarodowa w sprawie pomocy dla Kosowa w Sarajewie (przyjęcie deklaracji – Pakt Stabilizacji dla Bałkanów (dobrosąsiedzkie stosunki państw regionu bałkańskiego, procedury demokratyczne, rozwój gospodarki wolnorynkowej, zapewnienie powrotu uchodźców i walka ze zorganizowaną przestępczością i terroryzmem, przyznanie sumy 1 200 000 000 dolarów pomocy dla Kosowa) – (29-30.VII.). Uгода chorwacko-bośniacka w sprawie granicy, strzelanina w Atlancie (9 ofiar) – (30.VII.). Wizyta BLAIRA w Kosowie (31.VII.). Układ pokojowy stron konfliktu w Kongu Demokratycznym w stolicy Zambii, Lusace (VII.). Usunięcie palestyńskiej grupy terrorystów ABU NIDALA z Libii (VII.). Język węgierski drugim językiem urzędowym na Słowacji (w gminach gdzie jest co najmniej 20% Węgrów). Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Libią przez Wielką Brytanię (VII.). Uchwała o amnestii w Algierii (obejmuje fundamentalistów nieoskarżonych o zbrodnie) – (VII.). Epidemia gorączki krwotocznej w Rosji (VII.). Odkrycie planety o ziemskiej orbicie w odległości 56 lat świetlnych od Ziemi przez chilijskich naukowców, odroczenie wyplat Rosji z tytułu zadłużenia byłego ZSRR przez Klub Paryski (zadłużenie oceniane na 140 000 000 000 dolarów) – (1.VIII.). Katastrofa kolejowa w Gaisal w Indiach (ok.500 ofiar), spotkanie JELCYN-BARAK w Moskwie (2.VIII.). Fala upałów w USA (224 ofiary) – (VIII.). Powódzie na Filipinach, w Korei Płd., Wietnamie, Tajlandii i ChRL (920 ofiar) – (VIII.). Zamieszki w Timorze Wsch. (6.VIII.). Opanowanie 3 górskich wiosek w Dagestanie przez oddział 500 bojowników czeczeńskich (BASAJEW) – (7.VIII.). Kryzys rządowy w Rosji (9.VIII.). WŁADIMIR PUTIN premierem Rosji (do 2000). Ogłoszenie przez Czeczeńców niezależnego państwa islamskiego w Dagestanie (nie uznanego przez Rosję) – (10.VIII.). Ofensywa wojsk rosyjskich w Dagestanie (VIII.). Całkowite zaćmienie słońca w Europie Zach., na Bliskim Wschodzie i w Indiach, zamach bombowy w Kolombo (6 zabitych) – (11.VIII.). RUDOLF SCHUSTER prezydentem Słowacji (do 2004). VAIRA VIKE-FREIBERGA prezydentem Łotwy (do 2007). Porozumienie Iranu i Turcji o zwalczaniu terroryzmu (13.VIII.). Walki na tle religijnym w Indonezji (ok. 100 ofiar) – (VIII.). Połączenie 16 km mostem i tunelem Danii i Szwecji (początek ruchu kołowego od 1.VII.2000 r.) – (14.VIII.). Stan wyjątkowy w Czeczenii (16.VIII.-16.IX.). Zamach bombowy na Filipinach (8 zabitych) – (VIII.). Katastrofa autokaru w Indiach (25 ofiar) – (VIII.). Trzęsienie ziemi w płn-zach. Turcji (ok.15 tys. zabitych) – (17.VIII.). Porozumienie w sprawie granic między Mołdawią a Ukrainą, masowe demonstracje antyprezydenckie w Belgradzie (19.VIII.). Zamach bombowy w Algierii (14 ofiar) – (21.VIII.). Epidemia cholery w Afganistanie (VIII.). Zakończenie walk w Dagestanie (24.VIII.). Szczyt kirgisko-

kazachsko-rosyjsko-tadżycko-chiński w Biszkeku (25.VIII.). Porozumienie izraelsko-palestyńskie w sprawie wycofania wojsk izraelskich z 7% terenów Zach. Brzegu Jordanu (VIII.). Katastrofa górnicza w ChRL (25 ofiar) – (VIII.). Referendum na Timorze Wsch. w sprawie niepodległości (78,5% za) – (30.VIII.). Katastrofa lotnicza w Argentynie (65 zabitych, 31.VIII.) i Tanzanii (12 ofiar, 1.IX.). Powódź w Hondurasie (IX.). Szczyt izraelsko-palestyński w Szarm el-Szejch na Płw. Synaj w obecności CLINTONA (zobowiązanie się Izraela do wycofania wojsk z dalszych terenów Zach. Brzegu Jordanu w XI.1999 r. i I.2000 r.), denominacja lewa w Bułgarii, zamach bombowy w Bujnaksku w Dagestanie (64 ofiary) – (4.IX.). Katastrofa lotnicza w Nepalu (14 zabitych), przekroczenie granicy Czeczenii z Dagestanem przez 5 tys. islamistów (5.IX.). Nieudany zamach na prezydenta Egiptu, MUBARAKA (6.IX.). Fala pożarów w Brazylii (IX.). Trzęsienie ziemi w Atenach (115 ofiar) – (7.IX.). Zamach bombowy w bloku mieszkalnym w Moskwie (94 ofiary, 200 rannych), zwolnienie 200 Palestyńczyków przez Izrael w myśl porozumienia z OWP (9.IX.). Niepokoje w Timorze Wsch. – zamordowanie 20 tys. ludzi przez proindonezyjskie bojówki (IX.). Konferencja przywódców 22 państw europejskich w Jalcie o współpracy w zintegrowanej Europie XXI wieku (IX.). Zamieszki na pln. Sri Lanki (168 ofiar) – (IX.). Zamachy bombowe w bloku w Moskwie (118 zabitych, 13.IX.) i Wołgodońsku (17 ofiar, 17.IX.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Słowenii, 20 ofiar katastrofy kolejowej w Pakistanie (19.IX.). Śmierć RAISY GORBACZOW w szpitalu w Münster, wylądowanie w stolicy Timoru Wsch. – Dili, samolotu sił pokojowych ONZ z zadaniem przywrócenia pokoju (20.IX.). Trzęsienie ziemi na Tajwanie (2105 ofiar) – (20-21.IX.). Bombardowanie terytorium Czeczenii (Grozny) przez lotnictwo rosyjskie – exodus ludności czeczeńskiej do Dagestanu i Iszkerii (23.IX.). Nowy kodeks odpustów w Watykanie, uniewinnienie byłego premiera Włoch, ANDREOTTIEGO w procesie o zabójstwo dziennikarza (24.IX.). Demonstracje antyprezydenckie w Jugosławii (IX.). Timor Wsch. pod tymczasową administracją ONZ (25.IX.). Przekroczenie granicy Czeczenii przez wojska rosyjskie – początek tzw. II wojny czeczeńskiej (30.IX.). 50-rocznica powstania ChRL (1.X.). Powódź w Meksyku (ok. 1000 ofiar) – (X.). Katastrofa kolejowa w Londynie (101 zabitych) – (X.). Rozbicie jednego z karteli narkotykowych w Kolumbii (X.). Referendum w Abchazji w sprawie niepodległości (97% za, nie uznanie wyników przez Gruzję), wizyta CLINTONA w Gwatemali, wygrana socjaldemokratów w wyborach parlamentarnych w Austrii (3.X.). 8,5 tys. siły pokojowe ONZ w Sierra Leone (X.). GEORGE ROBERTSON sekretarzem generalnym NATO (do 2003). Zwycięstwo socjalistów w wyborach w Portugalii (10.X.). Wojskowy zamach stanu w Pakistanie (gen. PERVEZ MUSHARRAF) – (12.X.). Rozruchy w Mińsku (17.X.). ABDURRAHMAN WAHID prezydentem Indonezji (do 2001). Kryzys rządowy na Litwie (X.). FERNANDO DE LA RUA prezydentem Argentyny (do 2001). 110 ofiar ataku rakietowego na plac w Grozonym (21.X.). Wspólny dokument katolików i protestantów

w Augsburgu w kwestii nauki o usprawiedliwieniu – przełom we wzajemnych relacjach (24.X). Zniesienie dziedzicznych tytułów lordów w Wielkiej Brytanii, śmiertelna debata w Armenii – zamach na premiera WASGENA SARKISJANA i 8 polityków w budynku parlamentu w Erewaniu ze strony nacjonalistów z partii Dasznak (27.X.). Katastrofa lotnicza egipskiego samolotu pasażerskiego nad Atlantykiem (217 ofiar) – (31.X.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Indii i Gruzji (4-9.XI.). Powódź w Wietnamie (ok. 500 ofiar) – (4.XI.). 54,7% ludności Australii przeciwnej przekształceniu w republikę – referendum (6.XI.). Ofensywa rosyjska w Gudermes w Czeczenii (XI.). Mount Everest wyższy o 2 metry – 8850 m.n.p.m. (XI.). Ponad 700 ofiar trzęsienia ziemi w Turcji (XI.). Śnieżyce w Hiszpanii (XI.). Nasilenie walk plemiennych w Nigerii (XI.). Dymisja szefa MFW, MICHELA CAMDESSUSA na 3 lata przed upływem jego kadencji – Waszyngton (11.XI.). Po raz pierwszy w historii – Szczyt Iberoamerykański w Hawanie na komunistycznej Kubie (17.XI.). Porozumienie Azerbejdżanu, Gruzji i Turcji przy udziale USA w Stambule w sprawie budowy rurociągu naftowego z Baku do Ceyhan w Turcji (18.XI.). Konferencja OBWE w Stambule (fiasko próby potępienia polityki Rosji w Czeczenii, przyjęcie Karty Bezpieczeństwa Europejskiego) – (18-19.XI.). Układ wojskowy rosyjsko-gruziński (redukcja kontyngentu wojsk rosyjskich w Gruzji i likwidacja 2 z 4 baz wojskowych do 2001 r.) – (19.XI.). III faza operacji wojsk rosyjskich w Czeczenii – zamknięcie pierścienia wokół Groznego (26.XI.). Odczytanie kodu genetycznego jednego ludzkiego chromosomu przez 127 naukowców na uniwersytecie w Cambridge (IAN DUNHAM) – (1.XII.). Porozumienie o utworzeniu w Irlandii Płn. ogólnoirlandzkiego rządu złożonego z katolików i protestantów, usunięcie zapisu z konstytucji Irlandii o roszczeniach do Irlandii Płn. (2.XII.). Wprowadzenie specjalnej formacji wojskowej do walki z handlarzami narkotyków w Kolumbii (XII.). Pierwsza od 15 lat wizyta szefa rządu państwa Europy Zach. w Libii (MASSIMO D’ALEMA – premier Włoch) – (XII.). Nowa konstytucja w Wenezueli (XII.). Ciężkie bombardowania Groznego przez Rosjan (XII.). Układ o utworzeniu państwa związkowego Rosji i Białorusi w Moskwie (wprowadzenie wspólnej waluty w 2005 r.) – (8.XII.). Nagrody Nobla (fizyka – GERARDUS’T HOOFT i MARTINUS VELTMAN (Holandia), chemia – AHMAD ZEWAİL (Egipt), fizjologia lub medycyna – GÜNTHER BLOBEL (USA), pokojowa – Organizacja „Lekarze bez Granic”, literatura – GÜNTHER GRASS (Niemcy), ekonomia - ROBERT MUNDELL (Kanada)) – (10.XII.). Śmierć prezydenta Chorwacji, TUDJMANA (11.XII.). VLATKO PAVLETIĆ tymczasowym prezydentem Chorwacji (do 2000). Wizyta JELCZYNA w ChRL (XII.). Szczyt UE w Helsinkach (12.XII.). Zakończenie negocjacji w sprawie odszkodowań dla robotników przymusowych III Rzeszy w Berlinie (17.XII.). Przejęcie byłej kolonii portugalskiej Makau przez ChRL (wygaśnięcie dzierżawy), triumf komunistów w wyborach parlamentarnych w Rosji (19.XII.). Powodzie w Wenezueli (30 tys. ofiar) – (XII.). Katastrofa lotnicza w Gwatemali (26 zabitych) – (21.XII.). Trzęsienie ziemi w Algierii

(25 ofiar) – (22.XII.). Wojskowy zamach stanu na Wybrzeżu Kości Słoniowej – gen. ROBERT GUÉÏ szefem państwa (do 2000), inauguracja Wielkiego Jubileuszu Roku Dwutysięcznego przez JANA PAWŁA II – otwarcie Drzwi Świętych w Watykanie (24.XII.). 120 ofiar wicher w Europie Zach. (26-28.XII.). BORYS TRAJKOVSKI prezydentem Macedonii (do 2004). Przekazanie przez USA Kanalu Panamskiego – Panamie (po wygaśnięciu 99 lat dzierżawy), dymisja JELCYNA w Rosji, PUTIN prezydentem tymczasowym (do 2000) – (31.XII.). Walka z nielegalną imigracją na Bahamach. Wykonanie 99 wyroków śmierci w Arabii Saudyjskiej (protesty Amnesty International). Roszczenie terytorialne Gwatemali wobec Belize. Walka opozycji islamskiej z rządem w Bangladeszu (do 2001). Pogorszenie się stanu zdrowia PINOCHETA w Londynie – fiasko jego ekstradycji do Hiszpanii. Zakaz działalności sekty Falung Gong w ChRL. Poprawa stosunków dyplomatycznych między Grecją i Turcją. Odkrycie bogatych złóż ropy naftowej w Gwinei Bissau. Kryzys parlamentarny na Haiti. Szczyt Kataru i Bahrajnu w Al-Manamie (przywrócenie stosunków dyplomatycznych i powołanie komisji rozjemczej w sprawie wysp Hawar). Imigrantka z Chin ADRIENNE CLARKSON gubernatorem generalnym Kanady. Restrykcje rządu Myanmar wobec AUNG SAN SUU KYI. Niepokoje społeczne w Republice Środkowoafrykańskiej. Zamordowanie wiceprezydenta Paragwaju, ARGANI w Asuncion. NIJAZOW dożywotnim prezydentem Turkmenistanu. Napięcie między Liberią a Gwineą. Wznowienie negocjacji pokojowych między Izraelem a Syrią. Zawieszenie broni w senegalskiej prowincji Casamance. Obostrzenia wobec cudzoziemskich robotników w Kuwejcie i odrzucenie propozycji ustawy o przyznaniu praw wyborczych dla kobiet. GUY VERHOFSTADT premierem Belgii (do 2007). GUIDO DI MARCO prezydentem Malty (do 2004). RUTH DREIFUSS prezydentem Szwajcarii. SELLAPAN RAMA NATHAN prezydentem Singapuru (do 2011). ISMAIL OMAR GUELLEH prezydentem Dżibuti (do dzisiaj). SALAHUDDIN ABDUL AZIZ SHAH królem Malezji (do 2001). TANDJA MAMADOU prezydentem Nigru (do 2010). FRANCISCO FLORES prezydentem Salwadoru (do 2004). BHARRAT JAGDEO prezydentem Gujany (do 2011). LUIS GONZALEZ MACCHI prezydentem Paragwaju (do 2003). LEO AMY FALCAM prezydentem Mikronezji (do 2003). HELEN CLARK premierem Nowej Zelandii (do 2008). EDWARD NATAPEI tymczasowym prezydentem Vanuatu, JOHN BANI prezydentem (do 2004). Akcesja Kiribati, Nauru i Tonga do ONZ. Utworzenie samodzielnej jednostki administracyjnej w Kanadzie – Nunavut (Terytorium Północno-Zachodniego), zamieszkaney w większości przez Eskimosów. Założenie Wspólnoty Afryki Wschodniej przez Kenię, Tanzanię i Ugandę. Akcesja Gruzji do Rady Europy. RENE HARRIS prezydentem Nauru (do 2000). IONATANA IONATANA premierem Tuvalu (do 2000). Śmierć YEHUDI MENUHINA – amerykańskiego skrzypka, ALEKSANDRA GIEYSZTORA – polskiego historyka, STANLEY’A KUBRICKA – amerykańskiego reżysera, ROBERTA BRESSONA – francuskiego reżysera, kard.

	<i>BASILIA HUME'A – teologa angielskiego.</i>
2000	<p><i>Rozdział Kościoła od państwa w Szwecji, denominacja rubla na Białorusi (1.I.). Jubileusz dzieci w Rzymie – spotkanie z JANEM PAWŁEM II (2.I.). Samobójczy atak Palestyńczyka na ambasadę Rosji w Bejrucie (3.I.). Układ pokojowy stron konfliktu w Kongu (5.I.). Katastrofa kolejowa w płd. Norwegii (33 ofiary) – (I.). Ofensywa rosyjska w Czeczenii – walki w Groznm (I.). Epidemia grypy w Wielkiej Brytanii, Francji, w Czechach i na Łotwie (I.). <u>Uznanie niepodległości Czeczenii przez Afganistan (16.I.). RICARDO LAGOS prezydentem Chile (do 2006). Rozruchy na wyspach Indonezji (Lombok, Ambon) – (I.). Fala zamieszek w Kolumbii (I.). <u>Zamach stanu w Ekwadorze – obalenie władzy MAHUADA, GUSTAVO NOBOA prezydentem (do 2003) – (21.I.). Katastrofa lotnicza k/Abidjanu na Wybrzeżu Kości Słoniowej (169 ofiar) – (I.). Nowe prawo rodzinne w Egipcie (26.I.). Wprowadzenie prawa szariatu w nigeryjskim stanie Zamfara – kilka tysięcy ofiar starć (I.). <u>Powołanie rządu Austrii z nacjonalistami w składzie (chadecja + nacjonalistyczna partia wolnościowa JÖRGA HAIDERA) – (2.II.). Odwołanie ambasadora z Austrii przez Izrael i USA, krytyka i sankcje UE wobec Austrii (4.II.). Starcia chłopów z policją w Boliwii (II-III.). <u>Referendum w Zimbabwie – zwiększenie kompetencji prezydenta, wywłaszczenie białych farmerów bez odszkodowania (II.).</u> Powódź w Mozambiku (700 ofiar) – (II-III.). WOLFGANG SCHÜSSEL kanclerzem Austrii (do 2006). <u>Zamach na min. obrony Jugosławii, BULATOVICIA w Belgradzie, układ pokojowy w Paryżu stron konfliktu wojny domowej w Dżibuti (7.II.).</u> TARJA KAARINA HALONEN prezydentem Finlandii (do 2012). MESIĆ prezydentem Chorwacji (do 2010). Ataki lotnicze Izraela na bazy Hezbollahu w płd. Libanie (II.). <u>Zanieczyszczenie rzek Cisy i Dunaju na Węgrzech i w Jugosławii w wyniku katastrof 2 rumuńskich kopalń złota (szlam) – (II.).</u> Napięcie między Irlandią Płn. a Wielką Brytanią w sprawie autonomii (II.). Starcia rosyjsko-czeczeńskie w płd. Czeczenii (II.). <u>Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Egiptu (II.).</u> Kryzys w stosunkach polsko-rosyjskich (II.). <u>Zamach na filipińskim promie (45 zabitych) – (25.II.).</u> Kredyt 30 000 000 dolarów dla Komorów od Banku Światowego (III.). Zwolnienie PINOCHEA z aresztu w Londynie i pozwolenie na jego wyjazd do Chile przez władze brytyjskie (ze względu na zły stan zdrowia) – (2.III.). Przedłużenie ważności ustawy o amnestii w Algierii (III.). <u>Pierwsze bezpośrednie wybory do Senatu w Tajlandii (III.).</u> Katastrofa kolejowa w Maroku (30 ofiar) – (III.). Wypadek górniczy na Ukrainie (80 zabitych) – (11.III.). <u>Publiczne przeprosiny za błędy i grzechy Kościoła katolickiego przez JANA PAWŁA II, 1000- rocznica Zjazdu Gnieźnieńskiego – spotkania prezydentów Polski, Słowacji, Litwy, Niemiec i Węgier (12.III.).</u> <u>Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Jordanii, Izraela i Autonomii Palestyńskiej (III.).</u> Wizyty CLINTONA w Indiach i Pakistanie (III.). Niegroźny wypadek prezydenta Niemiec, RAU'A (III.). Masowe samobójstwo sekty „Dziesięć Przykazań Bożych” w Ugandzie (ok. 1000 ofiar) – (III.). CHEN SHUI BIEN prezydentem Tajwanu (do 2008).</u></u></u></i></p>

Wprowadzenie dodatkowej ochrony prawnej dla PINOCHETA w Chile (25.III.). PUTIN prezydentem Rosji (do 2008) – (26.III.). Rozbicie jednego z dużych karteli narkotykowych w Kolumbii (IV.). Utworzenie Międzynarodowego Trybunału dla sądenia głównych sprawców ludobójstwa w Kambodży (IV.). Premier Japonii, KENZO OBUCHI w śpiączce – kryzys rządowy (3.IV.). Ratyfikacja układu START II przez Rosję (14.IV.). Demonstracje przeciwników MFW i Banku Światowego w Waszyngtonie i Pradze (16.IV.). Katastrofa lotnicza na Filipinach (117 ofiar) – (IV.). 500 ofiar zatonięcia promu w Nigerii (IV.). Napięcia społeczne w Zimbabwe (biali farmerzy kontra ludność kolorowa) – (IV.). Sprawa imigranta kubańskiego ELIANA GONZALEZA w USA – żądania Kuby o zwrot chłopca prawnym opiekunom na wyspie (IV.). Rozruchy podczas obchodów święta 1 maja w Berlinie (1.V.). Walki filipińskich sił rządowych z rebeliantami z południa na wyspach Basilan i Jolo (V.). Strajk generalny w Norwegii (V.). Wirus komputerowy „I love you” na świecie (V.). AHMAD NECDET SEZER prezydentem Turcji (do 2007). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Portugalii (12-13.V.), ujawnienie III tajemnicy fatimskiej. Ofensywa etiopska w Erytrei, opanowanie części terytorium tego kraju (12.V.). Wybuch w wytwórni ogni sztucznych w Enschede (20 ofiar), zamach na jednego z liderów partii socjalistycznej w Belgradzie (13.V.). Nieudany zamach na hiszpańską parę królewską w Brukseli (16.V.). Nieudany zamach stanu w Paragwaju, zamach stanu na Fidżi (GEORGE SPEIGHT) – (19.V.). Zamieszki w Sierra Leone (V-XI.). Utworzenie Związku Celnego przez Rosję, Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan oraz Białoruś (23.V.). Przejęcie władzy przez armię na Fidżi (29.V.). Konferencja pojednania narodowego klanów somalijskich w Dżibuti (V.). Kryzys rządowy w Polsce (V-VI.). Rezygnacja Nowej Zelandii do końca 2001 r. z użytkowania samolotów wojskowych i likwidacji wojskowych baz lotniczych (V.). Przyjęcie Chorwacji do programu NATO „Partnerstwo dla pokoju” (V.). Wizyta CLINTONA w Rosji i Niemczech (VI.). Pozbawienie immunitetu PINOCHETA w Chile (mimo specjalnej ochrony prawnej) – (5.VI.). Zamach na brytyjskiego attache wojskowego w Atenach (8.VI.). XI Mistrzostwa Europy w piłce nożnej w Belgii i Holandii (uczestnicy: Anglia, Belgia, Czechy, Dania, Francja, Hiszpania, Holandia, Jugosławia, Niemcy, Norwegia, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Szwecja, Turcja, Włochy; 1.Francja, 2.Włochy, 3.Holandia, Portugalia) – (10.VI.-2.VII.). Śmierć prezydenta Syrii, HAFEZA AL-ASADA, BASZAR AL-ASAD nowym prezydentem (do dzisiaj) – (10.VI.). Wizyta prezydenta Algierii, BUTEFLIKI we Francji (VI.). Bank Światowy: przyznanie 200 000 000 dolarów dla Czadu na budowę naftociągu z rejonu Doba do Kribi w Kamerunie (VI.). Historyczne spotkanie KIM JONG ILA z KIM DAE JUNGA w Phenianie, ułaskawienie ALI AGCŸY we Włoszech (13.VI.). Rozejm między Erytreą a Etiopią (18.VI.). Odkrycie śladów wody na planecie Mars, 180 ofiar katastrofy promu w Chinach (22.VI.). Opublikowanie tekstu III tajemnicy fatimskiej (26.VI.). VICENTE FOX prezydentem Meksyku (do 2006). Wyprodukowanie w USA – najszybszego

komputera na świecie (VI.). Osadzenie AGÇY w tureckim więzieniu na 10 lat za zabójstwo dziennikarza w latach poprzedzających zamach na papieża (VI.). 205 zabitych wśród lawiny śmieci w slumsach w Manili (10.VII.). Fala upałów we Włoszech i na Bałkanach – stany wyjątkowe w części Bułgarii i Grecji (VII.). Zapowiedź dalszych reform demokratycznych w Maroku (VII.). Rozmowy palestyńsko-izraelskie w Camp David przy mediacji USA (możliwość przyjęcia 88% Zach. Brzegu Jordanu, fiasko dalszych negocjacji) – (11-25.VII.). RATU JOSEFA ILOILOVATU ULUIVUDA prezydentem Fidżi (do 2009). 145 000 000 000 dolarów odszkodowania dla palaczy od koncernów tytoniowych wyrokiem sądu w Miami (14.VII.). Katastrofa indyjskiego samolotu pasażerskiego w Patnie (61 ofiar), kolejne porozumienie o wypłacie przez Niemcy odszkodowania dla byłych robotników niewolniczym i przymusowym III Rzeszy – Berlin (17.VII.). Wizyta PUTINA w ChRL i KRL-D (VII.). Katastrofa francuskiego samolotu pasażerskiego Concorde pod Paryżem (113 zabitych) – (25.VII.). Otwarcie cmentarza polskich żołnierzy w Katyniu, spotkanie min. spr. zagr. USA i KRL-D w Bangkoku, zamieszki antyprezydenckie w Limie (28.VII.). MOSZE KACAW prezydentem Izraela (do 2007). Zamachy ETA w Hiszpanii (VII-VIII.). Umowy gospodarcze, wojskowe i kulturalne Gwinei Równikowej z Nigerią (VIII.). 85 ofiar zamachów w Kaszmirze (2.VIII.). Kryzys rządowy w Izraelu (VIII.). FERENC MADL prezydentem Węgier (do 2005). Zamach bombowy w Moskwie (12 zabitych) – (8.VIII.). Moskwa: spotkanie ARAFAT-PUTIN (11.VIII.). Katastrofa rosyjskiego okrętu podwodnego „Kursk” o napędzie atomowym wskutek eksplozji własnych torped (118 ofiar) – zaniepokojenie w Norwegii (14.VIII.). Kanonizacja byłego cara Rosji, MIKOŁAJA II i jego rodziny (VIII.). Wybuch gazociągu w Carlsbad w USA (10 ofiar) – (20.VIII.). Katastrofa lotnicza k/Bahrajnu (143 ofiary) – (23.VIII.). Ostre ataki bliskich 118 ofiar „Kurska” na PUTINA i dowództwo rosyjskie (VIII.). Wykrycie przez policję australijską spisku mającego na celu wysadzenie reaktora atomowego w Sydney podczas trwania Igrzysk Olimpijskich (afgańscy Talibowie) – (VIII.). Pożar wieży tv Ostankino w Moskwie (4 ofiary) – (27-28.VIII.). Porozumienie pokojowe w Burundi (VIII.). Szczyt państw Ameryki Płd. w Kolumbii (VIII.). Utworzenie tymczasowego parlamentu w Somalii – odmowa uznania przez Somaliland i Puntland (VIII.). Beatyfikacja PIUSA IX i JANA XXIII w Rzymie (3.IX.). Wizyta ŁUKASZENKI na Kubie (IX.). Lekkie trzęsienie ziemi w Czechach (IX.). Dokument „Dominus Jezus” w Watykanie (m.in. teza o wyznawcach religii Kościoła katolickiego jako głównych zbawionych) – (5.IX.). Szczyt milenijny ONZ w Nowym Jorku (IX.). 16 ofiar eksplozji w Moskwie, akcesja Tuvalu do ONZ (6.IX.). Blokady dróg i rafinerii we Francji (IX.). Wybuch w Urumczy (ok. 100 ofiar) – (8.IX.). Deklaracja milenijna ONZ w Nowym Jorku, zastąpienie waluty Ekwadoru, sucre – dolarem USA (9.IX.). Zniesienie sankcji wobec Austrii przez państwa UE i Norwegię (12.IX.). Protesty przeciw podwyżkom cen paliw w Europie Zach. (IX.). Kryzys w Peru: ujawnienie przez

telewizję materiałów kompromitujących doradcę prezydenta ds. bezpieczeństwa i szefa wywiadu jako politycznego kryminalistę (VLADIMIRO MONTESINOS), ucieczka MONTESINOSA do Panamy, początek kampanii antyprezydenckiej (14.IX.). Igrzyska XXVII Olimpiady w Sydney (zwycięzca maratonu: GEZAHENE ABERA (Etiopia), klasyfikacja medalowa: 1.USA (40 złotych, 24 srebrne, 33 brązowe, łącznie 97 medali), 2.Rosja (32 złote, 28 srebrnych, 28 brązowych, łącznie 88 medali), 3.ChRL (28 złotych, 16 srebrnych, 15 brązowych, łącznie 59 medali) – (15.IX.-1.X.). Nieudany atak raketowy IRA na siedzibę wywiadu brytyjskiego w Londynie (IX.). Podjęcie akcji mediacyjnej przez Norwegię w konflikcie wewnętrznym na Sri Lance (IX.). Podpisanie dekretu przez KUCZMĘ o zamknięciu elektrowni atomowej w Czarnobylu (25.IX.). Zamieszki antyglobalistów w Pradze (26.IX.). Ponad 70 ofiar katastrofy greckiego promu (27.IX.). Kryzys polityczny w Jugosławii (IX-X.). Dania: referendum w sprawie przyjęcia euro (53,1% przeciw), gwałtowne załamanie się procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie – wizyta izraelskiego gen., ARIELA SZARONA na Wzgórzu Świątynnym w Jerozolimie, wybuch II intifady: starcia palestyńsko-izraelskie na Zach. Brzegu Jordanu oraz w Strefie Gazy (28.IX.). Umorzenie 85% długów Wietnamowi przez Rosję (IX.). Pogrom robotników afrykańskich z Czadu, Sudanu i Nigru w Libii (Trypolis, Benghazi) – (IX.). Wprowadzenie blokady terytorium Autonomii Palestyńskiej przez Izrael (X.). Rewolta społeczna w Belgradzie – obalenie rządów MILOŠEVICIA, opanowanie przez opozycję – parlamentu i telewizji (5.X.). VOJISLAV KOSZTUNICA prezydentem Jugosławii (do 2002). Abdykacja wielkiego księcia Luksemburga – JANA, HENRYK nowym władcą (do dzisiaj) – (7.X.). Zniesienie sankcji UE wobec Jugosławii (9.X.). Częściowe zniesienie embarga wobec Kuby przez USA, zamach terrorystyczny w Adenie na amerykański niszczyciel „Cole” (17 zabitych), zamordowanie 2 żołnierzy izraelskich w Ramallah – ostrzelanie w odwecie przez wojsko izraelskie posterunków policji palestyńskiej: uznanie tego incydentu za formalne wypowiedzenie wojny (ARAFAT) – (12.X.). Układ pokojowy na Wyspach Salomona między stronami konfliktu (akcja mediacyjna Australii i Nowej Zelandii) – (15.X.). Wizyta ALBRIGHT w Phenianie – spotkanie z KIM JONG ILEM (23.X.). Katastrofa lotnicza pod Batumi (86 ofiar), nieudany zamach stanu na Wybrzeżu Kości Słoniowej (25.X.). Katastrofa lotnicza na Tajwanie (78 zabitych) – (31.X.). Wizyta CLINTONA w Wietnamie (XI.). Ustawa o specjalnych pełnomocnictwach dla prezydenta w Wenezueli (7.XI.). Katastrofa kolejki górskiej w Alpach Austriackich (165 ofiar) – (11.XI.). Zamieszanie wokół wyników wyborów prezydenckich w USA (GEORGE BUSH JR – AL GORE) – (XI-XII.). Ucieczka prezydenta Peru, FUJIMORIEGO z kraju – apogeum kryzysu politycznego (17.XI.). Zawieszenie broni w Sierra Leone (XI.). VALENTIN PANIAGUA tymczasowym prezydentem Peru (do 2001). Zalegalizowanie eutanazji w Holandii (28.XI.). Układ o zawieszeniu broni na Sri Lance (XI.-IV.2001 r.). Hymn byłego ZSRR – oficjalnym hymnem Rosji (8.XII.). Szczyt UE w Nicei

(przyjęcie nowych członków do UE w 2004 r.) – (XII.). Ogłoszenie stanu wyjątkowego w Gruzji (XII.). Zamach bombowy w Groznm (22 ofiary) – (9.XII.). Kryzys rządowy w Izraelu (XII.). Nagrody Nobla (fizyka – ŽORES ALFIOROW (Rosja), JACK KILBY i HERBERT KROEMER (USA), chemia – ALAN HEEGER, ALAN MCDIARMID (USA) i HIDEKI SHIRAKAWA (Japonia), fizjologia lub medycyna – ARVID CARLSSON (Szwecja), ERIC KANDEL i PAUL GREENGARD (USA), pokojowa – KIM DAE JUNG (Korea Płd.), literatura – GAO XINGJIAN (Francja), ekonomia – JAMES HECKMAN i DANIEL MCFADDEN (USA)), zgoda Grecji na przyjęcie Turcji do grona kandydatów na członków UE, zwycięstwo opozycji w wyborach parlamentarnych w Ghanie (10.XII.). Traktat pokojowy między Etiopią a Erytreą w Algierze (12.XII.). Wizyta PUTINA na Kubie (XII.). Całkowite zamknięcie czarnobylskiej elektrowni atomowej na Ukrainie (15.XII.). ILIESCU prezydentem Rumunii (do 2004). Złamanie oporu więźniów w tureckich więzieniach (26 ofiar) – (XII.). Rozwój epidemii „wściekłych krów” w Europie Zach. (XII.). Wizyta KUCZMY w Rosji (XII.). Zamachy ekstremistów islamskich w Algierii (ponad 320 ofiar) – (XII.). Maroko: utrudnienia dla wolnej prasy (XII.). Umorzenie 71% długów Rwandy przez MFW i Bank Światowy (22.XII.). Ponad 500 ofiar w wypadkach drogowych w RPA (XII.). Zwycięstwo demokratycznej opozycji w wyborach parlamentarnych w Serbii (23.XII.). 309 ofiar pożaru w Luoyang w ChRL (26.XII.). Początek demonstracji antyprezydenckich na Ukrainie (podejrzenie co do udziału KUCZMY w morderstwie niezależnego dziennikarza GEORGIJA GONGADZE) – (XII.). Początek konfliktu personalnego w czeskiej telewizji publicznej (XII.). Napięcie Izrael-OWP-Egipt na Bliskim Wschodzie w związku z eskalacją zamachów bombowych (XII.). Porozumienie między Watykanem a Włochami w sprawie wprowadzenia euro na terenie Stolicy Apostolskiej (29.XII.). 78 ofiar katastrofy promu na rzece Meghna w Bangladeszu (XII.). Początek procedury odsunięcia prezydenta Filipin, ESTRADY od władzy (liczne skandale korupcyjne) – (XII.). Zamachy bombowe w Manili (14 ofiar) – (30.XII.). Burze śnieżne w USA i Hiszpanii (XII.). Nakaz aresztowania byłego dyktatora Paragwaju, STROESSNERA (obecnie przebywającego na emigracji w Brazylii) – (XII.). Susza w Nigrze (XII.). Układ obronny Omanu, Kuwejt, Kataru, Bahrajnu, ZEA i Arabii Saudyjskiej w Al-Manama. Strajk 17 tys. urzędników państwowych w Republice Środkowoafrykańskiej. Bilans wojny domowej w Sudanie do br. (1,9 mln ofiar). Nadanie tytułu „Ojca Turkmenów” – Turkmenbaszy – prezydentowi NIJAZOWOWI. Najcięższa od 30 lat zima w Mongolii (do 2001). Wysiedlanie grupy liderów Hamasu z Jordanii. Bilans ofiar II intifady do końca tego roku – 350 zabitych. Układy o współpracy w dziedzinie gospodarki, kultury, nauki, ochrony środowiska, turystyki i zwalczania aktów terrorystycznych między Grecją a Turcją. Aresztowania członków sekty Falung Gong w ChRL. Umowa gospodarcza między Irakiem a Jordanią. Ułaskawienie ok. 200 więźniów politycznych w Bhutanie. 35,8% mieszkańców Botswany nosicielami wirusa HIV. JENS

	<p><i>STOLTENBERG premierem Norwegii (do 2001). PAUL KAGAME prezydentem Rwandy (do dzisiaj). KUMBA YALLA prezydentem Gwinei Bissau (do 2003). ABDULKASSIM SALAT HASSAN prezydentem Somalii (do 2004). LAURENT GBAGBO prezydentem Wybrzeża Kości Słoniowej (do 2011). ABDOULAYE WADE prezydentem Senegalu (do 2012). VENETIAAN prezydentem Surinamu (do 2010). KESSAI HESA NOTE prezydentem Wysp Marshalla (do 2008). HIPOLITO MEJÍA prezydentem Dominikany (do 2004). JORGE BATTLE IBÁÑEZ prezydentem Urugwaju (do 2005). ALFONSO PORTILLO CABRERA prezydentem Gwatemali (do 2004). Przekształcenie organizacji South Pacific Forum (SPF) w Pacific Island Forum – Forum Wysp Pacyfiku (PIF). MICHAŁ KASJANOW premierem Rosji (do 2004). Akcesja Jugosławii do Inicjatywy Środkowoeuropejskiej. ARNHIM EUSTACE premierem Saint Vincent i Grenadyn (do 2001). DOWIYOGO prezydentem Nauru (do 2001). LAGITUPU TUILIMU premierem Tuvalu (do 2001). MANASSEH SOGAVARE premierem Wysp Salomona (do 2001). Śmierć EMILA ZATOPKA – słynnego czeskiego sportowca, JASONA ROBERTSA – amerykańskiego aktora, JERZEGO GIEDROYCIA – polskiego publicysty.</i></p>
<p>XXI WIEK 2001</p>	<p><i>Ranking 10 krajów o najwyższym i najniższym standardzie życia według kryteriów: spodziewana długość życia, aktualny stopień alfabetyzacji, poziom edukacji, produkt krajowy brutto na jednego mieszkańca w nawiasie – czołówka (1.Kanada (22 400), 2.Norwegia (24 700), 3.USA (31 500), 4.Australia (21 200), 5.Islandia (22 400), 6.Szwecja (19 700), 7.Belgia (23 400), 8.Holandia (22 200), 9.Japonia (23 100), 10.Wielka Brytania (21 200)); końcówka (1.Sierra Leone (530), 2.Niger (970), 3.Burkina Faso (1000), 4.Etiopia (560), 5.Burundi (740), 6.Gwinea Bissau (1000), 7.Mozambik (900), 8.Czad (1000), 9.Republika Środkowoafrykańska (1640), 10.Mali (790)). Uroczyste powitanie Nowego Roku, Nowego Wieku i Nowego Tysiąclecia na całym świecie (1.I.). <u>Nawiązanie komunikacji morskiej przez ChRL i Tajwan (2.I.). Rozmowy USA z państwami arabskimi i USA z Izraelem w celu załagodzenia sporu na Bliskim Wschodzie (I.). Wizyta SCHRÖDERA w Rosji (I.). Artykuł prasowy w „Washington Times” o możliwym rozmieszczeniu przez Rosję w Obwodzie Kaliningradzkim rakiet średniego zasięgu – niepokój w Estonii, na Litwie i Łotwie, napięcie w stosunkach USA-Rosja (I.). Druzgocące zwycięstwo polskiego skoczka narciarskiego, ADAMA MAŁYSZA w prestiżowym 49. Turnieju Czterech Skoczni (Oberstdorf, Garmisch-Partenkirchen, Innsbruck, Bischofshofen) z olbrzymią przewagą (ponad 100 pkt.) nad drugim w klasyfikacji (6.I.). <u>Nieudany zamach stanu na Wybrzeżu Kości Słoniowej (8.I.). Silne mrozy na Syberii (od -50 do -75°C w Ojmiakonie) – (I.). „Syndrom bałkański” (zapadanie żołnierzy z sił międzynarodowych w Kosowie na raka i białaczkę wskutek obcowania z zubożonym uranem z pocisków NATO) – (I.). Trzęsienie ziemi w Salwadorze i Gwatemali (800 ofiar) – (I.). Konflikt dyplomatyczny między Turcją a Francją (uznanie przez parlament francuski zbrodni tureckiej na Ormianach</u></u></i></p>

w latach I wojny światowej za ludobójstwo) – (I.). Zamach w Kinshasie na prezydenta Dem. Rep. Konga, KABILE (16.I.). Stan wyjątkowy w Kaliforni wprowadzony w wyniku kłopotów z elektrycznością (I.). GEORGE WALKER BUSH JR prezydentem USA (do 2009). Usunięcie prezydenta ESTRADY z urzędu na Filipinach i jego wyjazd do USA (20.I.). GLORIA MACAPAGAL-ARROYO prezydentem Filipin (do 2010). Kryzys rządowy w Gwinei Równikowej (I.). JOSEPH KABILA prezydentem Dem. Rep. Konga (do dzisiaj). Przyjęcie Armenii i Azerbejdżanu do Rady Europy (25.I.). Wizyta KIM JONG ILA w Szanghaju (zwiedzanie giełdy i spółek z zachodnim kapitałem) – (I.). 20 tys. ofiar trzęsienia ziemi w Iranie (26.I.). ARISTIDE prezydentem Haiti (do 2004). 24 ofiary katastrofy lotniczej w Wenezueli (I.). 37 zabitych podczas starć na Zanzibarze (I.). Wizyta min. obrony Rosji, IGORA SIERGIEJEW w Iranie (I.). 18 ofiar burzy śnieżnej w Arkansas, Oklahomie oraz Teksasie (I.). Chęć wystąpienia Czarnogóry z Jugosławii (I.). Największy w historii Rosji kontrakt zbrojeniowy – przyznanie licencji na produkcję 140 myśliwców SU-30 dla Indii (na 17 lat) – (I.). Zwycięstwo populistów w wyborach w Tajlandii (I.). Rozmowy tajwańsko-chińskie na temat normalizacji stosunków – Pekin (I.). Ponowne wejście Jugosławii do ONZ i Rady Europy, przyznanie pomocy finansowej USA dla Jugosławii w wysokości 87 000 000 dolarów (I.). Likwidacja opozycyjnej Islamskiej Partii Allaha Ujgurów w ChRL (I.). Spotkanie MILOŠEVIĆ-KOSZTUNICA w Belgradzie (I.). Nowa ustawa o mediach publicznych w Czechach – próba załagodzenia sporu wokół telewizji od XII.2000 r. (I.). Dobrowolne zgłoszenie się byłej prezydent bośniackich Serbów, PŁAVSZIĆ do Trybunału w Hadze (I.). Aresztowanie 2 Czechów na Kubie oskarżonych o spisek na rzecz USA (I.). 3 wyroki śmierci i dożywocie w procesie agentów sił specjalnych w Teheranie (I.). Propozycja dla Austrii w sprawie wstąpienia do NATO (I.). Nauka: obliczenie genów ludzkiego genomu, ładowanie amerykańskiej sondy „Near” na asteroidzie Eros (12.II.). Poruszenie wśród historyków – wydanie książki „IBM a holocaust” (fakty współpracy koncernu IBM z III Rzeszą) – (II.). Akty terroru w Izraelu i na terenie Autonomii Palestyńskiej m.in. zamach na szefa ochrony ARAFATA (II.). Prewencyjne zbombardowanie irackich obiektów obrony przeciwlotniczej przez lotnictwo USA i Wielkiej Brytanii, zamachy na Serbów w Kosowie (11 ofiar) – (16.II.). Starcia etniczne na wyspie Borneo w Kalimantanie (ok. 1000 ofiar) – (II.). Wypadek kolejowy w Wielkiej Brytanii (15 ofiar) – (28.II.). Zwycięstwo Partii Likud w wyborach parlamentarnych w Izraelu (II.). SHARON premierem Izraela (do 2006). Demonstracje w Teheranie (II.). Incydent u wybrzeży Hawajów – uszkodzenie japońskiego statku rybackiego „Ekime Maru” przez amerykański okręt podwodny „Greenville” (9 ofiar) – (II.). Wprowadzenie stanu wyjątkowego w Ekwadorze (II.). Początek antyprezydenckiej akcji na Ukrainie pt. „Ukraina bez KUCZMY” (II.). Manifestacje antyprezydenckie w Indonezji (defraudacja 2 000 000 dolarów przez WAHIDA) – (II.). Groźba wznowienia programu nuklearnego przez KRL-D (II.).

Zwycięstwo komunistów w wyborach parlamentarnych w Mołdawii (II.). Wizyta sekretarza stanu USA, COLINA POWELLA w Izraelu i Autonomii Palestyńskiej (II.). Zatrzymanie byłego szefa tajnej policji w Jugosławii, RADE MARKOVICIA (II.). Pogorszenie się stanu zdrowia HAVLA (II.). Aresztowanie pielęgniarki za uśmiercenie 30 pacjentów na Węgrzech (II.). Napad na ambasadę Rumunii w Taszkencie (II.). Starcia sił rządowych z fundamentalistami pod Sidi Bel Abbas w Algierii (20 ofiar) – (II.). Negocjacje gruzińsko-abchaskie w Jałcie na Krymie (II.). Zamach bombowy bojówek albańskich na konwój ONZ w Kosowie (7 zabitych) – (II.). Spotkanie BUSH-BLAIR w Waszyngtonie (II.). Początki prac nad utworzeniem sztucznego zbiornika wodnego o wymiarach 100 na 20 km w Turkmenistanie (II.). Wizyta PUTINA w Wietnamie – podpisanie układu Rosji z Wietnamem o strategicznym partnerstwie (II.). Rozejm na filipińskiej wyspie Mindanao (mediacja Malezji) – (II.). Zamieszki studenckie w Niamey w Nigrze (II.). Wizyta BUSHA w Meksyku (II.). Układ o autonomii wysp Anjouan i Moheli w arch. Komorów (II.). Wycofanie wszystkich obcych armii i oddziałów rebelianckich z terytorium Dem. Rep. Konga na podstawie układu w Lusace (Zambia) – (II.). Katastrofa w Portugalii na rzece Douro – zawalenie się mostu (77 ofiar) – (III.). Zamrożenie dalszych rozmów w sprawie normalizacji stosunków między KRL-D i Koreą Płd. (III.). Projekt utworzenia Unii Afrykańskiej na szczycie OJA w Syrcie (2.III.). Nieudane referendum w sprawie przystąpienia Szwajcarii do UE (76,8% przeciw) – (4.III.). Złagodzenie oskarżenia wobec PINOCHETA w Chile (odpowiedzialność jedynie za zacieranie śladów zbrodni popełnionych w czasie jego rządów) – (8.III.). Początek niszczenia pomników innych religii w Afganistanie przez talibów m.in. pomnik BUDDY w Bamjan (III.). Nieudany zamach na premiera Tajlandii, THAKSINA SHINAWATRE w Bangkoku (III.). Epidemia pryszczycy w Wielkiej Brytanii (III.). 2-tygodniowy marsz pokojowy powstańców indiańskich w Meksyku (III.). Nieudany zamach na min. obrony Izraela, BENJAMINA BEN ELIEZERA w Strefie Gazy (III.). Wszczęcie postępowania sądowego przeciw byłemu prezydentowi FUJIMORI w Peru (III.). Antyprezydenckie manifestacje w Kijowie – ok. 200 aresztowań (III.). Starcia antyglobalistów z policją we Włoszech (III.). Incydenty zbrojne na granicy Kosowa i Macedonii, zamknięcie granicy z Kosowem przez Macedonię (III.). Seria zamachów bombowych w płn. Chinach (III.). Napięcie amerykańsko-rosyjskie (sprawa wydalenia dyplomatów rosyjskich z USA pod zarzutem szpiegostwa) – (III.). Likwidacja rosyjskiej stacji kosmicznej „Mir” – szczątki spadły do Oceanu Spokojnego (23.III.). Umorzenie śledztwa w sprawie KOHLA i nielegalnego finansowania partii CDU w Niemczech (zapłacenie 300 000 marek grzywny) – (III.). Spotkanie HAVEL-SCHUSTER (apel o przyjęcie Czech i Słowacji do UE w jednym terminie) – (III.). 3 zamachy terrorystyczne w Kraju Stawropolskim (Rosja) na płn. Kaukazie (22 ofiary) – (III.). Przystąpienie Finlandii, Szwecji oraz Danii do układu z Schengen, Norwegia i Islandia członkami stowarzyszonymi (25.III.). Akcja Międzynarodowego Czerwonego

Krzyża – możliwość wysłania przez 600 mieszkańców KRL-D listów do krewnych w Korei Płd. (III.). Oskarżenie francuskiego dyplomaty, JACQUESA ATTALI o udział w przemyśle broni do Algierii (III.). Zakaz działalności w Iranie głównej partii opozycyjnej – Ruchu Wyzwolenia Iranu (III.). Wydalenie 3 rosyjskich dyptomatów z Bułgarii pod zarzutem szpiegostwa (III.). Incydent powietrzny między ChRL a USA nieopodal wybrzeży chińskich (zniszczenie chińskiego myśliwca w wyniku kolizji z amerykańskim samolotem zwiadowczym EP-3), pogorszenie się stosunków amerykańsko-chińskich (III.). Wyparcie partyzantki albańskiej ze wzgórz wokół Tetova przez oddziały macedońskie (III.). Spotkanie premiera Japonii, MORI z PUTINEM we Władywostoku w sprawie Kuryli (III.). Aresztowanie MILOŠEVICIA w Belgradzie (IV.). Zwycięstwo opozycji w wyborach parlamentarnych w Peru (8.IV.). Możliwość zawierania małżeństw przez osoby tej samej płci w Holandii (IV.). 10-tys. demonstracja w Moskwie (IV.). Starcia między oddziałami macedońskimi a UÇK w Graczani (IV.). Zatrzymanie 42 działaczy opozycji w Iranie (IV.). Utworzenie Narodowego Ruchu Symeon II w Bułgarii, powrót byłego cara SYMEONA II do kraju (IV.). Wyciek 2 tys. t mazutu z tankowca u wybrzeży Danii (IV.). Wizyta JIANG ZEMINA na Kubie (IV.). Wprowadzenie stanu wyjątkowego w Cincinnati w wyniku zamieszek (IV.). Zamordowanie wicemin. spr. wewn. Tadżykistanu, HABIBA SANGINOWA w Duszanbe (IV.). Potępienie Rosji za jej politykę w Czeczenii przez Komisję Praw Człowieka ONZ (IV.). 47 ofiar paniki na stadionie Ellis Park w Johannesburgu (IV.). Spotkanie PUTIN-SCHRÖDER w Sankt Petersburgu (IV.). Ostrzał baz mudżahedinów w płd. Iraku przez Iran (3 zabitych) – (IV.). Atak lotnictwa amerykańskiego i brytyjskiego na irackie obozy wojskowe w płd. części kraju (IV.). Zwycięstwo secesjonistów w wyborach parlamentarnych w Czarnogórze (IV.). Protest studencki w Addis Abebie – starcia (38 ofiar) – (IV.). Demonstracje antyrządowe w Stambule, Izmirze i Ankarze (IV.). Aresztowanie byłego prezydenta Filipin, ESTRADY za korupcję i defraudację 82 000 000 dolarów (25.IV.). Wkroczenie oddziałów izraelskich na tereny objęte całkowitą autonomią dla ludności palestyńskiej – atak na obóz uchodźców palestyńskich (IV.). Obrady 34 przywódców państw i rządów amerykańskich (bez udziału Kuby) w Quebec (powołanie FTAA – Strefy Wolnego Handlu Ameryk od 2005 r.) – (IV.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Grecji, Syrii i na Malte „ślądami św. PAWŁA”, m.in. wizyta w meczecie Omajjadów w Damaszku (V.). Wizyta CASTRO w Iranie i Malesji (V.). Sankcje ONZ wobec Liberii (zakaz importu diamentów z Liberii i podróży członków rządu i sił zbrojnych ze względu na długotrwałą wojnę domową) – (7.V.). 130 ofiar paniki na stadionie w Akrze (9.V.). Ogłoszenie Narodowego Planu Energetycznego w USA (V.). Powodzie na Syberii – Jakuck, Leńsk (V.). Starcia na tle rasowym w Manchesterze (dzielnica Oldham) – (V.). Zamieszki na Filipinach i wprowadzenie stanu wyjątkowego (4 ofiary, ponad 200 rannych) – (V.). Pierwszy kosmiczny turysta – Amerykanin DENNIS TITO (za swój lot zapłacił 20 000 000 dolarów) – (V.). Ofensywa wojsk

macedońskich przeciw rebeliantom albańskim w Vakszić (V.).

Reforma emerytur w Niemczech (V.). Zwycięstwo prawicy w wyborach parlamentarnych we Włoszech (V.). Oskarżenie byłego prezydenta Peru – FUJIMORIEGO o współudział w zbiorowym mordzie i 11 ciężkich przestępstwach (V.). Konferencja 10 krajów Europy Środkowo-Wsch. w Bratysławie (apel do NATO o szybkie przyjęcie w struktury paktu) – (V.). Kryzys rządowy na Ukrainie (V.). Seria zamachów terrorystycznych w Izraelu (V.). Wezwanie BUSHA skierowane do Izraela o powstrzymanie osadnictwa żydowskiego na terenach palestyńskich i zakończenia blokady Autonomii trwającej od X.2000 r. (V.). Porwanie samolotu pasażerskiego przez 12 etiopskich studentów, zamknięcie uniwersytetu w Addis Abebie (V.). Układ Chorwacji z UE o stowarzyszeniu (V.). Kryzys polityczny w Erytrei (31.V.). Wizyta byłego króla Rumunii, MICHAŁA w ojczyźnie (V.). Pobyt min. spr. zagr. Rosji, IGORA IWANOWA w USA – spotkanie z BUSHEM w Waszyngtonie (V.). Spotkanie prezydentów Armenii, Rosji, Białorusi, Kazachstanu, Kirgistanu i Tadżykistanu w Erewaniu (sygnowanie układu o zbiorowym bezpieczeństwie, później dołącza Uzbekistan) – (V.). Katastrofa budowlana w Jerozolimie (23 ofiary) – (V.). Odrzucenie pozwów zbiorowych dawnych ofiar III Rzeszy w Nowym Jorku – otwarcie drogi do dobrowolnych wypłat odszkodowań z funduszu 10 000 000 000 marek (V.). Zwycięstwo komunistycznej Postępowej Partii Ludu Pracującego w wyborach na Cyprze (V.). Tragedia w Katmandu – zamordowanie króla Nepalu, BIRENDRY wraz z żoną i 6 członkami rodu królewskiego przez następcę tronu DIPENDRE (popęłnił samobójstwo po dokonaniu zbrodni), GYANENDRA królem Nepalu (do 2008), zamach bombowy na dyskotekę w Tel-Awiiwie (22 ofiary) – (1.VI.). Wprowadzenie obowiązku wizowego dla obywateli Rosji na Węgrzech (VI.). Odrzucenie traktatu nicejskiego o rozszerzeniu UE przez Irlandię w referendum (VI.). Podróż BUSHA po Europie (Hiszpania, Belgia, Szwecja, Polska, Słowenia) – (VI.). Spotkanie BUSH-PUTIN w Lublanie (16.VI.). Zwycięstwo monarchistów w wyborach parlamentarnych w Bułgarii (17.VI.). 0,5 mln pochód gejów, lesbijek i transwestytów w Paryżu (VI.). MUSHARRAF prezydentem Pakistanu (do 2008). Separatyści albańscy z UÇK na przedmieściach stolicy Macedonii, Skopje (VI.). Wizyta PUTINA w Jugosławii (VI.). Kryzys rządowy na Litwie (VI.). Zamach bombowy w Narayangan w Bangladeszu (22 zabitych) – (VI.). ALEJANDRO TOLEDO prezydentem Peru (do 2006). Układ o zawieszeniu broni między rządem Filipin a rebeliantami z wyspy Mindanao w Trypolisie (rozszerzenie Muzułmańskiego Regionu Autonomicznego Mindanao) – (23.VI.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II na Ukrainie (23-27.VI.). Przekazanie MILOŠEVICIA Międzynarodowemu Trybunałowi ds. Zbrodni w byłej Jugosławii przez rząd Serbii (28.VI.). Protest ekologów i anarchistów w Bratysławie (VI.). Zwycięstwo Partii Pracy w wyborach w Wielkiej Brytanii (VI.). Spotkanie ŁUKASZENKO-ALEKSIEJ II (patriarcha Kościoła prawosławnego) w Brześciu n/Bugiem (VI.). Zakaz działalności proislamskiej Partii Cnoty w Turcji (przez 5 lat) – (VI.). Protest

1 mln osób przeciw represjom politycznym w Algierii (VI.). Wyroki od 12 do 20 lat więzienia za współudział w masakrach etnicznych w 1994 r. dla 4 obywateli Rwandy (2 siostry zakonne) – (VI.). Zatrzymanie byłego szefa wywiadu Peru, MONTESINOSA (afery korupcyjne) w Wenezueli i jego deportacja do Peru (VI.). Krótkotrwały stan wyjątkowy w Suazi (VI.). Odnowienie stosunków dyplomatycznych między Macedonią a ChRL (VI.). Kryzys polityczny w Jugosławii w związku z wydaniem MILOŠEVICIA do Trybunału w Hadze (VI-VII.). 30 lat więzienia dla sprawców zabójstwa bp. GERARDIEGO w 1998 r. w Gwatemali (VI.). Stłumienie fali demonstracji chłopów w Boliwii (VI.). Wizyta CHIRACA w Rosji (VII.). Rozruchy rasowe w Wielkiej Brytanii (Bradford) – (VII.). Katastrofa lotnicza k/Irkucka (145 ofiar) – (3.VII.). Kryzys rządowy w Chorwacji (VII.). Oficjalne przeprosiny prezydenta Polski, KWAŚNIEWSKIEGO dla narodu żydowskiego za mord ludności polskiej na Żydach w Jedwabnym (1941 r.) – (10.VII.). Starcia maoistów z policją w Nepalu (41 ofiar) – (VII.). Były car Bułgarii – SYMEON II premierem jako SYMEON SAKSKOBURGGOTSKI (VII.). Układ o przyjaźni i współpracy w Moskwie między Rosją a ChRL (16.VII.). Wizyta JIANG ZEMINA w Europie (Białoruś, Rosja, Ukraina, Mołdawia, Malta) – (VII.). Zamieszki w Belfaście (VII.). Fiasko szczytu indyjsko-pakistańskiego (VII.). Zamieszki antyglobalistów podczas szczytu G-7 + Rosja w Genewie (1 ofiara, 500 rannych) – (VII.). Stan wyjątkowy w Indonezji (22.VII.). Obalenie prezydenta WAHIDA przez parlament Indonezji, nowym prezydentem MEGAWATI SUKARNOPUTRI (do 2004), spotkanie JAN PAWEŁ II-BUSH w Castel Gandolfo (23.VII.). Zniszczenie lotniska w Kolombo przez organizację Tamilskich Tygrysów (24.VII.). Powódź w Pakistanie (ponad 100 zabitych) – (VII.). Zniesienie od 1.I.2002 r. wiz dla obywateli Rumunii przez UE (VII.). Wizyta premiera Belgii, VERHOFSTADTA w Dem. Rep. Konga (VII.). Udany test nowego systemu antyrakietowego w USA (VII.). RAUL CASTRO oficjalnym następcą FIDELA na Kubie (VII.). Demonstracje w Moskwie przeciw nowemu kodeksowi pracy (VII.). Program antykryzysowy w Argentynie (VII.). Samobójstwo żony KOHLA, HANNELORE (VII.). Starcia macedońsko-albańskie k/Tetova (VII.). 1 300 000 000 dolarów pomocy USA i UE dla Jugosławii (VII.). Zgoda Chorwacji na ekstradycję do Hagi każdego obywatela podejrzanego o zbrodnie wojenne (VII.). Konferencja klimatyczna w Bonn (porozumienie co do zasad wprowadzenia protokołu z Kioto z 1997 r., wprowadzenie limitów emisji gazów do atmosfery, odmowa podpisania dokumentu przez USA) – (VII.). Odrzucenie planu pokojowego USA i UE przez macedońskich Albańczyków (ARBEN XHAFIERI) – (VII.). Dymisja prezydenta Boliwii, BANZERA (29.VII.). JORGE QUIROGA RAMIREZ tymczasowym prezydentem Boliwii (do 2002). Operacje oddziałów rządowych przeciw lewicowym rebeliantom (VIII.). Zamach stanu na Anjouan na Komorach (VIII.). Spotkanie KIM JONG IL-PUTIN w Moskwie (VIII.). Zamach bombowy w pociągu w Luandzie (252 zabitych) – (10.VIII.). Porozumienie pokojowe w Macedonii

między rządem a UÇK (uznanie języka albańskiego za urzędowy na terenach zamieszkałych przez mniejszość albańską) – (13.VIII.).
47 ofiar katastrofy górniczej w Doniecku na Ukrainie (VIII.).
Urzędowa legalizacja związków tej samej płci w Niemczech (VIII.).
46 lat więzienia dla serbskiego gen. RADOSŁAVA KRSTICIA za masakrę ludności cywilnej w Srebrenicy (Trybunał w Hadze) – (VIII.).
Wprowadzenie alfabetu łacińskiego w Azerbejdżanie (VIII.).
45 wyroków ciężkiego więzienia dla członków sekty Falung Gong w ChRL (VIII.).
Pożar hotelu „Manor” w Quezon na Filipinach (72 ofiary) – (VIII.).
Powrót abp. Lusaki, EMMANUELA MILINGO na łono Kościoła (sprawa unieważnienia ślubu z Koreanką danego przez sektę) – (VIII.).
Zgoda BUSHA na finansowanie niektórych badań z używaniem komórek macierzystych pochodzących od ludzkich embrionów (VIII.).
Propozycja rozszerzenia autonomii dla Aceh i Irianu Zach. w Indonezji (VIII.).
Zamknięcie czeskiej elektrowni atomowej w Temelinie (VIII.).
Podatek od wzbogacenia w Jugosławii (od kwoty powyżej 100 000 marek) – (VIII.).
Przekazanie 3 dowódców wojskowych podejrzanych o zbrodnie wojenne do Hagi przez Bośnię i Hercegowinę (VIII.).
Zniszczenie irackich systemów łączności, radarów i wyrzutni rakiet w strefie zakazu lotów (płd. Irak) przez USA i Wielką Brytanię (VIII.).
Zamachy w Izraelu: na pizzerię w Jerozolimie (19 ofiar), na siedzibę Hamasu w Nablusie (8 zabitych) – (VIII.).
Wizyta JIANG ZEMINA w KRL-D (IX.).
Język albański – drugim językiem urzędowym w Macedonii (IX.).
Operacja NATO „Niezbędne żniwa” w Macedonii (zbieranie broni od albańskich powstańców przez 3,5 tys. żołnierzy NATO) – (IX.).
Epopeja afgańskich imigrantów na norweskim statku handlowym „Tampa” (wobec sprzeciwu Australii uchodźców przyjmie Nauru i Nowa Zelandia) – (IX.).
Zamach na jednego z przywódców opozycji antytalibańskiej w Afganistanie, MASUDA (IX.).
NAJWIĘKSZY W HISTORII ŚWIATA ZAMACH TERRORYSTYCZNY: O GODZ. 8.48 SAMOŁOT PASAŻERSKI PORWANY PRZEZ ARABSKICH TERRORYSTÓW UDERZA W PÓŁNOCNĄ WIEŻĘ WORLD TRADE CENTER NA DOLNYM MANHATTANIE W NOWYM JORKU, GODZ. 9.03 – DRUGI PORWANY SAMOŁOT UDERZA W POŁUDNIOWĄ WIEŻĘ WORLD TRADE CENTER, GODZ. 9.43 – KOLEJNY PORWANY SAMOŁOT UDERZA W BUDYNEK PENTAGONU W WASZYNGTONIE, GODZ. 10.00 – UPADA POŁUDNIOWA WIEŻA WTC, GODZ. 10.30 – ZWAŁA SIĘ PŁN. WIEŻA WTC, GODZ. 10.39 – CZWARTY PORWANY SAMOŁOT ROZBIJA SIĘ W ZACH. PENSYLVANII, GODZ. 10.41 – ULEGA ZNISZCZENIU CZĘŚĆ PENTAGONU, GODZ. 12.40 – SIŁY ZBROJNE USA W STANIE POGOTOWIA, GODZ. 13.48 – STAN WYJĄTKOWY W NOWYM JORKU, GODZ. 15.21 – OGŁOSZENIE STANU NAJWYŻSZEJ GOTOWOŚCI W KWATERZE GŁÓWNEJ NATO W MONS, GODZ. 15.51 – RADA BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO POD PRZEWODNICTWEM BUSHA, GODZ. 17.20 – UPADA TRZECI, MNIEJSZY BUDYNEK WTC, ŁĄCZNA LICZBA OFIAR – 2749, kondolencje i wyrazy oburzenia od: JANA PAWŁA II, CHIRACA, PUTINA, BLAIRA, SCHRÖDERA,

ARAFATA oraz szeregu przywódców większych i mniejszych państw świata (11.IX.). Bezwzględna solidarność państw NATO z USA na podstawie artykułu 5. o wzajemnej pomocy w wypadku agresji (12.IX.). OSAMA BIN LADEN – saudyjski milioner, twórca jednej z największych organizacji terrorystycznych świata – Al-Kaidy ogłoszony wrogiem nr 1 przez USA (wyznaczenie nagrody za jego schwytanie lub pomoc w ujęciu – 25 000 000 dolarów) – (13.IX.). Uchwalenie przez obie izby Kongresu USA pełnomocnictwa wojennego dla BUSHA, przeznaczenie sumy 40 000 000 000 dolarów na odbudowę zniszczeń i walkę z terroryzmem (14.IX.). Napięcie polityczne w Afganistanie (groźba ataku amerykańskiego na bazy BIN LADENA) – (15.IX.). Rozmowy afgańsko-pakistańskie w Kandaharze (sprawa BIN LADENA) – (16.IX.). Otwarcie giełdy nowojorskiej po 6-dniowej przerwie (17.IX.). Spotkanie BUSH-CHIRAC w Waszyngtonie, wprowadzenie sankcji ONZ przeciw Afganistanowi do czasu wydania BIN LADENA (18.IX.). Zgoda Kongresu USA na użycie siły przez BUSHA (19.IX.). Utworzenie rządu tymczasowego w Timorze Wsch., spotkanie BUSH-BLAIR w Waszyngtonie, odmowa wydania BIN LADENA przez Afganistan (rząd talibów) – (20.IX.). Ostre przemówienie BUSHA przed połączonymi izbami Kongresu, fala demonstracji antyamerykańskich w pakistańskim Karaczi, wybuch w zakładach petrochemicznych w Tuluzie (30 ofiar) – (21.IX.). RÜÜTEL prezydentem Estonii (do 2006). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Kazachstanu (22-25.IX.). Zerwanie stosunków dyplomatycznych z rządem talibów w Afganistanie przez ZEA, zgoda Turcji na udostępnienie baz – wojskom amerykańskim podczas ich ataku na Afganistan (22.IX.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Armenii (25-27.IX.). Zerwanie stosunków dyplomatycznych z afgańskim rządem talibów przez Arabię Saudyjską – kompletna izolacja międzynarodowa Afganistanu, spotkanie SCHRODER-PUTIN w Berlinie (25.IX.). Wkroczenie wojsk izraelskich do Jerycha i Dżenin (10 zabitych Palestyńczyków) – (IX.). Międzynarodowy nakaz aresztowania byłego prezydenta Peru, FUJIMORIEGO (IX.). Wybory w Polsce – zwycięstwo socjaldemokracji (IX.). LESZEK MILLER premierem Polski (do 2004). Wypowiedzenie się BUSHA za utworzeniem niepodległego państwa palestyńskiego (1.X.). Katastrofa rosyjskiego samolotu pasażerskiego TU-154, trafionego omyłkowo ukraińską raketą nad Morzem Czarnym (78 ofiar) – (4.X.). Szczyt APEC w Szanghaju – spotkanie PUTIN-BUSH-JIANG ZEMIN (X.). Zamach na Ukraińskie Centrum Kulturalne w Moskwie (X.). Atak lotnictwa USA i Wielkiej Brytanii na Afganistan – naloty na Kabul, Kandahar, Jalalabad i Herat (godz. 18.41), udostępnienie baz wojskom amerykańskim przez Uzbekistan, Tadżykistan, Kirgistan i Kazachstan (7.X.). Katastrofa lotnicza w Mediolanie (118 ofiar) – (8.X.). Demonstracje antyamerykańskie w Karaczi, Turcji, Autonomii Palestyńskiej, Teheranie, Egipcie i Dżakarcie (protesty przeciw inwazji USA na Afganistan) – (12.X.). Zamach w Jerozolimie na min. turystyki Izraela, REHAWAMA ZEEWIEGO (17.X.). Przesyłki z węglikiem w USA (X.). Tragedia w tunelu św.

Gotharda w Szwajcarii (pożar zabija 11 osób) – (X.). Kryzys parlamentarny na Sri Lance (X.). Wizyta prezydenta Chorwacji, MESICIA w Izraelu (oficjalne przeprosiny za prześladowania Żydów przez ludność chorwacką podczas II wojny światowej) – (XI.). Wybory parlamentarne w Kosowie wygrana Demokratycznej Ligi Kosowa (RUGOVA) i nacjonalistów (HASIM THACI) – (XI.). Przyjęcie gwarancji praw dla społeczności albańskiej w Macedonii (XI.). Początek procesu 94 fundamentalistów w Kairze (XI.). Zawieszenie broni w Sudanie (XI.). Nieudany wojskowy zamach stanu w Republice Środkowoafrykańskiej (XI.). Zdobycie Mazar-i-Szarif przez opozycję antytalibańską (9.XI.). Przyjęcie ChRL do WTO (11.XI.). Katastrofa lotnicza w Nowym Jorku (255 ofiar), przyjęcie Tajwanu do WTO (12.XI.). Wizyta PUTINA w USA, spotkanie z BUSHEM (13-17.XI.). Wkroczenie wojsk opozycji antytalibańskiej (Sojuszu Północnego) do Kabulu (13.XI.). Po raz pierwszy dokument papieski w internecie (XI.). Skłonowanie ludzkiego embriona w USA, zdobycie Kunduzu przez Sojusz Północny w Afganistanie (25.XI.). Desant amerykański pod Kandaharem i założenie bazy wojskowej (26.XI.). Ogłoszenie stanu wyjątkowego w Nepalu (XI.). Odkrycie planety z atmosferą przez amerykańskich astronomów, początek konferencji w sprawie przyszłości Afganistanu w Godesberg k/Bonn (pałac Petersberg). powołanie rządu tymczasowego (arystokrata pasztuński HAMID KARZAJ) przez przedstawicieli 4 głównych ugrupowań afgańskich (27.XI.). Zdobycie Kandaharu przez Sojusz Północny – faktyczny koniec rządów talibów w Afganistanie (7.XII.). 54 ofiary starć maoistów z policją w Nepalu (XII.). Nagrody Nobla (chemia – (1/4) WILLIAM KNOWLES (USA), RYOJI NOYORI (Japonia), (1/2) BARRY SHARPLESS (USA), fizyka – (1/3) ERIC CORNELL, CARL WIEMAN (USA) i WOLFGANG KETTERLE (Niemcy), fizjologia lub medycyna – (1/3) LELAND HARTWELL (USA), TIMOTHY HUNT i sir PAUL NURSE (Wielka Brytania), pokojowa – (1/2) ANNAN (Ghana) i ONZ, literatura – sir VIDYADHAR SURAJPRASAD NAIPAUL (Wielka Brytania), ekonomia – (1/3) GEORGE AKERLOF, MICHAEL SPENCE i JOSEPH STIEGLITZ (USA)) – (10.XII.). Publikacja taśm video (opowiadanie BIN LADENA o atakach na Nowy Jork i Waszyngton jako formalne przyznanie się do winy) – (13.XII.). Zdobycie górskiej twierdzy Tora Bora w górach Afganistanu przez opozycję antytalibańską (16.XII.). Szczyt WNP w Moskwie w 10-rocznicę podpisania układu (XII.). Porozumienie między Austrią i Czechami w sprawie elektrowni atomowej w Temelinie (XII.). Wprowadzenie obustronnych wiz przez Kanadę i Węgry (XII.). 40 zabitych w aktach terroru w Izraelu – odwet wojsk izraelskich na głównej kwaterze policji palestyńskiej w Gazie i Anabta (4 ofiary), zniszczenie lotniska w Gazie przez siły izraelskie – wprowadzenie aresztu domowego ARAFATA w Ramallah (XII.). Zamach bombowy k/gmachu parlamentu w New Delhi (13 ofiar) – (XII.). Referendum w arch. Komorów przewidujące rozszerzenie autonomii dla wysp Anjouan, Moheli i Wielki Komor (XII.). Krach finansowy w Argentynie, wprowadzenie blokady kont bankowych

	<p><i>przez władze – wybuch zamieszek (XII.). Dymisja prezydenta Argentyny, DE LA RÚA (20.XII.). PUERTA tymczasowym prezydentem Argentyny (20-23.XII.). ADOLFO RODRIGUEZ SAÁ tymczasowym prezydentem Argentyny (23-30.XII.). Otwarcie połączenie drogowego między Afganistanem a Uzbekistanem (XII.). 227 ofiar pożaru wskutek eksplozji fajerwerków w Peru (29.XII.). Układ o wolnym handlu między Meksykiem a UE (zniesienie do 2007 r. barier celnych). Zaostrzenie cenzury w Iranie. Powołanie komisji antykorupcyjnej w Zambii. Opanowanie ok. 50% terytorium Nepalu przez maoistów. Umorzenie 600 000 000 dolarów długów Mozambiku przez MFW i Bank Światowy. Kryzys polityczny na Madagaskarze. Oman: wysiedlenie cudzoziemskich robotników nie posiadających zezwolenia na pobyt. <u>Układ pokojowy na Wyspach Salomona w sprawie Bougainville (rozpatrzenie za 10-15 lat kwestii niepodległości wyspy)</u>. Senegal: zawieszenie broni w prowincji Casamance. 4 mln Etiopczyków zagrożonych śmiercią głodową. Nieudana próba secesji obszarów chorwackich w Bośni i Hercegowinie (JELAVIĆ). Porozumienie o składzie przyszłego parlamentu w Burundi (60% Hutu, 40% Tutsi), powołanie na 3 lata rządu tymczasowego. BONDEVIK premierem Norwegii (do 2005). ANDERS FOGH RASMUSSEN premierem Danii (do 2009). JOHN KUFUOR prezydentem Ghany (do 2009). GIRMA WOLDE GIORGIS prezydentem Etiopii (do dzisiaj). TUANKU SYED SIRAJUDDIN królem Malezji (do 2006). Sir ALLAN KEMAKEZA premierem Wysp Salomona (do 2006). FRADIQUE DE MENEZES prezydentem Wysp Świętego Tomasza i Książęca (do 2003). RALPH GONSALVES premierem Saint Vincent i Grenadyn (do dzisiaj). PEDRO VERONA RODRIGUES PIRES prezydentem Wysp Zielonego Przylądka (do 2011). THOMAS (TOMMY) ESANG REMENGESAU prezydentem Palau (do 2008). Prezydium Bośni i Hercegowiny: BERZI BELKIĆ, RADIŠIĆ, JOZO KRIŽANOVIĆ (do 2002). RENE HARRIS prezydentem Nauru (do 2003). Krótka władza FAIMALAGI LUKI w Tuvalu, KOLOA TALAKE nowym premierem (do 2002). VLADIMIR VORONIN prezydentem Mołdawii (do 2009). Śmierć ANTHONY QUINNA – aktora amerykańskiego, TOVE JANNSON – pisarki fińskiej (Muminki), GEORGE’A HARRISONA – piosenkarza angielskiego, JACKA LEMMONA – aktora amerykańskiego.</i></p>
<p>2002</p>	<p><i>Euro – walutą narodową 12 krajów UE (Niemcy, Francja, Włochy, Hiszpania, Portugalia, Austria, Finlandia, Belgia, Luksemburg, Holandia, Irlandia, Grecja), poza unią walutową Wielka Brytania, Szwecja i Dania (I.I.). EDUARDO DUHALDE tymczasowym prezydentem Argentyny (do 2003). Pierwsza egzekucja wg prawa szariatatu w Nigerii (4.I.). Napięcie między Indiami a Pakistanem (I.). Język rosyjski drugim językiem urzędowym w Mołdawii (I.). <u>Koniec wojny domowej w Sierra Leone (bilans ofiar: 100-200 tys.) – (I.)</u>. Układ ONZ z Sierra Leone o badaniu zbrodni wojennych w tym kraju popełnianych od 1996 r. (16.I.). Erupcja wulkanu Nyiragongo w Dem. Rep. Konga (I.). <u>Uchwalenie nowej konstytucji w Kongu (20.I.)</u>. Zakwestionowanie ARAFATA jako przywódcy Palestyny</i></p>

przez BUSHHA (25.I.). Wybuch w składzie amunicji w Lagos (600 ofiar), uznanie ARAFATA za legalnego prezydenta Autonomii Palestyńskiej przez UE (28.I.). Przemówienie BUSHHA o stanie państwa w USA – zaliczenie KRL-D, Iranu i Iraku do państw tzw. „osi zła” (29.I.). Katastrofa lotnicza w Ekwadorze (92 zabitych) – (I.). Niepokoje społeczne w Argentynie z powodu kryzysu państwa (I.). Konferencja w sprawie pomocy dla Afganistanu w Tokio (61 państw, 21 organizacji międzynarodowych; udzielenie w ciągu 5 lat pomocy finansowej na odbudowę kraju w wysokości 4 500 000 000 dolarów) – (I.). Gwałtowne pożary lasów wokół Canberry i Sydney w Australii (I.). Zakaz działalności 5 organizacji fundamentalistów w Pakistanie (I.). Przewiezienie zatrzymanych terrorystów Al-Kaidy do amerykańskiej bazy Guantanamo na Kubie (I.). Spotkanie byłych władców Rumunii (MICHAŁ I) i Bułgarii (SYMEON II) w Sofii (I.). Urowadzenie i zabójstwo amerykańskiego dziennikarza DANIELA PEARLA w Karaczi (II.). 142 ofiary powodzi w Indonezji (II.). Zamieszki etniczne w Nigerii (II.). Demonstracje antyprezydenckie w stolicy Wenezueli, Caracas, krytyka poczynań prezydenta CHAVEZA (II.). Wizyta KARZAJA w Pakistanie (II.). Igrzyska XIX Olimpiady Zimowej w Salt Lake City (hokej: Kanada, klasyfikacja medalowa: 1.Norwegia (13 złotych, 5 srebrnych, 7 brązowych, łącznie 25 medali), 2.Niemcy (12 złotych, 16 srebrnych, 8 brązowych, łącznie 36 medali), 3.USA (10 złotych, 13 srebrnych, 11 brązowych, łącznie 34 medale)) – (8-24.II.). Porozumienie o bezterminowym zawieszeniu broni na Sri Lance (II.). Ustanowienie Bahrajnu – królestwem, HAMAD królem (do dzisiaj) – (15.II.). Dożywocie dla SPEIGHTA, sprawcy zamachu stanu na Fidżi w 2000 r. (18.II.). Przyjęcie Tadżykistanu do programu NATO „Partnerstwo dla pokoju”, pożar pociągu na trasie Kair-Luksor (373 ofiary) – (20.II.). Początek procesu MILOŠEVICIA w Hadze (II.). Śmierć JONASA SAVIMBI (przywódcy UNITA) w Angoli w walce zbrojnej – nadzieja na zakończenie wojny domowej (22.II.). Operacja „Mur Ochronny” w Izraelu (wejście czołgów i piechoty izraelskiej do obozu palestyńskich uchodźców na Zach. Brzegu Jordanu w poszukiwaniu broni i przywódców II intifady, częściowe lub całkowite zniszczenie obozów) – (II.). Zamach na min. lotnictwa Afganistanu, ABDUL RAHMANA w Kabulu (II.). Wizyta BUSHHA w Korei Płd., Japonii i ChRL (II.). Zamieszki na tle religijnym w Indiach (III.). Referendum w sprawie przystąpienia Szwajcarii do ONZ (57,6% za) – (3.III.). Telemost Rzym-Wiedeń-Strasbourg-Budapeszt-Ateny-Walencja-Moskwa (wspólna modlitwa z JANEM PAWŁEM II) – (III.). Rezolucja ONZ o utworzeniu niepodległego państwa palestyńskiego jako celu tej organizacji (12.III.). Porozumienie między Jugosławią, Czarnogórą i UE w sprawie włączenia UE w rozwiązanie problemu Serbii i Czarnogóry, krytyka działań izraelskich na Zach. Brzegu Jordanu przez BUSHHA (14.III.). Utworzenie niezależnej grupy obrońców praw człowieka w Uzbekistanie (III.). Zamordowanie abp. Cali, ISALASA DUARTE przez lewicowych powstańców w Kolumbii (III.). Początek procesu jednego z największych zbrodniarzy wojennych w Sierra Leone –

FODAYA SANKOHA (oskarżonego o zamordowanie 21 ludzi) – (III.). Ofensywa sił rządowych przeciw rebeliantom w Ugandzie (III.). Uchwalenie konstytucji Timoru Wsch. (22.III.). Sprawa SAFIJI HUSAINI w Nigerii (anulowanie jej wyroku śmierci wg prawa szariatu za życie w konkubinacie) – (25.III.). Zamach bombowy w Netanii w Izraelu (22 zabitych) – (27.III.), uznanie ARAFATA za wroga Izraela przez SZARONA – nakaz zniszczenia jego siedziby w Ramallah i nieudana próba usunięcia go z kraju (III.). Konferencja min. spr. zagr. Ligi Państw Arabskich w Bejrucie (plan saudyjskiego księcia ABDULLAHA „Ziemia za pokój” – uznanie Izraela przez kraje arabskie oraz zapewnienie mu bezpieczeństwa w zamian za wycofanie się wojsk izraelskich z terenów zajętych w 1967 r. (utworzenie tam państwa palestyńskiego ze stolicą we wsch. Jerozolimie), uregulowanie sprawy 3,5 mln uchodźców palestyńskich) – (27-28.III.). Śmierć królowej-matki, ELŻBIETY WINDSOR (30.III.). Układ o zastąpieniu nazwy Federalnej Republiki Jugosławii – Serbią i Czarnogórą (III.). 91% Islandczyków za negocjacjami z UE, a 55% za wprowadzeniem euro (III.). Ofensywa wojsk izraelskich na Zach. Brzegu Jordanu – masowe aresztowania wśród Palestyńczyków (IV.). Bankructwo koncernu KirchMedia w Niemczech (IV.). Zwycięstwo prawicy w wyborach parlamentarnych na Węgrzech (IV.). Krótka władza HAMADY MADI BOLERO na Komorach, ASSOUMANI prezydentem (do 2006). Porozumienie o zawieszeniu broni między UNITA a MPLA w Luandzie (mediacja USA, Rosji, ONZ, Portugalii oraz sąsiadów Angoli) – (4.IV.). Przekształcenie Narodowego Ruchu Symeon II w partię polityczną w Bułgarii (6.IV.). Udana próba samobójcza byłego min. spr. wewn. Jugosławii, VLAJKO STOJLIJKOVICIA przed parlamentem w Belgradzie, zamach bombowy na tunezyjskiej wyspie Dżerba (21 ofiar) – (11.IV.). Nieudany zamach stanu (PEDRO CARMONA) w Wenezueli, powrót CHAVEZA do władzy i jego ponowne rządy w tym kraju (do dzisiaj) – (12.IV.). JOSÉ ALEXANDRE „XANANA” GUSMÃO prezydentem Timoru Wsch. (do 2007). Katastrofa lotnicza w Korei Płd. (115 ofiar) – (15.IV.). Kryzys rządowy w Holandii (16.IV.). Nieudana misja pokojowa POWELLA na Bliskim Wschodzie (17.IV.). Zerwanie stosunków dyplomatycznych z Izraelem przez Niger (IV.). Spotkanie przywódców Iranu, Azerbejdżanu, Rosji, Kazachstanu i Turkmenistanu w Aszchabadzie w sprawie podziału dna Morza Kaspijskiego (brak porozumienia w kwestii kryteriów podziału) – (IV.). Wizyta PUTINA w Niemczech (IV.). ABEL PACHECO DE LA ESPRIELLA prezydentem Kostaryki (do 2006). Nagonka antykatolicka w Rosji (IV.). Zerwanie stosunków dyplomatycznych z Kubą przez Urugwaj (23.IV.). Powrót byłego króla Afganistanu, ZAHIR SZAHA do kraju (IV.). Tragedia w szkole w Erfurcie (zabójstwo 16 osób przez niezrównoważonego nastolatka) – (26.IV.). Katastrofa lotnicza w Nigerii (ponad 140 ofiar) – (V.). Szok w Holandii – zamach na przywódcę populistycznej opozycji, PIMA FORTUYNA (VOLKERT VAN DER GRAAF), uwolnienie AUNG SAN SUU KYI z kolejnego aresztu domowego

przez władze Myanmaru (6.V.). Stan katastrofy narodowej w wyniku suszy w Zambii (V.). Koniec blokady Bazyliki Narodzenia Pańskiego w Betlejem przez wojska izraelskie z powodu ukrywających się tam Palestyńczyków, zwolnienie ARAFATA z aresztu domowego – zakończenie izraelskiej operacji „Mur Ochronny” (V.). Zamach bombowy w Kaspijsku (42 ofiary) – (9.V.). Petycja 11 tys. ludzi na Kubie tzw. projekt VARELA (o respektowaniu praw obywatelskich i przeprowadzeniu powszechnych wyborów) – (10.V.). Wizyta byłego prezydenta USA, CARTERA na Kubie (12-17.V.). Kryzys rządowy w Nepalu (V.). Niepodległość Timoru Wsch. (20.V.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Azerbejdżanu i Bułgarii (23-26.V.). Wizyta BUSHA w Rosji – podpisanie układu o redukcji ofensywnej broni atomowej (24.V.). Katastrofa lotnicza na Tajwanie (225 ofiar), wypadek kolejowy w Mozambiku (200 ofiar) – (25.V.). Zniesienie ograniczenia kadencji urzędu prezydenta w Tunezji (26.V.). Rzym: konferencja NATO-Rosja (ustanowienie sojuszu i powstania Wspólnej Rady NATO-Rosja) – (28.V.). Porozumienie o budowie gazociągu o długości 1460 km z Turkmenistanu przez Afganistan do Pakistanu – Islamabad (30.V.). Ucieczka byłego prezydenta Madagaskaru, RATSIRAKI do Francji (V.). Zniesienie wymogu udowadniania znajomości języka łotewskiego przez kandydatów na posłów i radnych na Łotwie (V.). MARK SHUTTLEWORTH z RPA drugim kosmicznym turystą (V.). XVII Mistrzostwa Świata w piłce nożnej w Korei Płd. i Japonii (uczestnicy: Anglia, Arabia Saudyjska, Argentyna, Belgia, Brazylia, ChRL, Chorwacja, Dania, Ekwador, Francja, Hiszpania, Irlandia, Japonia, Kamerun, Korea Płd., Kostaryka, Meksyk, Niemcy, Nigeria, Paragwaj, Polska, Portugalia, Rosja, RPA, Senegal, Słowenia, Szwecja, Tunezja, Turcja, Urugwaj, USA, Włochy; 1.Brazylia, 2.Niemcy, 3.Turcja, 4.Korea Płd.) – (31.V.-30.VI.). Obrady Loża Dżirgi w Kabulu (11-19.VI.), KARZAJ prezydentem Afganistanu (do dzisiaj) – (13.VI.). Afery korupcyjne w Zambii (VI-VII.). Kanonizacja Ojca PIO w Rzymie przez JANA PAWŁA II, początek budowy pierwszego odcinka (110 km) metalowego plotu odgradzającego Izrael od Zach. Brzegu Jordanu (16.VI.). Oświadczenie BUSHA o wizji osiągnięcia trwałego pokoju na Bliskim Wschodzie (utworzenie niezależnej Palestyny pod warunkiem odejścia ekipy ARAFATA, faktyczne zerwanie kontaktów dyplomatycznych USA z ARAFATEM) – (24.VI.). Ustalenie pełnoprawnej przynależności Rosji do grupy G-7 (G-8) od 2006 r. (26.VI.). Zwycięstwo socjaldemokracji w wyborach w Czechach (VI.). Zaostrzenie zasad postępowania wobec księży w USA (VI.). Wygrana prawicy w wyborach we Francji (VI.). Zamach bombowy w Karaczi (11 ofiar) – (VI.). Umorzenie postępowania przeciw PINOCHELOWI w Chile (demencja starcza) – (1.VII.). Zamach na wiceprezydenta Afganistanu, HADJI ABDULA KADIRA w Kabulu (6.VII.). Szczyt OJA w Durbanie (przekształcenie OJA w Unię Afrykańską (UA)) – (9.VII.). Nieudany zamach na CHIRACA w Paryżu (MAXIME BRUNERIE) – (14.VII.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Kanady, Meksyku i Gwatemali (23.VII.-1.VIII.). Katastrofa podczas pokazów lotniczych we Lwowie (84 ofiary) –

(27.VII.). Ultimatum dla 2900 białych farmerów w Zimbabwe (opuszczenie kraju w ciągu trzech miesięcy) – (VII.). Zaostrzenie kontroli ONZ nad przestrzeganiem embarga na dostawy broni do Somalii (VII.). Bankructwo WorldComu – największego amerykańskiego koncernu teleinformatycznego (VII.). Zapowiedź zerwania stosunków dyplomatycznych z Tajwanem przez Nauru i nawiązania ich z ChRL (obietnica pomocy gospodarczej w wysokości 60 000 000 dolarów i umorzenia 77 000 000 dolarów długu) – (VII.). Katastrofa lotnicza w Szwajcarii (72 ofiary) – (VII.). ABDUL KALAM (AVUL PAKIR JAINULABDEEN) prezydentem Indii (do 2007). Zawieszenie broni w pld. Sudanie (do 2003) – (VII.). Spór hiszpańsko-marokański o wyspę Leila (Pietruszka) na Morzu Śródziemnym (VII.). CHANG SANG pierwszą kobietą-premier w Korei Pld. (VII.). 9 lat i 4 miesiące więzienia oraz grzywna w wysokości 2 800 000 dolarów dla MONTESINOSA, byłego szefa wywiadu Peru (VII.). Podział zwierzchnictwa nad Gibraltarem między Wielką Brytanię i Hiszpanię (VII.). Rozbicie organizacji lewicowych terrorystów w Grecji (VII.). Nawalnice i trąby powietrzne na rosyjskim wybrzeżu Morza Czarnego (VIII.). Początek usuwania przemocą białych farmerów w Zimbabwe (9.VIII.). Zapowiedź wojny prewencyjnej przeciw Irakowi w USA (wiceprezydent USA, RICHARD (DICK) CHENEY) – (VIII.). Powódzie w Czechach, Niemczech i Austrii (VIII.). Zawieszenie broni w Ugandzie między rządem a rebeliantami (13.VIII.). Przedstawienie planu unii Rosji i Białorusi przez PUTINA (14.VIII.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Polski (16-19.VIII.). Katastrofa rosyjskiego śmigłowca w Czeczenii (116 zabitych) – (VIII.). Odmowa uczestniczenia Kataru w wojnie przeciw Irakowi (27.VIII.). Zaostrzenie się stosunków między Rosją a Gruzją w związku z tolerowaniem uchodźców i bojowników czeczeńskich w Wąwozie Pankijskim oraz nawiązaniem przez Gruzję ograniczonej współpracy wojskowej z USA (VIII.). Delegalizacja baskijskiej partii Batasuna w Hiszpanii (VIII.). Napięcie polityczne między USA a Irakiem (IX.). Kryzys rządowy w Austrii (8.IX.). Wejście Szwajcarii do ONZ (10.IX.). Nieudany zamach stanu na Wybrzeżu Kości Słoniowej (IX.). Fala samobójczych zamachów w Izraelu (IX.). Kryzys polityczny na Ukrainie – antyprezydenckie demonstracje (IX.). Katastrofa senegalskiego promu u wybrzeży Gambii (700 ofiar) – (IX.). Kryzys gospodarczy w Urugwaju (IX.). Początek budowy połączeń komunikacyjnych między KRL-D a Koreą Pld. (IX.). Negocjacje pokojowe między Sri Lanką a organizacją Tamilskich Tygrysów (VELUPILLAI PRABHAKARAN), osiągnięcie porozumienia o utworzeniu autonomii prowincji tamilskiej – następnym przekształcenie Sri Lanki w państwo federacyjne (mediacja Tajlandii i Norwegii) – (IX., XI., XII.). Akcesja Timoru Wsch. do ONZ (26.IX.). Przyznanie się KRL-D do prac nad technologiami wzbogacania uranu w celu wyprodukowania bomby atomowej (X.). Porozumienie rządu Wybrzeża Kości Słoniowej z rebeliantami (X.). Zamach terrorystyczny na indonezyjskiej wyspie Bali (202 ofiary) – (12.X.). Panika w Nowym Jorku z powodu

snajpera (zabójstwo kilku osób bez powodu) – (X.). Zamachy bombowe na Filipinach (Zamboanga) – (X.). Kryzys rządowy w Holandii (X.). Zamach bombowy na supermarket w Helsinkach (7 zabitych) – (X.). Atak bojowników czeczeńskich na teatr na Dubrowce w Moskwie podczas trwania sztuki „Nord-Ost” – wzięcie do niewoli ok. 700 zakładników (23.X.). Szturm milicji i rosyjskich sił specjalnych na teatr w Moskwie – użycie niestosowanego dotąd trującego gazu: śmierć 50 separatystów i ok. 130 zakładników (26.X.). Trzęsienie ziemi we Włoszech (29 ofiar) – (XI.). Przesilenie rządowe w Izraelu (4.XI.). Rezolucja ONZ skierowana do Iraku w sprawie wpuszczenia nowej komisji kontrolnej inspektorów szukających dowodów na produkcję broni masowego rażenia w tym kraju (8.XI.). 215 ofiar starć religijnych w Nigerii (XI.). Katastrofa ekologiczna u wybrzeży Hiszpanii oraz Portugalii – zatonięcie bahamskiego tankowca „Prestige” (XI.). Kłeska partii populistycznej HAIDERA w Austrii (24.XI.). Nieudany zamach na prezydenta Turkmenistanu, NIJAZOWA w Aszchabadzie (25.XI.).

Zamach terrorystyczny w Mombasie w Kenii (13 zabitych) – (28.XI.). Powrót do Afganistanu ok. 2 mln uchodźców (XII.). Wizyty PUTINA w ChRL i Indiach (XII.). Napięcie polityczne między USA a Irakiem (XII.). Nagrody Nobla (fizyka (1/2) RICARDO GIACCONI (USA), (1/4) RAYMOND DAVIS JR (USA) i MASATOSHI KOSHIBA (Japonia), chemia – (1/2) KURT WÜTHRICH (Szwajcaria), (1/4) KOICHI TANAKA (Japonia) i JOHN FENN (USA), fizjologia lub medycyna – (1/3) ROBERT HORVITZ (USA), SYDNEY BRENNER i JOHN SULSTON (Wielka Brytania), literatura – IMRE KERTÉSZ (Węgry), pokojowa – CARTER (USA), ekonomia – (1/2) VERNON SMITH (USA) i DANIEL KAHNEMAN (USA i Izrael)) – (10.XII.).

Szczyt państw UE w Kopenhadze (podjęcie decyzji o przyjęciu 10 nowych państw I.V.2004 r.) – (12-13.XII.). Przyjęcie dymisji abp. Bostonu, BERNARDA LAWY (brak reakcji na seksualne skandale księży) przez JANA PAWŁA II (13.XII.). Brazylia na progu kryzysu gospodarczego. Kryzys finansowy w Urugwaju. Fala demonstracji antyrządowych we Włoszech. Porozumienie między Timorem Wsch. a Australią o podziale dochodów z eksploatacji złóż ropy naftowej i gazu ziemnego z Morza Timorskiego. Zwycięstwo socjaldemokracji w wyborach parlamentarnych w Macedonii. Przyjęcie nowej ustawy prasowej w Maroku (ograniczenie wolności słowa). Otwarcie pierwszego połączenia lotniczego między KRL-D a Koreą Płd. – przystąpienie do odbudowy linii kolejowej. Zaostrzenie cenzury prasowej w Iranie. Demonstracje ludności berberyjskiej w Kabylji. MWAI KIBAKI prezydentem Kenii (do dzisiaj). IAJUDDIN AHMAD prezydentem Bangladeszu (do 2009). JEAN-PIERRE RAFFARIN premierem Francji (do 2005). SOMARE premierem Papui-Nowej Gwinei (do 2011). MARC RAVALOMANANA prezydentem Madagaskaru (do 2009). GEORGI PYRWANOW prezydentem Bułgarii (do 2012). ALFRED MOISIU prezydentem Albanii (do 2007). JANEZ DRNOVSZEK prezydentem Słowenii (do 2007). JAN PETER BALKENENDE premierem Holandii (do 2010). TOURÉ prezydentem Mali (do 2012). RICARDO MADURO

	<p>prezydentem Hondurasu (do 2006). ALVARO URIBE VELEZ prezydentem Kolumbii (do 2010). PERRY GLADSTONE CHRISTIE premierem Bahamów (do 2007). LEVY PATRICK MWANAWASA prezydentem Zambii (do 2008). SANCHEZ DE LOZADA prezydentem Boliwii (do 2003). SAUFATU SOPOANGA premierem Tuvalu (do 2004). Prezydium Bośni i Hercegowiny: DRAGAN ČOVIĆ, MIRKO SAROVIĆ, SULEJMAN TIHIĆ (do 2003). KARL OFFMANN prezydentem Mauritiusu (do 2003). ENRIQUE BOLAÑOS GEYER prezydentem Nikaragui (do 2007). Akcesja Bośni i Hercegowiny do Rady Europy. Śmierć ALEKSANDRA GINZBURGA – pisarza rosyjskiego, LIONELA HAMPTONA – amerykańskiego muzyka, ASTRID LINDGREN – pisarki szwedzkiej (Dzieci z Bullerbyn, Karlsson z dachu, Pippi Langstrumpf), BILLY WILDERA – amerykańskiego reżysera, THORA HEYERDAHLA – słynnego norweskiego podróżnika, HANSA GEORGA GADAMERA – filozofa niemieckiego,.</p>
<p>2003</p>	<p>LUIS INÁCIO „LULA” DA SILVA prezydentem Brazylii (do 2011). Zamach terrorystyczny w Tel-Awiiwie (23 ofiary) – (5.I.). ROLANDAS PAKSAS prezydentem Litwy (do 2004). 27 ofiar cyklonu na Fidżi (I.). Katastrofa lotnicza w Turcji (75 zabitych) – (8.I.). <u>Demonstracje antywojenne (napięcie między Irakiem a USA) na całym świecie (I.).</u> Manifestacje antyprezydenckie w Wenezueli (I.). Zamach bombowy w Medellin (4 ofiary) – (I.). <u>Odkrycie 12 pustych rakiet z głowicami chemicznymi pod Bagdadem przez grupę inspektorów ONZ (Szwed HANS BLIX) – (I.).</u> Podpisanie w Paryżu porozumienia pokojowego kończącego wojnę domową na Wybrzeżu Kości Słoniowej (I.). Strajk kolejarzy na Słowacji (II.). <u>Katastrofa amerykańskiego wahadłowca „Columbia” (7 ofiar), rozpadnięcie się go w atmosferze podczas powrotu na Ziemię (I.II.).</u> Wyrok 11 lat więzienia dla PLAVSZIĆ w Hadze (II.). Zamachy bombowe w Afganistanie (18 ofiar) i Nigerii (20 ofiar) – (II.). Tornado na Cyprze (II.). <u>Koniec Federalnej Republiki Jugosławii – podpisanie aktu konstytucyjnego nowego państwa – Serbia i Czarnogóra (4.II.).</u> Demonstracje przeciw wojnie USA z Irakiem (Rzym, Madryt, Barcelona, Londyn, Berlin) – (II.). Nieudany zamach na premiera Serbii, ZORANA DJINDJICIA (II.). <u>Porozumienie NATO-Turcja w sprawie udzielenia pomocy wojskowej dla Turcji w przypadku zaatakowania jej przez Irak (II.).</u> Gwałtowne śnieżyce we wsch. części USA (II.). Katastrofa lotnicza w Iranie (302 ofiary) – (19.II.). <u>Sprawozdanie BLIXA z inspekcji w Iraku (sprawa produkcji i posiadania broni masowego rażenia) – (21.II.).</u> Wypadek w koreańskim metrze w Taegu (134 ofiary) – (II.). Wizyta CASTRO w Wietnamie i ChRL (II.). Trzęsienie ziemi w zach. części ChRL (240 zabitych) – (II.). VACLAV KLAUS prezydentem Czech (do dzisiaj). Zamach bombowy na lotnisku w Davao (22 ofiary) – (4.III.). Katastrofa lotnicza w Tamansaret w Algierii (ok. 200 zabitych) – (III.). <u>Zamordowanie premiera Serbii, DJINDJICIA w Belgradzie (ZVEDAN JOVANOVIĆ) – (12.III.).</u> Zmiana na szczytach władz w ChRL – WEN JIABAO premierem (do dzisiaj), HU JINTAO przewodniczącym Rady Państwa (do 2012) – (III.). ABU MAZEN</p>

(MAHMUD ABBAS) pierwszym premierem Autonomii Palestyńskiej (III.). Aresztowanie 80 działaczy opozycji na Kubie (III.). Odrzucenie planu zjednoczenia Cypru przez prezydenta Cypru Północnego, DENKTAŞA (III.). Nakaz opuszczenia Kuwejtu przez wszystkich Amerykanów i ewakuacja rodzin amerykańskich dyplomatów oraz personelu z Kuwejtu, Tel-Awiwu, Jerozolimy i Damaszku (III.). Spotkanie premierów Hiszpanii, Portugalii, Wielkiej Brytanii oraz BUSHA na Azorach (wyspa Terceira) w związku z kryzysem irackim (16.III.). Opuszczenie strefy buforowej między Kuwejtem a Irakiem przez międzynarodowych obserwatorów ONZ (III.). Ultimatum USA (BUSH) wobec Iraku w sprawie wydania zapasów broni masowego rażenia (18.III.). Wycofanie projektu nowej rezolucji antyirackiej w ONZ przez USA (III.). Rozpoczęcie nalotów amerykańskich na Irak – początek II wojny w Zatoce Perskiej (20.III.). Polaryzacja postaw co do stosunku do wojny: państwa, które poparły wojnę i wysłały wojska (Wielka Brytania, Australia, Dania, Bułgaria, Czechy, Słowacja, Rumunia, Korea Płd., Polska), państwa popierające USA ale bez wysyłania wojsk (Włochy, Węgry, Portugalia, Hiszpania, Słowenia, Chorwacja, Macedonia, Albania, Litwa, Łotwa, Estonia, Japonia, Singapur, Filipiny, Izrael, Salwador, Nikaragua, Kolumbia, Azerbejdżan, Gruzja, Uzbekistan, Afganistan, Etiopia, Erytrea), państwa używające infrastruktury wojskom koalicji (Katar, Arabia Saudyjska, ZEA, Kuwejt, Bahrajn, Jordania, Oman, Egipt, Irlandia, Turcja), przeciwnicy wojny (Francja, Belgia, Rosja, Niemcy, ChRL, Indie, Pakistan, Indonezja, Malezja), Niemcy używają bazy i przestrzeń powietrzną dla wojsk USA, Holandia wysłała baterie antyrakiet Patriot i 360 żołnierzy dla obrony Turcji, Ukraina nie popiera wojny ale wysłała 535-osobowy batalion wojsk chemicznych, Kanada jest za neutralnością ale jej trzy okręty pełnią służbę patrolową w Zatoce Perskiej) – (III.). Zdobycie Płw. Fao przez wojska brytyjskie, strategicznych lotnisk H-2 i H-3 w zach. Iraku przez Amerykanów, nasilenie nalotów bombowych na Bagdad, Mosul, Kirkuk, Basrę, ofensywa brytyjsko-amerykańska w kierunku Bagdadu: zdobycie portu Umm Kasr, gwałtowne demonstracje antywojenne na całym świecie (21.III.). Omyłkowe zrzucenie rakiet na Iran przy granicy z Irakiem, protest JANA PAWŁA II przeciw wojnie, masowe dezercje w armii Iraku, armia amerykańsko-brytyjska (gen. TOMMY FRANKS) 160 km od Bagdadu (22.III.). Ciężkie walki o An-Nasiriję w Iraku, 89,5% Słoweńców za wejściem do UE – referendum (23.III.). 150 ofiar katastrofy promu na jeziorze Tanganika w Dem. Rep. Kongo, walki pod An-Nadjaf między wojskami koalicyjnymi a Irakiem, siły koalicyjne ok. 90 km od Bagdadu (24.III.). Wybuch powstania przeciw HUSAJNOWI w Basrze (25.III.). Najcięższa bitwa kampanii irackiej pod An-Nadjafem (26.III.). Zmasowane naloty koalicji na Bagdad, spotkanie BLAIR-BUSH w Camp David, desant wojsk amerykańskich w irackim Kurdystanie (27.III.). Kolejny dzień blokady Basry przez wojska brytyjskie, desant wojsk amerykańskich ok. 50 km na zach. od Bagdadu, oddziały kurdyjskie 20 km od miasta Kirkuk (28.III.). Oddziały koalicji ok. 80 km od Bagdadu, uporczywe

walki o przełamanie obrony irackie pod Bagdadem (29-30.III.). Wezwanie USA do Syrii o zaprzestanie dostarczania broni Irakowi (31.III.). Zwycięstwo wojsk koalicji pod Al-Kut k/Bagdadu (2.IV.). Amerykanie na przedmieściach Bagdadu, kolejny zamach bombowy w Davao na Filipinach (16 ofiar) – (3.IV.). Zdobywanie lotniska pod Bagdadem przez siły koalicji (4.IV.). Zacieśnianie pierścienia wokół Bagdadu przez Amerykanów (5-6.IV.). Zdobywanie Basry przez wojska brytyjskie, Amerykanie w centrum Bagdadu – wkroczenie do dwóch pałaców prezydenckich (7.IV.). Pierwsze walki we wsch. części Bagdadu (8.IV.). Zdobywanie Bagdadu przez wojska koalicyjne, prawdopodobna ucieczka HUSAJNA z Iraku (9.IV.). Siły kurdyjskie w Kirkuku (10.IV.). Zdobywanie Mosulu przez wojska koalicyjne, szczyt CHIRAC-SCHRÖDER-PUTIN w sprawie przyszłości Iraku w Sankt Petersburgu (11.IV.). 84% Węgrów za akcesją do UE – referendum, walki sprzymierzonych o Tikrit w płn. Iraku (12.IV.). Zdobywanie Tikritu przez wojska amerykańskie, oskarżenie USA wobec Syrii o posiadanie broni chemicznej oraz ukrywanie irackich przywódców (14.IV.). Rozwój zespołu ostrej niewydolności oddechowej (SARS) w Azji Płd-Wsch. (ChRL, Hongkong, Singapur) i Ameryce Płn. (Kanada) – (IV.). Podpisanie traktatu akcesyjnego 15 państw UE i 10 krajów Europy Środkowo-Wschodniej w Atenach (16.IV.). Encyklika papieska „Ecclesia de Eucharistia” (17.IV.). Otwarcie granicy między Cyprzem a Cyprem Płn. (23.IV.). 5 lat więzienia dla WINNIE MANDELI w RPA (25.IV.). Likwidacja baz przez USA w Arabii Saudyjskiej (IV.). TASSOS PAPADOPOULOS prezydentem Cypru (do 2008). Wznowienie programu „Żywność za Rope” przez ONZ w Iraku (IV.). Bankructwo Grundiga w Niemczech (IV.).

Apel Międzynarodowego Czerwonego Krzyża o pomoc dla Iraku (IV.). Trzęsienie ziemi w płd-wsch. Turcji (ok. 100 ofiar) – (1.V.). Katastrofa chińskiego okrętu podwodnego (70 ofiar) – (2.V.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Hiszpanii (3-4.V.). Szczyt Trójkąta Weimarskiego we Wrocławiu (rozmowy przywódców Niemiec, Francji i Polski) – (9.V.). Zamach terrorystyczny w Rijadzie, stolicy Arabii Saudyjskiej (30 ofiar) – (12.V.). NESTOR KIRCHNER prezydentem Argentyny (do 2007). Pożar pociągu relacji Bombaj-Amritsar w Indiach (38 ofiar) – (15.V.). Zamach bombowy w Casablance w Maroku (17.V.). Trzęsienie ziemi w Algierii (ok. 2200 ofiar) – (21.V.). Podział Iraku na 4 strefy stabilizacyjne (strefa północna – międzynarodowa (Mosul, Kirkuk), strefa środkowa – amerykańska (Bagdad), strefa południowo-środkowa – polska (An-Nadżaf), strefa południowa – brytyjska (Basra) – (V.).

Usankcjonowanie kontroli amerykańskiej nad Irakiem przez Radę Bezpieczeństwa ONZ (22.V.). Amerykanin PAUL BREMER cywilnym administratorem Iraku (do 2004). Ogłoszenie stanu wyjątkowego w Peru (V.). Katastrofa lotnicza w Turcji (74 ofiary) – (V.). Wizyty BLAIRA i BUSHA w Polsce (30, 31.V.). Pierwsza kobieta-minister w Katarze (SZEJCHA AHMAD AL-MAHMUD) – (V.). Referenda akcesyjne na Litwie (91% za UE) i na Słowacji (92,4% za UE) – (V.). Zniesienie sankcji ONZ wobec Iraku (V.). Zamach bombowy w Osetii Płn. (18 ofiar) – (6.VI.). Pielgrzymka

JANA PAWŁA II do Chorwacji (6-9.VI.). 77% Polaków za wejściem do UE – referendum (8-9.VI.). Fala protestów antyrządowych w Iranie (żądania liberalizacji życia politycznego) – (VI.). Eskalacja przemocy w Izraelu i Autonomii Palestyńskiej (częste zamachy bombowe) – (VI.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Bośni i Hercegowiny (22.VI.). Wizyta PUTINA w Wielkiej Brytanii (VI.). Kryzys rządowy w Finlandii – dymisja pierwszej kobiety-premier ANNELI JÄÄTTEENMÄKI, MATTI VANHANEN nowym premierem (do 2010) – (VI.). Afera w „New York Times” (publikacje nieprawdziwych materiałów przez młodego dziennikarza JAYSONA BLAIRA, dymisja redaktora naczelnego HOWELLA RAINESA) – (VI.). Ponowne aresztowanie AUNG SAN SUU KYI w Myanmarze (VI.). Pierwszy czarnoskóry Afrykanin (Suazyjczyk SIBUSISO VILANE) na szczycie Mount Everest (VI.). Kryzys gospodarczy w Zimbabwie (VI.). 81% Czechów za akcesją z UE – referendum (VI.).

Nasilenie wojny domowej w Liberii (VII.). Zamach bombowy w Moskwie (18 ofiar) – (5.VII.). Samobójstwo naukowca DAVIDA KELLY’EGO, eksperta min. obrony Wielkiej Brytanii podejrzanego o przeciek informacji do prasy w sprawie broni masowego rażenia w Iraku (VII.). Zabicie dwóch synów HUSAJNA, UDAJA i KUSAJA (oskarżonych o wiele zbrodni) przez Amerykanów w Mosulu, strzelanina w nowojorskim ratuszu (22.VII.). Nieudany bunt armii na Filipinach (27.VII.). Wizyta BLAIRA w Korei Płd. i ChRL (VII.). Kryzys USA-KRL-D (budowa bomby atomowej przez KRL-D) i USA-Iran (popieranie terroryzmu i możliwość zbudowania bomby atomowej przez Iran) – (VII.). Przekazanie przez USA pomocy finansowej Autonomii Palestyńskiej w wysokości 20 000 000 dolarów (VII.). Walki plemienne w Dem. Rep. Konga (VII.). Fala upałów w Europie – stan klęski żywiołowej w Portugalii (VII-VIII.). Zamach na szpital w Mozdoku w Osetii Płn. (30 ofiar) – (VII.). Plan trwałego pokoju na Wyspach Salomona – sprowadzenie wojsk australijskich do tego państwa (KEMAKEZA) – (VII.). 5 tys. ofiar upałów we Francji (VIII.). Śmierć IDI AMIN DADY, byłego dyktatora Ugandy na emigracji w Arabii Saudyjskiej (13.VIII.). Awaria systemu energetycznego w wsch. części USA i Kanadzie (14.VIII.). Awarie prądu w Watykanie i Gruzji (VIII.). Oficjalne przyznanie się Libii do udziału w zamachu bombowym nad Lockerbie w 1989 r. i zgoda na wypłatę odszkodowań w wysokości łącznej 2 700 000 000 dolarów (VIII.). Porozumienie pokojowe między rządem Liberii a rebeliantami w stolicy Ghany, Akrze (koniec wojny domowej, ustąpienie prezydenta TAYLORA), zamach na siedzibę ONZ w Bagdadzie (śmierć 23 osób, w tym specjalnego wysłannika SERGIO VIEIRY DE MELLO) – (19.VIII.). MOSES BLAH prezydentem Liberii (na krótko). Zamachy terrorystyczne w Bombaju (46 ofiar) – (25.VIII.). Praktyczne zerwanie procesu pokojowego między Palestyną a Izraelem tzw. mapy drogowej w wyniku zamachów po obu stronach (VIII-IX.). Zamach bombowy w An-Nadjafie (śmierć ok. 100 osób, m.in. duchowy przywódca szyitów, ajatollah MOHAMMAD BAKR AL-HAKIM) – (29.VIII.). Śmierć min. spr. zagr. Szwecji, ANNY LINDH w wyniku zamachu

w domu towarowym w Sztokholmie (10.IX.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II na Słowację (11-14.IX.). Zamachy terrorystyczne w Bagdadzie (IX-X.). Pogorszenie się stanu zdrowia papieża (IX-X.). Kryzys rządowy w Autonomii Palestyńskiej – AHMAD KOREI (ABU ALA) nowym premierem (IX.). Odrzucenie propozycji wejścia do strefy euro przez Szwecję – referendum (IX.). Kara śmierci dla organizatora zamachów na Bali w Indonezji, ABDULA AZIZA (IX.). Zakaz palenia w siedzibie ONZ w Nowym Jorku (IX.). Zamach na członkinię irackiej Rady Rządzącej AKILE AL-HASZIMI (IX.). Antyprezydencka rewolta w Boliwii (ok. 50 ofiar) – (X.). Zamachy terrorystyczne w Izraelu (X.). Zamach na ambasadę Turcji w Bagdadzie (X.). ChRL: pierwszy kosmonauta (JANG LI-WEJ) – (15.X.). Śmierć żony CZANG KAJ-SZEKA (MEILING SOONG) – (23.X.). Aresztowanie MICHAŁA CHODORKOWSKIEGO (najbogatszego człowieka Rosji, szefa potężnego koncernu naftowego Jukos) pod zarzutem niepłacenia podatków – (25.X.). Litwa: afera prezydencka (podejrzenie PAKSASA o kontakty z rosyjską mafią) – (X-XI.). Zgon prezydenta Azerbejdżanu GĄJDARA ĄLIJEWA – nowym prezydentem kraju jego syn, ILHAM (do dzisiaj), zamieszki w Baku (X.). Zamachy na żołnierzy sił koalicji w Iraku (m.in. włoskich, amerykańskich, polskich i brytyjskich) – (XI.). Wizyta PUTINA w Rzymie – spotkanie z JANEM PAWŁEM II (XI.). SVETOZAR MAROVIĆ prezydentem Serbii i Czarnogóry (do 2006). Wygrana nacjonalistów w wyborach parlamentarnych w Chorwacji (XI.). Zamachy bombowe przed synagogami w Stambule (25 ofiar) – (15.XI.). Kalifornia: nowym gubernatorem ARNOLD SCHWARZENEGGER (17.XI.). Wizyta BUSHA w Wielkiej Brytanii, spotkanie z ELŻBIETĄ II (19.XI.). Zamach bombowy przed brytyjskim konsulem w Stambule (27 ofiar) – (20.XI.). „Aksamitna rewolucja” w Gruzji – wtargnięcie tłumu do parlamentu (sfalszowane wybory przez władzę), dymisja SZEWARDNADZE, NINO BURDŻANADZE tymczasowym prezydentem (do 2004) – (22-23.XI.). Powódzie w pld. Francji (7 ofiar) – (XII.). Stan Massachusetts w USA: dopuszczenie małżeństw homoseksualnych (XII.). Nagrody Nobla (fizyka – (1/3) ALEXEI ABRIKOSOW (USA i Rosja), WITALIJ GINZBURG (Rosja) i ANTHONY LEGGETT (Wielka Brytania i USA), chemia – (1/2) PETER AGRE i RODERICK MCKINNON (USA), fizjologia lub medycyna – (1/2) Sir PETER MANSFIELD (Wielka Brytania) i PAUL LAUTERBUR (USA), ekonomia – (1/2) CLIVE GRANGER (Wielka Brytania) i ROBERT ENGLE III (USA), literatura – JOHN MAXWELL COETZEE (RPA), pokojowa – SHIRIN EBADI (Iran)) – (10.XII.). Fiasko szczytu UE w Brukseli (sprawa uchwalenia konstytucji UE), schwywanie HUSAJNA w Iraku przez Amerykanów (13.XII.). Zwycięstwo partii prorządowych w wyborach parlamentarnych w Rosji (XII.). Iran: trzęsienie ziemi w Bam i okolicach, ok. 40 tys. ofiar) – (26-27.XII.). Władza Rady Rządzącej w Iraku (do 2004). Prezydium Bośni i Hercegowiny: ČOVIĆ, BORISLAV PARAVAC, TIHIĆ (do 2006). NATASZA MICIĆ tymczasowym prezydentem Serbii (do 2004). FILIP VUJANOVIĆ prezydentem Czarnogóry

	<p>(do dzisiaj). RO MU HYUN prezydentem Korei Płd. (do 2008). NICANOR DUARTE FRUTOS prezydentem Paragwaju (do 2008). CARLOS MESA prezydentem Boliwii (do 2005). AHMAD KADYROW prezydentem Czeczenii (do 2004). JAAP DE HOOP SCHEFFER sekretarzem generalnym NATO (do 2009). Krótka władza TIONA OTANGA w Kiribati, ANOTE TONG nowym prezydentem (do dzisiaj). JOSEPH JOHN URUSEMAL prezydentem Mikronezji (do 2007). NICHOLAS LIVERPOOL prezydentem Dominiki (do 2012). GYUDE BRYANT prezydentem Liberii (do 2006). PAUL MARTIN premierem Kanady (do 2006). Wprowadzenie legalizacji eutanazji w Belgii. GEORGE MAXWELL RICHARDS prezydentem Trynidadu i Tobago (do dzisiaj). Krótka władza VERISSIMO COREIA SEABRY jako prezydenta tymczasowego w Gwinei Bissau, HENRIQUE ROSA nowym prezydentem (do 2005). FRANÇOIS BOZIZÉ prezydentem Republiki Środkowoafrykańskiej (do dzisiaj). Kryzys polityczny w Nauru: władza DOWIYOGO (dwukrotna), RENE HARRISA, DEROGA GIOURY, LUDWIGA SCOTTY'EGO, ostatecznie prezydentem HARRIS (do 2004). LUCIO GUTIERREZ prezydentem Ekwadoru (do 2005). ANEROOD JUGNAUTH prezydentem Mauritiusu (do 2012). Krótka władza FERNANDO PEREIRY na Wyspach Świętego Tomasza i Księżęcej, DE MENEZES prezydentem (do 2011). DOMITIEN NDAYIZEYE prezydentem Burundi (do 2005). Śmierć JOHNY CASH'A – amerykańskiego piosenkarza country i aktora, CHARLESA BRONSONA – amerykańskiego aktora (seria filmów Życzenie śmierci), LENI RIEFENSTAHL – reżyserki niemieckiej, GIOVANNI AGNELLI – włoskiego konstruktora samochodowego, szefa koncernu Fiat, FRANCOISE GIROUD – francuskiego publicyisty, ALBERTO SORDI – włoskiego aktora, EDWARDA TELLERA – węgierskiego fizyka atomowego, CHRISTOPHERA HILLA – brytyjskiego historyka, BŁAGI DYMITROWEJ – bułgarskiej poetki i pisarki, ELII KAZANA – greckiego reżysera, GREGORY PECKA – aktora amerykańskiego, CATHERINE HEPBURN – amerykańskiej aktorki.</p>
<p>2004</p>	<p>Katastrofa lotnicza nad Morzem Czerwonym (148 ofiar) – (3.I.). MICHAŁ SAAKASZWILI prezydentem Gruzji (do dzisiaj). „Queen Mary II” największym statkiem pasażerskim świata (8.I.). Zamach bombowy na izraelski posterunek graniczny w Erez (4 ofiary) – (14.I.). Pierwszy pociąg między Indiami a Pakistanem od 2 lat (15.I.). Protest deputowanych w parlamencie Iranu (żądania demokratyzacji życia politycznego) – (I.). Katastrofa lotnicza w Uzbekistanie – Taszkient (23 zabitych) – (I.). Proces słynnego piosenkarza MICHAELA JACKSONA w USA (podejrzanie o molestowanie nieletnich) – (I.). Starcia antyrządowe na Haiti (I.). Epidemia ptasiej grypy w Azji Płd-Wsch. (I.). Zamachy bombowe w Iraku (I-II.). Demonstracje antyamerykańskie w Basrze (ajatollah ALI AS-SISTANI) – (I.). Lądowania 2 amerykańskich sond na Marsie – „Spirit” i „Opportunity” (I.). Trzęsienie ziemi w Maroku (ponad 500 ofiar) – (II.). Wizyta prezydenta Ukrainy, KUCZMY w Niemczech (II.). Zamordowanie byłego prezydenta Czeczenii,</p>

JANDARBIJEWA przez rosyjskie służby specjalne w Ad-Dauha, stolicy Kataru (13.II.). Szczyt CHIRAC-SCHRÖDER-BLAIR w Berlinie (18.II.). Zapoczątkowanie procesu odsuwania od władzy prezydenta Litwy, PAKSASA (19.II.). Zaostrzenie prawa imigracyjnego w Danii (II.). Kryzys polityczny między Rosją i Białorusią (sprawa dostaw gazu) – (II.). Zawalenie się aquaparku Transvaal w Moskwie (28 ofiar) – (21.II.). Śmierć prezydenta Macedonii, TRAJKOVSKIEGO w wypadku lotniczym nad Bośnia (26.II.), tymczasowym prezydentem NIKOLA JORDANOVSKI. Zamach bombowy w moskiewskim metrze (39 ofiar) – (II.). Kara śmierci dla sprawcy zamachu w tokijskim metrze w 1995 r., SHOKO ASAHARY (II.). Zamieszki antycygańskie na Słowacji (II.). ELIJAS ANTONIO SACA prezydentem Salwadoru (do 2009). Zamachy bombowe w Bagdadzie i Karbali (171 zabitych) – (2.III.). Opuszczenie Haiti przez ARISTIDE'A i udanie się go na emigrację do Republiki Środkowoafrykańskiej, nowym prezydentem BONIFACE ALEXANDRE (do 2006), ogłoszenie stanu wyjątkowego (30 zabitych w zamieszkach) – (III.). Wielki pożar 800-letniego klasztoru na górze Athos w Grecji (5.III.). Zwycięstwo Nowej Demokracji w wyborach w Grecji (7.III.). Tymczasowa konstytucja w Iraku (9.III.). Pożar zabytków maneżu w pobliżu Kremla (III.). Dożywocie i kara śmierci dla 2 oskarżonych w sprawie snajperskiej z 2002 r. w Waszyngtonie (III.). Dwa zamachy bombowe w Madrycie (200 ofiar, ok. 1500 rannych) – (11.III.). Wizyta BLAIRA w Libii – spotkanie z KADAFIM, przełom w stosunkach libijsko-brytyjskich (III.). Zamiar wycofania wojsk przez Hiszpanię z Iraku wskutek wygranej socjalistów w wyborach (15.III.). JOSÉ LUIS RODRIGUEZ ZAPATERO premierem Hiszpanii (do 2011). Zamachy bombowe w Iraku (III.). Nieudany zamach na prezydenta i wiceprezydenta Tajwanu w Taipei (19.III.). Zamordowanie min. lotnictwa Afganistanu, MIRWAISA SADDIKA w Heracie (21.III.). Zabicie duchowego przywódcy Hamasu, szejka AHMADA YASSINA w Gazie przez służby specjalne Izraela, głosy potępienia Izraela na całym świecie (22.III.). Oficjalne żądanie stałego miejsca w Radzie Bezpieczeństwa ONZ przez Niemcy (takie same starania Japonii, Brazylii i Indii) – (25.III.). Przyjęcie Litwy, Łotwy, Estonii, Bułgarii, Rumunii, Słowacji i Słowenii do NATO (30.III.). BORIS TADIĆ prezydentem Serbii (do 2012). Wybuch powstania szyitów (MUKTADA AS-SADR) w Iraku (IV.). Wizyta ELŻBIETY II we Francji z okazji 100-rocznicy układu entente cordiale (IV.). Odsunięcie od władzy prezydenta Litwy, PAKSASA przez parlament (powiązania głowy państwa z rosyjską mafią), ARTURAS PAULAUSKAS tymczasowym prezydentem (6.IV.). Zabójstwo kolejnego przywódcy Hamasu, ABD AL-AZIZA AL-RANTISI przez izraelskie służby specjalne (17.IV.). Wizyta KIM JONG ILA w ChRL (IV.). Katastrofa kolejowa w Rongczon w KRL-D (ponad 50 ofiar) – (22.IV.). Zacięte walki o Karbalę, Faludżę i An-Nadżaf w Iraku między sadrystami a wojskami koalicji (IV.). Fiasko referendum w sprawie zjednoczenia Cypru, pierwszy niepełnosprawny na Biegunie Płn. (JAN MELA) – (24.IV.). Skandal związany z torturowaniem

irackich więźniów przez Amerykanów w więzieniu Abu Ghraib (28.IV.). Śmierć prezydenta Austrii, KLESTILA na dzień przed upływem kadencji, HEINZ FISCHER prezydentem (do dzisiaj) – (IV.). IVAN GAŠPAROVIČ prezydentem Słowacji (do dzisiaj). BRANKO CRVENKOVSKI prezydentem Macedonii (do 2009).

Zaostrzenie konfliktu między Gruzją a Adżarią (ASŁAN ABASZYDZE) – (IV.). Wizyta KADAFIEGO w Brukseli (IV.). Wycofanie wojsk z Iraku przez Hiszpanię, Honduras i Dominikanę (IV.). Wizyta króla Kambodży, SIHANOUKA w KRL-D (IV.). Dymisja prezydenta RENÉ na Seszelach, JAMES MICHEL prezydentem (do dzisiaj) – (IV.). Początek fali uprowadzeń dla okupu bądź dla zabójstw cudzoziemców w Iraku (m.in. ugrupowanie terrorystyczne Jordańczyka ABU MUSABY AZ-ZARKAWIEGO) – (IV.). Przyjęcie Polski, Litwy, Łotwy, Estonii, Czech, Słowacji, Węgier, Słowenii, Malty i Cypru do UE (1.V.). 100-lecie Rolls-Royce (4.V.). Zamach terrorystyczny na gwiazdę polskich dziennikarzy, WALDEMARA MILEWICZA pod Bagdadem (7.V.). Eksplzja w Grozonym – śmierć prezydenta Czeczenii, KADYROWA i 29 innych osób (9.V.). IJAD ALAWI pierwszym demokratycznym premierem Iraku (V.). GHAZI MASZAL ADJIL AL-JAWER tymczas. prezydentem Iraku (do 2005). MAREK BELKA premierem Polski (do 2005). Spotkanie BUSH-JAN PAWEŁ II w Watykanie (4.VI.). Pielgrzymka JANA PAWŁA II do Szwajcarii (5-6.VI.). Uroczyste obchody 60-rocznicy lądowania aliantów w Normandii – Arramanches, śmierć REAGANA (6.VI.). XII Mistrzostwa Europy w piłce nożnej w Portugalii (uczestnicy: Anglia, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Dania, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Łotwa, Niemcy, Portugalia, Rosja, Szwajcaria, Szwecja, Włochy; 1.Grecja, 2.Portugalia, 3.Czechy, Holandia) – (12.VI.-4.VII.). Przyjęcie konstytucji UE na szczycie państw w Brukseli (decyzje zapadają podwójną większością 55% państw (nie mniej niż 15 państw) reprezentujących 65% ludności UE, mniejszość blokująca to grupa 45% państw bądź co najmniej cztery kraje mające 35% ludności UE) – (18.VI.). Zamachy terrorystyczne w Bagdadzie (liczne ofiary śmiertelne) – (VI.). Eliminacja przywódcy Al-Kaidy w Arabii Saudyjskiej (VI.). Pierwszy prywatny lot kosmiczny – wahadłowiec SpaceShipOne (baza Edwards w Kalifornii) – (21.VI.). Przegrana postkomunistów w wyborach parlamentarnych w Mongolii (27.VI.). Przekazanie władzy Irakijczykom przez amerykańskie władze stabilizacyjne (BREMER) – (28.VI.). Przywrócenie stosunków dyplomatycznych z Libią przez USA (29.VI.). Sonda „Cassini” na orbicie Saturna (30.VI.). Odkrycie 10. planety w Układzie Słonecznym przez amerykańskich naukowców – nazwanie jej imieniem Sedna (VI.). HORST KÖHLER prezydentem Niemiec (do 2010). ADAMKUS prezydentem Litwy (do 2009). HUSAJN po raz pierwszy przed sądem (1.VII.). Film „Fahrenheit 9/11” – krytyka polityki BUSHA w USA (VII.). Zamachy terrorystyczne w Iraku (VII.). 10 tys. ofiar wojny domowej w Sudanie – region Dar Fur (VII.). Katastrofa górnicza na Ukrainie (rejon Doniecka, 36 zabitych) – (19.VII.). Opuszczenie Iraku przez oddziały filipińskie

(VII.). Pożar supermarketu w Asuncion w Paragwaju (ponad 350 ofiar) – (I.VIII.). Najwyższy wieżowiec świata – Taipei 101 na Tajwanie (5.VIII.). Zamknięcie seminarium duchownego w St. Pölten w Austrii ze względu na skandale homoseksualne (VIII.). Igrzyska XXVIII Olimpiady w Atenach (zwycięzca maratonu: STEFANO BALDINI (Włochy), klasyfikacja medalowa: 1.USA (35 złotych, 39 srebrnych, 29 brązowych, łącznie 103 medale), 2.ChRL (32 złote, 17 srebrnych, 14 brązowych, łącznie 63 medale), 3.Rosja (27 złotych, 27 srebrnych, 38 brązowych, łącznie 92 medale) – (13-29.VIII.). AŁU AŁCHANOW prezydentem Czeczenii (do 2007). Katastrofy dwóch rosyjskich samolotów pasażerskich w Tule i Rostowie n/Donem – 89 ofiar, stan podwyższonej gotowości na rosyjskich lotniskach (24.VIII.). Zerwanie stosunków dyplomatycznych z Kubą przez Panamę, zakończenie rebelii AS-SADRA w Iraku – podpisanie porozumienia z ajatollahem AS-SISTANI (26.VIII.). MANMOHAN SINGH premierem Indii (do dzisiaj). Spotkanie CHIRAC-PUTIN-SCHRÖDER w Soczi (IX.). Szturm rosyjskich sił specjalnych na szkołę w Biesłanie (Osetia Płn.), próba odbicia zakładników (kobiet i dzieci) przetrzymywanych przez terrorystów (370 ofiar) – (3.IX.). Powódzie w ChRL (ok. 200 ofiar) – (IX.). List gończy Czeczenów za PUTINEM – 20 000 000 dolarów, zamach bombowy przed ambasadą Australii w Dżakarcie (9 ofiar) – (9.IX.). Koniec zakazu sprzedaży broni półautomatycznej w USA, szczyt w Madrycie: SCHRÖDER-ZAPATERO-CHIRAC (13.IX.). Zamachy terrorystyczne w Bagdadzie i Bakubie (60 ofiar) – (14.IX.). Zniesienie sankcji gospodarczych wobec Libii przez USA (za jej pojednawczą politykę) – (20.IX.). Przemówienie premiera Iraku, ALAWI w Kongresie USA (23.IX.). Zmiany w tureckim prawie karnym (27.IX.). Zakaz demonstracji religijnych we francuskich szkołach (noszenie chusty przez muzułmanki) – (IX.). Huragan „Ivan” na Grenadzie, Jamajce, Kubie i Florydzie (ok. 100 ofiar) – (IX-X.). Rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z Turcją przez UE (6.X.). Otwarcie rurociągu łączącego Libię z Włochami (KADAFI-BERLUSCONI), abdykacja SIHANOUKA, króla Kambodży (7.X.). CHEA SIN tymczasowym przywódcą Kambodży (X.). Zamachy terrorystyczne na izraelskich turystów w egipskich kurortach na Płw. Synaj (30 ofiar) – (8.X.). Syria: chęć ponownego nawiązania negocjacji pokojowych z Izraelem (X.). Huragan „Jeanne” na Haiti (50 ofiar) – (X.). NORODOM SIHAMONI królem Kambodży (do dzisiaj). Gen. SUSILO BAMBANG JUDHOJONO prezydentem Indonezji (do dzisiaj). Przewrót rządowy w Myanmarze (19.X.). 129 ofiar katastrofy górniczej w ChRL (20.X.). Zamieszki antyprezydenckie na Białorusi – liczne represje (X.). Wystrzelenie pierwszej brazylijskiej rakiety kosmicznej (24.X.). Wizyta PUTINA na Ukrainie (28.X.). Podpisanie Traktatu Konstytucyjnego przez przywódców 25 państw UE w Rzymie, przyłot ARAFATA na leczenie do Paryża – stan bardzo ciężki (29.X.). Zamieszanie na Ukrainie w związku z wyborami prezydenckimi (31.X.). Wizyta ELŻBIETY II w Niemczech (XI.). 37 zabitych w zamachach bombowych w Samarze w Iraku, atak wojsk rządowych Wybrzeża Kości Słoniowej

na kontyngent żołnierzy francuskich w Bouake (9 ofiar), niestabilna sytuacja w tym kraju (6.XI.). Wprowadzenie stanu wyjątkowego w Iraku (7.XI.). Śmierć ARAFATA (11.XI.). RAWHI FATTAH na 60 dni prezydentem Autonomii Palestyńskiej (do 2005). Ratyfikacja konstytucji europejskiej przez Litwę (XI.). Katastrofa lotnicza w ChRL (55 ofiar) – (22.XI.). Demonstracje przeciwników WIKTORA JANUKOWYCZA na Ukrainie, liczne wiece – oskarżenie władz o sfalszowanie wyników II tury (WIKTOR JUSZCZENKO) – (XI.). Mediacja UE (ze szczególnym udziałem Polski i Litwy), Rady Europy i Rosji w przeciągającym się sporze na Ukrainie (26.XI.). Nieudany zamach na prezydenta Serbii, TADICIA w Belgradzie (1.XII.). Katastrofa górnicza w ChRL (166 ofiar) – (XII.). Ukraina: nie uznanie wyników II tury wyborów prezydenckich przez Sąd Najwyższy (sfalszowanie) – (3.XII.). Zamachy ETA w kilku miastach Hiszpanii (6.XII.). 1000. żołnierz amerykański zabity w Iraku (XII.). Nagrody Nobla (fizyka – (1/3) DAVID GROSS, DAVID POLITZER i FRANK WILCZEK (USA), chemia – (1/3) AARON CIECHANOVER, AVRAM HERSCHKO (Izrael) i IRWIN ROSE (USA), fizjologia lub medycyna – (1/2) RICHARD AXEL i LINDA BUCK (USA), literatura – ELFRIEDE JELINEK (Austria), pokojowa – WANGARI MAATHAI (Kenia), ekonomia – (1/2) FINN KYDLAND (Norwegia) i EDWARD PRESCOTT (USA)) – (10.XII.). Zamachy terrorystów w Iraku (XII.). Ratyfikacja konstytucji europejskiej na Węgrzech (XII.). Trzęsienie ziemi w Azji Płd-wsch. (ponad 294 tys. ofiar), powtórzona II tura wyborów prezydenckich na Ukrainie (zwycięstwo lidera opozycji WIKTORA JUSZCZENKO) – (26.XII.). Nieudany zamach na BERLUSCONIEGO w Rzymie, Polak JAN MELA najmłodszym człowiekiem i pierwszym niepełnosprawnym w historii zdobywającym w ciągu jednego roku oba bieguny (31.XII.). EDWARD FENECH ADAMI prezydentem Malty (do 2009). TRAIAN BASESCU prezydentem Rumunii (do dzisiaj). LUDWIG SCOTTY prezydentem Nauru (do 2007). Rządy tymczasowych prezydentów na Vanuatu: ROGERA ABIUTA, MASENGA i JOSIASA MOLI, KALKOT MATASKELEKELE prezydentem Vanuatu (do 2009). BINGU WA MUTHARIKA prezydentem Malawi (do 2012). BALDWIN SPENCER premierem Antigui i Barbudy (do dzisiaj). REYNA prezydentem Dominikany (do 2012). OSCAR JOSÉ RAFAEL BERGER PERDOMO prezydentem Gwatemali (do 2008). MARTIN TORRIJOS ESPINO prezydentem Panamy (do 2009). LEE HSIEN LOONG premierem Singapuru (do dzisiaj). Akcesja Monako do Rady Europy. MAATIA TOAFA premierem Tuvalu (do 2006). ABDULLAH YUSUF AHMAD prezydentem Somalii (do 2008). CHALIFA IBN ZAJD AN-NAHAYAN prezydentem Zjednoczonych Emiratów Arabskich (do dzisiaj). Śmierć ESTEE LAUDER – amerykańskiej projektantki mody, CHRISTOPHERA REEVE – aktora amerykańskiego (seria filmów o Supermanie), CZESŁAWA MIŁOSZA – polskiego pisarza i poety (Dolina Issy), MARLONA BRANDO – aktora amerykańskiego, FREDA WHIPPLE’A – amerykańskiego astronoma, MYKOŁY RUDENKO – pisarza ukraińskiego.

2005

Zamach terrorystów islamskich pod Bagdadem (26 ofiar) – (2.I.).
14 ofiar orkanu w Europie Płn-zach. (Wielka Brytania, Niemcy, Szwecja, Dania) – (8.I.). MAHMUD ABBAS prezydentem Autonomii Palestyńskiej (do dzisiaj). Porozumienie pokojowe stron konfliktu domowego w Sudanie podpisane w Nairobi – szansa dla cierpiących głód w prowincji Dar Fur, ogłoszenie stanu kryzysu energetycznego na Łotwie w związku z wichurami (60% mieszkańców kraju bez prądu) – (9.I.). Ratyfikacja konstytucji europejskiej przez Parlament Europejski w Strasbourgu (12.I.). Zamach terrorystyczny w Strefie Gazy (9 ofiar) powodujący zawieszenie procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie (13.I.). Łądowanie próbnika Huygens (skonstruowanego przez naukowców amerykańskich i europejskich) na Tytanie, jednym z księżyców Saturna (jedno z przełomowych wydarzeń w dziedzinie poznania kosmosu) – (14.I.). Zamach terrorystyczny na szyicki meczet w Bagdadzie (14 ofiar) – (21.I.). JUSZCZENKO prezydentem Ukrainy (do 2010). Obchody 60-rocznicy oswobodzenia obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau – m.in. pobyt prezydenta Francji CHIRACA, prezydenta Rosji PUTINA, prezydenta Niemiec KÖHLERA, prezydenta Izraela KACAWA, wiceprezydenta USA DICKA CHENEY’A i prezydenta Ukrainy JUSZCZENKI (27.I.). Wybory parlamentarne w Iraku zakłócone przez akty terroru, wysoka frekwencja wyborcza odpowiedzią obywateli na działania terrorystów – zwycięstwo partii szyickich (30.I.). Katastrofa lotnicza w Afganistanie (ponad 100 ofiar); śmierć dyktatora Togo, gen. EYADEMY (5.II.). Krótka władza syna zmarłego dyktatora, FAURE GNASSINGBÉ EYADEMY w Togo (5-25.II.). Rekord opłynięcia samotnie Ziemi (Brytyjka ELLEN MACARTHUR na 22-metrowym trimaranie „B Contents Q” - 71 dni i 14 godzin), ogłoszenie rozejmu izraelsko-palestyńskiego przez SZARONA i ABBASA na spotkaniu w Szarm el-Szejch (mediacja MUBARAKA i udział ABDULLAHA II, króla Jordanii) – (8.II.). KAROLOS PAPULIAS prezydentem Grecji (do dzisiaj). Oświadczenie KRL-D o zbudowaniu bomby atomowej (11.II.). Częściowe wybory w Arabii Saudyjskiej (12.II.). Zamach na byłego premiera Libanu, RAFIKA AL-HARIRIEGO w Bejrucie (14.II.). Akty terroru podczas święta religijnego szyitów – Aszury w Iraku (ponad 30 ofiar) – (16.II.). Wizyta BUSHA w Brukseli (21.II.). Spotkanie BUSH-PUTIN w Bratysławie (23.II.). ABBAS BONFOH tymczasowym prezydentem Togo (25.II.-4.V.). Zamach bombowy w Al-Hilli w Iraku (166 ofiar) – (28.II.). Kryzys rządowy w Libanie (II.). Samotne okrążenie Ziemi bez lądowania w czasie krótszym niż 80 godzin (STEVE FOSSETT samolotem Globalflyer) – (3.III.). Zamach na przywódcę partyzantów czeczeńskich, byłego prezydenta MASCHADOWA w Tołstoj-jurt (wojska rosyjskie) – (8.III.). Nieudany zamach na prezydenta Kosowa, RUGOVĘ w Prisztinie (15.III.). Jerycho w składzie Autonomii Palestyńskiej (16.III.). Krwawe starcia opozycji z siłami rządowymi w Kirgistanie, ucieczka prezydenta AKAJEWA wraz z rodziną za granicę – zwycięstwo tzw. tulipanowej rewolucji (23-25.III.), KURMANBEK BAKIJEW tymczasowym prezydentem kraju (III-VII.). Pogorszenie się stanu

	<p><u>zdrowia papieża (III-IV).</u> <u>Śmierć JANA PAWŁA II – największego autorytetu światowego (2.IV., godz. 21.37).</u> <u>Kondolencje i wyrazy żalu z całego świata dla Watykanu (3.IV.).</u> <u>Żałoba narodowa w wielu państwach na świecie m.in. w Brazylii (7 dni), Paragwaju (5 dni), Kostaryce (4 dni), na Kubie, w Egipcie (3 dni) – (od 4.IV.).</u> <u>Śmierć RAINIERA III (6.IV.). ALBERT II księciem Monako (do dzisiaj).</u> <u>JALAL TALABANI prezydentem Iraku (do dzisiaj).</u> <u>Największy pogrzeb w historii świata – Watykan, złożenie do krypty ciała JANA PAWŁA II (udział wielu przywódców z całego świata m.in. prezydenta USA – BUSHA JR, byłych prezydentów USA – BUSHA i CLINTONA, prezydenta Francji CHIRACA, premiera Wielkiej Brytanii BLAIRA, następcy tronu brytyjskiego KAROLA, prezydenta Izraela KACAWA, prezydenta Iranu CHATAMIEGO, króla Hiszpanii JUANA CARLOSA, króla Jordanii ABDULLAHA II, prezydenta Polski KWAŚNIEWSKIEGO i byłego prezydenta Polski WAŁĘSY) – (8.IV.).</u> <u>Ogłoszenie stanu wyjątkowego w Ekwadorze (16.IV.).</u></p>
<p>2005 -</p>	<p>PONTYFIKAT BENEDYKTA XVI.</p>
<p>2005</p>	<p><u>Kryzys rządowy we Włoszech (18.IV.).</u> <u>Nieudany zamach na premiera Iraku, IJADA ALLAWIEGO w Bagdadzie (21.IV.).</u> <u>MEHMET ALI TALAT prezydentem Cypru Północnego (do 2010).</u> <u>Katastrofa kolejowa w Osace (ponad 100 ofiar) – (25.IV.).</u> <u>Ostateczne wycofanie się wojsk syryjskich z Libanu (26.IV.).</u> <u>Pierwszy start największego samolotu pasażerskiego świata – Airbusa A380 (27.IV.).</u> <u>FAURE EYADEMA prezydentem Togo (do dzisiaj).</u> <u>Szumne obchody 60-rocznicy zwycięstwa nad faszyzmem w Moskwie (udział m.in. PUTINA, BUSHA, CHIRACA, SCHRÖDERA, BERLUSCONIEGO, JUSZCZENKI, ZAPATERO, KWAŚNIEWSKIEGO, odmowa przyjazdu prezydentów Litwy, Estonii i Gruzji) – (9.V.).</u> <u>Wizyty BUSHA na Łotwie i w Gruzji (V.).</u> <u>Rewolta islamska w Andżanie w Uzbekistanie – ponad 700 ofiar (13.V.).</u> <u>Chaos komunikacyjny w Moskwie – awaria sieci energetycznej (25.V.).</u> <u>Spotkanie ABBAS-BUSH w Waszyngtonie (26.V.).</u> <u>NAMBARIJN ENKHBAYAR prezydentem Mongolii (do 2009).</u> <u>Odrzucenie traktatu konstytucyjnego UE we Francji – szok w Europie (29.V.).</u> <u>Wyroki w głośnym procesie biznesmenów w Rosji: po 9 lat kolonii karnej dla PŁATONA LEBIEDIEWA i CHODORKOWSKIEGO (31.V.).</u> <u>DOMINIQUE DE VILLEPIN premierem Francji (do 2007).</u> <u>Odrzucenie eurokonstytucji w referendum w Holandii, przyjęcie traktatu konstytucyjnego przez parlament na Łotwie (1.VI.).</u> <u>Szwajcaria za wejściem do strefy Schengen – referendum (5.VI.).</u> <u>Zamieszki w La Paz – dymisja prezydenta Boliwii, MESY (7.VI.).</u> <u>EDUARDO RODRIGUEZ VELTZE tymczasowym prezydentem kraju (do 2006).</u> <u>Pierwsza kobieta w rządzie Kuwejt (VI.).</u> <u>Uniewinnienie JACKSONA przez amerykański sąd (VI.).</u> <u>Fiasko szczytu UE w Brukseli w sprawie budżetu – kryzys w państwach UE (18.VI.).</u> <u>Możliwość zawierania małżeństw homoseksualnych w Kanadzie i Hiszpanii (VI.).</u> <u>Koncert „Live Aid” dla głodujących w Afryce – Tokio, Moskwa, Johannesburg, Rzym, Berlin, Paryż, Londyn, Philadelphia, Ontario,</u></p>

Kornwalia (2.VII.). Spotkanie PUTIN-CHIRAC-SCHRÖDER w Kaliningradzie (3.VII.). Udana operacja NASA: wbicie się 372 kg sondy „Deep Impact” w jądro komety Tempel 1 z prędkością 37 tys. km/h (możliwość zbadania nieznanych dotąd rejonów ciał niebieskich) – (4.VII.). Wielki zamach terrorystyczny w Londynie – 3 wybuchy w metrze, eksplozja w autobusie (56 zabitych, setki rannych) – (7.VII.). BAKIJEW prezydentem Kirgistanu (do dzisiaj). Masowy pomór ptactwa na płd. Uralu z powodu epidemii ptasiej grypy (17.VII.). Zamachy terrorystyczne w egipskim kurorcie wypoczynkowym Szarm el-Szejch (63 zabitych) – (23.VII.). Kryzys rządowy w Bułgarii (VII.). 786 ofiar lawiny błotnej w Indiach (VII.). Katastrofa lotnicza w Gwinei Równikowej (60 ofiar) – (27.VII.). Oświadczenie Irlandzkiej Armii Republikańskiej (IRA) o wyrzeczeniu się terroru i złożeniu broni (28.VII.). Układ o wolnym handlu między USA a Gwatemalą, Hondurasem, Salwadorem, Kostaryką, Nikaraguą i Dominikaną w Waszyngtonie, „cudowna katastrofa lotnicza” w Toronto, wojskowy zamach stanu w Mauretanii – przejęcie władzy przez Wojskową Radę Sprawiedliwości i Demokracji (3.VIII.), wybranie prezydentem ELY OULD MOHAMMADA VALLA (rządy do 2007). Wypadek lotniczy w pobliżu Sycylii (16 zabitych) – (6.VIII.). ABDULLAH królem Arabii Saudyjskiej (do dzisiaj). Katastrofa lotnicza w Grecji (121 ofiar) – (14.VIII.). Podpisanie w Helsinkach porozumienia pokojowego rządu Indonezji z Ruchem Wolnego Aceh z płn. części Sumatry – koniec 30-letniego konfliktu (15.VIII.). Katastrofa lotnicza w Wenezueli (160 zabitych), Francja: zamordowanie 90-letniego brata ROGERA ze wspólnoty ekumenicznej Taize przez osobę chorą psychicznie (16.VIII.). Wizyta papieża BENEDYKTA XVI na Światowym Dniu Młodzieży w Kolonii (18.VIII.). Huragan „Katrina” w południowych stanach USA – Nowy Orlean w wodzie, zrujnowanie Biloxi (VIII.). Wypadek lotniczy w Peru (43 ofiary) – (23.VIII.). Blisko 1000 ofiar paniki na moście w Bagdadzie (31.VIII.). Katastrofa lotnicza na Sumatrze (143 ofiary) – (5.IX.). Umowa niemiecko-rosyjska w sprawie budowy gazociągu z Wybarga przez Morze Bałtyckie do Greifswaldu, zaniepokojenie państw bałtyckich i Polski (8.IX.). Kryzys rządowy na Ukrainie (IX.). Wycofanie się wojsk izraelskich ze Strefy Gazy po 38 latach okupacji i przekazanie go władzom Autonomii Palestyńskiej (12.IX.). Wybory parlamentarne w Polsce – zwycięstwo centroprawicy (25.IX.). Trzęsienie ziemi w Pakistanie (prowincje górskie) – około 45 tys. ofiar (8.X.). Huragan „Wilma” nad Florydą – liczne zniszczenia (X.). Katastrofa lotnicza w Nigerii (114 zabitych, w tym żona prezydenta Nigerii) – (23.X.). LECH ALEKSANDER KACZYŃSKI prezydentem Polski (do 2010). Przyjęcie konstytucji irackiej w referendum przez społeczeństwo tego kraju (70% za) – (X.). 100 ofiar katastrofy kolejowej w Indiach (29.X.). Napięcie między Iranem a Izraelem (wypowiedź prezydenta Iranu o wymazaniu Izraela z mapy świata) – (X.). 2000. żołnierz amerykański zabity w Iraku (X.). ANGELA MERKEL kanclerzem Niemiec (do dzisiaj). Kryzys wewnętrzny we Francji – liczne zamieszki i bunty ludności

	<p>napływowej w wielu miastach kraju, stan wyjątkowy w prowincjach zagrożonych niepokojami (XI.). Wizyta BUSHA w ChRL i Mongolii (XI.). Wizyta PUTINA w Japonii (XI.). Katastrofa lotnicza w Teheranie (128 ofiar) – (XII.). Nagrody Nobla (fizyka – (1/3) ROY GLAUBER, JOHN HALL (USA) i THEODOR HÄNSCH (Niemcy), chemia – (1/3) YVES CHAUVIN (Francja), ROBERT GRUBBS i RICHARD SCHROCK (USA), literatura – HAROLD PINTER (Wielka Brytania), fizjologia lub medycyna – (1/2) BARRY MARSHALL i ROBIN WARREN (Australia), pokojowa – (1/2) Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej i MOHAMMAD EL BARADEI (Egipt), ekonomia – (1/2) ROBERT AUMANN (Izrael) i THOMAS SCHELLING (USA)) – (10.XII.). ALBERT PINTAT SANTOLARIA premierem Andory (do 2009). 1621 padłych ptaków na Ukrainie (Krym) z powodu ptasiej grypy (XII.). Kryzys rosyjsko-ukraiński na tle dostaw gazu (XII.). MAHMUD AHMADINEŻAD prezydentem Iranu (do dzisiaj). HIFIKEPUNYE POHAMBA prezydentem Namibii (do dzisiaj). MAHINDA RAJAPAKSE prezydentem Sri Lanki (do dzisiaj). VIEIRA prezydentem Gwinei Bissau (do 2009). JAKAYA KIKWETE prezydentem Tanzanii (do dzisiaj). ARMANDO GUEBUZA prezydentem Mozambiku (do dzisiaj). LASZLO SOLYOM prezydentem Węgier (do 2010). STOLTENBERG premierem Norwegii (do dzisiaj). TABARE RAMÓN VAZQUEZ ROSAS prezydentem Urugwaju (do 2010). ALFREDO PALACIO tymczasowym prezydentem Ekwadoru (do 2007). PIERRE NKURUNZIZA prezydentem Burundi (do dzisiaj). Śmierć EFRAIMA KISHONA – pisarza izraelskiego, CONSUELITY VELASQUEZ – meksykańskiej kompozytorki, ARTHURA MILLERA – dramaturga amerykańskiego.</p>
<p>2006</p>	<p>Ograniczenie dostaw gazu na Ukrainę przez rosyjski koncern Gazprom (1.I.). Wprowadzenie zakazu palenia w miejscach publicznych w Czechach, Belgii i Hiszpanii (wcześniej podobne zakazy wprowadzono we Włoszech, Irlandii i Norwegii) – (2.I.). Podpisanie porozumienia w sprawie dostaw gazu między Rosją a Ukrainą; powstanie największego banku świata – Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ (4.I.). <u>SZARON w bardzo ciężkim stanie po wylewie, EHUD OLMERT tymczasowym premierem Izraela (5.I.).</u> Wznowienie badań nuklearnych przez Iran – zaniepokojenie Wielkiej Brytanii, Rosji i USA (10.I.). Opuszczenie więzienia przez ALI AGCĘ w Stambule; 362 ofiary paniki wśród pielgrzymów w Mekce (12.I.). <u>ELLEN JOHNSON-SIRLEAF prezydentem Liberii (do dzisiaj) – pierwsza kobieta-prezydent na kontynencie afrykańskim. MICHELLE BACHELET prezydentem Chile (do 2010) – pierwsza kobieta-prezydent na kontynencie południowoamerykańskim.</u> Wizyta KIM JONG-ILA w ChRL (I.). Wizyta nowej kanclerz Niemiec, MERKEL w Rosji – spotkanie z PUTINEM (I.). Incydenty graniczne: iracko-irański i etiopsko-kenijski (I.). Śmierć emira Kuwejtu, DŻABIRA III (15.I.). SAAD emirem Kuwejtu (15-24.I.). Katastrofa lotnicza na Węgrzech (42 ofiary) – (19.I.). Powrót ALI AGCY do więzienia w Stambule po zaskarżeniu przez sąd decyzji o jego zwolnieniu (20.I.). <u>Śmierć prezydenta Kosowa,</u></p>

RUGOVY; 500-lecie Gwardii Szwajcarskiej (21.I.). FATMIR SEJDIU prezydentem Kosowa (do 2010). EVO MORALES AYMA prezydentem Boliwii (do dzisiaj). Kryzys w stosunkach między Rosją a Gruzją (oskarżenie Rosji o spowodowanie sabotażu rurociągu i zniszczenia linii energetycznej, odcięcie dostaw gazu również do Armenii) – (22.I.). ANIBAL CAVACO SILVA prezydentem Portugalii (do dzisiaj). Katastrofa kolejowa w Czarnogórze (44 ofiary) – (23.I.). Detronizacja chorego emirego Kuwejtu SAADA – SABAH IV nowym emirem (do dzisiaj); zwycięstwo konserwatystów w wyborach parlamentarnych w Kanadzie (24.I.). Encyklika papieska „Deus caritas est” (25.I.). Autonomia Palestyńska: wygrana Hamasu w wyborach parlamentarnych (26.I.). Śmierć byłego prezydenta Niemiec, RAU’A (27.I.). Polska: największa katastrofa budowlana w historii (65 ofiar) – (28.I.). Napięcie polityczne Iranu z USA i Izraelem (I.). Katastrofa egipskiego promu na Morzu Czerwonym (ok. 800 ofiar) – (3.II.). Zamieszki w krajach arabskich po publikacji w duńskich i norweskich dziennikach prasowych karykatur MAHOMETA – spalenie ambasady Danii, Szwecji i Norwegii w Damaszku, atak na konsulat Danii w Bejrucie (4,5.II.). Igrzyska XX Olimpiady Zimowej w Turynie (hokej: Szwecja, klasyfikacja medalowa: 1.Niemcy (11 złotych, 12 srebrnych, 6 brązowych, łącznie 29 medali), 2.USA (9 złotych, 9 srebrnych, 7 brązowych, łącznie 25 medali), 3.Austria (9 złotych, 7 srebrnych, 7 brązowych, łącznie 23 medale)) – (10-26.II.). Wielki zamach terrorystyczny na świątynię szyicką w Samarze – groźba wybuchu wojny domowej w Iraku (22.II.). Zawalenie się hali targowej w Moskwie (60 ofiar) – (23.II.). Ogłoszenie stanu wyjątkowego na Filipinach w związku z nieudanym zamachem stanu (24.II.). Wizyta BUSH’A w Indiach (III.). Śmierć serbskiego zbrodniarza wojennego, MILOŠEVICIA w więzieniu w Hadze (11.III.). Zamieszki studenckie we Francji (III.). Farsa wyborcza na Białorusi – reelekcja obecnego prezydenta ŁUKASZENKI: pokojowe wiece opozycji brutalnie tłumione przez milicję (III.). Wybory parlamentarne na Ukrainie: zwycięstwo Partii Regionów (26.III.). Zwycięstwo Partii Kadima OLMERTA w wyborach parlamentarnych w Izraelu i jego rządu jako premiera (III.). Pierwszy Brazylijczyk w kosmosie (III.). Katastrofa promu w Bahrajnie (ponad 50 ofiar) – (31.III.) i Dżibuti (94 ofiary) – (IV.). Fala powodziowa na Dunaju – zagrożone tereny Rumunii, Bułgarii, Węgier i Serbii (IV.). Pierwsza kobieta-premier w Korei Płd. – HAN MYEONG-SOOK (IV.). Wizyta prezydenta ChRL, HU JINTAO w USA (IV.). Zwycięstwo centrolewicy w wyborach parlamentarnych we Włoszech (IV.). List prezydenta Iranu, AHMADINEŻADA do prezydenta USA, BUSH’A (V.). Katastrofa armeńskiego samolotu pasażerskiego nad Morzem Czarnym (113 ofiar) – (V.). GIORGIO NAPOLITANO prezydentem Włoch (do dzisiaj). Przywrócenie pełnych stosunków dyplomatycznych między Libią a USA (V.). ARIAS SÁNCHEZ prezydentem Kostaryki (do 2010). Napięcie polityczne w Nepalu: walki maoistów o przejęcie władzy w kraju, niepewna sytuacja króla GYANENDRY, opozycja parlamentu (V.). Odrzucenie poważnej

oferty UE przez Iran (zaoferowanie Iranowi nowoczesnych technologii atomowych w zamian za rezygnację z własnego programu atomowego) – (V.). Prawdopodobne ponowne podjęcie prac nad programem atomowym w KRL-D (V.). [Referendum niepodległościowe w Czarnogórze \(55,4 % za odłączeniem Czarnogóry od Serbii\) – \(21.V.\).](#) [Pielgrzymka BENEDYKTA XVI do Polski \(25-28.V.\).](#) Trzęsienie ziemi w rejonie Jogyakarta na wyspie Jawa (ponad 5 tys. ofiar) – (27.V.). [Deklaracja niepodległości Czarnogóry \(4.VI.\) i Serbii \(5.VI.\).](#) Zabicie AZ-ZARKAWIEGO, terrorysty nr 1 w Iraku przez wojska amerykańskie (8.VI.). XVIII Mistrzostwa Świata w piłce nożnej w Niemczech (uczestnicy: Anglia, Angola, Arabia Saudyjska, Argentyna, Australia, Brazylia, Chorwacja, Czechy, Ekwador, Francja, Ghana, Hiszpania, Holandia, Iran, Japonia, Korea Płd., Kostaryka, Meksyk, Niemcy, Paragwaj, Polska, Portugalia, Serbia i Czarnogóra, Szwajcaria, Szwecja, Togo, Trynidad i Tobago, Tunezja, Ukraina, USA, Włochy, Wybrzeże Kości Słoniowej; 1.Włochy, 2.Francja, 3.Niemcy, 4.Portugalia) – (9.VI.-9.VII.). Północnokoreańskie próby rakietowe na Oceanie Spokojnym – protesty Japonii i USA (VII.). Pielgrzymka BENEDYKTA XVI do Hiszpanii (8-9.VII.). 122 ofiary katastrofy lotniczej w Irkucku na Syberii (9.VII.). Przesilenie rządowe w Polsce, JAROSŁAW KACZYŃSKI premierem (VII.). Śmierć przywódcy bojowników czeczeńskich, BASAJEWA (10.VII.). Ponad 200 ofiar zamachów bombowych w Bombaju (11.VII.). Izraelska operacja wojskowa w Strefie Gazy (VII.). Atak Izraela na Liban (przyczyną porwanie 2 izraelskich żołnierzy przez Hezbollah, działający z Libanu), blokada portów libańskich i lotniska w Bejrucie (12.VII.). Międzynarodowa opinia publiczna przeciw izraelskiemu aktowi agresji na niepodległe państwo (14.VII.). Ofensywa izraelska w płd. Libanie, nieudane próby uchwalenia rezolucji dotyczącej przerwania konfliktu przez RB ONZ (VII-VIII.). Pogorszenie się stanu zdrowia CASTRO na Kubie (VIII.). Udaremnienie przez brytyjską policję ataków terrorystycznych na 10 samolotów British Airways kursujących do USA (10.VIII.). Zawieszenie broni na froncie libańskim między Izraelem a Hezbollahem (rezolucja ONZ) – (14.VIII.). Początek wycofywania wojsk izraelskich z płd. Libanu (15.VIII.). Incydent rosyjsko-japoński w archipelagu Wysp Kurylskich (16.VIII.). 80 ofiar wypadku kolejowego w Egipcie (21.VIII.). Katastrofa lotnicza k/Doniecka na Ukrainie (171 ofiar) – (22.VIII.). Kongres astronomiczny w Pradze – degradacja Plutona ze statusu planety, ustalenie nowej definicji planety (24.VIII.). Pielgrzymka BENEDYKTA XVI do Bawarii (9-14.IX.). Wystąpienia antypapieskie w krajach arabskich w związku z niezręczną wypowiedzią BENEDYKTA XVI na temat MAHOMETA (IX.). Zwycięstwo centroprawicy w wyborach parlamentarnych w Szwecji (17.IX.). FREDERIK REINFELDT premierem (do dzisiaj). Zamieszki w Budapeszcie związane z nietaktownym zachowaniem premiera (IX.). Wojskowy zamach stanu w Tajlandii (19.IX.). Skandal korupcyjny w sferach rządowych w Polsce (IX.). Katastrofa lotnicza w Brazylii (155 zabitych) – (30.IX.). Napięcie polityczne

między Gruzją a Rosją (IX-X.). Pęknięcie tamy w Gusau w Nigerii (40 ofiar) – (1.X.). Wygrana socjaldemokracji w wyborach parlamentarnych w Austrii (X.). Tajfun „Xangsane” na Filipinach (161 ofiar) – (IX-X.). Zamordowanie ANNY POLITKOWSKIEJ, wpływowej dziennikarki rosyjskiej w Moskwie (7.X.). Podziemna próba nuklearna w KRL-D – ostry sprzeciw USA, protest Rady Bezpieczeństwa ONZ (9.X.). Wprowadzenie sankcji ekonomicznych przeciw KRL-D przez ONZ (X.). Katastrofa nigeryjskiego samolotu pasażerskiego (109 ofiar) – (29.X.). Orzeczenie wyroku kary śmierci dla irackiego dyktatora HUSAJNA (5.XI.). Możliwość zawierania małżeństw homoseksualnych w RPA i Izraelu (XI.). Otrucie radioaktywnym polonem 210 byłego agenta KGB, ALEKSANDRA LITWINIENKĘ w Londynie, zajmującego się wykryciem sprawców zamachu na POLITKOWSKĄ (XI.). Zamach na ministra przemysłu Libanu, PIERRE’A DŻEMAJELA w Bejrucie; katastrofa górnicza w Polsce (23 ofiary) – (21.XI.). Pielgrzymka BENEDYKTA XVI do Turcji (28.XI.-1.XII.). 45 ofiar pożaru szpitalu w Moskwie (9.XII.). Nagrody Nobla (fizyka – (1/2) JOHN MATHER i GEORGE SMOOT (USA), chemia – ROGER KORNBERG (USA), literatura – ORHAN PAMUK (Turcja), fizjologia lub medycyna – (1/2) ANDREW FIRE i CRAIG MELLO (USA), pokojowa – (1/2) Organizacja pomocy finansowej Grameen Bank i MOHAMMAD JUNUS (Bangladesz), ekonomia – EDMUND PHELPS (USA); śmierć PINOCHETA w Santiago de Chile (10.XII.). Turkmenistan: śmierć ojca narodu – TURKMENBASZY (SAPARMURADA NIJAZOWA) w wyniku ataku serca (21.XII.). Uchwalenie sankcji ekonomicznych na Iran przez Radę Bezpieczeństwa ONZ (XII.). Zgon byłego prezydenta USA, FORDA (26.XII.). Irak: wykonanie wyroku na byłym dyktatorze, HUSAJNIE (30.XII.). Konflikt Etiopii z Somalią: zdobycie Mogadiszu i Kismayo przez wojska etiopskie (XII.). YAYI BONI prezydentem Beninu (do dzisiaj). STEPHEN HARPER premierem Kanady (do dzisiaj). JERZY TUPOU V królem Tonga (do dzisiaj). APISAI IELEMIA premierem Tuvalu (do 2010). Krótkie rządy SNYDERA RINI na Wyspach Salomona, SOGAVARE nowym premierem (do 2007). TUANKU MIZAN ZAINAL ABIDIN królem Malezji (do 2011). FELIPE CALDERON HINOJOSA prezydentem Meksyku (do dzisiaj). JIGME KHESAR NAMGYAL królem Bhutanu (do dzisiaj). ALAN GARCIA PEREZ prezydentem Peru (do 2011). CHOUMMALY SAYASONE prezydentem Laosu (do dzisiaj). NGUYEN MINH TRIET prezydentem Wietnamu (do 2011). TOOMAS HENDRIK ILVES prezydentem Estonii (do dzisiaj). PORTIA LUCRETIA SIMPSON-MILLER premierem Jamajki (do 2007). PREVAL prezydentem Haiti (do 2011). Prezydium Bośni i Hercegowiny: HARIS SILAJDŽIĆ, NEBOJŠA RADMANOVIĆ, ŽELJKO KOMŠIĆ (do 2010). MANUEL ZELAYA prezydentem Hondurasu (do 2009). COMPTON premierem Saint Lucii (do 2007). AHMAD ABDULLAH SAMBI prezydentem Komorów (do 2011). Śmierć KARIN STRUCK – pisarki niemieckiej, JAMESA BROWNA – kompozytora i wokalisty amerykańskiego, ORIANY FALLACI – włoskiej dziennikarki i pisarki, STEVE’A

	<p><i>IRWINA – australijskiego przyrodnika, JOSEPHA BARBERY – amerykańskiego twórcy kreskówek.</i></p>
<p>2007</p>	<p><u>Akcesja Bułgarii i Rumunii do UE; wejście Słowenii do strefy euro; katastrofa lotnicza w Indonezji (90 ofiar) – (1.I.). Łączny stan zabitych żołnierzy amerykańskich w Iraku: ponad 3 tys. (I.). Stan wrzenia między szytami a sunnitami w Iraku po opublikowaniu w Internecie zapisu z egzekucji HUSAJNA (I.). ORTEGA SAAVEDRA prezydentem Nikaragui (do dzisiaj). BAN KI-MOON z Korei Płd. sekretarzem generalnym ONZ (do dzisiaj). Nowy podział administracyjny w Danii (I.). <u>Kryzys w sferach kościelnych w Polsce (abp STANISŁAW WIELGUS świadomym agentem byłej Służby Bezpieczeństwa PRL), reakcja Watykanu (odwołanie ingresu abp WIELGUSA na metropolitę warszawskiego – pierwsza w dziejach papieża decyzja o cofnięciu udzielonego wcześniej zaufania) – (7.I.). ALFRED GUSENBAUER kanclerzem Austrii (do 2008).</u> Konflikt gazowy między Rosją a Białorusią (I.). RAFAEL CORREA prezydentem Ekwadoru (do dzisiaj). Wykonanie wyroków śmierci na byłych szefach irackiej służby bezpieczeństwa oraz Sądu Rewolucyjnego (15.I.). Zamach bombowy w Bagdadzie (137 ofiar) – (3.II.). <u>Ostre przemówienie PUTINA w stosunku do USA na Konferencji Bezpieczeństwa w Monachium (zarzut hegemonii, ekspansji i występowania w pozycji siły) – (10.II.). Prawo do aborcji w Portugalii (11.II.). Indie: zamach terrorystyczny na pociąg pasażerski w Panipacie (68 ofiar) – (19.II.). Kryzys rządowy we Włoszech (II.). Spotkanie BENEDYKT XVI-PUTIN w Watykanie (III.). GURBANGUŁY BERDIMUHAMEDOW prezydentem Turkmenistanu (do dzisiaj). Trzęsienie ziemi w Indonezji (70 ofiar na Sumatrze) – (6.III.). Międzynarodowa konferencja dotycząca przyszłości Iraku w Bagdadzie (10.III.). Katastrofa górnicza k/Nowokuźniecka w Rosji (108 ofiar) – (20.III.). Zamieszki w Kinszasie; <u>incydent brytyjsko-irański na wodach Zatoki Perskiej (zatrzymanie przez Iran 15 marynarzy brytyjskich pod zarzutem przekroczenia wód terytorialnych tego kraju) – (23.III.). 50-lecie Traktatów Rzymskich (25.III.). Rosyjsko-łotewski układ graniczny w Moskwie (status quo) – (27.III.). Nagle pogorszenie się sytuacji politycznej w rejonie Zatoki Perskiej – rewelacje rosyjskiego portalu internetowego o spodziewanym ataku USA na Iran 6.IV. (30.III.). Trzęsienie ziemi na Wyspach Salomona (13 ofiar) – (1.IV.). Kryzys rządowy na Ukrainie (IV.). Nowy rekord szybkości pociągu: 574,8 km/h (francuski TGV) – (3.IV.). Uwolnienie 15 brytyjskich marines przez prezydenta Iranu, AHMADINEŻADA – załagodzenie napiętej sytuacji w regionie Zatoki Perskiej (5.IV.). <u>Wydanie książki „Jezus z Nazaretu” autorstwa BENEDYKTA XVI (13.IV.). Śmierć 34 osób na uniwersytecie Virginia Tech w Blacksburgu w wyniku ataku uzbrojonego szaleńca – największa tragedia szkolna w historii USA (16.IV.). 171 ofiar 6 zamachów bombowych w Bagdadzie (18.IV.). Kryzys prezydencki w Rumunii – zawieszenie prezydenta BASESCU (19.IV.). Śmierć JELCYNA w Jekaterynburgu (23.IV.). UMARU MUSA YAR’ADUA prezydentem Nigerii (do 2010). <u>Zamieszki ludności rosyjskiej w Tallinie wywołane przesunięciem Pomnika</u></u></u></u></u></p>

Brązowego Żołnierza (Armii Czerwonej) na pobliski cmentarz (IV-V.). Rozruchy w Stambule, związane z utrzymaniem laickości Turcji (29.IV.). INGRAHAM premierem Bahamów (do 2012). Katastrofa lotnicza w Kamerunie (115 ofiar) – (5.V.). NICOLAS SARKOZY prezydentem Francji (do 2012). Rządy TUPUA TAMASESE TUPUOLA TUFUGA EFI i TUIMALEALI'FANO VA'ALETOA SUALAUVI II na Samoa (11.V.-20.VI.). IMAMANUEL MORI prezydentem Mikronezji (do dzisiaj). Umowa o budowie gazociągu na Morzu Kaspijskim między Rosją, Turkmenistanem a Kazachstanem (12.V.). Akt jedności dwóch cerkwi: rosyjskiej i emigracyjnej (17.V.). FRANÇOIS FILLON premierem Francji (do 2012). Szczyt gospodarczy UE-Rosja w Samarze (18.V.). JOSE RAMOS-HORTA prezydentem Timoru Wschodniego (do 2012). Zwycięstwo partii rządzącej Fianna Fail w wyborach parlamentarnych w Irlandii (24.V.). Pierwsze negocjacje dwustronne między przedstawicielami USA i Iranu od 27 lat – Bagdad (28.V.). VALDIS ZATLERS prezydentem Łotwy (do 2011). Szczyt przywódców G-8 w Heiligendamm (6-8.VI.). Kryzys rządowy w Autonomii Palestyńskiej – upadek rządu ISMAILA HANIJE (15.VI.). Zwycięstwo Unii na Rzecz Ruchu Ludowego w wyborach parlamentarnych we Francji (17.VI.). Uznanie pierwszy raz w historii za zbrodnię – wcielanie dzieci do sił zbrojnych oraz wymuszenia małżeństw podczas konfliktu zbrojnego przez Sąd Specjalny dla wojny domowej w Sierra Leone (20.VI.). TUPUA TAMASESE TUPUOLA TUFUGA EFI głową Państwa Samoa (do dzisiaj). Szczyt Unii Europejskiej w Brukseli – podpisanie końcowego porozumienia, które umożliwi rozpoczęcie konferencji międzyrządowej, dotyczącej przyjęcia nowego traktatu UE (obowiązujące nicejskiego systemu głosowania tzw. większości kwalifikowanej do 31.X.2014 r.; później nowy system głosowania podwójną większością (55% państw reprezentujących co najmniej 65% ludności Unii); do 31.III.2017 r. każde państwo ma prawo do powtórzenia głosowania zgodnie z nicejskim wzorcem; od 2017 r. obowiązującym systemem jest głosowanie podwójną większością, wprowadzono mechanizm bezpieczeństwa, który polega na odwołaniu podjęcia decyzji w danej sprawie w przypadku niewystarczającej ilości głosów dla grupy państw-oponentów (do 2017 r. – 75% ludności lub 75% liczby państw niezbędnych do utworzenia mniejszości blokującej; od 2017 r. – 55% ludności lub 55% liczby państw niezbędnych do utworzenia tej mniejszości) – (21-23.VI.). Przywrócenie przez BENEDYKTA XVI tradycyjnych zasad wyboru papieża przez uzyskanie 2/3 głosów kardynałów (26.VI.). GORDON BROWN premierem Wielkiej Brytanii (do 2010). Dymisja prezydenta Izraela, KACAWA w związku z oskarżeniami o molestowanie seksualne (29.VI.). Udaremniona próba zamachu terrorystycznego na lotnisko w Glasgow (30.VI.). PERES prezydentem Izraela (do dzisiaj). List BENEDYKTA XVI „Summarum pontificum” (zgoda na możliwość odprawiania mszy trydenckiej (msza w języku łacińskim, tyłem do wiernych, kapłani przodem do ołtarza) każdego dnia w roku z wyjątkiem Trydium

Paschalnego, bez specjalnego zezwolenia biskupa); zamach bombowy w Iraku w mieście Emerli (150 ofiar) – (7.VII.). Nowa lista siedmiu cudów świata ustalona w Lizbonie: Wielki Mur Chiński, Petra (Jordania), Pomnik Chrystusa Zbawiciela w Rio de Janeiro (Brazylia), starożytne miasto Machu Picchu (Peru), Chichen Itza na Jukatanie (Meksyk), Koloseum w Rzymie (Włochy) i Tadž Mahal w Delhi (Indie). Odmowa ekstradycji byłego prezydenta Peru, FUJIMORIEGO przez rząd Chile (11.VII.). Klęska głodu w Lesotho (VII.). Zawieszenie przez Rosję członkostwa w traktacie o ograniczeniu sił konwencjonalnych (14.VII.). Zawieszenie broni centralnych władz w Chartumie z Ruchem na rzecz sprawiedliwości i rozwoju z prowincji Dar Fur (15.VII.). Katastrofa lotnicza w Sao Paulo (blisko 200 ofiar) – (18.VII.). 26 ofiar wypadku polskiego autokaru w Vizille k/Grenoble (22.VII.). Śmierć ostatniego króla Afganistanu, MOHAMMADA ZAHIRA SZAHA (23.VII.). Pierwsza kobieta na stanowisku prezydenta Indii – PRATIBHA PATIL (rządy do 2012). BAMIR TOPI prezydentem Albanii (do 2012). Zwycięstwo Partii Demokratycznej w wyborach parlamentarnych w Japonii (29.VII.). Zawalenie się mostu nad rzeką Missisipi w Minneapolis (6 ofiar) – (1.VIII.). 68 zabitych w katastrofie kolejowej w Demokratycznej Republice Konga (2.VIII.). Wystrzelenie z Cap Canaveral na Florydzie – próbnika Phoenix (NASA), który ma za cel zbadać strefę polarną Marsa (4.VIII.). 250 ofiar powodzi w Indiach i Bangladeszu (5.VIII.). Kryzys rządowy w Polsce (VIII.). Zamachy bombowe w Kahtaniji na północy Iraku (śmierć ponad 400 osób) – (14.VIII.). Trzęsienie ziemi w Peru (500 ofiar) – (15.VIII.). Referendum w Tajlandii w sprawie zmiany konstytucji (19.VIII.). 43 ofiary zamachów w indyjskim Hajdarabadzie (25.VIII.). Fala pożarów w Grecji (63 zabitych) – (VIII.). ABDULLAH GÜL prezydentem Turcji (do dzisiaj). Nowy rekord przejazdu pociągiem między Londynem a Paryżem – 2 h 3 min. 39 sek. (Eurostar) – (4.IX.). Pielgrzymka BENEDYKTA XVI do Austrii (7-9.IX.). Rosyjska próba zrzutu bomby próżniowej – najsilniejszej broni konwencjonalnej (12.IX.). Katastrofa lotnicza w Tajlandii (89 ofiar) – (16.IX.). Kryzys rządowy w Japonii i Rosji (IX.). Początek tzw. szafranowej rewolucji w Myanmarze, skierowanej przeciwko juncie wojskowej (IX.). Zwycięstwo konserwatywnej Nowej Demokracji w wyborach parlamentarnych w Grecji (16.IX.).

Kilkanaście ofiar społecznych protestów w Rangunie przeciw rządowi dyktatury wojskowej (IX.). Nieudany zamach w Karaczi na powracającą do kraju pakistańską działaczkę opozycyjną BENAZIR BHUTTO (130 ofiar) – (18.X.). Zwycięstwo Platformy Obywatelskiej w wyborach parlamentarnych w Polsce (21.X.). Wysłanie przez ChRL na orbitę Księżycy sondy Chang'e 1 (X.). Wprowadzenie stanu wyjątkowego w Gruzji (7.XI.). DONALD TUSK premierem Polski (do dzisiaj). Cyklon Sidr w Bangladeszu – ponad 3400 ofiar (XI.). Katastrofa górnicza w Doniecku (śmierć 90 górników) – (18.XI.). Ogłoszenie wielkiej rewelacji naukowej – możliwości uzyskiwania komórek macierzystych z komórek ludzkiej skóry (amerykańscy i japońscy naukowcy) – (21.XI.). Stan wyjątkowy

	<p>w Libanie (24.XI.). Zamach bombowy w Kolombo (28.XI.). <u>Kryzys polityczny w Pakistanie na tle ponownej elekcji MUSHARRAFA na stanowisko prezydenta (XI-XII.). Katastrofa lotnicza w Turcji (56 ofiar) – (30.XI.). <u>Wybory parlamentarne w Rosji: triumf partii Jedna Rosja (proputinowska) – (2.XII.). Konferencja klimatyczna na wyspie Bali w Indonezji (opracowanie nowego dokumentu zastępującego protokół z Kioto w sprawie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych) – (3.XII.). Strzelanina w Omaha (Nebraska) – (8 ofiar) – (5.XII.). Nagrody Nobla (fizyka – (1/2) ALBERT FERT (Francja) i PETER GRÜNBERG (Niemcy), chemia – GERHARD ERTL (Niemcy), literatura – DORIS LESSING (Wielka Brytania), pokojowa – (1/2) ALBERT ARNOLD GORE JR (USA) i Międzyrządowy Zespół do spraw Zmian Klimatu, fizjologia lub medycyna – (1/3) MARIO CAPECCHI, OLIVER SMITHIES (USA) i sir MARTIN EVANS (Wielka Brytania), ekonomia – (1/3) LEONID HURWICZ, ERIC MASKIN i ROGER MYERSON (USA); poparcie PUTINA dla DMITRIJA MIEDWIEDIEWA w przyszłorocznych wyborach prezydenckich w Rosji (10.XII.). <u>Podpisanie w Lizbonie traktatu reformującego Unię Europejską (ma wejść w życie pod warunkiem ratyfikacji przez wszystkie kraje członkowskie od 1.1.2009) – (13.XII.). Ratyfikacja traktatu UE przez Węgry (17.XII.). Wejście Polski, Czech, Słowacji, Słowenii, Malty, Litwy, Łotwy, Estonii i Węgier do strefy Schengen (swoboda przepływu osób), wypowiedzenie porozumień ze Stanami Zjednoczonymi przez plemię Siuksów (21.XII.). Upadek jednej z najstarszych monarchii świata: zgoda partii na zniesienie monarchii w Nepalu; <u>zwycięstwo Partii Władzy Ludu w wyborach parlamentarnych w Tajlandii (23.XII.).</u> Hawana: oświadczenie RAULA CASTRO o możliwym powrocie jego brata FIDELA do sprawowania władzy na Kubie (25.XII.). <u>Śmierć BHUTTO w zamachu terrorystycznym w mieście Rawalpindi na północy Pakistanu, za zamachem stoi prawdopodobnie Al-Kaida (27.XII.). Śmierć CARLO PONTI’EGO – włoskiego producenta filmowego, ROBERTA ANTONA WILSONA – amerykańskiego pisarza i filozofa, KARELA SVOBODY – czeskiego kompozytora, HENRY’EGO LEE GICLASA – amerykańskiego astronoma, KURTA VONNEGUTA – pisarza amerykańskiego, LUCIANO PAVAROTTIEGO – włoskiego śpiewaka operowego, ANDRZEJA KURYLEWICZA – polskiego kompozytora, COLINA MCRAE – brytyjskiego kierowcy rajdowego, INGMARA BERGMANA – szwedzkiego reżysera, MICHELANGELO ANTONIONIEGO – włoskiego reżysera, MŚCISŁAWA ROSTROPOWICZA – rosyjskiego dyrygenta. SIKUA premierem Wysp Salomona (do 2010).</u></u></u></u></p>
<p>2008</p>	<p><u>Przystąpienie Malty i Cypru do strefy euro (1.1.). Odwołanie rajdu Dakar z powodu zagrożenia atakami terrorystycznymi mogącymi mieć miejsce w Mauretanii (4.1.). Rozruchy antyprezydenckie w Gruzji, podejrzania sfalszowania wyborów prezydenckich w Kenii – analogiczne wystąpienia przeciw władzy KIBAKI (1.). Śmierć Nowozelandczyka EDMUNDA HILLARY’EGO, pierwszego zdobywcy najwyższego szczytu świata, Mount Everest w Himalajach (8850 m.n.p.m.) obok Szerpy TENZINGA NORGAYA (11.1.).</u></p>

Sześć miesięcy więzienia dla MARION JONES, amerykańskiej lekkoatletki w związku ze złożeniem przez nią fałszywych zeznań w procesie o stosowanie niedozwolonych środków dopingujących (I.). DAVID THOMPSON premierem Barbadosu (do 2010). Sensacja naukowa: pierwsze zarodki-klony dorosłych mężczyzn (I.). Fale spadków na światowych giełdach (I.). Katastrofa lotnicza w Polsce (20 ofiar) – (23.I.). Kryzys rządowy we Włoszech (I-II.). Śmierć SUHARTO, wieloletniego dyktatora Indonezji (27.I.). Zamach na premiera i prezydenta Timoru Wschodniego w Dili (lekkoranny premier GUSMÃO, poważnie ranny prezydent HORTA); pożar drewnianej części XIV-wiecznej bramy Sungnyemun w Korei Płd. (celowe podpalenie) – (11.II.). Publiczne przeprosiny dla ludności aborygeńskiej za dyskryminację i prześladowania ze strony premiera Australii, RUDDA w parlamencie (13.II.). Masakra w kampusie uniwersytetu stanowego Northern Illinois University w De Kalb (6 ofiar i 16 rannych ostrzału szaleńca) – (14.II.). Odkrycie pierwszego układu planetarnego o budowie przypominającej Układ Słoneczny (15.II.). Sesja parlamentu w Prisztinie: ogłoszenie niepodległości Kosowa (HASIM THACI) i tym samym niezależności od Serbii (17.II.). Uznanie niepodległości Kosowa przez takie kraje jak USA, Francję, Wielką Brytanię, Albanie, Tajwan, Turcję i Afganistan, odmowa uznania przez Hiszpanię, Rumunię, Rosję, ChRL i Cypr, inne kraje UE nie zajęły stanowiska; wybory parlamentarne w Pakistanie – zwycięstwo Pakistańskiej Partii Ludowej (BHUTTO) – (18.II.). Odwołanie przez Serbię ambasadorów z państw uznających niepodległość Kosowa tj. z USA, Francji i Turcji; rezygnacja CASTRO z funkcji Przewodniczącego Rady Państwa – brat FIDELA, RAUL następcą; uznanie faktu niepodległości Kosowa przez Australię i Senegal (19.II.). Zapowiedź złożenia prośby do Rosji, WNP i ONZ przez Abchazję i Osetię Płd. (republiki w Gruzji) o uznanie ich niepodległości; wypowiedź Armenii o uznanie niepodległości Kosowa w zamian za takie same prawa dla Górskiego Karabachu; podobne wypowiedzi w Baskonii, Katalonii i prowincji Quebec oraz Naddniestrzu; uznanie niepodległości Kosowa przez Niemcy, Łotwę i Malesję (20.II.). SERŻ SARKISJAN prezydentem Armenii (do dzisiaj). Zamieszki nacjonalistów serbskich w Kosovskiej Mitrovicy, Belgradzie (podpalenie ambasady USA – 1 ofiara śmiertelna); zestrzelenie uszkodzonego satelity szpiegowskiego przez krążownik USS „Lake Erie” (21.II.). Incydent dyplomatyczny między Kolumbią a Ekwadorem: wejście wojsk kolumbijskich na terytorium Ekwadoru za oddziałami lewicowej partyzantki kolumbijskiej – odwołanie ambasadora Ekwadoru z Kolumbii oraz zamknięcie ambasady kolumbijskiej w Wenezueli (1.III.). DMITRIJ MIEDWIEDIEW prezydentem Rosji (do 2012). Wykrycie powiązań prezydenta Wenezueli, CHAVEZA oraz władz Ekwadoru z lewicową partyzantką kolumbijską (III.). Zerwanie stosunków dyplomatycznych z Kolumbią przez Nikaragwę (6.III.). Pojednanie prezydentów Ekwadoru, Kolumbii i Wenezueli w Santo Domingo (7.III.). Traktat pokojowy między Sudanem a Czadem (13.III.). Antychińskie zamieszki w

Tybecie (ok. 100 ofiar) – (15.III.). Śmierć 57 osób w samobójczym zamachu w irackiej Karbali (17.III.). MA YING-JOEU prezydentem Tajwanu (do dzisiaj). Pierwsze wybory parlamentarne w Bhutanie (24.III.). Farsa wyborcza w Zimbabwe, ponowny wybór ROBERTA MUGABE na stanowisko prezydenta (de facto zmuszenie głównego kontrkandydata MORGANA TSVANGIRAI do rezygnacji) – (III.). Pierwsze wybory prezydenckie w Czarnogórze (6.IV.). Fala zamachów bombowych w Iraku (IV.). Uchwalenie konstytucji w Kosowie (9.IV.). Wybory parlamentarne w Nepalu – prawdopodobne zwycięstwo maoistów (10.IV.). Zakończenie kryzysu politycznego w Kenii (IV.). Zwycięstwo centroprawicy BERLUSCONIEGO w wyborach parlamentarnych we Włoszech (13-14.IV.). Naloty lotnictwa tureckiego na ludność kurdyjską w Iraku (IV.). Izraelski nalot w Strefie Gazy (14 ofiar) – (16.IV.), odrzucenie rozejmu z Palestyną (25.IV.). Nieudany zamach na prezydenta Afganistanu, KARZAJA w Kabulu; zamieszki społeczne na Haiti (27.IV.). Katastrofa kolejowa w ChRL (70 ofiar) – (28.IV.). Rozlokowanie wojsk rosyjskich w Abchazji (1.V.). Cyklon „Nargis” nad płd. częścią Myanmaru (śmierć 40 tys. ludzi) – (V.). Niepokoje w Mogadiszu, stolicy Somalii – walki rebeliantów z wojskami rządowymi (V.). Pakt o cywilnej współpracy atomowej między USA a Rosją (8.V.). Zamieszki w Bejrucie (przewaga Hezbollahu) – (V.). Zerwanie stosunków dyplomatycznych między Czadem a Sudanem (11.V.). Zestrzelenie trzech gruzińskich samolotów szpiegowskich nad Abchazją (V.). Potężne trzęsienie ziemi w chińskim Syczuanie (śmierć 58 tys. ludzi) – (12.V.). MICHEL SULAIMAN prezydentem Libanu (do dzisiaj). Ładowanie amerykańskiego bezałogowego ładownika Phoenix na Marsie (26.V.). Zniesienie monarchii w Nepalu decyzją parlamentu tego kraju, GIRIJA PRASAD KOIRALA tymczasowym prezydentem (28.V.-23.VII.). Konferencja w Ilulissat dotycząca podziału Arktyki bez poważniejszych ustaleń (USA, Rosja, Kanada, Norwegia, Dania) – (28-29.V.). Zwycięstwo prawicy w wyborach parlamentarnych w Macedonii (VI.). Zamach bombowy w Islamabadzie (10 ofiar) – (2.VI.). Naloty lotnictwa NATO na bazy Talibów w Afganistanie (VI.). Zamach bombowy Tamilskich Tygrysów w Kolombo na Sri Lance (23 ofiary) – (6.VI.), walki między oddziałami rządowymi a partyzantami. XIII Mistrzostwa Europy w piłce nożnej w Austrii i Szwajcarii (uczestnicy: Austria, Chorwacja, Czechy, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Niemcy, Polska, Portugalia, Rosja, Rumunia, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Włochy; 1.Hiszpania, 2.Niemcy, 3.Turcja, Rosja) – (7-29.VI.). Apel prezydenta Kiribati, TONGA do narodów świata o zorganizowanie mieszkań dla obywateli tego kraju, których wyspy są zalewane przez ocean w wyniku podnoszenia się poziomu wód (9.VI.). Katastrofa lotnicza w Chartumie (44 ofiary) – (10.VI.). Odrzucenie traktatu lizbońskiego reformującego UE przez Irlandię (12.VI.). Rozejm między Izraelem a Palestyną (VI.). Fala zamachów bombowych w Afganistanie i w Iraku (VI.). Zwycięstwo Partii Ludowo-Rewolucyjnej w wyborach parlamentarnych w Mongolii (29.VI.). Uwolnienie kolumbijskiej działaczki politycznej, INGRID

BETANCOURT z rąk lewicowej partyzantki (2.VII.). Zamieszki w Osetii Płd. (VII.). Bunt w więzieniu w Damaszku (25 ofiar) – (VII.). Konferencja Grupy G8 – zgoda na zmniejszenie emisji tlenku węgla o 50% do 2050 roku (VII.). Podpisanie umowy między Czechami a USA w sprawie Tarczy Antyrakietowej (8.VII.). Światowe Dni Młodzieży w Sydney – wizyta BENEDYKTA XVI (15-20.VII.).

Bhutan – dziedziczną monarchią konstytucyjną na mocy pierwszej konstytucji w historii (18.VII.). Walki między siłami NATO a oddziałami Talików w Afganistanie (VII.). Zamieszki w płd. Pakistanie (prowincja Beludżystan) – (VII.). Ujęcie RADOVANA KARADZICIA, lidera serbskich nacjonalistów w Belgradzie i jego przewiezienie do Hagi (21, 31.VII.). RAM BARAN YADAV prezydentem Nepalu (do dzisiaj). Kilka zamachów terrorystycznych w Iraku (VII.). Zamach bombowy w Ahmadabadzie (45 ofiar) – (26.VII.) i Stambule (16 ofiar) – (27.VII.). Odkrycie występowania wody na Marsie (VII.). 123 ofiary paniki w Indiach; śmierć ALEKSANDRA SOŁŻENICYNA (3.VIII.). Wojskowy zamach stanu w Mauretanii (obalenie rządów prezydenta SIDI MOHAMMADA OULD SZAJCHA ABDALLAHIEGO (od 2007); MOHAMMAD OULD ABD AL-AZIZ nowym prezydentem) – (6.VIII.).

Wojna gruzińsko-rosyjska – wkroczenie wojsk gruzińskich do Osetii Płd. (7.VIII.). Igrzyska XXIX Olimpiady w Pekinie (zwycięzca maratonu: SAMUEL KAMAU WANJIRU (Kenia), klasyfikacja medalowa: 1. ChRL (51 złotych, 21 srebrnych, 28 brązowych, łącznie 100 medali), 2. USA (36 złotych, 38 srebrnych, 36 brązowych, łącznie 110 medali), 3. Rosja (23 złote, 21 srebrnych, 28 brązowych, łącznie 72 medale) – (8-24.VIII.).

Nadzwyczajne posiedzenia RB ONZ poświęcone kryzysowi na Kaukazie i apelujące o pozostawienie status quo wetowane przez przedstawiciela Rosji; protesty NATO, krajów UE wobec agresji Rosji na Gruzję (8.VIII.). Bombardowania Gori przez lotnictwo rosyjskie, odwołanie przez Gruzję kontyngentu z Iraku, atak wojsk abchaskich na oddziały gruzińskie w wąwozie Kodori, ogłoszenie stanu wojennego w Gruzji, zatopienie przez rosyjską flotę gruzińskiego kutra torpedowego „Tbilisi” na Morzu Czarnym (9.VIII.). Wkroczenie wojsk rosyjskich do Cchinwali, stolicy Osetii Płd., blokada portu Poti przez flotę rosyjską, bombardowanie przedmieść Tbilisi przez lotnictwo Rosji (10.VIII.).

Przegrupowanie wojsk gruzińskich wokół stolicy Tbilisi, zajęcie Poti i Gori przez Rosjan (11.VIII.). Zdobycie wąwozu Kodori przez wojska rosyjskie, ogłoszenie pozornego zawieszenia broni przez Rosję – dalsze bombardowania, złożenie wniosku do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze przez Gruzję (oskarżenie Rosji o stosowanie czystek etnicznych na terenie Osetii Płd.) – (12.VIII.). Opuszczenie Gori przez wojska rosyjskie, siły osetyjskie 20 km od stolicy Gruzji (13.VIII.). Wystąpienie Gruzji z WNP (14.VIII.). Podpisanie przez Gruzję porozumienia o zawieszeniu broni z Rosją (15.VIII.). Stan niepewności mimo zawieszenia broni – okupowanie wielu miejscowości przez wojska abchaskie, południwoosetyjskie i rosyjskie (VIII). Postawa niektórych krajów UE: wspólna deklaracja prezydentów Polski,

Litwy, Łotwy i Estonii potępiająca działania wojsk rosyjskich wobec Gruzji; sprzeciw Szwecji wobec polityki tworzenia faktów dokonanych w Gruzji przez Rosję; wizyta prezydenta Francji SARKOZY'EGO w Moskwie i Tbilisi – próba mediacji w konflikcie; próba mediacji Finlandii (VIII.). Ostrzeżenie BUSHA dla Rosji wobec przedłużającej się obecności jej wojsk w Gruzji – skutkiem narażenie na szwank stosunków z Zachodem, wysłanie przez USA na Morze Czarnym kilku okrętów wojennych z misją humanitarną dla Gruzji (VIII.). Ostrzeżenie Ukrainy dla Rosji wynikające z możliwości użycia okrętów Floty Czarnomorskiej w konflikcie na Kaukazie (VIII.). Rezygnacja PERVEZA MUSHARRAFA ze stanowiska prezydenta Pakistanu wobec grożącego mu odsunięcia od władzy tzw. impeachmentu (18.VIII.). MUHAMMAD MIAN SOOMRO tymczasowym prezydentem Pakistanu (VIII-IX.). RUPIAH BWEZANI BANDA prezydentem Zambii (do dzisiaj). Katastrofa lotnicza w Madrycie (154 ofiary) – (20.VIII.) oraz w Biszkeku, stolicy Kirgistanu (68 zabitych) – (24.VIII.). Ostrzelanie afgańskich wiosek przez Międzynarodowe Siły Wspierające Bezpieczeństwo (90 ofiar), oburzenie prezydenta KARZAJA (22.VIII.). Krwawe starcia hindusko-chrześcijańskie w Orisie (VIII-IX.). Kryzys rządowy w Tajlandii, rozruchy w Bangkoku (25.VIII.). Uznanie niepodległości Osetii Płd. i Abchazji – dwóch rep. autonomicznych na terenie Gruzji przez Rosję (26.VIII.) – rozpalenie na nowo kryzysu na Kaukazie; potępienie decyzji Rosji m.in. przez USA, Wielką Brytanię, Francję, Niemcy, Polskę, Szwecję, Finlandię i Włochy oraz władze NATO. Zawieszenie współpracy NATO-Rosja (VIII.). Parlament Gruzji za zerwaniem stosunków dyplomatycznych z Rosją; senatorzy USA za dozbrojeniem Gruzji (28.VIII.). Zerwanie układu o zawieszeniu broni z Abchazją z 1994 r. przez Gruzję (30.VIII.). Mord rosyjskich milicjantów na dziennikarzu MAGOMEDZIE JEWŁOJEWIE z Inguszetii otwarcie krytykującym Kreml (31.VIII.). Nadzwyczajny szczyt UE w Brukseli – krytyka poczynań rosyjskich, odroczenie rozszerzenia współpracy UE-Rosja (1.IX.). Kryzys rządowy w Japonii (IX.). Oficjalne zerwanie stosunków dyplomatycznych z Rosją przez Gruzję (2.IX.). Uznanie niepodległości Osetii Płd. i Abchazji przez Nikaragwę (5.IX.). Pierwsze wybory parlamentarne w Angoli od 1992 r. – zwycięstwo Ludowego Ruchu Wyzwolenia Angoli (MPLA) – (7.IX.). Uruchomienie największego na świecie akceleratora cząstek (Large Hadron Collider – Wielki Zderzacz Hadronów) w pobliżu Genewy (średnica 8 km, obwód 27 km co daje tytuł największej maszyny świata) – (10.IX.). Katastrofa lotnicza na Uralu blisko miasta Perm (88 ofiar) – (14.IX.). Kryzys gospodarczy: bankructwo banku Lehman Brothers w USA (15.IX.). Rezygnacja prezydenta RPA, THABO MBEKI ze stanowiska zgodnie z żądaniem Afrykańskiego Kongresu Narodowego (20.IX.). KGALEMA MOTLANTHE prezydentem RPA (do 2009). Kryzysy giełdowe w Rosji i USA oraz na Dalekim Wschodzie (IX.). Zwycięstwo socjaldemokracji w wyborach parlamentarnych w Słowenii (21.IX.). Kryzys gospodarczy: bankructwo banku

Washington Mutual w Seattle w USA (25.IX.). Zwycięstwo socjaldemokracji w wyborach parlamentarnych w Austrii (28.IX.).
Drastyczny spadek indeksów giełdowych po odrzuceniu przez Izbę Reprezentantów USA planu ratunkowego HENRY'EGO PAULSONA (29.IX.). Podpisanie porozumienia o współpracy gospodarczej między USA a Indiami w zakresie pokojowego wykorzystania energii jądrowej (1.X.). Zatwierdzenie nowego planu ratunkowego dla gospodarki przez Izbę Reprezentantów USA (3.X.). Kryzys polityczny na Ukrainie (8.X.). Wygrana prawicy w wyborach parlamentarnych na Litwie (12.X.). Zwycięstwo konserwatystów w wyborach w Kanadzie (15.X.). Wystrzelenie pierwszej sondy kosmicznej przez Indie – „Chandrayaan – 1”; misja zbadanie Księżyca (22.X.). Powódzie w Jemenie (41 ofiar) – (X.). 160 zabitych podczas trzęsienia ziemi w zach. Pakistanie (29.X.). Trzydzieści zamachów bombowych w indyjskim stanie Asam (84 ofiary) – (30.X.). Zwycięstwo przedstawiciela demokratów, BARACKA OBAMY w wyborach prezydenckich w USA (4.XI.). JOHNSON TORIBIONG prezydentem Palau (do dzisiaj). Pierwsze demokratyczne wybory prezydenckie na Malediwach – prezydentem MOHAMMAD NASHEED (11.XI.). Lądowanie indyjskiej sondy kosmicznej „Chandrayaan – 1” na Księżycu (14.XI.). Referendum w sprawie rozszerzenia autonomii na Grenlandii (25.XI.). Zamachy terrorystyczne w Bombaju w Indiach – śmierć 195 osób w dwóch hotelach Taj Mahal i Trident Oberoi (26-28.XI.). Zamieszki religijne w Jos w Nigerii (ok. 400 ofiar) – (29.XI.). Zwycięstwo socjaldemokracji w wyborach parlamentarnych w Rumunii (30.XI.). Konferencja NZ w sprawie Zmian Klimatu w Poznaniu (1-12.XII.). WERNER FAYMANN kanclerzem Austrii (do dzisiaj). Śmierć patriarchy Wszechrusi i Moskwy, ALEKSEGO II (5.XII.). Początek zamieszek w Grecji po zastrzeleniu przez policję 15-letniego anarchisty, ALEKSANDROSA GRIGOROPOULOSA; walki uliczne w Atenach, Salonikach, Patras i Heraklionie (6.XII.). Operacja „Atalanta” autorstwa UE – misja ochrony okrętów na akwenach somalijskich przed piratami (8.XII.). Nagrody Nobla (fizyka – (1/2) YOICHIRO NAMBU (USA), (1/4) MAKOTO KOBAYASHI i TOSHIHIDE MASKAWA (Japonia), chemia – (1/3) OSAMU SHIMOMURA (USA), MARTIN CHALFIE (USA), ROGER TSIEN (USA), fizjologia lub medycyna (1/2) HARALD ZUR HANSEN (Niemcy), (1/4) FRANÇOISE BARRE-SINOUSI i LUC MONTAGNIER (Francja), literatura – JEAN-MARIE GUSTAVE LE CLEZIO (Francja), pokojowa – MARTII AHTISAARI (Finlandia), ekonomia – PAUL KRUGMAN (USA); strajk generalny w Grecji (10.XII.). Samobójczy zamach w Kirkuku (55 ofiar) – (11.XII.). Ratyfikacja Karty ASEAN (15.XII.). Koniec rozejmu między Izraelem a palestyńskim ugrupowaniem Hamas; kryzys rządowy w Belgii (19.XII.). Śmierć dyktatora Gwinei, LANSANA CONTE (22.XII.). ABOUBACAR SOMPAIRE tymczasowym prezydentem kraju. Wojskowy zamach stanu w Gwinei – przejęcie władzy przez MOUSSE DADIS CAMARÉ i Radę Narodową na rzecz Demokracji i Rozwoju (23.XII.). Kryzys indyjsko-pakistański: koncentracja wojsk

	<p><i>pakistańskich na granicy z Indiami (XII.). <u>Ostrzał izraelski Strefy Gazy – siedzib organizacji Hamas (śmierć ponad 270 osób) – (27.XII.). Zawieszenie procesu pokojowego z Izraelem przez Syrię (28.XII.). Przerwanie rozmów pokojowych z Izraelem przez rząd Autonomii Palestyńskiej; pierwsze od 7 lat wolne wybory w Bangladeszu; dymisja prezydenta Somalii, ABDULLAHI YUSUFA AHMEDA, jego następcą ADAN MOHAMMAD NUUR MADOBE (29.XII.). Wydłużenie kadencji głowy państwa i Dumy Państwowej w Rosji (prezydent na 6 lat, parlament na 5 lat). SERETSE IAN KHAMA prezydentem Botswany (do dzisiaj). TILLMAN THOMAS premierem Grenady (do dzisiaj). DEAN BARROW premierem Belize (do dzisiaj). JOHN PHILLIP KEY premierem Nowej Zelandii (do dzisiaj). LITOKWA TOMEING prezydentem Wysp Marshalla (do 2009). DIMITRIS CHRISTOFIAS prezydentem Cypru (do dzisiaj). FERNANDO LUGO prezydentem Paragwaju (do 2012). ALVARO COLOM CABALLEROS prezydentem Gwatemali (do 2012). Śmierć BOBBY FISCHERA – amerykańskiego szachisty, RUBENSA DE FALCO – brazylijskiego aktora, GUSTAWA HOLOUBKA – polskiego aktora i reżysera, YVES SAINT-LAURENTA – francuskiego projektanta i kreatora, WILLIAMA WHARTONA – amerykańskiego pisarza (Ptasiek), SAMUELA HUNTINGTONA – amerykańskiego politologa (Zderzenie cywilizacji), HAROLDA PINTERA – brytyjskiego dramaturga.</u></i></p>
<p>2009</p>	<p><i><u>Przystąpienie Słowacji do strefy euro; zakrećenie kurków z gazem Ukrainie przez rosyjski Gazprom – kryzys gazowy (1.I.). <u>Początek izraelskiej interwencji lądowej w Strefie Gazy; początek rajdu Paryż-Dakar rozgrywanego po raz pierwszy poza Europą i Afryką (3.I.). JOHN ATTA-MILLS prezydentem Ghany (do 2012).</u></u></i></p> <p><i>Demonstracje antyizraelskie w Turcji (4.I.). Wstrzymanie dostaw rosyjskiego gazu przez Gazprom do krajów zachodniej i południowej Europy przesyłanego przez terytorium Ukrainy (bez dostaw gazu w Bułgarii, Bośni i Hercegowinie, Słowacji, Grecji, na Węgrzech, w Macedonii, Serbii, Austrii, Chorwacji, Turcji), spadki dostaw gazu we Włoszech, Słowenii, Czechach, Rumunii, Francji i w Polsce; stan wyjątkowy w gospodarce Słowacji (6.I.). Rezolucja RB ONZ wzywająca do natychmiastowego przerwania ognia w Strefie Gazy; wystrzelenie rakiet na Izrael z terytorium płd. Libanu (8.I.). Blokada Zach. Brzegu Jordanu przez Izrael (9.I.). Podpisanie nowego porozumienia w sprawie tranzytu gazu między Rosją a Ukrainą (10.I.). Incydent izraelsko-syryjski na Wzgórzach Golan (11.I.). Zamieszki w Rydze (13.I.). <u>Zawieszenie broni w Strefie Gazy – początek wycofywania się wojsk izraelskich (18.I.). BARACK OBAMA prezydentem USA (do dzisiaj).</u> Ofensywa wojsk Ruandy wobec sił rebeliantów na terenie Dem. Rep. Konga za zgodą tego rządu (20.I.-11.II.). Zdjęcie ekskomuniki z 4 biskupów wyświęconych przez abp LEFEBVRE’A przez papieża BENEDYKTA XVI (22.I.). Kryzys rządowy na Islandii związany z sytuacją gospodarczą kraju; początek protestów społecznych i politycznych na Madagaskarze przeciw władzy prezydenta RAVALOMANANY (26.I.). Metropolita CYRYL nowym patriarchą Moskwy i Wszechrusi (27.I.). SHARIF</i></p>

SHEIKH AHMED prezydentem Somalii (do dzisiaj). *JÓHANNA SIGURDARDÓTTIR* premierem Islandii (pierwsza osoba o otwarcie orientacji homoseksualnej zajmująca stanowiska Prezesa Rady Ministrów niepodległego państwa) – (1.II.). Wystrzelenie przez Iran własnego satelity telekomunikacyjnego – „Omid” (2.II.). Pożary buszu w Australii (ok. 200 ofiar) – (II.). Pierwsze w historii zderzenie sztucznych satelitów Ziemi – amerykańskiego Iridium 33 oraz rosyjskiego Kosmos 2251 (10.II.). Katastrofa lotnicza w Buffalo (49 ofiar) – (12.II.). Główny opozycjonista w stosunku do rządów *MUGABE, MORGAN TSVANGIRAI* premierem Zimbabwe (11.II.). Kryzys rządowy na Łotwie (21.II.). Bunt oddziałów ochrony pogranicza w Bangladeszu (25.II.). Zamach na prezydenta Gwinei *Bissau, VIEIRĘ* w Bissau (2.III.); *RAIMUNDO PEREIRA* tymczasowym prezydentem Gwinei Bissau (kilka msc). Wydanie nakazu aresztowania prezydenta Sudanu *AL-BASZIRA* przez Międzynarodowy Trybunał Karny (3.III.). Śmierć żony *TSVANGIRAI* w wypadku samochodowym, sam premier Zimbabwe na leczeniu w Botswanie (6.III.). Początek buntu armii na Madagaskarze przeciw władzy prezydenta (8.III.). Tragedia szkolna w Winnenden w Niemczech – zastrzelenie 17 osób przez niezrównoważonego nastolatka (11.III.). *MAURICIO FUNES* prezydentem Salwadoru (do dzisiaj). Madagaskar: zamach stanu pod przewodnictwem *ANDRY RAJOELINY*, rezygnacja prezydenta *RAVALOMANANY z urzędu* (16-17.III.). *RAJOELINA* prezydentem Madagaskaru (do dzisiaj). Pielgrzymka *BENEDYKTA XVI* do Angoli i Kamerunu (17-23.III.). Albania i Chorwacja członkami NATO; spotkanie *OBAMA-MIEDWIEDIEW* w Londynie (1.IV.). Starcia oddziałów tajlandzkich i kambodżańskich na granicy (3.IV.). *ANDERS FOGH RASMUSSEN* sekretarzem generalnym NATO (do dzisiaj). *LARS LØKKE RASMUSSEN* premierem Danii (do 2011). Zamach terrorystyczny w pakistańskim Chakwal (22 ofiary) – (5.IV.). Trzęsienie ziemi w środkowych Włoszech (okolice miasta L’Aquila, ponad 100 ofiar); zamieszki w Mołdawii po wygraniu przez komunistów wyborów parlamentarnych (6.IV.). Zawieszenie konstytucji na Fidżi – wzmocnienie władzy prezydenckiej (10.IV.). Oficjalne zakończenie II wojny czeczeńskiej przez Rosję (16.IV.). Trzęsienie ziemi w Afganistanie (22 ofiary) – (17.IV.). 68 zabitych w wyniku dwóch zamachów terrorystycznych w Iraku (23.IV.). Porozumienie Rosji, Abchazji i Osetii Płd. w sprawie ochrony granic (1.V.). Nacjonalizacja europejskiego koncernu paliwowego Air BP przez rząd Boliwii (3.V.). Epidemia grypy AH1N1 na świecie (V.). *RICARDO MARTINELLI* prezydentem Panamy (do dzisiaj). *GEORGE ABELA* prezydentem Malty (do dzisiaj). Kryzys rządowy w Nepalu (4.V.). Bunt wojskowych w Gruzji (6.V.). *JACOB ZUMA* prezydentem RPA (do dzisiaj). Pielgrzymka *BENEDYKTA XVI* do Izraela, Jordanii i Palestyny (8-15.V.). Zacięte walki w Somalii – 65 ofiar (9-11.V.). Złożenie broni przez Tamilskie Tygrysy, organizację dążącą do utworzenia niezależnego państwa na Sri Lance (17.V.). Śmierć *VELUPILLAI PRABHAKARANA*, przywódcy Tamilskich Tygrysów w walce (18.V.). Katastrofa lotnicza na

Jawie (97 zabitych) – (20.V.). Samobójstwo byłego prezydenta Korei Płd. – ROH MOO-HYUNA z powodu choroby (23.V.). CACHIAGIJN ELBEGDORDŽ prezydentem Mongolii (do dzisiaj). Przeprowadzenie testu nuklearnego przez KRL-D, zaniepokojenie Korei Płd., Japonii i USA (25.V.). Postawienie 700 tys. żołnierzy południowokoreańskich i amerykańskich na terytorium Korei Płd. w stan najwyższej gotowości (28.V.). Upadek General Motors – największej amerykańskiej firmy samochodowej; katastrofa lotnicza samolotu Air France nad środkowym Atlantykiem (248 zabitych) – (1.VI.). Wizyta prezydenta USA, OBAMY w Kairze (6.VI.). Śmierć wieloletniego prezydenta Gabonu, BONGO (8.VI.), tymczasowym prezydentem ROSE FRANCINE ROGOMBE, nowym prezydentem Gabonu ALI-BEN BONGO ONDIMBA (do dzisiaj). Walki z islamistami na Filipinach (30 ofiar) – (VI.). 15 zabitych w zamachu na hotel w Peszawarze w Pakistanie (10.VI.). Zamieszki w Peru (VI.). Kryzys polityczny w Iranie po wyborach prezydenckich (reelekcja AHMADINEŻADA) – (VI.). Stan wyjątkowy w Somalii (21.VI.). Nieudany zamach na prezydenta Inguszetii, JUNUS-BEKA JEWKUROWA (22.VI.). Zamach bombowy w Bagdadzie (78 ofiar) – (24.VI.). Śmierć MICHAELA JACKSONA – gwiazdy muzyki pop (26.VI.). Wojskowy zamach stanu w Hondurasie – obalenie rządów prezydenta ZELAYI, objęcie władzy przez ROBERTO MICHELETTIEGO (28.VI.). Katastrofa lotnicza jemeńskiego samolotu pasażerskiego u wybrzeży Komorów (152 ofiary) – (30.VI.). Kryzys polityczny w Chorwacji (VII.). DALIA GRYBAUSKAITE prezydentem Litwy (do dzisiaj). Operacja „Cios Miecza” sił US Army w Afganistanie – desant wojsk w dolinie rzeki Helmand (2.VII.). GJORGJE IVANOV prezydentem Macedonii (do dzisiaj). Wystrzelenie sześciu rakiet balistycznych przez KRL-D, zaniepokojenie USA i Japonii (4.VII.). Wizyta OBAMY w Rosji, spotkanie z MIEDWIEDIEWEM (6.VII.). Rozmowa OBAMA-BENEDYKT XVI w Rzymie (10.VII.). JERZY BUZEK przewodniczącym Parlamentu Europejskiego (14.VII.). Śmierć byłej prezydent Filipin, CORAZON AQUINO (1.VIII.). Napięcie polityczne między Rosją a Gruzją (VIII.). Koniec kryzysu gospodarczego w krajach Europy Zachodniej (VIII.). Zamachy terrorystyczne w Afganistanie (50 ofiar) – (20.VIII.). Pożar szpitala psychiatrycznego w Tałdykorgan w Kazachstanie (38 ofiar) – (13.IX.). Rezygnacja USA z budowy elementów tarczy antyrakietowej w Polsce i Czechach (17.IX.). Aresztowanie znanego reżysera, ROMANA POLAŃSKIEGO na lotnisku w Zurychu (zarzut gwałtu sprzed ponad 30 lat dokonanego w Kalifornii) – (27.IX.). Trzęsienie ziemi u wybrzeży Samoa (113 ofiar) – (30.IX.). Ponowne referendum w sprawie przyjęcia Traktatu Lizbońskiego w Irlandii (zwycięstwo zwolenników UE) – (2.X.). Demonstracja przeciwko aborcji w Madrycie (18.X.). Potwierdzenie obecności wody na Księżycu przez NASA (13.XI.). HERMAN VAN ROMPUY, poprzednio premier Belgii, przewodniczącym Rady Europejskiej (od 19.XI.). LETERME premierem Belgii (do dzisiaj). Wejście w życie Traktatu Lizbońskiego (1.XII.). Nieudany zamach na

	<p>prezydenta Gwinei, CAMARÉ w Conakry (3.XII.), przejęcie władzy przez SEKOUBE KONATE. Nagrody Nobla (fizyka – (1/2) CHARLES KAO (Wielka Brytania, Hongkong), (1/4) WILLARD BOYLE (USA) i (1/4) GEORGE SMITH (USA), chemia – (1/3) VENKATRAMAN RAMAKRISHNAN (Wielka Brytania), (1/3) THOMAS STEITZ (USA), (1/3) ADA YONATH (Izrael), fizjologia lub medycyna (1/3) ELIZABETH BLACKBURN (USA), (1/3) CAROL GREIDER (USA) i (1/3) JACK SZOSTAK (USA), literatura – HERTHA MULLER (Niemcy), pokojowa – BARACK HUSSEIN OBAMA (USA), ekonomia – (1/2) ELINOR OSTROM (USA) i (1/2) OLIVER WILLIAMSON (USA)) – (10.XII.). JAUME BARTUMEU CASSANY premierem Andory (do 2011). Rezygnacja prezydenta VORONINA, MIHAI GHIMPIU tymczasowym prezydentem Mołdawii (do 2010). ZILLUR RAHMAN prezydentem Bangladeszu (do dzisiaj). BACAI SANHA prezydentem Gwinei Bissau (do 2012). Rezygnacja prezydenta Fidzi, ILOILOVATU z pełnionej funkcji, EPELI NAILATIKAU prezydentem (do dzisiaj). MAXIME CARLOT KORMAN tymczasowym prezydentem Vanuatu, nowym IOLU JOHNSON ABBIL (do dzisiaj). RUBEN ZACKHRAS tymczasowym prezydentem Wysp Marshalla, nowym JURELANG ZEDKAIA (do 2012). Śmierć FARAH FAWCETT – aktorki amerykańskiej, BOBBY ROBSONA – angielskiego trenera piłkarskiego, SIERGIEJA MICHAŁKOWA – rosyjskiego pisarza, PATRICKA SWAYZE – aktora amerykańskiego, MARKA EDELMANA – polskiego działacza politycznego, CLAUDE LEVI-STRAUSS – francuskiego antropologa, socjologa i filozofa.</p>
<p>2010</p>	<p><u>Otwarcie Burdż Chalifa w Dubaju (Zjednoczone Emiraty Arabskie) – najwyższego budynku na świecie (828 metrów, 169 pięter użytkowych) – (4.I.).</u> <u>Odkrycie śladów zwierząt w osadach sprzed 400 mln lat w Górach Świętokrzyskich (Polska) – (7.I.).</u> IVO JOSIPOVIĆ prezydentem Chorwacji (do dzisiaj). <u>Trzęsienie ziemi na Haiti – zniszczenie Port-au-Prince (ok. 200 tys. ofiar) – (12.I.).</u> MIGUEL JUAN SEBASTIAN PIÑERA ECHENIQUE prezydentem Chile (do dzisiaj). Trzęsienie ziemi w Gwatemali i Salwadorze (18.I.). Bankructwo Japa Airlines; zamieszki religijne w Jos w Nigerii – kilkaset ofiar (19.I.). Wykonanie wyroku śmierci na ALI HASANIE AL-MADŻIDZIE w Bagdadzie (tzw. Chemiczny Ali); katastrofa lotnicza u wybrzeży Libanu (90 ofiar) – (25.I.). PORFIRIO LOBO SOSA prezydentem Hondurasu (do dzisiaj). „Avatar” najbardziej dochodowym filmem w historii kina – <u>ponad 2,7 mld dolarów (I.).</u> LAURA CHINCHILLA MIRANDA prezydentem Kostaryki (do dzisiaj). 172 ofiary lawin w Afganistanie (8.II.). <u>Igrzyska XXI Olimpiady Zimowej w Vancouver (hokej: Kanada, klasyfikacja medalowa: 1.Kanada (14 złotych, 7 srebrnych, 5 brązowych, łącznie 26 medali), 2.Niemcy (10 złotych, 13 srebrnych, 7 brązowych, łącznie 30 medali), 3.USA (9 złotych, 15 srebrnych, 13 brązowych, łącznie 37 medali)) – (12-28.II.).</u> Początek operacji „Musztarak” w Afganistanie – dalsza walka z talibami (13.II.). 18 ofiar katastrofy kolejowej w Buizingen w Belgii (15.II.). <u>Wojskowy zamach stanu w Nigrze, obalenie władzy</u></p>

prezydenta TANDJA MAMADOU, na czele państwa SALOU DJIBO (do 2011); 41 ofiar katastrofy budowlanej meczetu Bab Bardain w Meknesie w Maroku (19.II.). Powódzie i lawiny błotne na Maderze (43 ofiary) – (20.II.). 38 ofiar katastrofy autobusów w La Libertad w Peru (22.II.). JANUKOWYCZ prezydentem Ukrainy (do dzisiaj).

Silne trzęsienie ziemi w Chile (śmierć 486 osób) – (27.II.). JOSÉ ALBERTO MUJICA CORDANO „EL PEPE” prezydentem Urugwaju (do dzisiaj). Odrzucenie warunków rządowej gwarancji dla długów wobec Wielkiej Brytanii i Holandii wyrażone w referendum na Islandii (6.III.). Ponowne zamieszki w nigeryjskim mieście Jos (III.). Zamachy terrorystyczne w moskiewskim metrze (39 zabitych) – (29.III.). Wybuch antyrządowych demonstracji w Kirgistanie (6.IV.), skutkujących ucieczką dotychczasowego prezydenta BAKIJEWA do Białorusi (19.IV.), ROZA OTUNBAJEWA nowym prezydentem kraju (do 2011). Protesty polityczne w Tajlandii (25 ofiar) – (IV.). Katastrofa polskiego samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem – śmierć 96 osób, w tym m.in. prezydenta KACZYŃSKIEGO wraz z małżonką, RYSZARDA KACZOROWSKIEGO (ostatniego prezydenta na uchodźstwie), 2 wicemarszałków Sejmu, wicemarszałka Senatu, rzecznika Praw Obywatelskich, prezesa IPN, prezesa NBP, szefa BBN, sekretarza Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, 12 posłów, 2 senatorów, przedstawicieli Rodzin Katyńskich i innych stowarzyszeń, dowódców sił lądowych, powietrznych i morskich RP, szefa Sztabu Generalnego WP – katastrofa bez precedensu w historii lotnictwa (10.IV.). Kondolencje dla Polski z większości państw świata (IV.). Objęcie obowiązków prezydenta Polski przez aktualnego marszałka Sejmu, BRONISŁAWA KOMOROWSKIEGO (10.IV.). Trzęsienie ziemi w chińskiej prowincji Qinghai (2200 ofiar), początek erupcji wulkanu Eyjafjallajökull na Islandii – trudności w komunikacji lotniczej w Europie (14.IV.). Uroczysta msza święta w Warszawie ku czci pamięci ofiar katastrofy pod Smoleńskiem (17.IV.). Uroczystości pogrzebowe polskiej pary prezydenckiej w Krakowie, złożenie ich ciał na Wawelu (18.IV.). DERVIŞ EROĞLU prezydentem Cypru Północnego (do dzisiaj). Eksplozja platformy wiertniczej BP Deepwater Horizon w Zatoce Meksykańskiej – możliwość skażenia wybrzeży Luizjany i Florydy (20.IV.). Śmierć JUANA ANTONIO SAMARANCHA, wieloletniego przewodniczącego MKOL (21.IV.). Wystawa Expo 2010 w Szanghaju (1.V.-31.X.). Zamieszki w Atenach związane z kryzysem gospodarczym (V.). Śmierć prezydenta Nigerii, YAR’ADUI w wyniku choroby (5.V.), nowym prezydentem GOODLUCK EBELE JONATHAN (do dzisiaj). Zwycięstwo konserwatystów w wyborach parlamentarnych w Wielkiej Brytanii (6.V.). Katastrofa górnicza w kopalni Rospadskaja w Rosji (47 ofiar); sprzedaż londyńskiego domu towarowego Harrods spółce powiązanej z katarską rodziną królewską za sumę 1,5 mld funtów szterlingów (8.V.). Zaproszenie Izraela, Słowenii i Estonii do członkostwa w OECD (V.). DAVID CAMERON premierem Wielkiej Brytanii (do dzisiaj). 103 ofiary katastrofy lotniczej w Trypolisie (12.V.). Zalegalizowanie małżeństw homoseksualnych przez

Portugalie (17.V.). Zamieszki w Bangkoku (30 ofiar) – (V.). Wielka powódź w Europie Środkowej (Polska, Węgry, Słowacja, Austria) – 37 zabitych (V-VI.). Katastrofa lotnicza w indyjskim Mangalore (158 ofiar) – (22.V.). KAMLA PERSAD-BISSESSAR pierwszą kobietą-premier w Trynidadzie i Tobago (26.V.). 73 ofiary zamieszek w Kingston, stolicy Jamajki (V.). Incydent u wybrzeży Strefy Gazy – zaatakowanie 6 statków przewożących ponad 600 propalestyńskich działaczy przez izraelską marynarkę wojenną, śmierć 9 osób podczas szturm statków, potępienie tego aktu przez Radę Bezpieczeństwa ONZ i Turcję; rezygnacja HORSTA KÖHLERA ze stanowiska prezydenta Niemiec z powodu niefortunnej wypowiedzi w radio (31.V.), JENS BÖHRNSEN p.o. prezydenta Niemiec (V-VII.). Beatyfikacja ks. POPIEŁUSZKO w Warszawie (6.VI.). BENIGNO AQUINO III prezydentem Filipin (do dzisiaj). XIX Mistrzostwa Świata w piłce nożnej w RPA (uczestnicy: Algieria, Anglia, Argentyna, Australia, Brazylia, Chile, Dania, Francja, Ghana, Grecja, Hiszpania, Holandia, Honduras, Japonia, Kamerun, Korea Płd., KRL-D, Meksyk, Niemcy, Nigeria, Nowa Zelandia, Paragwaj, Portugalia, RPA, Serbia, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Urugwaj, USA, Włochy, Wybrzeże Kości Słoniowej: 1.Hiszpania, 2.Holandia, 3.Niemcy, 4.Urugwaj) – (11.VI.-11.VII.). 110 ofiar kirgisko-uzbeckich zamieszek etnicznych w Kirgistanie (12.VI.). JULIA GILLARD pierwszą kobietą-premier w Australii (24.VI.). Początek strajku generalnego w Grecji (29.VI.). CHRISTIAN WULFF prezydentem Niemiec (do dzisiaj). Rosyjsko-kazachska unia celna (1.VII.), przystąpienie Białorusi (3.VII.). Wejście w życie wspólnego kodeksu celnego Rosji, Kazachstanu i Białorusi; zniesienie ograniczeń wwozowych dot. dóbr konsumpcyjnych do Strefy Gazy przez Izrael (5.VII.). Powódź w Mołdawii (VII.). Dzień trzech prezydentów w Polsce – złożenie urzędu marszałka i funkcji p.o. prezydenta przez KOMOROWSKIEGO, krótkie pełnienie funkcji przez marszałka Senatu, BOGDANA BORUSEWICZA, przejęcie p.o. głowy państwa przez nowego marszałka Sejmu, GRZEGORZA SCHETYNE; pierwsza kobieta-premier na Słowacji – IVETA RADIČOVA; zaakceptowanie porozumienia z USA przez Parlament UE o przekazywaniu danych bankowych w ramach walki z terroryzmem (8.VII.). DAYSI BOUTERSE prezydentem Surinamu (do dzisiaj). Zerwanie stosunków dyplomatycznych z Kolumbią przez Wenezuelę; Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości: nie złamanie prawa międzynarodowego przez Kosowo podczas ogłoszenia deklaracji niepodległości (22.VII.). Panika na Love Parade w Duisburgu (21 ofiar, 510 rannych) – (24.VII.). Otwarcie najdłuższego i najmocniejszego na świecie połączenia energetycznego Xiangjiaba-Szanghaj; rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z UE przez Islandię (26.VII.). Wprowadzenie zakazu korridy w Katalonii; domaganie się uznania niepodległości przez Naddniestrze (powołanie na stanowisko Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Kosowa); śmierć 152 osób w katastrofie lotniczej w Pakistanie (28.VII.). Nowa konstytucja w Kenii (4.VIII.). PAL

SCHMITT prezydentem Węgier (do 2012). BRONISŁAW KOMOROWSKI prezydentem Polski (do dzisiaj). 46 ofiar zamachów bombowych w Basrze (7.VIII.). Powódź na Dolnym Śląsku (VIII.). JUAN MANUEL SANTOS prezydentem Kolumbii (do dzisiaj). Śmierć byłego prezydenta Włoch, COSSIGI (17.VIII.). Erupcja wulkanu Sinabung na Sumatrze (19.VIII.). DANNY PHILIP premierem Wysp Salomona (do dzisiaj). Referendum w Turcji w sprawie nowelizacji konstytucji (12.IX.). Zwycięstwo centroprawicy w wyborach parlamentarnych w Szwecji (19.IX.). Wypadek polskiego autokaru pod Berlinem – największa katastrofa drogowa w historii Brandenburgii (śmierć 14 osób) – (26.IX.). Dymisja prezydenta Kosowa, SEJDIU z powodu łączenia stanowiska prezydenta i lidera Demokratycznej Ligi Kosowa (27.IX.), JAKUB KRASNIQI p.o. prezydenta (do 2011). Zdymisjonowanie mera Moskwy, JURIIA ŁUŻKOWA przez prezydenta Rosji (28.IX.). Bunt służb mundurowych w Ekwadorze de facto nieudany zamach stanu (30.IX.). Rozpad Antyli Holenderskich na 5 osobnych terytoriów: Bonaire, Curacao, Saba, Sint Eustatius, Sint Maarten (10.X.). Wypadek ukraińskiego autobusu na przejeździe kolejowym (43 ofiary) – (12.X.). MARK RUTTE premierem Holandii (do dzisiaj). Powstanie najdłuższego na świecie tunelu (Gotthard Base Tunnel w Szwajcarii – 57 km) – (15.X.). Otwarcie najdłuższej kolejki linowej na świecie w Armenii (nad rzeką Worotan do monasteru Tatew o długości 5,7 km) – (16.X.). Zamach bombowy w Grozным (6 ofiar) – (19.X.). FREUNDEL STUART premierem Barbadosu po śmierci THOMPSONA (do dzisiaj). Śmierć byłego prezydenta Argentyny, KIRCHNERA w El Calafate (27.X.). Konflikt graniczny między Nikaraguą a Kostaryką o wyspę Calero (XI.). Zamach bombowy w pakistańskim meczecie Darra Adam Khel (67 ofiar) – (5.XI.). ALPHA CONDE prezydentem Gwinei (do dzisiaj). Konsekracja kościoła Sagrada Familia w Barcelonie i podniesienie go do godności bazyliki mniejszej przez BENEDYKTA XVI (7.XI.). Najmłodszy mistrz Formuły 1 w historii – Niemiec SEBASTIAN VETTEL (23 lata, 134 dni) – (14.XI.). Nieudany pucz wojskowych podczas referendum konstytucyjnego na Madagaskarze (17.XI.). Ostrzelanie południowokoreańskiej wyspy Yeonpyeong przez północnokoreańską artylerię: śmierć 2 cywilów i 2 żołnierzy – początek kryzysu na Płw. Koreańskim (23.XI.). Katastrofa górnicza w nowozelandzkiej kopalni Pike River (29 ofiar) – (24.XI.). Odkrycie pierwszej pozaziemszej atmosfery tlenowej na księżycu Saturna Rea (25.XI.). Krótkotrwały stan wyjątkowy w Hiszpanii w wyniku strajku kontrolerów ruchu lotniczego (4.XII.). Zatrzymanie JULIANA ASSANGE, twórcy strony internetowej Wikileaks umożliwiającej publikowanie w sposób anonimowy dokumentów (często tajnych) rządowych i korporacyjnych przez informatorów chcących zasygnalizować działania niezgodne z prawem (tzw. whistleblowers) w Wielkiej Brytanii (7.XII.). Nagrody Nobla (fizyka – (1/2) ANDRIEJ GEJM (Rosja, Holandia), (1/2) KONSTANTIN NOWOSIOŁOW (Rosja, Wielka Brytania), chemia – (1/3) EICHI NEGISHI (USA), (1/3) RICHARD HECK (USA), (1/3) AKIRA

	<p>SUZUKI (Japonia), fizjologia lub medycyna – ROBERT EDWARDS (Wielka Brytania), literatura – MARIO VARGAS LLOSA (Peru), pokojowa – LIU XIAOBO (ChRL) nie odebrał nagrody z powodu aresztu domowego, ekonomia – (1/3) CHRISTOPHER PISSARIDES (Cypr, Wielka Brytania), (1/3) PETER DIAMOND (USA) i (1/3) DALE MORTENSEN (USA)) – (10.XII.). Aresztowanie byłego premiera Chorwacji, SANADERA w związku z zarzutami korupcyjnymi (10.XII.). <u>Pierwsze wybory parlamentarne w Kosowie po odzyskaniu niepodległości – triumf Demokratycznej Partii Kosowa (12.XII.)</u>. Osiągnięcie granic Układu Słonecznego przez sondę Voyager 1 (16.XII.). <u>Wybory prezydenckie na Białorusi – zwycięstwo ŁUKASZENKI, w tle pobicia pozostałych kandydatów na urząd prezydenta, sprzeciw UE (19.XII.)</u>. Rezygnacja MILO DJUKANOVICIA ze stanowiska premiera Czarnogóry (21.XII.). <u>Początek zaburzeń społecznych w Tunisie określanych mianem jaśminowej rewolucji (27.XII.)</u>. Prezydium Bośni i Hercegowiny: BAKIR IZETBEGOVIĆ, NEBOJŠA RADMANOVIĆ, ŽELJKO KOMŠIĆ (do dzisiaj). Krótka władza VLADA FILATA w Mołdawii jako tymczasowego prezydenta, MARIAN LUPU nowym p.o. prezydenta (do dzisiaj). Śmierć JOHNA FORSYTHE – amerykańskiego aktora (Dynasty), JERZEGO TURKA – polskiego aktora, DENNISA HOPPERA – amerykańskiego aktora i reżysera, ENZO BEARZOTA – włoskiego trenera piłkarskiego, JOSE SARAMAGO – portugalskiego pisarza, MOHAMMADA HUSSEINA FADLALLAHA – wielkiego ajatollaha Libanu, ALGIRDASA BRAZAUSKASA – litewskiego polityka, LESLIE NIELSENA – kanadyjskiego aktora, GIENNADIJA JANAJEWA – rosyjskiego polityka.</p>
<p>2011</p>	<p>DILMA ROUSSEFF prezydentem Brazylii (do dzisiaj). Wejście Estonii do strefy euro; zamach bombowy pod kościołem koptyjskim w egipskiej Aleksandrii (21 ofiar) – (1.I.). <u>Cybernetyczny atak tunezyjskich hakerów na stronę internetową rządu – poparcie dla demonstrujących (3.I.)</u>. Śmierć gubernatora Pendżabu, SALMAANA TASEERA w zamachu w Islamabadzie (4.I.). <u>Strajk generalny adwokatury tunezyjskiej (6.I.)</u>. Strzelanina w Tucson w stanie Nowy Meksyk (8 zabitych, 12 rannych w tym senator USA, GABRIELLE GIFFORDS) – (8.I.). Początek referendum niepodległościowego w Sudanie Południowym (9.I.). <u>Starcia w tunezyjskim mieście Al-Kasrajn (8-9.I.)</u>. Powódzie w stanie Queensland w Australii (ponad 30 ofiar, rozmiar powodzi porównywalny z łączną powierzchnią Francji i Niemiec) – (I-II.). <u>Zamieszki w Tunisie (12-13.I.)</u>. Ponad 500 ofiar lawin błotnych i powodzi w Brazylii; <u>zdymisjonowanie rządu Tunezji, nowy rząd MOHAMMADA GHANNOUCHI, dymisja prezydenta BEN ALI – jego wyjazd do Dżuddy w Arabii Saudyjskiej (14.I.)</u>. <u>FUAD MEBAZAA tymczasową głową państwa w Tunezji (od 15.I.)</u>. Zamach terrorystyczny na lotnisku Domodedowo w Moskwie (36 ofiar, 180 rannych) – (24.I.). <u>Początek protestów społecznych w Egipcie, manifestacje w kilku miejscach Kairu, a także w Aleksandrii, Ismailli i Suezie (25.I.)</u>. <u>Początek protestów społecznych w Jemenie (27.I.)</u>. „Piątek gniewu”</p>

w Egipcie – krwawe demonstracje przeciwników władzy MUBARAKA na placu Midan Tahrir w Kairze; demonstracja antyrządowa w Jordanii – żądanie dymisji premiera RIFAI (28.I.). Zdymisjonowanie rządu AHMADA NAZIFA przez MUBARAKA, nowy rząd AHMADA SZAFIKA, wiceprezydentem Egiptu OMAR SULEIMAN; antyrządowa demonstracja w Dżuddzie w Arabii Saudyjskiej; katastrofa kolejowa w Hordorf w Niemczech – 10 ofiar (29.I.). Akt samospalenia 4 mężczyzn w Tangerang (30.I.). Marsz „Milion” w Kairze; ustąpienie premiera Jordanii (1.II.). Starcia przeciwników i zwolenników MUBARAKA na kairskim placu Midan Tahrir (2.II.). THEIN SEIN prezydentem Myanmaru (do dzisiaj). Powódź w australijskim stanie Victoria (II.). Początek rozmów opozycji z wiceprezydentem Egiptu (6.II.). Samobójczy zamach na bazę pakistańskiej armii w Mardan (31 ofiar) – (10.II.). Ustąpienie MUBARAKA ze stanowiska prezydenta Egiptu i jego wyjazd do Szarm El-Szejh, przejęcie władzy przez Najwyższą Radę Wojskową na czele z marsz. MOHAMMEDEM HUSSEINEM TANTAWI (11.II.). Nasilenie antyprezydenckich demonstracji w Jemenie: Sana, Aden, Ta'izz (12-21.II.). Rozwiązanie parlamentu i zawieszenie konstytucji w Egipcie (13.II.). Zamieszki w Mogadiszu (13-15.II.). Kryzys rządowy w Palestynie (14.II.). Początek masowych protestów w Libii (15.II.). Informacja egipskiego Ministerstwa Zdrowia o 365 ofiarach i 5500 rannych podczas trwania rewolucji w Egipcie; zamieszki w Kut w Iraku; demonstracje w Irbidzie i Ammanie (16.II.). 24 ofiary starć w Benghazi, Bajdzie i Zintan w Libii (17.II.). Gwałtowne demonstracje w Manamie, stolicy Bahrajnu (6 ofiar) – (17-18.II.). Blokada mostu w Basrze przez demonstrantów; 35 ofiar demonstracji w Benghazi (18.II.). Demonstracje w Rabacie i Casablance; starcia na ulicach Trypolisu (20.II.). 61 ofiar protestów antyrządowych w Libii, rewolta w Trypolisie, Benghazi, Bajdzie, Darna i Tobruku, dymisja ambasadorów Libii w Indiach, Tunezji, USA, Chinach, Indonezji, Wielkiej Brytanii i Malezji, ministra sprawiedliwości MUSTAFY MOHAMMADA ABD AL-DŻALIEGO, fatwa egipskiego duchownego JUSUFA AL-KARDAWIEGO na KADDAFIEGO nakazująca żołnierzom libijskim jego zabicie (21.II.). Fala protestów w Algierze (II.). Trzęsienie ziemi w Christchurch w Nowej Zelandii (166 ofiar); zawieszenie Libii w prawach członka Ligi Arabskiej, potępienie Libii za postępowanie względem własnych obywateli przez Radę Bezpieczeństwa ONZ, zerwanie stosunków dyplomatycznych z Libią przez Peru (22.II.). Zdobycie przez libijskich powstańców Az-Zawiji i Misraty (24.II.). Podpisanie dekretu przez OBAMĘ wprowadzającego sankcje wobec rządu libijskiego (25.II.). Powołanie Narodowej Rady Tymczasowej w Benghazi, głównym mieście opanowanym przez powstańców libijskich (26.II.). Wypowiedzenie posłuszeństwa KADDAFIEMU przez ambasadę w Rzymie (27.II.). Uzgodnienie sankcji wobec Libii przez UE (28.II.). Zawieszenie członkostwa Libii w Radzie Praw Człowieka ONZ (1.III.). Bitwa o Marsa al-Burajka, zwycięstwo powstańców libijskich (2.III.). Walki o Ras al-Unuf w Libii (4.III.). Ogłoszenie się przez Narodową Radę Tymczasową – jedynym

rzędem Libii (przewodniczący MUSTAFA MOHAMMAD ABD AD-DŻALIL, dow. powstania OMAR HARIRI) – (5.III.). Początek kontrofensywy sił rządowych, upadek Ben Dżawad; wybory parlamentarne w Estonii – zwycięstwo Partii Reform (6.III.). Obłężenie Misraty przez wojska KADDAFIEGO (7.III.). Gwałtowne starcia w stolicy Jemenu, Sanie (8.III.). Wezwanie Kuwejtu do uznania nowego rządu Libii przez wszystkie kraje arabskie (9.III.). Zdobycie Az-Zawiji i Ras al-Unuf przez siły rządowe, uznanie nowego rządu Libii przez Francję; 25 ofiar trzęsienia ziemi w chińskim Junnanie (10.III.). Zerwanie stosunków dyplomatycznych z Francją przez rząd KADDAFIEGO; trzęsienie ziemi i fala tsunami u wybrzeży Japonii o magnitudzie 9.0 w skali Richtera, ponad 11,3 tys. ofiar (11.III.). Eksplozja w elektrowni atomowej Fukushima I u wybrzeży Honsiu (12.III.). Marsa al-Burajka w ręku sił wojsk dyktatora (13.III.). Zdobycie Zuwary (14.III.) i Adżdabiji (15.III.) przez wojska KADDAFIEGO. Wkroczenie oddziałów armii saudyjskiej i Zjednoczonych Emiratów Arabskich do Bahrajnu celem ustabilizowania sytuacji; drugi wybuch w elektrowni Fukushima I (14.III.). Wprowadzenie stanu wyjątkowego w Bahrajnie (15.III.). Walki w okolicach Misraty; starcia na Placu Perłowym w Al-Manamie, stolicy Bahrajnu; pożary w dwóch budynkach reaktorów elektrowni Fukushima I (16.III.). Przyjęcie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ o ustanowieniu strefy zakazu lotów nad Libią (za – Bośnia i Hercegowina, Francja, Kolumbia, USA, RPA, Gabon, Nigeria, Liban, Portugalia, Wielka Brytania, wstrzymały się od głosu Niemcy, Rosja, Chiny, Brazylia i Indie) – (17.III.). MAHAMADOU ISSOUFOU prezydentem Nigru (do dzisiaj). Wprowadzenie zawieszenia broni w Libii przez KADDAFIEGO (nieprzestrzeganie tego zarządzenia wobec prowadzenia dalszych ataków; udział w militarnej interwencji w Libii deklarowana przez Norwegię, Francję, Kanadę, Belgię, Danię, Grecję, Wielką Brytanię, USA, Katar i ZEA, bazy lotnicze udostępnione przez Francję, Hiszpanię i Włochy, poparcie Arabii Saudyjskiej, Szwecji oraz Jordanii); wprowadzenie stanu wyjątkowego w Jemenie po brutalnym stłumieniu demonstracji w Sanie: 52 ofiary (18.III.). Strefa zakazu lotów sił lotniczych myśliwców i bombowców KADDAFIEGO nad Libią – atak lotnictwa francuskiego, amerykańskiego i brytyjskiego na libijskie pojazdy wojskowe, czołgi i stanowiska obrony plot., naloty na Trypolis, Misratę, Zuwarę i lotnisko Mitiga k/Trypolisu (19.III.). Bombardowanie lotniska w Trypolisie przez amerykańskie lotnictwo, ubolewanie Rosji, Chin i Indii z powodu rozpoczęcia nalotów państw koalicji, krytyka Ligi Arabskiej, wezwanie Unii Afrykańskiej do natychmiastowego przerwania działań zbrojnych, sprzeciw Wenezueli, jednostronne ogłoszenie zawieszenia broni przez KADDAFIEGO; dymisja rządu w Jemenie (20.III.). Zburzenie rezydencji libijskiego dyktatora w Trypolisie przez lotnictwo amerykańskie, udział włoskich bombowców w operacji militarnej, zawieszenie udziału Norwegii w interwencji przeciw Libii wskutek niejasności w dowodzeniu operacją militarną, przyłączenie się Hiszpanii do koalicji, poparcie

władz Iraku dla interwencji w Libii, sprzeciw MUKTADY AL-SADRA, niefortunna wypowiedź PUTINA o „wyprawie krzyżowej”
odnośnie interwencji państw koalicji – skrytykowana przez
MIEDWIEDIEWA; przejście na stronę opozycji antyprezydenckiej
w Jemenie wysokich rangą przedstawicieli władz państwa m.in.
wiceprzewodniczącego parlamentu, dowódcy sił obrony powietrznej,
komendanta dywizji pancernej (21.III.). Naloty lotnictwa koalicji na
stanowiska obrony plot. w okolicach Benghazi, lotniska w Syrcie i
bazę marynarki wojennej w Trypolisie, krytyka interwencji koalicji
w Libii przez Chiny, Indie i KRL-D (22.III.). Zbombardowanie
pozycji wojsk libijskich pod Misratą, zapowiedź wzięcia udziału w
interwencji wojskowej przez Holandię i Rumunię, utworzenie Rządu
Tymczasowego przez Narodową Radę Tymczasową (ABD AL-
DŻALIL), nowe sankcje UE wobec Libii; zamach bombowy w
Jerozolimie (40 rannych, 1 ofiara), ostrzeżenie Egiptu wobec Izraela
dotyczące nie rozpoczynania odwetowego ataku wobec ludności
palestyńskiej w Strefie Gazy; kryzys rządowy w Portugalii; śmierć
ELIZABETH TAYLOR, słynnej amerykańskiej aktorki (23.III.).
Zamrożenie majątku KADDAFIEGO przez Tunezję, decyzja o
przejęciu dowództwa podczas interwencji w Libii przez NATO;
gwałtowne starcia w Syrii – 100 zabitych w mieście Daraa, zgoda
Zjednoczonych Emiratów Arabskich na udział części sił lotniczych w
interwencji w Libii; trzęsienie ziemi w Birmie – 75 ofiar (24.III.).
Gen. CHARLES BOUCHARD (Kanada) dowódcą misji NATO w
Libii, włączenie się lotnictwa Kataru w misje lotnicze nad Libią,
zamieszki w syryjskim mieście Sanamajn – 20 ofiar, protesty
antyrządowe w Ammanie; wotum nieufności dla rządu Kanady
(25.III.). Odzyskanie kontroli nad Adżdabiją przez powstańców,
naloty lotnictwa koalicji na Trypolis, dotarcie sił powstańczych
do Bregi, zniesienie stanu wyjątkowego w Syrii (26.III.). Przejęcie
kontroli nad Ras al-Unuf przez libijskie wojska powstańcze,
kilkanaście ofiar w syryjskim mieście Latakia, oficjalne przejście
dowództwa podczas interwencji w Libii przez NATO – operacja
„Unified Protector”, bombardowanie Trypolisu i Syrty, przejście
kontroli nad Misratą przez powstańców (27.III.). Naloty lotnicze
koalicji na Sabhę, Trypolis, Surman, Tajurę i Syrte, uznanie
Narodowej Rady Tymczasowej przez Katar (28.III.). Atak lotnictwa
koalicji na libijskie okręty w Misracie, zapowiedź wzięcia udziału
w interwencji przez Szwecję, wyznaczenie łącznika przy Narodowej
Radzie Tymczasowej przez USA; dymisja rządu w Syrii (29.III.).
Pierwsze naloty bombowe lotnictwa belgijskiego w Libii, odbicie
Ras al-Unuf przez siły rządowe, ucieczka szefa MSZ Libii, MUSSY
MOHAMMADA KUSSY do Londynu (30.III.). Zamrożenie aktywów
KADDAFIEGO przez Tunezję, pełna odpowiedzialność NATO za
interwencję militarną w Libii (31.III.). Dymisja rządu w Kuwejcie
(III.). Chaos wewnętrzny na Wybrzeżu Kości Słoniowej – walka
zbrojna 2 kandydatów na urząd prezydenta (III.). Zgoda Szwecji
na udział w interwencji zbrojnej w Libii, atak na biuro ONZ w
afgańskim Mazar-i-Szarif: 11 ofiar (1.IV.). Nalot sił lotniczych
koalicji na Al-Chums i Syrte (2.IV.). Gwałtowne walki w Marsa

al-Burajka, nowy rząd w Syrii (3.IV.). Uznanie Tymczasowej Rady Narodowej przez Włochy i Kuwejt (4.IV.). Wycofanie samolotów bojowych przez USA podczas interwencji w Libii (5.IV.). Zapoczątkowanie eksportu ropy przez Tymczasową Radę Narodową, zdobycie Marsa al-Burajka przez siły rządowe (6.IV.). ATIFETE JAHJAGA prezydentem Kosowa (do dzisiaj) po uznaniu wyboru BEHGJETA PACOLLI za niezgodny z konstytucją; 13 ofiar ataku szaleńca w szkole w Rio de Janeiro, omyłkowy atak lotnictwa NATO na bojowników libijskich – 12 ofiar (7.IV.). Demonstracja antynatowska w Benghazi; 32 ofiary antyrządowych protestów w miastach Syrii (8.IV.). Przełamanie obrony sił powstańczych pod Adżdabiją (9.IV.). Spotkanie prezydentów RPA, Mali, Mauretanii, Konga i delegata prezydenta Ugandy z KADDAFIM w Trypolisie – ustalenie warunków zawieszenia broni (10.IV.). Zamach bombowy w metrze w Mińsku (13 ofiar, 150 rannych); odparcie ataku sił rządowych pod Adżdabiją, odrzucenie oferty zawieszenia broni przez powstańców wysuniętego przez Unię Afrykańską; zgoda prezydenta Jemenu, SALAHA na plan negocjatorów z państw Rady Współpracy Zatoki Perskiej w sprawie zakończenia kryzysu politycznego (11.IV.). Ogłoszenie siódmego stopnia zagrożenia w zniszczonej przez tsunami japońskiej elektrowni atomowej Fukushima I; walki w Misracie (12.IV.). Pierwszy lot humanitarny z Francji do Libii – 10 t leków w Benghazi; aresztowanie byłego prezydenta Egiptu, MUBARAKA i jego dwóch synów (13.IV.). Raport ONZ dotyczący Sudanu Południowego: 800 ofiar starć, 94 tysiące ludzi pozbawionych domów (14.IV.). 24 lata więzienia dla chorwackiego gen. ANTE GOTOVINY – wyrok Międzynarodowego Trybunału Karnego dla byłej Jugosławii (15.IV.). 145 lotów bojowych NATO w Libii (16.IV.). Zacięte walki pod Adżdabiją i Marsą al-Burajką (17.IV.). Intensywny ostrzał miast Nalut i Jafran w Libii (18.IV.). Prośba powstańców libijskich o interwencję lądową NATO (19.IV.). Pierwszy transport broni ręcznej z Kataru dla powstańców libijskich (20.IV.). Przejęcie kontroli przez powstańców nad miastem Wazzin przy granicy z Tunezją (21.IV.). Zdobycie Misraty przez powstańców, 88 ofiar starć w Aleppo, Latakii i Damaszku; początek walk kambodżańsko-tajlandzkich o Preah Vihear (22.IV.). Zajęcie Jafran przez libijskie siły rządowe (23.IV.). Atak lotnictwa NATO na pozycje libijskie pod Adżdabiją; śmierć SATHYI SAI BABY – indyjskiego guru (24.IV.). Nowa konstytucja na Węgrzech, zbombardowanie kompleksu budynków rządowych w Trypolisie przez NATO; ostrzał syryjskiej Dary przez artylerię rządową (25.IV.). Prośba KADDAFIEGO do Rosji o zwołanie nadzwyczajnego posiedzenia RB ONZ; zaaprobowanie planu oddania władzy przez prezydenta Jemenu przez opozycję (26.IV.). 12 ofiar omyłkowego nalotu NATO (27.IV.). Prośba powstańców libijskich do państw zachodnich o dostawy pocisków ppanc i śmigłowców; 16 ofiar zamachu terrorystycznego w Marrakeszu (28.IV.). Ślub księcia WILLIAMA i CATHERINE MIDDLETON w opactwie Westminster; walki libijsko-tunezyjskie pod Dehiba; ogłoszenie sankcji USA dla Syrii (29.IV.). Brak zgody prezydenta

Jemenu, SALAHA na plan oddania władzy wynegocjowany przez misję mediacyjną Rady Współpracy Zatoki Perskiej – wyjazd przedstawicieli tej organizacji; apel KADDAFIEGO do NATO o zawieszenie broni, śmierć młodszego syna i trzech wnuków libijskiego dyktatora (30.IV.). ALASSANE DRAMANE OUATTARA prezydentem Wybrzeża Kości Słoniowej (do dzisiaj). Beatyfikacja JANA PAWŁA II w Rzymie przez BENEDYKTA XVI; śmierć terrorysty nr 1 – OSAMY BIN LADENA podczas zasadzki w pakistańskim Abbottabad; zamknięcie przejścia granicznego w Dehibie przez Tunezję wobec starć z siłami libijskimi (1.V.). Naloty lotnictwa NATO na Az-Zintan (V.). Ostrzał artyleryjski Misraty (3-4.V.). Trzęsienie ziemi w hiszpańskiej Lorce (9 ofiar) – (11.V.). MICHEL JOSEPH MARTELLY prezydentem Haiti (do dzisiaj). ANTONI MARTI PETIT premierem Andory (do dzisiaj). Sankcje UE wobec prezydenta i rządu Syrii (10.V.). Ostateczne zdobycie Misraty przez libijskich powstańców, nalot lotnictwa NATO na Marsa al-Burajka (13.V.). Incydent na granicy tunezyjsko-libijskiej, zatrzymanie 200 żołnierzy (14.V.). Samobójstwo SAMUELA WANJIRU w Nyahururu, zwycięzcy biegu maratońskiego na igrzyskach w Pekinie (15.V.). Aresztowanie DOMINIQUE STRAUSS-KAHNA, dyrektora Międzynarodowego Funduszu Walutowego w Nowym Jorku pod zarzutem napaści i próby gwałtu; 34 ofiary ostrzału syryjskiej armii w Tall Kalach, sankcje USA wobec Syrii (19.V.). 44 zabitych podczas demonstracji w Hims (20.V.). Uznanie libijskiej Tymczasowej Rady Narodowej przez Senegal (20.V.), Turcję (23.V.), Jordanię i Rosję (24.V.). Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z libijskimi powstańcami przez UE (22.V.). Nasilenie walk w Sanie, stolicy Jemenu, przejęcie kontroli nad budynkami rządowymi przez opozycję; bombardowania Trypolisu przez lotnictwo NATO (23.V.). Aresztowanie gen. MLADICIA oskarżanego o zbrodnie wojenne przez policję serbską (26.V.). IKILILOU DHOININE prezydentem Komorów (do dzisiaj). Śmierć prezydenta Abchazji, SIERGIEJA BAGAPSA w szpitalu w Moskwie (29.V.). Gwałtowne protesty w Ta'izz (57 ofiar) – (29-30.V.). Przetransportowanie aresztowanego gen. MLADICIA do Hagi (31.V.). Przejęcie kontroli nad elektrownią Shakhook i miastem Gasr Al-Haj przez libijskich powstańców, zniesienie stanu wyjątkowego w Bahrajnie (1.VI.). Atak raketowy sił opozycji na pałac prezydencki w Sanie – obrażenia prezydenta SALAHA; śmierć 63 protestujących w Hama w Syrii (3.VI.). Wyjazd SALAHA na leczenie do Arabii Saudyjskiej, przejęcie jego obowiązków przez wiceprezydenta ABD RABU MANSURA HADI (4.VI.). OLLANTA MOISES HUMALA TASSO prezydentem Peru (do dzisiaj). Przejęcie kontroli nad Ta'izz przez jemeńską opozycję (7.VI.). Uznanie libijskiej Tymczasowej Rady Narodowej przez Hiszpanię (8.VI.), Australię (9.VI.), Zjednoczone Emiraty Arabskie (12.VI.), Niemcy (13.VI.), Kanadę i Panamę (14.VI.), Austrię (18.VI.), Łotwę (20.VI.), Danię (22.VI.), Bułgarię i Chorwację (28.VI.) i Czechy (29.VI.). ANDRIS BĒRZIŅŠ prezydentem Łotwy (do dzisiaj). Operacja wojsk syryjskich w Dżisr asz-Szughur, ostrzał miasta Maarat an-Numan

(10.VI.). Oskarżenie USA wobec Syrii o celowe powodowanie kryzysu humanitarnego i żądanie zakończenia represji przeciw własnemu narodowi (11.VI.). Zajęcie Dżisr asz-Szughur przez armię syryjską (12.VI.). Zdobywanie miasta Kikla, oddalonego o 150 km od Trypolisu przez powstańców (14.VI.). Naloty lotnictwa NATO na Trypolis (14-15.VI.). Zdobywanie Maarat an-Numan i Chan Szejchun przez armię syryjską, ponad 10 tys. syryjskich uchodźców na terytorium Turcji (16.VI.). Siedem ofiar zamieszek w libańskim Trypolisie; masowe protesty w syryjskim Halab (17.VI.). Katastrofa lotnicza pod Pietrozawodzkim (44 ofiary); pierwszy z zaocznych procesów obalonego prezydenta Tunezji, BEN ALEGO – wyrok 35 lat więzienia i grzywny 36 mln dolarów; protesty w Sanie; przemówienie do narodu prezydenta Syrii, BASZARA AL-ASSADA (20.VI.). Fala demonstracji przeciwników władzy ASSADA w Syrii (21.VI.). Ucieczka 40 terrorystów z więzienia w Mukalla w Jemenie podczas zamieszek (22.VI.). Masowe demonstracje w miastach Syrii, liczne ofiary śmiertelne (24.VI.). Wydanie nakazu aresztowania libijskiego przywódcy KADDAFIEGO wraz z synem SAIFEM i szefem wywiadu ABDULLAHEM AL-SENUSSIM przez Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości (27.VI.). Operacja uszczelniania granicy z Turcją prowadzoną przez syryjską armię (29.VI.). Referendum w sprawie nowej demokratycznej konstytucji w Maroku wynikiem reform króla MOHAMMADA VI; 14 ofiar zamieszek w Syrii, największa demonstracja w Hamie (1.VII.). Ślub ALBERTA II, księcia Monako z CHARLENE WITTSTOCK; demonstracje w Hongkongu przeciw lokalnej władzy; początek dialogu między władzą i opozycją w Bahrajnie (2.VII.). Oblężenie Hama przez armię syryjską – początek starć z ludnością miasta (3.VII.). Śmierć OTTO VON HABSBURGA, najstarszego syna ostatniego cesarza Austrii, KAROLA I (4.VII.). CHRISTINE LAGARDE szefową MFW, przywrócenie kontroli celnej na granicach przez Danię mimo bycia w strefie Schengen (5.VII.). Pierwszy przeszczep z użyciem syntetycznej tchawicy – Sztokholm (7.VII.). Niepodległość Sudanu Południowego ogłoszona w Dżubie, prezydentem SALVA KIIR MAYARDIT (do dzisiaj) – (9.VII.). Zatonięcie promu „Bulgaria” na Woldze w Tatarstanie (Federacja Rosyjska, 118 ofiar); ostatni numer tabloidu „News of the World” ukazującego się od 1843 roku, przyczyną afera podsłuchowa (pozyskiwanie informacji przez gazetę za pomocą włamywania się do telefonów komórkowych prywatnych osób i za pośrednictwem kupowania ich od policjantów – łapówki na kwotę 100 tys. funtów, uszkodzonych ok. 7 tys. osób, aresztowanie byłych redaktorów naczelnych ANDY COULSON i REBEKAH BROOKS, przeprosiny wydawcy RUPERTA MARDOCHA i jego przesłuchanie w tej sprawie); odparcie szturm pod Al-Qawalish przez powstańców libijskich (10.VII.). Przejęcie dzielnicy przemysłowej Marsa al-Burajka przez powstańców, początek oczyszczania miasta z min (18.VII.). Koniec ery wahadłowców: lądowanie promu kosmicznego „Atlantis” w Cape Canaveral na Florydzie (21.VII.).